

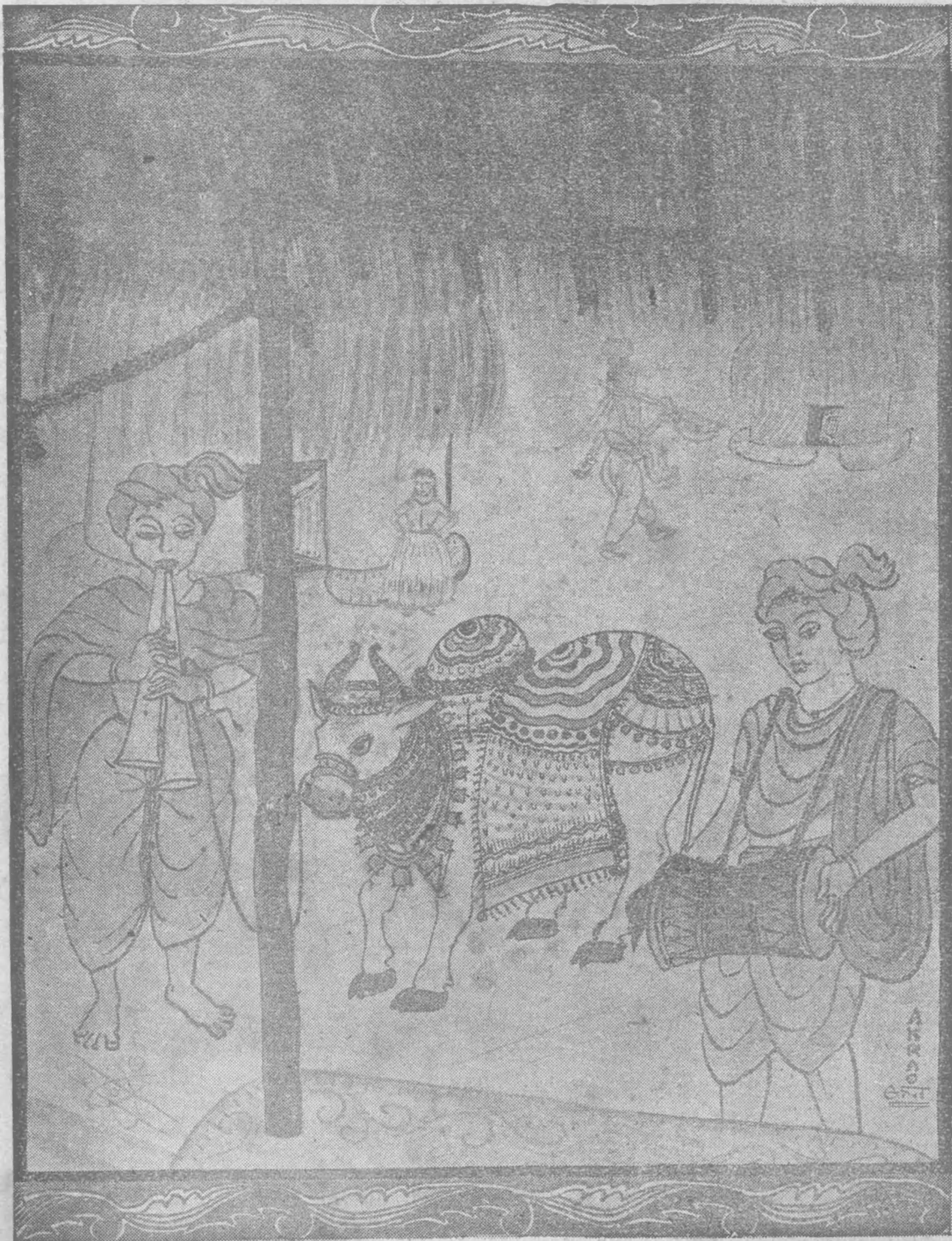
ఆంధ్ర ప్రభుత్వం త్రవారపత్రిక

కనెక్ట్ ప్రభుత్వం

12-4-61

గడపగడపకో సన్నాయి

ఎప్రిల్

7

విడుదల!

లలితకళా నికేతన్

భక్త జయదేవ

పర్యవేక్షణ...పి.వి.రామారావు * పర్యవేక్షణ...రామకృష్ణ
రచన...సీముద్రాల*సంగీతం...రాజేశ్వరరావు*కెమెరా...వెంకట

కళా...గోఖలే*స్వత్వం...పెంపటి

నిర్మాతలు...నారాయణరావు & వీరంధామరెడ్డి

RAMDAK

డిస్ట్రిబ్యూటర్స్:- ఆంధ్ర ... విజయ పిక్చర్స్ + మైసూర్...నారదా మువీస్

మా (డా) అభిమాన నటుడు రామారావుగారి ముఖపిత్రంతో చక్కని రంగులు దిద్దుకొని, అందంగా ఉండేటట్లు చేశాను, కలకలరాదులున్న ప్రత్యేక వింతకోణము కూడనున్న, ఉర్పాసంగా మారేటట్లుగ్గి వర్ణించిమీ ప్రత్యేక వింతకాణంగానో ఎదురుకూర్చున్న రామారావుగారి వరిదయం ఉండదాడో అనిపించింది. అందుకు మైత్రికు నా అభినందనములు! తానినిగురించి చ్రాస్తూ “మోము చందమామ వంటిది. అందం వెన్నెల వంటిది ఆరవి పిపాళ్ళం ఒక వెన్నెల కాడ చిరునవ్వు వెన్నెల జాలు” మొదలగు వాక్యాలు మమ్మీతో అనందపర్వాయి. ఇంకా

புதுரை

“కాలేనీ బ్రాహ్మరావుగా,...ప్రేమా రావుగా,...ధీమా రావుగా” అనే చరోక్తులతో ఎంతో వర్ణన

మీనాం. కళకళలాడుతూ, నిండుగా, వారి ముఖాన్ని తీర్చిదిద్దు. నా అభిమానప్రతిక ఇకముందు కూడా ఇలాగే ముసీ బవులుంటది అనిపిస్తు.

వరం (రాజమండ్రి)

29-3-61 వార పత్రిక ముఖచిత్రం
పరో శ్రీ నందమూరి (నయనానంద) తారక
మూలాలు గూర్చి ప్రచురించినందుకు వా అతి
పదనలు

శేటి చిత్రావలిలో నవనీరము వంటి పూ
జుముగల పలుకులు విపూ అరుదు. చందమామ
వంటి మోము, వెన్నెలవంటి అందం, నవ్వు

ఈనో అతనికి పెంటనె గుణమిచ్చింది

ఈనో

'ఫూట్ నాట్'

“కనా” మరియు “క్లాక్ పార్ట్” అను మాదిరిని విజ్ఞప్తిచేయించిన ప్రతి మార్కుల
 రీసమ్ (ఇండియా) పెనేల్ లిమిటెడ్

సిద్ధమకరధ్వజము

నోరేమలలకు పటుత్వము,
కండపుష్టి, బలము కలుగజేయును.

కెండ్లభక్త్యర ఆయుర్వేద నిలయము

ఆలమారు పోస్టు, చింతలూరు, మార్కెట్ గావోటి జిల్లా.

వి.కె.ని. :- 2, ర.త.న. బ.కా.రు, మ.ప్రా.ను.-ర

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నది, మీ సరియైన భర్తను గురించిన్నీ మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక పోగు కార్డు పెన మీకు యివ్వముగ ఒక పుష్పము పేరున్నూ, మీరు వ్రాయు లేదీ, నేటి వివరములున్నూ, మీ సరియైన చిర వాచా యున్ను చెంటునే వ్రాసి పంపండి.

జ్యోతిష కాస్త్రములలో రహస్య గణితిము మూలముగా మేము సుజించి, మీరు కార్డు వాసిని లేదీలగాయకు 12 మాసములలోను మీ యొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితీహారము, ఏ వ్యవహారములో మీకు జయముకలుగునో, మీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచి చెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయాలు, పరదేశీగమనము, తీరయాత్రలు, వివాహము, ప్రీతి, ఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాదవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మా సవారిగా వ్రాసి రు 1-4-0 లకు మాత్రమే వి.పి.గ్రా.పంపగలము. (వి.పి.కార్డులు ప్రశ్నకం) దుష్ప్రగహము లేవయినా పున్ను మొదల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై సపష్ట బడును. మేము పంపిన పూగట్లా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పైకము వాపము చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మా అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-18) Jullundur City

తము కన్న మృదువైన హృదయముకం రామారావు నా అభిమాన నటుడు అని చెప్పడానికి గర్విస్తున్నాను. (క్రమి టి పారగపాలకృష్ణ (నూర్కాపేట)

"నయనావంద తారక రామారావు" ముఖచిత్ర కథ చాలా బాగుంది. "తెలుగు-తెలుగులు" లోనికి భావలీన తారకరాముని ముఖచిత్ర కథ ద్వారా ప్రశ్నేశించి ప్రచురించినందుకు అంధ్రప్రదేశ్ అభివృద్ధిసములు ఇటువంటి ప్రముఖులు ఇంకా తెలుగు గడ్డపై ఉండగా తెలుగు-తెలుగులు శిర్షిక అవుచేయటం చాలా బాగాలేదు.

జీ వారాయణమూర్తి (రాజమండ్రి)

ఎన్. టి. రామారావునుగురించి గొప్పగా పాగ దారు. వారి సంబంధం అందుకు వారు తగిన వారు అయినా ఒక్కటి "క్రమిమించిన అభి నయాలు అతనికి గిట్టవు కేవలం ముఖకవళికల వరకే అతనికి వట్టవు" అన్నారు వ్యక్తి గతంగా రామారావుగారు ఉదారులు, ఉత్తములు, అలాంటి వ్యక్తి చిత్రరంగంలోనే లేడంటే అతిశయోక్తి కాదు కాని, సినిమారంగం వరకు రామారావు నటించిన ఉత్తము చిత్రాలంటే "పిచ్చి వుల్ఫ్యూ", "హేతుదంగలు", "సంసారం", "హిందూరంగ మహాత్మ్యం" "వల్కెలూరిపిల్ల" ఈ చిత్రాలు తప్పనిస్తే వారు నటించిన తరిష్క చిత్రాలు అన్నింటికీను క్రమిమించిన నటన. అలాంటప్పుడు క్రమిమించిన నటన అంటే వారికి గిట్టదని వ్రాశారుకదా! కన్నులతో చూస్తున్నది కాదనగలమా? రామారావు నటనను గాని, వ్యక్తిగా గాని శంకిస్తున్నానని కాదు; వారు ఎలాంటి చిత్రంలో నటించినా విగ్రహం వక్కగా ఉంటుంది. నటనలో, నాటకంలో నటించినట్టు ఉంటుంది గాని, నవజాత్యం కాస్త కరువు రచయిత కలం కాస్త వరకన్న తోక్కిందికదలండి?!

ఎన్.ఎ.సి.నాన్ (వలమనేరు)

ఆయనకు గొప్పతనం విలువలతో యింటింటియన్న రహస్యం

పాపా, కేవలం పాపీ విషయమే వాడు చాలా అందోకం కలిగివున్నాడు. అదేమి అర్థమిది, నా వంట విషయం చాలా సులభం.

అంగుడి వడకు వరమా నేను వచ్చి వహాయం చేపాడుగా. ఈ లోపు వంటకు కావలసినంత తుషార్ తెప్పించి వుంది.

మృదువైనది, మియా చేపవ సహాయానికి దవ్యవాదాలు

మీ కన్నుల పాపీకి నా హృదయ పూర్వక దవ్యవాదాలు. అహోక వదాంబ్రి అమోహంగా నున్నాయి.

చాలా సంబంధం వుండక పైన వంటకాళ కమార్కలో గల రహస్యమిది పాపా వాడు నేర్పింది. అదే తుషార్

తుషార్
విశిష్టమైన కలియపు వనస్సం (సి.కె. ఇంటిమంతు కలియపుచి)
అధికారిక రహస్య మాన

తుంగభద్రా యిండ్రస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కల్కత్తా లు.

ASP/TL-4 TEL

ప్రీల ఆరోగ్య సాభాగ్యములకు

లౌధ

కేసరి కుటీరం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
బెంగళూరు, మద్రాసు-14

లౌధ పౌల్ & లౌధ, ఏకరాదు ఇదరర్ ఫోర్మిడింగ్, ఇండియా, మద్రాసు

ఎలక్ట్రిక్ వైరింగ్
నర్సూరినండ్రి.
శ్రీ మోస్టర్ ట్యూబ్
లేమరు 100 వయోపరిమితి లేదు
కె.కె.ము.కె.
Sri M NAMASIVAYAM, D 2
43, Vethaviniyagar Road,
MADRAS-7

**A PRACTICAL GUIDE TO
ANDHRA PRADESH T A Rules By**
శ్రీ కె. రమణస్వామి, సీనియర్,
యస్. ఏ. ఎస్., అకౌంటెంట్ - &
టెయినింగు నూపరిం టెం డెంటు, అకౌం
టెంటు ఇనరర్ అఫీసు, (ఏ.పి) కాపీలకు
గ్రంథకర్త, రెసిడెంటు ఆడిటర్ అఫీస్,
ఎస్. ఎస్. డామ్, నల్గొండ జిల్లా.
ధర రూ. 3. : : పోస్టేజీ అదనం.

కావలెను
టెలిగ్రఫీస్టులుగను, సిగ్నలిస్టులుగను,
అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసరులుగను, టెల్ రెన్
ఆఫ్ టెలిగ్రాఫును, టెలిఫోన్ అఫ్ టెలిగ్రాఫును
లింగు వొందుటకు, విద్యార్థి, విద్యార్థి
ములు కావలయును. పూర్తి వివరములకు
50 ప. పై. పంపవలయును.
A. T. & W. T. College,
Pothurivarithota, Guntur-1.

మీ ఆందానికి

గ్రోరియా అనే సౌందర్య పోషక
త్రవం, ముదిరూపును విశిష్టమైన
ముఖానికి, చక్కని లేతదనాన్ని కలిగి
ముఖమును మృదువుగా చేసి మృదువుగా
ముఖాన్ని తెలుపుచేసి మీ ఆందానికి
ఎక్కువ చేయును ముదటి పూతలోనే కొంత
వచ్చును వాడిచూస్తే విడువరు అన్ని
జనితా ప్రొడక్టుస్ నిలూరు, ఆంధ్ర
ద్రావిడ

వివాహమునకు వరులు, వధువులు
శుక్లాంధ్ర బ్రాహ్మణ వలసాదు కుటుంబము
వారు. వధువులు 18-20 సం. లు విద్యార్థులు
వరులు - 20-40 సం. లు - గార్డెనరులు -
అన్య విద్య, శుభ్రమైన వారు. వరులకు
ఇంటి నెం., గోత్రము, వయస్సు, వివర
ములలో వారితో ముందుగా సంప్రదించు
వివరములకు : కాపు నెం. 85 (W),
C/o ఆంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు-1.

వనితలకు వినతి
'వనితాలోకం' శీర్షిక కల రచనలు పంప
గోరేవారు కనీసం పైన స్పష్టంగా
'వనితాలోకం' శీర్షికకు అని ప్రామాణిక
లేకపోతే అసంభావ్యంగా వచ్చే రచన
లలో వనితల వ్యాసాలు విడతీయడం
కష్టపాద్యం.
వనితలు పంపే వ్యాసాలు తగు
మాత్రపు పరిమితి - అంటే అచ్చులో
రెండు పేజీలకు మించకుండా ఉండాలి.
ప్రాసే రచనగానీ, చేసే నూచనగానీ
నమకారిత సాంఘిక పరిస్థితులకు సంబం
ధించేదిగా ఉండాలి. ప్రయోజనాత్మక
మైన వ్యాసాలకు ప్రాధాన్యం లభిస్తుంది.
కాగితానికి ఒకే వైపున
సిరాతో వ్రాసిన రచనలే అంగీకార
పాత్రం కాగలవు. డిజైనులు, పంపే
వారు అని పావుతావు సైన్స్ ప్రాధాన్యం
చేపరచిన ఇండియన్ ఇంకుతో వ్రాసి
పంపవలెను. రచయితల చిరునామా
లేని ఏ రచనా ప్రచురణార్థం కాదు.

ఉత్తరాలు

మా ఆంధ్ర సచిత్ర వార్త 29-3-61
తేదీ నంచికలో వీరి ముద్రితం (శ్రీ ఎన్. ఎ
కామరాజు) మాడగానే మా అధిపతి వారం
విలాసి భారీ చేయడానికి మీ "ముద్రితం
వార్త" శీర్షిక మొదలుపెట్టా రనిపిస్తుంది.
కాని మాకు వారి నిజాయితీ తెలిసేట్లు
చేసేలా చేయి

అంతగా నిరూపారంభం పరిచయం చేయ
ని ఉంటే "తెలుగు తెలుగులు" శీర్షికలో మరి
ఒక శీర్షిక, ఏ "తెలుగు వారం" అనే, మరో
విధంగానే పరిచయం చేయవచ్చు కాని, ఇంక
వంటి అట్లుమీది వాస్తవంలో మా అధిపతి
వారం లోకం అసభ్యంగా అయ్యారనే అభిప్రాయం
కొలుపుకున్నాము (శ్రీ కేశవీ కేశవం) పాత
నవాయం ఉంటే మనకు అట్లుమీది వాస్తవం
కొనుట ఉండదు లేకపోతే ఏదో ఒక కథలోని
నన్నివేలం "వాళ్ళు" గారి చేత వేయవచ్చే మన
మందిరి

శ్యామప్రసాద్, శ్రీనివాస్, కృష్ణరావు
(విశాఖపట్నం)

* * *

"కవితా కింకిణి"

29-3-61 తేదీ నంచికలో "వన్య సుమకోశ
లోకం నిందుకోనగ-వన్య వానతి కలకావ్య
మునకు" అంటూ 'వనంశంకీ' పేరి అవతరిం
చేసి, కవితాకళలో విహులం చేసినది
గారిని పుడయవచ్చుకముగా అభినందిస్తున్నాము.
ఇలాంటి ఉత్తమ కవితను అడరించిన సంచిక
కులకు (వా) అభివందనములు
విశిష్ట సరసినోరెడ్డి (గుంటూరు)

* * *

29-3-61 తేదీ ఆంధ్ర సచిత్ర వార్త
వార్తలోని 'కవితాకళి' శీర్షిక క్రింద ప్రము
రించిన "వనంశంకీ" వారి వాపుంది ఇలాంటివి
ఎక్కువగా, వన్యకృష్ట రచన లెన్నో ప్రచురించి,
మా (చిత్రకుల) మన్ననల నందుకోవగలరని అతి
స్తున్నాను.

ఏ కృషికరం (మ్యాడల్లి)

* * *

మ్యా డి ల్లి లే ఖ

శ్రీ కృష్ణగారు 29-3-61 వార్త పత్రి
కలో కాంగ్రెస్ ఉపనాయకత్వమును గూర్చి ప్రస్తా
విస్తూ బ్రిటిష్ సంప్రదాయం ప్రకారం ఆర్థిక
మంత్రి కాబోయే ప్రధాన మంత్రి అని ప్రాసనారు.
కాని, బ్రిటిష్ రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం
తరువాత చిదేశంగ మంత్రి ప్రధాన మంత్రి
అయినాడు కాని, ఆర్థిక మంత్రి ప్రధాన మంత్రి
కాలేదు శ్రీ కృష్ణగారు ఇటువంటి విషయము
లను ప్రస్తావించవద్దని మనవి

కె. కృష్ణరావు (తెనాలి)

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

★

వ్యవస్థాపకులు:
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

స్థాపితము
1908

★

ముఖ్య సంపాదకుడు:
శివలెంక శంభుప్రసాద్

★

సంపుటము - 55
సంచిక 31

12-4-61

బుధవారం

ప్రవవత్సర చైత్ర బహుళ ద్వాదశి

★

విడివ్రతి వెల 25 న. వై.
సంవత్సర చందా 13-0-0

ఆంధ్రప్రతిక కార్యాలయము
7, శంబుచెట్టిపేర్ని,
మదరాసు-1.

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం: ప్రసాద్ అర్జున్ విశ్వకామం

'భార్యభర్తలు'లో కృష్ణకుమారి.

ఉత్తరాలు	— 2	కాశీనాథులు	— 80
కావ్యం	— 6	భామిని-బ్రహ్మచారి	— 82
జనాభా లెక్కలు	— 7	భూప్రదక్షిణం	— 88
కవితాకింకణి	— 9	వనితాలోకం	— 40
"శాంతినమా వేశం"	— 10	వనితావాణి	— 47
న్యూఢిల్లీ లేఖ	— 11	కవి - రాజు	— 48
హరివంశము	— 13	సినిమా	— 54
ఆశ్చర్యం-ఆనందం	— 16	గళననుడికట్టు	— 63
మనమూ, మన దేహాస్థి	— 21	పొట్టికథలు	— 64
స్వయంకృతం	— 24		

సరికొత్త శీర్షిక

"26-4-61 సంచికలో 'పెంపుడు జంతువులు' అనే సరికొత్త శీర్షిక ప్రారంభమవుతుంది. సాధారణంగా అందరూ పెంచే జంతువుల గురించి చిన్న వ్యాసాలు కొన్ని ప్రచురిస్తాము.

రచయితలకు విజ్ఞప్తి

"ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక" ప్రతి సంచికను సర్వాంగముండరంగా అలంకరించి పాఠకులకు అందజేయాలని మా సంకల్పం. ఇందుకు రచయితల సంపూర్ణ సహకారం అర్థిస్తున్నాం. రచయితలు తమ కథానికలను, వ్యాసాలను, ఇతర రచనలను పంపేటప్పుడు "సంపాదకుడు, ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక, మదరాసు-1" అని స్పష్టంగా వ్రాయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

సంపాదకుడు.

వచ్చే వారం...

హాలాహలం ..... కథ.

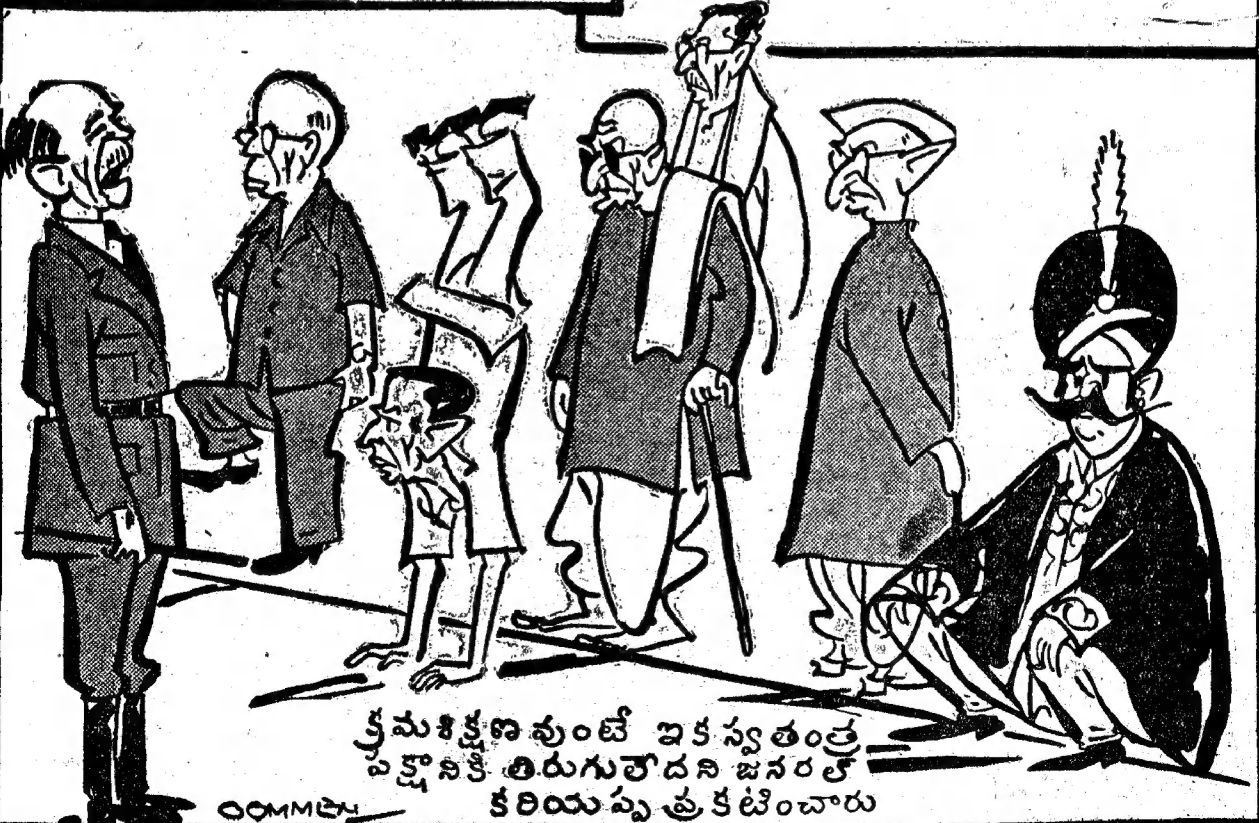
అడవారూ - ఐకమత్యం - వనితాలోకం.

దక్షిణాఫ్రికా - వ్యాసం.

గొడుగును ఇతరులకు పట్టి
తడిసిన దామోదరుండు

మగవారిపెరుగుదల
మగువల తరుగుదల
మరిజోడి ఎలా-
జనాభాలెఖలు

క్రమశిక్షణ వుంటే ఇక స్వతంత్ర
సర్వోన్నత తిరుగుతాదని జనరల్
కరియపుత్ర కటింబారు

COMMITTEE

జనాభా లెక్కలు

భారతదేశంలో ప్రతి 1000 మంది పురుషులకూ 940 మంది స్త్రీలున్నారు. సాధారణంగా ప్రపంచమంతటా స్త్రీల సంఖ్య ఎక్కువ. మనదేశంలో మాత్రం పురుషసంఖ్య అధికంగా ఉండటానికి ఇక్కడి పురుషులు యుద్ధాలలో మరణించకపోవడమే నని సెన్సెస్ రిజిస్ట్రార్ శ్రీ మిత్ర అన్నాగారి భారతదేశంలో ప్రగవంలో చాలామంది స్త్రీలు చనిపోతూ ఉంటారు. ఇది కూడా ముఖ్య కారణాలలో ఒకటి.

కంగా ఉన్నప్పటికీ ఇది మరి ఇటీవలే (పిరంభ మునుంచేత దాని ప్రభావం ఎంతమట్టుకు పని చేసినది చెప్పడం కష్టం. వంజాద్ మొదలయితే చోట్ల మలేరియావిధ్వంసం వంటి వర్షతుణు మరణ సంఖ్యలను తగ్గించివూడా జవాబా సంఖ్యలను పెంచి ఉండవచ్చునని కొందరు భావిస్తున్నారు.

ఈ లెక్కలకు సంబంధించిన కొన్ని వివరాలు ఇక్కడ చూపబడిఉన్న చిత్రపటంలో కనువిస్తాయి. నిరుద్యోగ సమస్య

పొగుబడి అవుతున్న ప్రతి ఎకరానికి 1951 లో 112 మంది ఉన్నట్లయితే, ఈ సంవత్సరం 117 మంది దాకా ఉన్నారు. అంతేకాక, దేశం మొత్తం మీద 1951 లో 1.61 కోట్లమంది క్రామికుల ఉన్నట్లయితే 1976 వాటికి 2.22 కోట్ల మంది తయారవుతారని అంచనావేశారు. నిరుద్యోగము క్రమంగా ఎంత తీవ్రమవుతున్నదో దీనినిబట్టి తుహించవచ్చు.

నగరాలూ-గ్రామాలూ

ఒక విషయంలో మాత్రం జనసంఖ్యలు అంచనాలకన్నా తక్కువ అని తేలింది. నగరంలో

తక్కువయ్యే జవాబా లెక్కలవల్ల తేలివ అర్థంకాదు ఈ రాష్ట్రంలో కుటుంబ నియంత్రణ ప్రచారం తక్కిన రాష్ట్రాలకంటే అధికమయ్యే వల్లనే ఇది తేలింది.

అర్థంకాదు ఈ రాష్ట్రంలో కుటుంబ నియంత్రణ ప్రచారం తక్కిన రాష్ట్రాలకంటే అధికమయ్యే వల్లనే ఇది తేలింది.

ఇది ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి అవడంలో సందేహంలేదు ఇదే పెరుగుదలకముఖ ఉండేట్లయితే 1971 కి మన జవాబా 68 కోట్లు మించేట్లుందని కొందరు నిపుణులు చెప్పారు. కాని ఇంకా ఎక్కువ ఉండవచ్చు వందవర్ష ప్రణాళికలు ఏ అంచనాలపైన ఆధారపడి ఉన్నాయో అవచ్చి చాచుమట్టుకు తప్పవనని తెలుస్తుంది 1967-68 కి మన జాతీయదాయం 1950-1951 దానికన్నా రెట్టింపు అవుతుందని ముకున్నారు. ఇది జరిగినట్లయితే భారతీయుల వ్యక్తిగత ఆదాయం 1973-74 కి కూడా రెట్టింపు అవుతుందని చెప్పారు. ఇప్పుడిసంఖ్యలు ఎంత వరకూ విజయవంతమవుతున్నది సందేహంలేదు!

జవాబా సంఖ్యలు జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే కొన్ని ఔయూలు తెలుస్తాయి అస్సాం, రాజస్థాన్, వంజాబ్, గుజరాత్, మధ్యప్రదేశ్, పశ్చిమ బెంగాల్ లో జనసంఖ్య పెరుగుదల మొత్తం దేశం యొక్క పెరుగుదలకన్నా అధికంగా ఉన్నది. ముద్రాసు రాష్ట్రంలో మాత్రం ఇది తగ్గింది మూలంగాచూస్తే గోధుమ, జోన్న ముఖ్యమైన పంటలుగా ఉన్న ప్రదేశాలలో జవాబా బాగా ఎక్కువ అయినట్లు తోస్తుంది కాని ముద్రాసులో అసలు తగ్గుటానికి కారణమేమిటో

ఇటీవల హైదరాబాదులో జరిగిన అఖిలభారత పశువుల, కోళ్ల ప్రదర్శనంలో శ్రేష్టమైనవిగా ఎన్నికైన వాటి యజమానులకు ముఖ్యమంత్రి బహుమతులు పంచిపెట్టారు

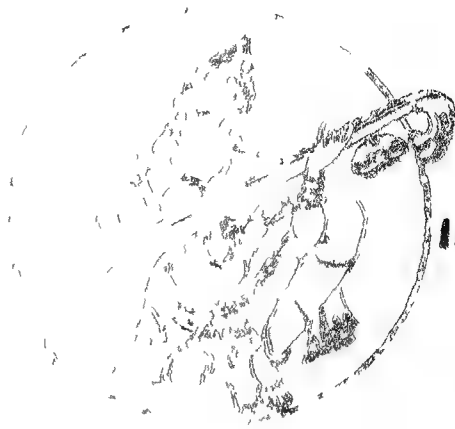
అన్నది ఉన్నదనటంతో నందేహించేడు ఇది కేవలం ప్రభుత్వంవారు ■ క్క రూ చేయగలిగినవని కాదు మళ్ళీ (క న స ం) జాతీయోద్యమమంతటి ఉద్యమం బయలుదేరాలి సంఘసంస్కరణ ప్రోత్సాహం కన్నా జాతీయోద్యమాలే సాధించగలవనటంతో విజయం చాలా ఉన్నది

చదువుకున్నవారు	కొన్ని రాష్ట్రాల లెక్కలు	
	1961	1951
ఆంధ్రప్రదేశ్	20.8%	13.1%
మద్రాసు	30.2%	20.8%
మహారాష్ట్ర	29.7%	20.9%
గుజరాత్	30.3%	23.1%
కేరళ	46.2%	40.7%
ఢిల్లీ	51.0%	38.4%
న బెంగాల్	29.1%	24.0%
ఉ ప్రదేశ్	17.5%	10.8%
బీహార్	18.2%	12.2%
ఒరిస్సా	21.5%	15.8%

ఒకాయన ఎలుకల బాధ పడలేక, ఎలుకలను పట్టుకొనుటకు, ఎరగా పకోడీ పొట్లం నానుక్కొస్తున్నాడు ఆయనికి వారిలోన్న హితుడు కలిసాడు. స్నేహితుడు పకోడీ పొట్లం తీసి, తినడం మొదలు పెట్టాడు. స్నేహితుడు తింటూంటే ఆయన ఓ పకోడీ తీసాడు “అన్నీ తినే ననుకున్నారా” అన్నాడు. స్నేహితుడు అ బ్ల్యే ను వ్రు తిన్నందుకు కాదయ్యా నాకు ఒక్క పేచాలు, ఎందుచేతంటే, యీ పెదవ ఎలుకలు, నా పుస్తకాలు కొట్టేస్తున్నాయి. వాటిని పట్టుకోడానికి బోనులోకి ఒక పకోడీ తీసాను. అన్నీ నువ్వు తినేసినా పరవాలేదు అన్నాడు. ఆయన. స్నేహితుడు యిలా అన్నాడు. (ఆ పకోడీ తీసుకుంటూ) యీ వేళ మీ యింట్లో వుంటాను కాబట్టి, నా చెప్పలు కొరికే న్నాయేమో నని భయమేస్తోంది. కాబట్టి ఇవాటికి, “పకోడికి బదులు నా చెప్ప బోనులో పెట్టండి అన్నాడు”

—హెచ్ బి గోపాలరావు (అవిడ)

ప గ డా ల ది వి

దీవి సుబ్బారావు

పట్టు చుక్కానీ,

తరువాత చుక్కలన్నీ లెక్కిద్దుగానీ!

దూరంగా ఇనుకవొడ్డు కరిగిపోయిం
బరువుగా యీ వోడ లోతుకే సాగిపోతూంది.

ఎన్ని నాల్గీ తీరాలు, నిట్టూర్పులు

గడవాలి?

ఎవ్వటికో

మన బ్రతుకు తెల్లవారేది?

దిగుళ్ళు అలల పొత్తిళ్ళలో జోకొట్టుదాము

గుడ్డి అహం నీడి దిక్కుచి చూచుకొందాము

తేజస్సునిండి, మనలో విశ్వాసం

పెన్నెల జలధిలా పొంగి

చగడాలదీవి గట్టుదొరికితే నరే నరి!

లేదూ! అసలు మనం పుట్టినేలేదు!

పట్టు చుక్కానీ

తరువాత చుక్కలన్నీ లెక్కిద్దుగానీ!

క వి తా క్రిం కిణి

బహుమతి పొందిన కవిత్వ

న్యూఢిల్లీ 'శాంతి సమావేశం'

శాంతి సమావేశానికి ముఖ్య అధ్యక్షుడైన పండిట్ సుందర్ లాల్ విషయమై కొంత వాగ్వివాదం జరిగింది. టాగూర్ వార్షికోత్సవంలో మాట్లాడుతూ ఒక చైనా దేశపు ప్రతినిధి, నేడే గనుక టాగూర్ బ్రతికిఉన్నట్లయితే విషయంలో తప్పంతా భారతదేశానిదే అని గుర్తించేవాడని అన్నారు. ఈ సందర్భంలో జరిగిన వాదవివాదాలలో పండిట్ సుందర్ లాల్ వైఖరి అనంత్య ప్రకటించింది. అంతేకాక శ్రీ సుందర్ లాల్ పరిహార్డు విషయంలో శ్రీ నైహూతో తాముక ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నట్లు చెప్పారు. నైహూ తామటువంటిదేమీ కుదుర్చుకొనలేదని తర్వాత అన్నారు.

ఆయన ముఖ్యధ్యక్షుడైనప్పటికీ శాంతి సమావేశానికి ప్రాధాన్యత బెర్నాల్ 'ఫైర్ మన్'గా అధ్యక్షత వహించాడు. 'స్టేట్స్ మన్', 'హిందుస్తాన్ టైమ్స్' పత్రికలలో ప్రచురింపబడ్డ వార్తలే ఈ వ్యాసానికి ఆధారాలు.

బ్రిటిషు న్యూఢిల్లీలో జరిగిన "శాంతిసమావేశం" (పీస్ కాన్ఫరెన్స్) మార్చి 29 న తేదీన ముగిసింది దానికి ప్రాధాన్యత బెర్నాల్ అధ్యక్షత వహించారు. వీరు ప్రారంభంలో ఉపన్యాసం చేశారు. ఈ శాంతిసమావేశం సాధించినది, అభ్యుత్తర పరిక్షం నిలుపుదలకేవలం చేసిన ప్రచారం, అల్లి రియా—ప్రాప్తు చర్చల జరిగింట్లు చేయడం మొదలైనవి చెప్పారు.

వీరి తర్వాత అగ్నియానుంచి డా. బెర్నార్డ్ అనే ఆయన తన సభకు 'ప్రెస్ అసెసర్' వనీ, విశేషాలు వేళి ప్రశ్న లేవనెత్తా ఉంటే ముందే తమకు తెలియజరచాలనీ, ఆ తర్వాతనే వాటికి శ్రీ బెర్నార్డ్ సమాధానాలిస్తారనీ చెప్పారు.

చాలామంది విశేషులు రిసర్వేషన్ షిఫ్ట్ లోనివారు సభను వదలిపోవచ్చునని డా. బెర్నార్డ్ అనటంతో చాలామంది లేచి అలాగే వెళ్లిపోయారు. అప్పుడు ప్రాధాన్యత బెర్నార్డ్, డా. బెర్నార్డ్ కు కొంచెం నెమ్మదించవలసిందిగా కోరి విశేషులను కూర్చోమన్నారు. ప్రశ్న వేసినప్పుడు దానికి జవాబు రివ్వగలమన్నారు.

ఈ ప్రశ్నలు చాలామట్టుకు శాంతిసమావేశం టెలివీషన్ సహస్రస్థు మాశాస్థి గురించి చేశారు. వైవా భారతదేశపు సరిహద్దులతో మేస్తప్పు దురాక్రమణనుగురించి కూడా ప్రశ్నించారు.

ప్రా బెర్నార్డ్ సమాధానంలో వైవాతప్పు ఏమాత్రం లేదనీ, అసలు ఈ విషయాలలో ఎవరిది తప్పు లేదనీ వివరించారు. శాంతియుతమైన సంప్రదింపులవల్లేనే ఈ సమస్యను

పరిష్కరించాలన్నారు. ఈ సమావేశంలో ఇటువంటి వాటిని ప్రస్తావించినట్లయితే ప్రస్తుతం జరిగే సంప్రదింపులు చెడిపోవచ్చునని ఉద్దేశ్యంతోనే ప్రస్తావన తీసుకురావటం లేదన్నారు.

వైవా—భారతదేశపు వివాదాలు త్వరలో పరిష్కరింపబడకపోయినట్లయితే అసీయా, ప్రపంచం శాంతికి హానికలుగవచ్చునని శ్రీ నైహూ చెప్పిన దాని విషయమై తన అభిప్రాయం అడుగగా, శ్రీ నైహూ ఏమన్నారో తమకు తెలియదని శ్రీ బెర్నార్డ్ అన్నారు. ఒకవేళ ప్రధానమంత్రి అల్లా అవ్వారంటే ఆయన వూహ 'శివంగ' ఉండవచ్చు.

లాహోర్, క్యూబా విషయంలోకూడా వైవా—భారతదేశం విషయంలో వతే ఉదాసీనంగా ఎందుకు లేదని అడుగగా ఆయన సరియైన సమాధానము చెప్పలేదు.

శాలీయోద్యమాలు కొన్నిదేశాల్లో అణగ దొక్కబడుతున్నవని ఈ సమావేశంలో తీర్మానంలో పేర్కొన్నారు, కాని టెలివీషన్ కూడా చెప్పబోవటానికి కారణం ఏమిటని కొందరు విశేషులు అడిగారు. టెలివీలో ఏవిధమైన అత్యాచారాలూ జరగటంలేదని ప్రా. బెర్నార్డ్ అన్నారు. చివరకు ఒకవిశేషి లేచి, ఈ సమావేశంలో కమ్యూనిస్టులు చేసినవాటన్నిటిని సమర్థించటమే ముఖ్యద్దేశమని తనకు తోస్తున్న దన్నారు. దానితో డా. బెర్నార్డ్ సమావేశం ముగిసినదన్నారు. మరొక ప్రతినిధి, ప్రాధాన్యత బెర్నార్డ్ కు వేరే మమలంద టంచేత అందరినీ ఉరుకుమూసా.

ఒక సుబ్బారావుకు సినిమా పిచ్చి జాన్తీ. సినిమా చూచిన పెంటనే ఇంట్లో సినిమాలోని మాదిరి ఫీట్స్ ని ఉచ్చంజేవా డా సుబ్బారావు. సినిమా కత్తియుద్ధంలాగా తను ఒక కర్రనుతీసుకొని "తా,తా" అంటూదాన్ని అటూ, ఇటూ త్రిప్పతుంటాడు. ఈ విధంగా ఒక కత్తియుద్ధా లే మిటి, పాటలు, పాటలకు తగిన దాన్సులు, రేలంగి లాగ కామిక్ చేష్టలు, ఒకటేమిటి, అన్నీ. ఇలావుండగా ఆసుబ్బారావుకు పెండ్లయింది. పెండ్లి జరుగుతున్నప్పుడు మైక్ లోంచి సినిమా పాటలు విని పిస్తున్నాయి. సుబ్బారావు పెండ్లికూతురి మెడలోమంగళ సూత్రం కట్టుతున్నాడు. ఇంతలో మైక్ లోంచి "బైతో బైతో పెళ్లికొడకా" అనేపాట వెలుపలికివచ్చి, సుబ్బారావు చెవులలోనికి ప్రవేశించింది. ఇంకేముంది, పెంటనే సుబ్బారావు "శక్తి"మని పీటమీద కూర్చున్నాడు. అక్కడికి వచ్చిన పెద్దలంతా ఇదేమిటా అని ఆశ్చర్యపోయి, తర్వాత అనలు సంగతిని తెలుసుకొని కడుపులు చెక్కులయ్యేలాగున నవ్వుకున్నారు.

డి. ఆదిలక్ష్మి (నెల్లూరు)

మార్చి 29 వ తేదీన న్యూఢిల్లీలో జరిగిన వాణిజ్య ప్రకటన కర్తల సహనభ స్రతినిరులకు, కేంద్ర సమాచారకాణమంత్రి డాక్టర్ శేస్సర్ విందు ఇచ్చారు

న్యూ ఢిల్లీ లేఖ

శ్రీ కృష్ణ

అశాంతికి దారితీసిన శాంతిసమావేశం: ఢిల్లీ అశోక్ హోటల్ తెరచాటుకథ

న్యూఢిల్లీ. ఈవారం పందడిగా ఉన్నది భారత వాణిజ్య, పరిశ్రమల సమాఖ్య వార్షిక సమావేశం ఇక్కడ ఏర్పాటు అయింది మామూలు ప్రకారం ప్రధానమంత్రి ఈ సమావేశాన్ని ప్రారంభించారు వాణిజ్య ప్రకటన కర్తల (అడ్వర్టైజర్స్) మహా కలకట ఖాతా ప్రధాన మంత్రి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు ప్రపంచ కాలి మండలి అనే పేరుతో కృతచారిస్తూ పండ్ల మరకపరి సమావేశమైంది ఈ సమావేశం పిన్ గా జరిగలేదు మొదటిరోజునే సమావేశ నిర్వాహకులకు మార్క్సిస్టులకు మధ్య కలతలు జరిగాయి వైతా విషయమై ప్రధాన

మంత్రి తాము ఒక ఒప్పందానికి సర్వామనీ, అందు వల్ల ఆ సమన్వయ సమావేశంలో పర్పించరాదనీ, భారతీయ ప్రతినిధివర్గం సభ్యుడు పండిత మందర్ లో అన్నారు అలాంటి ఒప్పందం అనలు జరు గవేలేదని ప్రధాన మంత్రి ఖండించారు దీనిమీద పండిత మందరలో ఏమి అంటాలో ఇంకా తెలియ లేదు భారత రాజధానిలో జరిగిన ఈ సమావేశంలో వైతా ప్రతినిధులు భారతదేశాన్ని తూషించారని పార్లమెంటు సభ్యుడు శ్రీ హేమ్ బాబులా తెల్పారు అలాంటి పందర్పంలో కలుపుకు కాం గ్రహింపారు సమావేశంలో హిస్సాదారం

అధ్యక్ష భవలానికి అభ్యర్థం కలుగడూ మతి! ఇందుకు ప్రధాన మంత్రి చెప్పిన సమాధానం కంట పొతుగా కనిపించింది

భారత వాణిజ్య, పరిశ్రమల సమాఖ్య 34 వ సమావేశానికి ప్రధాన మంత్రి ప్రారంభోత్సవం జరిపారు ఒక పంక వివాదాబుడే అలవాటును విమ ర్శిస్తూనే శ్రీ వెప్రూ, సామ్యవాదమనీ, సంక్షేమ రాజ్యమనీ, టెక్నాలజీలో ప్రావీణ్యం అనీ మామూలుగా తాము చేసే వివాదాం పన్నింటి వికలుపు తెల్పారు.

సంక్షేమ రాజ్యంవల్ల ఒరిగిది విమిల్లం

మంచి తెలుసే “మ్యూజిక్స్ మన్” కత్తికతో శ్రీ హార్వర్డ్ విల్సన్ ప్రాసెస్ వ్యాసం చదివితే తెలుస్తుంది. ఈ పత్రికకు పెట్టుబడిదారీ విధానం అంటే వర్తమానం కలదని అవలెకదా! బ్రిటన్ సంక్షేమ రాజ్యమే. మ్యూజిక్స్ మన్, ఎగుమతుల తోను అదేకం జపాన్, వర్తమానం జపాన్, సోవియట్ యూనియన్ లకుంటే మెరుకుబడింది. (ప్రాన్) మిజో మిజో అన్ని దేశాలతోకంటే అక్కడ జీవన వ్యయం మాత్రం ఎక్కువగా ఉన్నది. 1951 క సంవత్సరాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకొని అవాలి మ్యూజిక్స్ మన్ 100 పాయింట్లనుకుంటే 1960 జూలై 1 వీటి ఉత్పత్తి జపాన్ తో 353 పాయింట్లు, వర్తమానం జపాన్ తో 218 పాయింట్లు పెరిగింది. బ్రిటన్ తో 135 పాయింట్లు మాత్రమే పెరిగింది, ఎగుమతులకు సంబంధించినంతవరకు జపాన్ ప్రధమ స్థానం అక్రమించింది. జపాన్ ఎగుమతులు 382 పాయింట్లు, వర్తమానం జపాన్ ఎగుమతులు 304 పాయింట్లు పెరిగాయి బ్రిటన్ ఎగుమతులు 114 పాయింట్లు మాత్రమే పెరిగాయి ఇది జీవన వ్యయం సంగతి ఇది ప్రాప్యంలో 148 పాయింట్లు బ్రిటన్ తో 186 పాయింట్లు, జపాన్ తో 129 పాయింట్లు పెరిగింది పారిశ్రామికంగా వాగా అది వర్తమానం తోలిక దేశాలమీద సంక్షేమ రాజ్య సిద్ధాంతం ప్రకారం ఇలా కనిపించింది. ముందేకం ఇంకా “స్వయంగా పెట్టుబడిదారీ వాడుకగా వర్తమానం వీటికి కాక మునుపే శ్రీ హార్వర్డ్ సంక్షేమ రాజ్యం సిద్ధాంతాన్ని అమలు జరపాలని తావ్రతయవదుతున్నారని

పెట్టుబడిదారీ విధానం, మార్క్సిజం ఈ రెండూ ఒక కలాపంకావాలి సిద్ధాంతాలని ప్రధాన మంత్రి తెలిపివారు “హిందూయుజ్ అర్థిక క్రాంతివల్ల వర్తమానం నుంచిగాని, మార్క్సిజం వర్తమానం నుంచిగాని ఈవాడు ఎవరైనా పరిశీలన జరిగితే, వారి అలోచన వంత సంవత్సరాంకాల వాటి అని అనుకోవాలి” అని అయితే తెలిసింది. అయితే తర్వాత సిద్ధాంతాన్ని శ్రీ హార్వర్డ్, వారి ప్రభుత్వం నిరూపించాలిగాని తామెప్పుడూ తెలిపి కాలేదు. 1960 తో మిక్సెడ్ క్రాస్ వీటికి వివరించిన కారణ వివరించింది. అ సమయంలోనే వారి నిర్ణయం వదిలి మిక్సెడ్ క్రాస్ మాట్లాడి ఈ 33 వార్షిక ప్రభుత్వం భవన సహాయం చేయవలసి వచ్చింది “టెక్నాలజీలో ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించిన ఈవాడు మధ్య విద్యతో అమలుకు కొట్లాడి తూపించుట ఇప్పుడు తప్పు. గో వధకు విశేషించటంలో దేశంలో తోళ్ళు పరిశ్రమ వాతావరణం పోయింది వాతావరణం ఉపమంత్రి ఈ వారంలో తెలిసిన, విషయాలవల్ల ఈ సంగతి వర్తమానం “తోళ్ళు నడుమ చేయడానికి దేశంలో నిర్మాణ వనరుల సమీక్షాలో పాల్గొనిన వారు, ఉత్పత్తి వాగా తక్కువగా జరుగుతోందనే చెప్పింది ఉన్న నడుమీయాలి నూటికి 60 వంతులు మాత్రమే వినియోగించుకున్నట్లు అంచనా. ఇప్పుట్లో ఈ నడుమీయాలి అభివృద్ధి పరిచే యోచన లేకపోయినా, పరిశ్రమను అడుగునకు దిగవ చర్యలు తీసుకుంటున్నాం : (1) తోళ్ళు (వదులు కానివి) నరసరా తక్కువగా ఉన్నందువల్ల వాటి ఎగుమతులకు పూర్తిగా విశేషించటం (2)

న్యూఢిల్లీ లేఖ

తోళ్ళు (వదులు కానివి) ఎగుమతుల విధానాన్ని నడపించటం

అంటే మన తల తిక్కులు పెట్టడానికి ప్రావిడ్యం అంతర్జాగానియ్యాయున్నమాట !

వ్యక్తుల సంపద గూర్చి, ప్రజా వాహానం ద్వారా గూర్చి ప్రధాన మంత్రి వద్ద వద్ద ప్రావిడ్యం అలాకాని అంటే భవనంను నిర్మించటంకంటే మురికివాడల నిర్మాణంవరకు వ్యక్తుల వద్ద అవ్వదు. కాని, ఫిల్మీ 1947 తరువాత, అంతకుముందు ఉన్న మురికివాడల నిర్మాణ వానికి అమలు మురికివాడల తయారయ్యాయి. వేరొక వంత భావన రావాలి నరసరా సంక్షేమ రాజ్య ప్రకారాలు (ప్రావిడ్యం) నిర్మాణ నిర్మించటం “టెక్నాలజీలో ప్రావిడ్యం గడించటం అనవరమని ప్రధాన మంత్రి ప్రకారం చేయవచ్చుగాని, ఎప్పుడంటే విషయం సాధించే “టెక్నాలజీ మాత్రం వంద సంవత్సరాలనాటిదిగా ఉన్నది. సంపుటితులై వర్తమానం విద్యార్థులు సంవత్సరాల వరకు నిర్మించాలి — కున్న వారిలో నరసరా—ఫిల్మీ మురికివాడలో వివరిస్తున్నారు.

ఇది మార్క్సిజం సంబంధించినంతవరకు సామ్య వాద వ్యవస్థ నిర్మాణం “సేమీ” తూపించిన విధానానికి కట్టుబడి ఉన్నంతవరకు, వాటిని కలగించి కట్టుబడుట ఉంటాయని నిరూపించటం చేయించుకోవాలి ఉంటాయని ఉంటాయని తేలికయ్యుంకోసం నిర్మించటం ఎక్కువగా తోళ్ళ అమలు కాక, రాజకీయవల్లం తోళ్ళ పాటు నింపవలసిన వాళ్ళకు కూడా మార్క్సిజం ఉన్నది

మ్యూజిక్స్ మన్ అలాగే హోటల్ ముగూర్చి అంచనా సంఖ్యల నమూనా వివేదిక ఎంత భయం కరంగా ఉంటోందో అంత భయంకరంగా ఉంది. ఈ వధకు అమలుకు అయ్యే ఖర్చులు, తదితర వివరాలు పరిశీలించటంకంటే ప్రభుత్వం అందుకు పూనుకోవడం అనిధారణంగా ఉన్నదని సంఘం అభిప్రాయపడింది “అ తలు ఈ వధకు వెక కాక పడిన గ్రంథం ఏమిటో సంఘానికి తెలిసి నట్లు లేదు. కాగా తెలుసుకోవాలి ప్రయత్నించమ కూడా లేదు 1955—56 సంవత్సరంలో వర్గీయ మూలావా అలాగే వివరాలనుపరిచి విద్యా, సాంస్కృతిక సంస్థలని మ్యూజిక్స్ మన్ సమావేశం కావలసిందిగా కోరారు తీరా వీరు అవ్యవించటం, వారు అంగీకరించటం జరిగాక, సమావేశ నిర్వహణలో ప్రతినిధుల వనతికి తగిన నడుమీయాలు లేవని ప్రభుత్వం గుర్తించింది. వెంటనే ఉరుకులు, వరుగులుతో ఇప్పుట్లో మూలావా అలాగే రోడ్లలో ఒక భవనం నిర్మించింది. దానినే “విజ్ఞాన భవనం” అని పేరు పెట్టారు

ఇది ప్రతినిధులకు మంచి నడుమీయా నవానగర్ సంస్థానాధీశుడు వాన్ సాహెబ్ ప్రవేశించారు ఈయన, శ్రీ నెహ్రూ (2) అంటే లివ్ లెటరుగో ప్రభుత్వమునకొని పా నిర్మించడానికి సంసిద్ధత తెల్పారు ఈ కృషికి ఇలా సంస్థానాధీశులు సైతం సంబంధించి నరసరాంక వచ్చునని అయితే అంగీకరించవచ్చు. ఇలా అనుకోని అయిన వచ్చుతో కాలు వేరొకరు. తీరా మ్యూజిక్స్ మన్ సరికి, తుపాకులు (పేల్లి) ఈ మాజీ సంస్థానాధీశులు నిర్మించటం చెప్పిన సాహెబ్ ఎప్పుడూ పోలేడు. ఈవాడు సంస్థానాధీశులకు ఉన్న నిరుదులు కూడా వారిలోనే అంతరిస్తాయని వారికి మంజూరు చేసిన గారవర్తమానం ఎన్నో సుంకం, సంపద సుంకం నిర్మించబడ్డాయి. అందువల్ల వారిలో చాలా మంది ఇప్పుడు విదేశీ యాత్రికులకు అక్కడ చేరుకుంటే లెక్కలు, అమ్ముకుంటున్నారు. వాన్ సాహెబ్ 1955 మేవీలో మ్యూజిక్స్ మన్, సమావేశం (సమీచి విద్యా సాంస్కృతిక సంస్థ) నిర్మాణాన్ని లోగా హోటల్ నిర్మాణం పూర్తి చేసేందుకు తమ అక్కరతను వెల్లడించారు. ఈ విషయాన్ని తెలిస్తే హోటల్ నిర్మాణానికి పూనుకున్న ప్రభుత్వం అనుచరంగా ఇంచనాలు ఎందువల్ల తయారు చేయించలేదో అర్థమవుతుంది. “వ్యవధి తక్కువగా ఉన్నందున వర్తమానం నిర్మాణంలో పాటే, వివరాలు అంతగా చేయవలసి వచ్చింది” అని ప్రభుత్వం అంచనా సంఖ్యానికి తెలిసింది.

అంచనా సంఖ్యం వివేదికతో ఇలా ఉన్నది : హోటల్ పరిశ్రమలో పెట్టుబడి ఖర్చులకు, మంజూర సంఖ్యకు సంబంధం ఉంటుంది. పెద్ద తరహా హోటల్ తో ఒక మంచం నిర్మాణం చేయడానికి సుమారు రూ 35 వేలు ఖర్చు అవుతుందని హోటల్ ప్రమాణం సంఘం (1958) సేర్కొన్నది అలాగే హోటల్ తో 422 మంజూర ఉన్నాయి. వీటి నిర్మాణానికి రూ. 2 కోట్లు 78 లక్షలు ఖర్చు అయినట్లు తుది అంచనాలు తెలుపుతున్నాయి అంటే సగటున ఒక మంచం నిర్మాణం చేయడానికి సుమారు రూ 66 వేలు ఖర్చు చేయవలసి వచ్చిందన్నమాట.

మంచం సంఖ్యను పెట్టుబడి ఖర్చులలో నమోదుకరచాలనే అలోచన తమకు కలుగలేదని నిర్మాణాలకొక ప్రతినిధి పిక్చర్ సేకరణ సందర్భంలో తెల్పారు అనలు ఇలాంటి హోటల్ నిర్మాణానివి నిర్మించబడిన ప్రమాణాలు ఏమిటో కూడా తమ కొరకు తెలియవచ్చు భవన నిర్మాణానికి ఇంత ఎక్కువ ధనం ఖర్చు కావడానికి అంతకంత చాలావరకు కారణమన్నారు అంతేకాక వ్యవధి తక్కువగా ఉన్నందువల్ల పనివారికి రెట్టింపు కూలీలు ఇచ్చి, భోజన వసతులు, తదితర నడుమీయాలు కలిగించవలసి వచ్చిందట

ప్రభుత్వరంగంలో శ్రీ నెహ్రూ నిర్వహించిన రెండవ కార్యక్రమం ఇది ఇంతకు మునుపువారా ఫిల్మీ గృహనిర్మాణ సంస్థను ఏర్పాటు చేశారు. ఎన్ని మురికివాడలను నిర్మాలించటంమోని ఈ హోటల్ నిర్మించారో ఇంకా పరిశీలించవలసి ఉన్నది.

హరి వంశము

సాంధీ పని పర్వం - 10

బుబంధువులు, సామంతులు, నర్సలు వెళ్లిపోగా, మధుర బావురు మంటూ ఉన్నది రాచనగరులు కూడా ఇంతవరకు బంధుజనాకీర్తనై, ఉప నయనోత్సాహంతో నిలబెట్టినవి ఇప్పుడు బావురుమంటువాయి చంద్రుడు లేని ఆకాశాన్ని పోల యాదవుల రాజధాని పరమనిరుత్సాహంగా ఉంది. మనుచేవుని ఇంటిముంగల పాలికలు ముత్యమోటులువాగులు అయిందా, ఆ పాలికలు వివా మరీ ఒక్కరికి ఇప్పుడు ఉత్సాహం అన్నది లేకుండా ఉన్నది నరుకుదింపిన పీడలవలె ఇండ్లన్నీ తేలికపడి ఉన్నట్లు కప్పి మున్నవి రోహిణియు ఇరుకుగా ఉన్నది అమె ఇన్ని సంవత్సరములు అరణ్య బాసము చేసి వచ్చినది అమెకు అరణ్యజీవనము అలవాటై పోయినది ఇప్పుడు ఈ నాగరిక జీవనమేమో క్రొత్తగా ఉన్నది బృందంలో ఈ మేడలు లేవు ఈ పీఠాలు లేవు ఈ జననమృత్యుము లేదు జీవితం ఇక్కడ నగరంలో తనకు పరమసంబాధంగా ఉన్నట్లు ఉన్నది రోహిణికి బృందంలో ప్రతిదినము గోవులతో బ్రతికిన తాను ఇప్పుడు ఇక్కడ రాచమర్యాదలతో తేలెలేక పోవుచున్నది అప్పుడైన, ప్రకృతిపిడ్డమైన జీవితానికి అలవాటు పడిన తనకు ఈ నాగరిక జీవితం ఇప్పుడు ఆయాసం అనిపిస్తున్నది బృందంలో యమున ఉన్నది మధుర దగ్గరనూ యమున ఉన్నది కాని ఆ యమునకు ఈ యమునకు సంబంధం ఏమిటి? ఈ యమున గూడ పట్టణ బాసవలె, నాగరిక జీవన ప్రతితిని వెలారుస్తూ ఉంది ఇంతవరకు తనకు మధురకు వచ్చిన క్రొత్తతనముతో, బంధుగులను అందరిని చూచుకొన్న అనందముతో, భర్తతో కలిసి ఇష్టార్థకు తిరిగి జీవించగల్గడము, కుమారుల ఉపనయనముల సందడితో, ఈ వివర్యము కల్పించలేదు ఇది ఏదో అని పించలేదు ఇప్పుడు అనిపించుచున్నది రోహిణి తన ఈ తోచన స్థితిలో ఒకరోజున దేవకి యింట, ఒకరోజున మనుచేవుని మరియొకభార్య యింట గడుపుచున్నది. అమెకు తన ఈ స్థితియేమో అర్థము కాలేదు అమె ఈ స్థితిలో అనుకొన్నది: నాకు వలెనే, రామకృష్ణులు గూడ భాగ్యుల పొందు తున్నారా? నా బాధయే నాకు పరిగా అర్థమగుట లేదు విద్వంసు అదిగి చూతునా"

అమె విద్వంసు అడగకుండాగనే విషయమేమో శ్రీ కృష్ణ దేవుడు తేల్చి వేసినాడు "తల్లీ! మీరు ఏమో బాధ చెందుచున్నారని మీకు మధుర బృంద వలె లేదు అవును ఇప్పుడు ఇక్కడ నీల లేదు నీల ఉన్నంతవట్టు మీకు ఏ బాధయు లేదు మరి అది బృందకు తిరిగి పోగా, మీకు ఏమియు తోచు తున్నట్లు లేదు"

"రోహిణి మనస్సులో అనుకొన్నది: తండ్రి అనలు రహస్యమును గ్రహించినాడు. నాకు నీలవంటి కూతురు ఒక్కరుకే కల్గిన బాగుండును" అనుకొన్నంతలో అమెకు నవ్వు వచ్చినది. ఇన్ని యేండ్లుగా అరణ్యవాసము, అజాతవాసము చేయగా, తనలో ఈ కోరిక లేదు ఏ కోరికగో? ఈ ఇప్పుడు వచ్చింది

"తండ్రి! నీకు ఈ వగమున తోచుచున్నదా?"

"ఎందుకు తోచుటలేదు అన్న ఉన్నాడు ఇద్దవుడు ఉన్నాడు. సాత్యకి ఉన్నాడు మన మాకుని విద్వంసు దారకుని చూచినారా! తల్లీ. మీరు? నాడు ఉన్నాడు ఇంత లేదు నాడు అప్పుడే అక్కరలేదువేళ! తల్లీ! నాకు నాకు సారథి మరి ఆహూతుని సంగతి చెప్పనే అక్కరలేదుగదా! తక్కువగా యడుకుతూవు లున్నారు ఇకనైన రాచకార్యములు ఉన్నవి నాకు తోచకపోవుటలేదు"

రోహిణి: "అవును! అవును! నీకు తోచకపోవుటలేదు"

కృష్ణుడు "మరియు మధుర ఉన్నది మధురను సంతోషించుకోవలయు నను ఆలోచన యున్నది తల్లీ! కంసుడు విచిత్రమైన రాజు ఉద్వేగుడు. అతని ఔదృత్యమే నాకు ఇప్పటికీ విచిత్ర మనిపించుచున్నది మధుర ఉన్నదా! దానిని అతడు పరమ నిరాదముగా చూచినాడు కోటకు కాపులేదు అగడ్తలు చెడిపోయినవి కొన్నిచోట్ల కొల గోడలును విరిగిపడినవి కంసునకు పత రాజాలన్న భయములేదు. తాను ఉండగా, మధుర అత్యయమని అతని భావము అది అతని ఔదృత్య లక్షణము అందువలన మధురను నిరాదరించి నాడు మరి మనము అట్లు కాదు యాదవులన్న విరోధము చేసేది రాజులు చాలమంది ఉన్నారు మనము రాజుల మేమిటని వారి యతిప్రాయము నీరికి మాగధుడైన జరాసంధుడు నాయకుడు మరి అతనికి మధురకై కోపము రా కారణమున్నది వేడు అతలంపు, అస్తిని, ప్రాప్తిని, బ్రతిమలాడినాను మీకు 2 లోపము ఉండదు ఇక్కడనే ఉండిపోమ్మన్నాను మీకు అంతయును దెలియునుగదా! మహారాజచేత చెప్పించినాను మీరును, అమ్మ దేవకియును గూడ చెప్పినారు మా తండ్రి మనుదేవుడు కూడ చెప్పినాడు వారు వివలేదు వేడు ఏమిచేయుదును? వారిని మగధకు సంపించినాను వారు రాజుడి చేరుకున్నారు. అవును నాకు రాజగిర్యధీశుని తనయుడు వారికి ఈ యాదవుల రాజ్యముతో ఉండుట యవగా, ముండ్లమీద ఉన్నట్లు అయినది తల్లీ! ఇక మాగధుడు మధురను ముండ్లమీద ఉండునట్లు చేయును

రోహిణి! ఇది యన్నియు రాచవ్యవహరములు వేమో అడదానము. వాలో ఎందుకు ఇది అన్నియు చెప్పుచున్నావు?

శ్రీకృష్ణ దేవుడు రోహిణిదేవి కన్నులలోనికి చూచినాడు. చూచి గెల్చిన నవ్వునాడు. "తల్లీ! రామచంద్రునకు కైక ఎట్లు ప్రథమ శిష్యాగురువో, వీవు మాకు అట్లు ప్రథమ శిష్యాగురువు మరి రాజకార్యములు మీతోగాక మరి ఎవ్వరితో చెప్పుకొందుకు నేను రాజు నైననో, మంత్రులతో మాట్లాడి యుండును. మరి నేను రాజును కాదుగదా! అందుచేత మీలో చెప్పుకోను తున్నాను మరియు ఒక్క విశేష మున్నది అదియును తమకు మనవి చేసి కోవలయునని వచ్చినాను" అని శ్రీ కృష్ణ దేవుడు తిరిగి గెల్చిన నవ్వునాడు. అంతలో తిట్టికొన్నాడు

"తల్లీ! నేనును, అన్నయు పుట్టినది మొదలు అలలో పెరిగి వాము నంపూర్ణము, ఆచారము, ఘనవిద్యాగ్రహణము లేక అదవి కాలెక్కు చందంగా పెరిగినాము నమగ్గు రూపాననం లేక చెడినాము ఇప్పుడు ఆ నర్వాన్ని ఏదో గురువును ఉపాసించి కైకొనడం తగవుకదా? అన్న రామునితో ఈ మాట్లాడినాను రాముడు ఏదో నర్వాడు మీతో మాట్లాడి గని,

మరలెల శివశర్మ

హారి వంశము

తండ్రిగారికి ఈ విషయం విన్నవించుకో దలవలేదు!"

రోహిణి: "దేవకితో చెప్పినావా?"

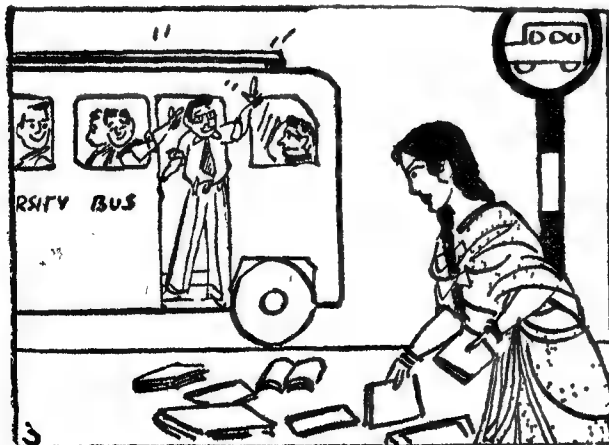
(శ్రీ కృష్ణుడు నవ్వివాడు. "ఆ పని మీరు చేయవలయును" అన్నాడు.

(శ్రీ కృష్ణ దేవుడు బలరామునితో విద్యా సంపాదనం కోసం ఎక్కడికో బయలుదేరి పోతున్నట్లు ఆ తరువాత దేవకికి తెలిసినది ముదేవునకు తెలిసి పది ఉక్రగేనును తెలిసినది. వర్ష యాదపుటకు తెలిసినది మరి శ్రీకృష్ణు ఖకు గురువు కాగల ఆ వ్యక్తి ఎవరు? ఉపనయన నమయమున శ్రీ కృష్ణ దేవుడు తన తండ్రికి యిచ్చిన వాగ్దానము మూల విమిట? భగవంతుడు గూడ ఆ వాగ్దానమును మరిచిపోలేదు. పొలితని ఉపదేశించి అచార్యుడైన తన తండ్రి తనలో అనిత మూల ఇప్పటికిని భగవంతునకు గుర్తునం తున్నది "యద్యయం అచార్యశ్రుతుర్వేద వర్ష శాస్త్రవిత్ అధ్యాపయితుం వ్యాఖ్యాతుంకన్వేతి మచ్చి స్మేర్యం వాన్యతగచ్ఛేదా నమావర్తనా వృత్త వివ విద్యా మభ్యసేదీతి మనసి వర్తతే చేత్" అని ఆ తండ్రి తన దక్షిణ హస్తమును తన దక్షిణ హస్తముతో వట్టుకొని "యస్మిన్ భూతశ్చ, భవ్యశ్చ

నర్వేలోకా నృసూహితా, తేన గృహ్య మ్మిత్యామహం మహ్యం గృహ్యమి, త్యా మహం ప్రజానాని నా త్యామహ్యం గృహ్యమి" శ్రీ కృష్ణ వర్ణన! అనివాడు. "శ్రీ కృష్ణ వర్ణన! అచార్యదేవభవ!" అనివాడు. అనగా తాను "వాగ్దేవభవమి భవద్వి రమజ్ఞాతప్రన్ యజవాది కర్మ వకరోమి" అని నమాధానము చెప్పినాడు. ఇప్పుడు తాను అచార్యుడైన తండ్రిని నదిని మరియొక అచార్యుని అక్ర యించగా తలంచుచున్నాడు. ఇప్పుడు తండ్రియైన అచార్యుని అనుజ్ఞను తాను పొందవలసి ఉన్నది

భగవంతుడు ఒక సుముహూర్తమున బలరామ ద్విరీయుడై అచార్యు డైన తండ్రిని అగ్ని గృహములో తనకు దర్శనము ఇప్పించగా కలుగు పెట్టి వాడు ఆ కలుగును తీసుకొనిపోయినది రోహిణి శ్రీ కృష్ణ దేవుడు ఆరోహిత రోహిణిదేవిని ఇట్లు అర్చించినాడు: "అచార్యలయిన వసుదేవులు వాకు విద్యను సంపూర్ణముగా ప్రసాదించరని కాదు వాకు పొందినవి వడ్డ శుశ్రూష చేయి వలయునని యున్నది. ఆయన కులవతి యని నిన్నాను. మహాభనుర్వేత్త యని విన్నాను రాముడును, నేనును, ఆయనను సేవించి వచ్చెదము. ఉద్ధ

"ఎప్పుడూ క్లూలో ముందే....బనా"!!!

వుడు, సాత్యకియు గూడ వత్తు మనుచున్నారు. సొందీవని ప్రసిద్ధి చాల దూరము వరకును వ్యాపించియున్నది నీవు తండ్రిగారితో మా యీ కోరికను గూర్చి విన్నవించవలయును”

రోహిణికి అభిప్రాయము ఏమో అర్థమైనది దేవకితో చెప్పినచో ఆమె కొంత దుఃఖించును. ఇన్ని ఏండ్లు తనదగ్గర లేని బిడ్డ, తిరిగి అప్పుడే విద్యాభ్యాసమునకై పెరచోటులకు పోవుటను ఆమె భరించలేదు తన జీవితములో దేవకి నుఖమును ఎరిగినది ఇప్పుడు శ్రీ కృష్ణుడు మధురకు వచ్చినది ఆ తల్లి నుఖమును చూరగోనుచున్నది ఇది ఇంతలో అన్యధాకరణమును చెందుటను ఆమె ఎట్లు సహించును మమదేవుడును అంతియ న్నపుత్ర విరహాశ్లేషమును ఆ తల్లియు, ఆ తండ్రియు దీర్ఘకాలము అనుభవించినారు రోహిణి అప్పుది తండ్రి! ఇది కష్టమైన కార్యమును నామీద పెట్టినావు అయినను ప్రయత్నము చేస్తాను

మరి తాను అగ్నిగృహమును దరియగా తన భర్త తన్ను చూచి మందహాసమును చేసినాడు “ఏమి! రోహిణి! ఏదో కార్యమును అనలం దించి వచ్చినట్లున్నావు?” అనినాడు

రోహిణికి తెలియును తన స్వామికి బిడ్డలు ఎవ్వరో గురువును ఆశ్రయించి విద్య నభ్యసించగా పోవుచున్నారని. మరి ఆమె దౌత్య మెందుకు? శ్రీ కృష్ణుని చేత లన్నియు ఇట్లులే వుండును. ఆమెయు నప్పవచ్చి “ప్రభు! తమకు తెలియనిది ఏమి? కుర్రలు మరియొక గురువు వాశ్రయించి విద్యను అభ్యసించగా తలంచుచున్నారు తమ అనుజ్ఞ కోసము వేచియున్నారు”

మమ దేవకికి చెప్పినావా?

రోహిణి. మీరు చెప్పిన బాగుండునని పూరకున్నాను.

మమదేవుడు వెంటనే మాటాడలేదు కొంచెము సాలోచనముకై “రోహిణి! దేవకిని గూడా పిలుచుకొనిరా” అన్నాడు

రోహిణి దేవకి ఇండ్లకు పోయినది ఆమెను వెంటబెట్టుకుని వచ్చినది అప్పుడు మమదేవుడు వారిని సంబోధించి ఇట్లా అన్నాడు: “ఓసినీ దేవకి! ఓసినీ! రోహిణి! మీకు ఇప్పుడు ఒక రహస్యము చెప్పుచున్నాను! విజమునకు ఇది రహస్యమును కాదు శ్రీ కృష్ణ బలరాములు నాకు శిష్యులు కదా! వారు ఇప్పుడు మరియొక గురువును ఆశ్రయించగా తలంచుచున్నారు.” అని రోహిణిని చూచి “నీవు వారి ఊతపు శ్రీ కృష్ణుడు ఆ గురువు యెవ్వరో చెప్పలేదా?” అని ప్రశ్నించినాడు

రోహిణి: స్వామి! చెప్పినాడు సొందీవనియట. మన ఇండ్లలో ఉపవసయములు జరిగినప్పుడు సదస్యమునాడు వచ్చినాడట!

మమ: “అవును! ఆయనయే సొందీవని ఆయన అవంతిపుర వాసి కాళికానగరంలో ఆయన గురుకులం ఉన్నది భగవంతులైన వ్యాసులు నాతో చెప్పినారు మమదేవ! శ్రీ కృష్ణ స్వామి తాను సొందీవని యుద్ధకు విద్యాభ్యాసము నిమిత్తము పోదును అనును నీవు పుత్ర సేవమున చేసి అభ్యంతరము చెప్పవలదు నుమా! మరి స్వామి ఎవ్వరు? జగదుగ్రువు సర్వజ్ఞుడు. అయినా గుర్యంగీకరణం చేస్తున్నాడు ఎందుచేత? తోకంలో మానవులు గురువాక్యోద్యుక్తులై గాని తత్పూర్వారంభము చేయగా పోలది బోధించడం కోసం గోవిందుని ఈ ఆలోచనను నీవు కాదనకు” మరి నేను ఇందులో కాదనతగినది లేదు బిడ్డలను రమ్మను అనుజ్ఞ ఇస్తాను

మమ: దేవకివంక చూచినాడు “దేవకి!” అన్నాడు “ఇది విధిగా జరగవలసిన పని నీవు మనస్సులో కష్టపడి లాభములేదు నీ కష్టము ఏమో వాకు తెలియనిది కాదు నాకును బిడ్డలను వదిలిపెట్టి యుండుట అనగా కష్టముగానే ఉన్నది మరి బిడ్డల చదువు మాట యేమి? నేను సొందీవని యంత గురువునా! బాదరాయణులే తండ్రిని సొందీవని యుద్ధకు పంప మన్నాడు. నేను కాదనను. నీవును అనవచ్చు.”

దేవకి: స్వామి! నేను కష్టపడెదనని అన్నానా? మీరు అనుచున్నారు. బిడ్డలు అడవులలో కష్టపడుచుండగా సహించినాను కనుదు వారిని చంపగా ప్రయత్నించినపుడు సహించినాను ఇప్పుడు బిడ్డలు ఒక మహా విద్యాంసుని కడకు చదువుకొన బోవుచుండగా ఏం కష్టపడుదును సంబోధించును

రోహిణి ఊర్పు తీసుకొన్నది “చెల్లీ! నేను నిన్ను తప్పుగా అర్థము చేసుకున్నాను” అప్పుది

మమదేవుడు గలగలా నవ్వునాడు

“రోహిణి నీవు తప్పుపడుట అని యున్నదా!” అన్నాడు.

రోహిణి దౌత్యము ఫలించినది ఆ మరునాడు ఒక్క శుభముపొార్తమున రామకృష్ణులు ఆచార్యుడైన తండ్రి దర్శనార్థము అగ్నిగృహములో ప్రవేశించినారు వారిని చూడగా ఆ తండ్రి పొందిన ఆనందమే ఆనందము. వారిని చూచినప్పుడెల్ల మమదేవుడు అట్టి ఆనందమునే పొందును ఆయన ఇప్పుడు వారిని చూచి మందహాసం చేసినాడు “రామ! కృష్ణ” అని నోరారగా బిడ్డలను సంబోధించినాడు “తండ్రి! రామ! నాయనా! కృష్ణ! ఏమి పనిమీద వచ్చినారు” అని ప్రశ్నించినాడు

శ్రీ కృష్ణ దేవుడు సమాధానము చెప్పినాడు

“ఆచార్య! మేము సొందీవని యను కులవతిని ఆశ్రయించి శుశ్రూషించి విద్యను అభ్యసించగావించినాము అందుకు మీ అభ్యనుజ్ఞ కావలయును మమ. రానికేమి! మా యనుజ్ఞ ఎప్పుడును ఉన్నది మీరు వేరగురువులను ఆరాధింతు మనగా మేము వద్దందుమా! ఓయి! శ్రీ కృష్ణ వర్మ! అభ్యనుజ్ఞ ఇచ్చుచున్నాను

అప్పుడు బలరాముడు ఆచార్యుని సంబోధించినాడు. “భో! ఆచార్య! నేను కృష్ణునితోపాటు సొందీవని కొలువ పోయెదను. అభ్యనుజ్ఞ నిప్పింతురా?”

మమ: తాత! రామ! అటులే అభ్యనుజ్ఞ నిచ్చుచున్నాను

తిరిగి మమదేవుడు తన బిడ్డలను ఇద్దరిని సంబోధించినాడు తాత! రామ! నాయనా! కృష్ణ! మీకు నేను చెప్పవలసింది ఏమి ఉంది అయినా గురుకులవాసం చేయడానికి పోతున్నారు గనుక రెండు మాటలు చెప్పదలచు కున్నాను. మీరు బ్రహ్మచారులు విద్యను బ్రహ్మచర్యంతో అభ్యయనం చెయ్యాలి. ప్రతినిత్యము భిక్షతో అశావయాసాన్ని మార్చుకోవాలి. గురువు నకు జరుపు కారాదు. గురువు సాక్షాత్తు విష్ణువు గురువు బ్రహ్మ గురువు మహేశ్వరుడు తండ్రి! రామ! నాయనా! కృష్ణ! గురువు సాక్షాత్తు పరబ్రహ్మము ఆ గురువును అటులుగా చూడండి మరి భిక్షాక్రమం ఎట్టులో కొనె చెలుతున్నది. ఆ కొనెస్తాన్నే నేను మీకు చెలుతున్నాను

“గృహ్యాక్ష విధివో పేతః
పరివర్త్యతరీయకం
టండం పాత్రం మహాదాయం
నమన్క్రృత్య రసం గురుం.
భిక్షార్థస్య తతో మాసి
ద్విజవేళ్య తథా చక్షేత్
వేదయజ్ఞే రహీనానాం
ప్రశస్తావాం స్వకర్మసు
బ్రహ్మచార్యాచారే దైక్షికం
గృహేభ్యః ప్రయతోస్సహం.
గురోః కులే న భిక్షేత
న జ్ఞాతికుల బంధునః
అతాభేత్యన్యగోహం
పూర్వం పూర్వం పరిత్యజేత్.
అహితాగ్ని రవద్యాంశ్చ
బ్రహ్మచారి క తేత్రయః
అశ్నంత ఏవ సిద్ధంతి
దైక్షికం సిద్ధి రవశ్శతాం.

అమ్మమ్మ-అన్నమ్మ ఎ హామీగారవంల రెడీ

దేదయం నిడుగంటకల్లా దొక్కరుగారింటి వరండాలో రోగిబుంధం కొలుపుదీర్చింది. దీన్నే వ్యక్తి తెలిచే టైము అనబడు ఏడువ్వరే అయినా మామూలుగా దొక్కరుగారు, ప్లావం (లేక ఫాస్టులు ముగించుకుని రోగులకు ప్రవర్తనమయే వరికి దాదాపు ఎనిమిదిగంటల వ్రేతుంటి. ఆరోజు ఎనిమిది దాటినా దొక్కరుగారి వల్లా లేకపోయే వరికి, రోగినమూహం దర్శనంకోసం వది యున్న భక్తకోటిలా, ద్వారానికి అడ్డంగా వది

యున్న తెరవేది దీక్షణంగా మూస్తూ "తెర వీయగలాదా ...." అనే త్యాగరాజుకృతి అంటు కునే వరిన్నీలితో ఉన్నారూ, రణగోణమనే మాటల ద్వారా అట్టే లేకపోయినా తుమ్ములు, బొగ్గులు (పొదిపి, పెద్దపి) మూలుగులతో వరండా కాస్త వంతెనగా ఉంది. రమణ కూడ ఆ రోజు రోగి మూలాకో వేరాడు. అంతకు క్రితం రోజు సాయంత్రమే అతన్నిత్తుగా "ఫ్లో" అతన్ని అలింగించి వేసేసుకుంది. ఇక ఉదయాన్నే మందు

నీటి చేతులుచ్చుకుని దొక్కరుగారి మురుపు వెల్లింపుకోటానికి బయలుదేరక తప్పిందిగాదు. ఎంతసేమని అలా రాత్రిగ్రహంలా గుమ్మాని వేసి మూస్తూ కూర్చోటం! విముగుపుట్టింధి రమణకు ముగ్ధ గోళ్ళువ్వాడు గడ్డం తదుము కున్నాడు. వేళనున్న మందునీసాకార్యం రెండు మూడు పార్కు తెరిచి మళ్ళీ మూకాడు కాస్తేవు గోడమీది కాలెండర్లవేపు, పోస్టలవేపు, గోడ గడియారంవేపు తెగ కూకాడు. చిన్నముల్లు

వినిమిది తొమ్మిది అంకెలమధ్య ప్రాకుటాంటే, పెద్దముల్లు రెండు దాటి మూడో అంకె మీదికి పరుగుడుతోంది ఇంతలో అనద్దాంధ్రుడిలా గుమ్మంతెరలోంచి ఊడిపడ్డాడు కాంపొండరు మహాశయుడు! రోగిముర్రాకేసి మానీ డాక్టరు గారి బంధువులొచ్చారు ఆయన వాళ్ళతోటి మాట్లాడుతున్నారు ఇంకో పావుగంటలో వచ్చేస్తారు" అని ఓ చిరునవ్వు విసిరినీ, మళ్ళీ తెరమరుగున మాయమయ్యాడు ఈ వార్త రోగిబృందంలో కొంత సంచలనం కలిగించింది నిట్టూర్పులతరువాత గుసగుసలు మొదలెట్టాయి "రమణకూడ కాస్త ఉత్సాహంతో, ఆ కాంపొండరు చేసిన ప్రకటన తన సహరోగులలో ఎలాంటి మార్పు తీసుకొచ్చిందో చూడాలనే ఆసక్తితో వాళ్ళందరినీ సర్వే చేయసాగాడు రోగులలో ఆడా మగ, వయసుమళ్ళినవాళ్ళూ, మళ్ళీతొలుపు వాళ్ళూ, మళ్ళీని వాళ్ళూ, పసికందులూ, కుర్రాళ్ళూ ఉన్నారు వాళ్ళందరిముఖాలకేసి పరీక్షగా చూస్తూ రాగా ఒకని చూపు ఆ "అమ్మాయి" మీద పడిందో లేదో 'రక్తి' మని ఎందుకీ అగిపోయింది మళ్ళీ ప్రక్కకు సాగలా ఆక్రణంలోనే కమలకూడ ఆవ్రయత్తుంగా అతనిపై చూడటం జరిగింది ఇద్దరి చూపులబాటలా చప్పుడుకాకుండా 'థీ' కొన్నాయ్ అయితే రమణ చూపులతూపుల ఉద్ధృతాని కాగలేక, కమల సిగ్గుపడిపోయి చంక నున్న పిల్లాడిని తనముఖానికి ఆడ్డగా తీసుకుని ప్రక్కనున్న ముసలావిడ వైపు దృష్టి సారించింది రమణకూడ ఇతర్లు గమనిస్తున్నారేమో నన్న బిడియంతో కమలవైపు ఆ ట్టి ఎక్కువసేపు చూడలేకపోయాడు ఏదో తీవ్రంగా ఆలోచించు కుంటున్నట్టు, గడ్డం తడుముకుంటూ వెళితే చూస్తున్నాడు అతనిమనస్సు ఏదో అర్ధరకాని బాధతో అల్లకల్లోలమైంది రమణ ఇదివరలో నాలు గైదుసార్లు కమలను మార్చెట్టుదగ్గరా, పార్కు లోనూ చూశాడు ఆమె తనవీధి చివరింటో దాదాపు ఆరునెలలుగా కాపురముంటోందని తెలుసు కూడ అయితే ఆమెను ఇదివరకు చూచి నక్కడు తెలియని విషయం, ఇప్పుడు చూస్తూ నప్పుడు బయటపడింది ఇదివరకు మానీనన్నాడల్లా రమణ, ఆమె "కుమారి"గాబోలునని ఊహించుకుని ఆమె అందచందాలకు ముగ్ధుడయ్యాడు ఆమెనుగురించి ఏవేవో తియ్యటి కలలుగన్నాడు కూడ అయితే ఎంత హైరం జరిగింది! ఆమె ఎంతమాత్రమూ పెళ్ళిగాని "అమ్మాయి" కాదన్నమాట ఆమె ఇల్లాలు మాత్రమేగాక, ఓ మాతృమూర్తికూడా నన్న మాట! రమణ ఆమెనుగురించి లేనిపోని ఆపో హలు కల్పించుకున్నందుకు పరిహారంగా మనసు లోనే 'ఫెడీ'మని లెంపకాయలు వాయించు కున్నాడు మరుక్షణమే అతనిలో ఆమెను చూస్తుంటే ఏదో చెప్పరాంత జాలి కలిగింది చూడబోతే పచ్చగా పదహారేళ్ళయినా నిండినట్టు లేదు ఈపాటికే పెళ్ళి, సంతానప్రాప్తి అంటే అది నిజంగా ఆమె దౌర్భాగ్యం గాక మరేవీ అని అనుకున్నాడు ఇలాగయితే ఆడాళ్ళు ఎప్పుడు కాలేజీలో చదివేది, ఎప్పుడు ముందడుగు వేసేది

రమణ వెంటఉన్న అమ్మాయిని చూచేసరికి కమల ఈర్ష్యతో ఉడికిపోయింది. అతడు ఆమెకు ఏమి అవుతాడు? కనుక ఈ సందేహం ఎలాతీరింది.....

ప్రపంచం అంటే ఏమిటో బాగా తెలిసేతెలియక ముందే ఇలా ఆడాళ్ళకు సంసారపుగొడవలు అంటగట్టే పెద్దమునుషుల నేమనాలి? ఇలా అందరమ్మాయిలూ పదహారేళ్ళ నిండీ నిండకముందే బిడ్డల్ని చంకవెత్తుకుంటే మన జవాబాకీ తరుగుడల ఎప్పుడు? ఎలాగ?— ఇటువంటి ఆలోచనతో కాస్తేపు 'అమె' మి వినగించుకున్నాడు రమణ

కమలకు రమణను చూడటంతోటే ఎందుకీ తనకుతెలియకుండానే సిగ్గు ముంచుకొచ్చింది బహుశా అతను తనవైపు పడేపడే చూస్తూం డటంవల్ల గాబోలు ననుకుంది. అయినా అత నంటే ఆమెకి అభిమానం లేకపోలేదు పాపం ఒంటల్ల బాగులేదు గాబోలు! ఏం జబ్బి మరి! అని అనుకుంది కమల

ఇంతలో తెర తొలగించుకుని అవతారమూర్తిలా డాక్టరు వరండాలోకి ప్రసన్నమయి కళ్ళజోడు చేతలుచ్చుకుని మెడవంచకుండా రీవిగా రోగి పరివారం మీదికి ఓసారి చూపు సారించాడు

"గుడ్మార్నింగ్ డాక్టర్, హిహిహి" అంటూ పాలిపోయిన ముఖాల్లోకి అతిప్రయత్నంతో నవ్వు

'దయచేసి'

చైనాదేశంలో నేరస్థుల శిర చ్చేదనకోసం 'లిన్' అనే అతన్ని నియమించారు. ఇతను చాలా నేరస్థరి. కళ్లకు గంతులు కట్టి అతి చాకచక్యంగా తలను కొట్టేసేవాడు. ఒకరోజు ఒక నేరస్థుడు కొంతసేపు కాచు కుని— "ఒలిన్! ఇంకా ఆలస్యం ఎందుకూ? ఆ పని ఏదో త్వరగా కాసీయి! అన్నాడు. లిన్ చిఱునవ్వుతో సమా ధాన మిచ్చాడు. "అమ్మాయి" దయచేసి తలను ఒక్కసారి ఆశించండి!"

తెప్పించుకుంటూ 'ఏన్' చేసి, అచారవలో డాక్టరుగారిముందుకు తోసుకు పోవోయారు— ప్రతినెలా డాక్టరుగారి వాతాలిస్తులోనున్న రోగులు కొందరు రీవిగా కళ్ళజోడు తగిలించు కుంటూ, 'మార్నింగ్' అని ముక్కుపరిగా సమా ధానం విసిరినీ మళ్ళీ తెరలోకి దూసుకుపోయాడు డాక్టరు ముందుకొరుకబోయిన రోగులు ఏమీ ఎరగనట్టు మళ్ళీ నీరసంగా వెనక్కి తగ్గారు. మరో క్షణంలో కాంపొండరు మళ్ళీ వరండాలోకి ప్రవేశించి గుమ్మందగ్గర నిలుచుని నోరు మెదప కుండా, చూపుడువ్రేలుతో రోగుల్ని ఒక్కొక్కరే లేవదీసి డాక్టరుగదిలోకి ప్రవేశపెట్టడం మొదలెట్టాడు తోనికెళ్ళిన రోగులు తాము తెచ్చుకున్న సీసాలని రంగునీళ్ళతో నింపుకొని, గుండెల్ని తేలికపరుచుకుని వెళ్ళిపోతున్నారు

"మి కింకా ఈ హైరనిరిక్క్షణనించి నిమిక్కి దొరకలేదా, రోగిభావములారా" అని సరిహ సినూ ఖంగుమని తొమ్మిదిగంటలు కొట్టింది గోడగడియారం రమణ గుమ్మానికేసి చూస్తూ అలాగే కూర్చోనున్నాడు ఉన్నట్టుండి కమల చంక నున్న పదివెలల పసికందు 'కాన్' మని ఏడుపు లంకించుకున్నాడు అందరికక్కూ కమలవైపు తిరిగినయ్ అనలే సిగ్గుతో సతమత మవుతూన్న కమలకు, చంటిపిల్లాడు మరింత అవస్థ తెచ్చి పెట్టాడు పిల్లాడిని ప్రక్కనే నిలువోనున్న ముస లావిడవేతికిచ్చి, చేతి సంచితో తీసుకొచ్చిన 'బిస్కెటు' ముక్కుల్ని తీసి కమల, ఇన్నేగాని వాడి ఏడుపు అగలేదు ఘట్టి పిల్లాడు కమల చేతుల్లోకి మారాడు ఇంతలో కాంపొండరు చూపుడువ్రేలు రమణవైపు మొగ్గింది. రమణ వెంటనే లేచి రెండడుగులు ముందుకువేసి కాంపొండరుకు కమలను చూపిస్తూ "పాపం ఆమె బిడ్డనెత్తుకుని చాలసేపట్టింది నిలుచో నుంది ఇప్పుడు ఆమెను పంపించు నేను తిరు వాత వెళ్తాను" అన్నాడు కాంపొండరు నోరు కదపకుండా వెంటనే కమలను రమ్మని లగ చేశాడు ముసలావిడ వెంటరాగా, కమల బిడ్డ నెత్తుకుని తోనికెళ్ళతూ మళ్ళీ యథాస్థానంలో అసీనుడై యున్న రమణకు ఓరమాపుతో అన ధ్యవాదాలను తెలిపింది కాస్తేపట్లో కమల మందుపుచ్చుకుని వెళ్ళిపోయింది రమణవంటు కూడ అయిపోయింది

ఇంటి కెళ్ళుతున్నప్పుడు దారిలో ముసలావిడ "అమ్మాయ్, ఏమిటో ఆ అబ్బాయి పుణ్యమా అని యిప్పటికైనా పని తెలిసింది లేకుంటే యింకెంత సేపు అక్కడే పడిగాపులు పడాలొచ్చేదో ఎవరే ఆ అబ్బాయి నే నిదివరకెప్పుడో చూసినట్టుంది" అని అడిగింది కమల ఉత్సాహంతో 'అత నెవరో తెలిదా బామ్మా మన వీధి చివర బట్టల పోపు

ఇది నా శక్తి కాదు!
ఫ్రూటాల్ మహాత్మ్యం

ఫ్రూటాల్
జీర్ణశక్తి నిచ్చే ఆరోగ్యకర పానీయం

SHAKAR * NYKR

రేయూరు చెయ్యవారు :

ఇండియా క్యానింగ్ ఇండస్ట్రీస్

లిమిటెడ్, విజయవాడ.

Distributors for Andhra :

ఆప్టి ట్రేడ్ ఏజన్సీస్

విజయవాడ - 1

ఆశ్చర్యం ఆనందం

లేదూ దాని ప్రక్కనున్న రెండంతస్తుల మేడలో ఉంటున్నాడు చాల మంచివాడు బామ్మ. అని, అఖరు వాళ్ళు ఎందుకు చెప్పినా అని వారు క్కరుచుకుంది ముసలాదిద లోజకుండ “అ మంచివాడే. మనం ఎవరైందీ తెలుసుకుంటే” అంది. ఆ వాళ్ళు మి మనస్సులో “నిజమే” నను కుని ఉప్పొంగిపోయింది కమల

అరోజు ఆదివారం కమల, సాయంత్రం ఆరు గంటకల్లా వంటపని తెమల్చి, చంటిపిల్లాడికి నేళప్రకారం మందు ఇవ్వమని బామ్మకు అప్ప జెప్పి, చక్కగా ముస్తాల్చై ప్రక్కంటే సుజాతతో “దీనక్”లో సినిమా చూడటాని తెల్లంది అట పూర్తయిం తరువాత జనం చీమల బారుల్లా పాలు బయటపడి తింటిముఖం వట్టారు కమల, సుజాతా సినిమాలోని హాస్యనన్నివేళెంను వెమర మేకుంటూ, వాటికి తమ సొంత వ్యాఖ్యా పాని జోడించి కడుపుబ్బ నవ్వుతూ నడుస్తున్నారా కాస్తేసిటికి వాళ్ళనంభాషణ, సినిమానించి, చీరల రంగుల మీదికి, ఫాషన్లమీదికి దాటు వేసింది తమతోబాటు సినిమాకి హాజరయిన యితర సీటా కోకచిలకలమీది రంగులతోటి తమ చీరల రంగులను పోల్చుకోవటం మొదలెట్టారు కమల చూపు, వాళ్ళ ముందు ఓ ఇరవై గజాల దూరంలో నడుస్తూన్న అమ్మాయి చీరమీద పడింది వెంటనే సుజాతా, చూడూ ఆ తెల్లటి చీరకి, మామిడి పిందె రంగు చోళికి ఎంత చక్కగా పొందిక కుదిరిందో” అంది

“ఆ కాంబినేషన్ సాధారణంగానే ఉంది గానీ వాటిని కట్టుకున్న అమ్మాయి చక్కగా ఉంది అందువల్లే ఆ చీరకి, చోళికి మా రమ్యంగా పొందిక కుదిరింది” అంది సుజాత

కమలలో ప్రేమహావెన కార్త్య పుట్టు కొచ్చింది, సుజాత ఆ అమ్మాయి పొందర్యాన్ని పొగడుతున్నందుకు ఆ అమ్మాయితో నరితూగ లేవా అని ఉపాించుకుని, తన చీరకుచ్చెల్లనూ, నమిటనూ నర్చుకుంటూ, నడకలో ఒక్కారం వాలకబోస్తూ, వదే వదే ఆ అమ్మాయి నైపు చూసుకుంటోంది హాలు కాంపొండు దాటిన తరువాత జనం వల్లబడి చీలిపోతున్నారు అయినా కమల, సుజాత ఆ తెల్లటి చీర, మామిడిపిందె రంగు చోళిఅమ్మాయి వెంబడి ఓ యాల్చై గజాల్లో నడుస్తూ ఆ అమ్మాయి నడకమీద, ద్రమ్మమీద వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు ఇంతలో ఆ అమ్మాయి ప్రక్కనే భుజాలు రాసుకుంటూ నడ మ్మన్న యువకుడు, ఎందుకో ఉన్నట్టుండి ఆ అమ్మాయి పిచ్చమీద ఆస్థాయంగా చరిచి, వగల బడి నవ్వుతూ, ఇతరు లెవరైనా గమనిస్తున్నారేమోనన్న బిడియంతో వెనక్కి తిరిగి చూశాడు అతను రమణ ! కమల తనకళ్ళను తానే నమ్మలేకపోయింది. ఇప్పుళ్ళూ అతను ఒంటరివా డనుకుంది అయినా అత నెంత అదృష్టవంతుడు అంత అందమైన అమ్మాయిని భార్యగా పొంద

టానికి ! అని అనుకుందేగాని ఎందుకో అనని మీద యంతకాలంగా ఉంటున్న అనురాగం ఒక్క సారిగా విరిగిపోయింది. సుజాతకూడా వాళ్ళ తు చూసి “ఈడూ, జోడూ యిద్దరికీ ఎంత రమ్యంగా కుదిరిందో” అని అంటూంటే కన , మనస్సులో ఆ అమ్మాయివల్ల అదివరకే అంకు రిందిన ఈర్వ్య ఒక్కమొడిగా ఉబికి బిడ్డల్చై “ఏడిసింది ఇంతకన్నా ఎన్నోరెట్లు మెరుగైన వాళ్ళను ఎప్పుడూ చూడలేదేమిటి ?” అంది చులకనగా

‘అలాగని కాదే. నే నేమన్నాను. వాల్లిద్దరూ చూడటానికి ముచ్చటగా ఉన్నారని అంతేగా ఇంత కన్నా మంచిజోడు లేదని కాదు అయినా విద్విద్ధ రిసి చూసి ఎవరైనా తప్పకుండా మెచ్చుకుంటారు’ “హే, ఇప్పుడు వాళ్ళనుగురించి, బాగున్నా లేకపోయినా మనకెందుకు వాదన. ఏమో భార్య భర్తలు కారేమో, ఇద్దరూ దగ్గరబంధువుల్చై ఉండకూడదా ?”

“ఎల్లాగే ఎంత దగ్గర బంధువుల్చైనా, నడి పిథిలో ఇంత చ మ పు గా ఒకర్నొకరు రాసు కుంటూ, నవ్వుకుంటూ నడుస్తారా నిస్సందే హంగా వాళ్ళు భార్యభర్తలే” అంది సుజాత వందెం అన్నట్లు

రమణా, ఆ అమ్మాయి భార్యభర్తలు కారన్న తన ఉపాను సుజాత బలవరుస్తుందనుకుంటే ఆ ఆశ కూడ అడుగంటిపోయింది కమలకు ఇద్దరూ ఏవో విడివిడిగా ఆలోచించుకుంటూ మౌనంగా నడిచి యిళ్ళు చేరుకున్నారు

అరోజు నవరాత్రికలుపులకు ఆఖర రోజు. రమణ, మరో ఇద్దరు మిత్రులతోటి సినిమా తెల్లి, ఆ తరువాత కాస్తేపు హోటల్లో జాతా ఖాసికొట్టి, బాగా చీకటిపడ్డతరువాత వాల్లిద్దరి దగ్గర సెలవు పుచ్చుకుని సనల్ సగర్ లో తన యిల్లు చేరుకోటానికి బస్సు స్టాపువేపు నడ్డు స్తున్నాడు ఇంతలో సనల్ సగర్ వెళ్ళి బస్సు అల్లంతదూరాన వస్తుండడం చూసి ఒక్క వరుగులో బస్సుస్టాపు చేరుకున్నాడు బస్సు ఆగటంతోటే, అంతసేపూ బుద్ధిగా ‘క్యూ’ లో నిలుచోమన్న జనం అంతా ఒక్కసారిగా బస్సును చుట్టముట్టేసి తోవలికెళ్ళటానికి బలప్రయోగం చేస్తున్నారు రమణకూడ ఆ గుంపులో చేరాడు. అదృష్టవశాత్తు తను బస్సులోనికి అడుగెట్టిం తరువాత, మిగతా జనాన్లంతా ఇక ఖాళీలేదని కండక్టరు వెనక్కి వెళ్టేసి బస్సును కదిలించాడు బస్సువెద్దగా రోదచేస్తూ హుస్సేసేగర్ రోడ్డు వెంట గంభీరంగా పోతోంది బస్సులో క్రిక్కిరిసి నిలుచోమన్న జనం అటూయిటూ నర్చు కుంటున్నారు కాస్త విశాలంగా నిలబడటానికీ, ఇంతలో రమణకళ్ళ బస్సులో ఆఖరవరుసలో కూర్చోమన్న కమలమీద పడ్డాయే కమల కూడ క్షణంపాటు రమణకేసి చూసి, ఏదో వరధ్యాన్నంగా ఉంటున్నట్లు చూపును కిటికీద్వారా బయటకు పొరించింది రమణకూడా ఇప్పుడు కమలన, మళ్ళీ చూడాలనే ఆసక్తి లేదు. ఏమీ గమనిచం నట్లు ఉండిపోయాడు.

కండ్లర రమణదగ్గర కొచ్చాడు "ఎక్కడికి పో?"

"నన్ తనగర్" అని రమణ వర్ణన చేసి ఓ బురుగుపాయల నోటు బయటికి లాగాడు అది చూసి కండ్లర వెంటనే తనచేతిలో అపటికే చేరిన రూపాయనోట్లను చూపించి "చిల్లరుంటే ఇవ్వండి లేకుంటే దిగిపోండి" అని బెదిరిస్తున్నట్లు చూశాడు

"చిల్లర లేదు" రమణ వర్ణన గాలించి చెప్పాడు. "హాల్వాన్"

బస్సు ఆగింది రమణ బిక్కుమొహంపెట్టి దిగిపోతున్నాడు ఇంతలో అఖరు వరుసలోంచి "కండ్లర్, నే నీస్తాను చిల్లర" అని ఓ మృదువైన కంఠం వినిపించింది అఖరిమెట్టులో ఉన్న రమణ వెనక్కు తిరిగి కమలను చూసి వెంటనే చిరునవ్వు తెచ్చుకుని "చాలా తేంక్యండి" అంటూ మళ్ళీ లోపల కొచ్చాడు బస్సు మళ్ళీ కదిలింది కమల కండ్లరుకి చిల్లర అందిస్తూంటే, కండ్లరులోనూ బస్సులోని జనం అంతా "హిస్టోరీ" నీల్లిద్దరిమధ్యా సంబంధం" అన్నట్లు అదోలా వాల్లిద్దరివైపు చూశారు రమణ ఒప్పులో నిలబడి ఉన్నంతసేపు కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తూ "బస్సు దిగిన వెంటనే ఆమెను ఎలా వెతుకరించాలి? నీమేల మాట్లాడాలి?" అని అలోచించుకుంటున్నాడు కాస్తేసటికి బస్సు మెరికొందరితో నహా కమలనూ, రమణనూ నన్ తనగర్ స్టాపులో దిగబెట్టింది

ఇద్దరూ ఒకరొకర వాలుచూపులు చూసుకుంటూ ఓ యాల్దెగజాల దూరం నడిచారు మోటు, పలుకు లేకుండా

కాస్తేసటికి "చాలా తేంక్యండి మీకు" అని జాగ్రత్తగానే అన్నాడు రమణ

"ఓ ఫరవాలేదు లేండి" కమల వివరంగా అంది

"మీరు చిల్లర ఇవ్వకుండుంటే నన్ను నడి దారిలోనే దింపేసేవాడు ఈ నీటి బస్సు నర్సీ మలో మళ్ళీ బస్సు దొరికేవరకూ నిజంలేదు ఏమంటారు"

"ఆ" అంది ముక్తనరిగా కమల

తరువాత సంభాషణ కుంటువడింది మౌనంగా దిక్కులు చూసుకుంటూ మునిసిపల్ దీపపు కాంతిలో ఇంటివైపు నడుస్తున్నారద్దరూ రోడ్డు పేరుమెంటు నిర్మాణవ్యయం ఉంది అమె అడగకుండానే అంత ఉపకారం చేసినందుకు ఆమెతో అలా ఏమీ మాట్లాడకుండా నడవడం ఆటే నవ్వంగా లేదనుకున్నాడు రమణ అయితే ఆమెను మళ్ళీ ఏమడగాలో అలోచించికాదు కాస్తేపు తలవటాయించి,

"ఏనండీ, ఎక్కడించి యింత పొద్దుబోయి వస్తున్నారు సినిమానించా?" అని అడిగాడు రమణ

"లేదండీ, మా స్నేహితురాలింటికి బొమ్మల కొలుపు చూట్టానికి వెళ్లాను"

"మీ రొక్కలేనా?"
"అంటే?"

"అనా మీ అబ్బాయిని తీసుకురాలేదా అని"
"నాకు పెళ్లి కాలేదండీ" అంది కమల సిగ్గు వడిపోతూ రమణకు సమాధానం వివరంతోటే క్షణంసేపు ఆశ్చర్యంకలిగి అది వెంటనే అనందంగా మారింది

"అయితే అరోజు డాక్టరుయింట్లో మీ చేతుల్లో ఉన్న అబ్బాయి."

"నా తమ్ముడు వాడు పుట్టిన వారం రోజులకల్లా మా అమ్మ చనిపోయింది"

"వ్వు, వ్వు అల్లాగా"
మళ్ళీ కొంతసేపు నిశ్శబ్దం

"మీ రెక్కడ నుంచి తెలుసుకోవచ్చా?" కమల అడిగింది

"సినిమా కెల్లాను"
"ఒక్కరే?"

"లేదు మా స్నేహితులతో కలిసి వెళ్లాను"
"అనా మీ అవిడను తీసుకురాలేదా?"

రమణ ఆ ప్రశ్నకు బిల్లరపోయి "మా అవి డెవరు నాకు కూడా పెళ్లికాలేదండీయ్" అన్నాడు

కమల క్షణంపాటు ఆశ్చర్యపోయి, దాన్ని అనందంగా మార్చుకుంటూ "నిజమా" అని అడిగింది మందహాసంతో

"తప్పకుండా .... మీ కా అనుమానం ఎలా కలిగింది?"

"క్రిందటి ఆదివారం "దీపక్" టాకీసు లోంచి బయటి కొన్నాంటే మీతోటి ఓ అమ్మాయిని చూశాను"

రమణ కాస్తేపు నిలబడి, గుర్తు తెచ్చుకుని "ఓ, అదా, అది మా పెద్దనాన్నగారి కూతురు రాధ ఇక్కడే హాల్లులో ఉంటూ కాలేజీలో చదువుకుంటోంది అప్పుడప్పుడూ మా యింటి కొన్నాంటుంది" అని పకపక నవ్వాడు అతని నవ్వుతోపాటు కమల కూడా తృప్తిగా శ్మశి కలిసింది ఇద్దరి మనస్సుల్లోని అనుమానాలూ, అపార్థాలూ ఒక్కసారిగా విడిపోయినందుకు ఉల్లాసంతో గంతులువేశాయి వాల్లిద్దరి మనస్సులూ. కాస్తేపు విడివిడిగా విదా అధ్యయనం అలోచించుకుంటూ యిద్దరూ నడిచారు

"మీ పేరు తెలుసుకోవచ్చా, అభ్యంతరం లేకపోతే" రమణ అడిగాడు

"కమల మీ పేరూ"
"రమణ"

మళ్ళీ ఇద్దరూ మృదువైనదాల్ని విదా అనందంగా అలోచించుకుంటూ క్రిగంటి చూపులు విసురుకుంటూ, ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకుంటూ నడుస్తూండగా రమణయిల్లా ఎవ్వరినీ

"నన్నాను కమలా" అని చాలా పరిచయమున్నట్లు ఏకవచనప్రయోగం చేశాడు రమణ

"మంచిదండీ" అని అతనివేపు చిలిపిగా చూసి వచ్చుతూ ముందుకు సాగిపోయింది కమల. ★

డాక్టర్ వ్యక్తి చేయండి
ఇంటివల్లనే పోసుదాన పాఠశాలలు
చిదివి, రిజిస్ట్రేషన్ కాల్చేజిగ్యాగ డిప్యూ
పొందండి. ప్రాన్ వెక్స్ ఉత్తము.
INDIAN HOMEO INSTITUTE,
Goal Bagh, (H-15) Amritsar.

నారసింహ లేహ్యం

10 గాదుతో చేరినది మేహము.
1) గాత, నివృత్త వనెతా హరివి
అమ్మ రక్తవృద్ధిగలించును
శ్రిమ 3-8-0 బోనేశిరు 1-అ
పి సి పి అండ్ కంపెనీ అయిల్వేద నమాఅం.
చెందేపి (PO) నెల్లూరుజిల్లా

శ్రీబాలాంజనేయప్రశ్న

గూరు కోరిన రిప్రశ్నిలకు నం సే
ప్రాసి సంపగలము. 2 రూ|| M O.
చేయండి నెలలవారిగా 12 నెలలకు
1 సంవత్సరం జాతకము 2 రూ|| పూరి
పేగు, జాబు ప్రాసిన టైము నెల్లూరు
చాలాను హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము,
10వలై ను, అరంజిల్ పేట, గుంటూరు-2.

RATNAM'S N-OIL

అంగనరములు బలహానితి కొంది గిన్నె
జనతో తిరిగి ఇంధనావకారం అయి
ప్రా - సౌఖ్య మునిభించుండు 50 సం||
ప్రఖ్యాతి కలది. 1 నీసా రూ 10
వి.పి. 1-4-0 కొలనననాగ ముంగ గా
1-4-0 సంపేది ఇంగులూ నైవల గళం
అర్చింతుగుణమునకు రూ 25-0 0

డాక్టర్ రత్నం నన్నె (Estd 1904)
గుల్జ పేటబిల్డింగ్స్ అంబాగా గా
ఇన్. హైదరాబాద్ -24 (ఆంగ్లప్రశో)

పండిత
డి గోపాలాచార్యలవారి

ప్రవామృతం

ఆరోగ్యానికి బల్యానికి
అయుర్వేదాశ్రమం
(ప్రెవెల్)విమెరెడ్
మదరాసు

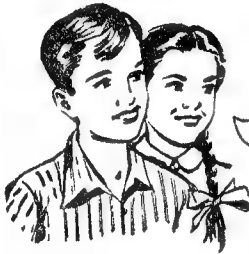

పిల్ల మొదలు

పెద్ద వరకూ కుటుంబములో అందరూ చెప్పేది వినండి...

అల్ల
కాకా
అమ్మ!

మా అమ్మ మాకు వాటర్ బరీస్ విటమిన్ కాంపౌండ్ ఇచ్చుట ప్రారంభించిన తరువాత మేము ఒక్కోజా కూడా జబ్బుపడలేదు

వాటర్ బరీస్ విటమిన్ కాంపౌండ్ కారణముగా ఆరోగ్యవంతమైన, చురుకైన జీవనమునకు కొనసాగిన శక్తి అంతయు మాకు లభిస్తోంది

వాటర్ బరీస్ విటమిన్ కాంపౌండ్ ఆకలిని వృద్ధిచేస్తుంది ఎంతో ముఖ్యమైన విటమిన్లను అంద చేస్తుంది మరియు జీర్ణము అగుటలో సహకరిస్తుంది.

ఈ రకముది కూడ లభిస్తోంది: క్రిస్టల్ మరియు గైకారతో కూడిన వాటర్ బరీస్ కాంపౌండ్ ఎటు శరీరగల పీసాలో కూడ లభించుచున్నది ఇది దగ్గుల బాబులకు ఉత్తమమైన టానిక్

వార్నర్ లేంబర్ట్ ఫార్మ్యూటీకల్ కంపెనీ
(సరిమితమైన భార్యకతో యు ఎస్ ఎ లో స్థాపించబడినది)

(WVC 161)

వాటర్ బరీస్ కాంపౌండ్ యొక్క పెరుగాంచిన దౌర్బలముల కలయిక యిప్పుడు ఆరోగ్యము చేకూర్చే విటమిన్లు చేర్చబడి యింకా శక్తివంతము చేయబడినది అందువలన ఇది యిప్పుడు కుటుంబములో అందరికీ పూర్తి యైన టానిక్ అయినది ఇది పిల్లలకు ఎంతో మంచిది-స్నాయువులు అగుటకు మరియు మక్కి పెరుగుటకు యిది కొనసాగిన దార్శమును అందచేస్తుంది దీర్ఘమైన ఎముకలు మరియు పక్షవచ్చేలా చేస్తుంది పనిచేసే పెద్దవారికి వారు కోల్పోయిన శక్తిని మరియు చురుకుదనమును తిరిగి యిస్తుంది మరియు నరములను బలపరుస్తుంది ముసలివారికి వారి బలహీనమైన కండరములను బాగుచేయుటలో, పాదయన ఆకలిని మరల కలిగించుటలో మరియు రక్తమును వృద్ధిచేయుటలో పనిచేస్తుంది జబ్బుపడి లేచిన వారిని త్వరలో ఆరోగ్యమును కోలుకొనేలా చేస్తుంది. వాటర్ బరీస్ విటమిన్ కాంపౌండ్ ఎన్నా పెదా అందరికీ బాగుగా గుణము కలిగిస్తుంది

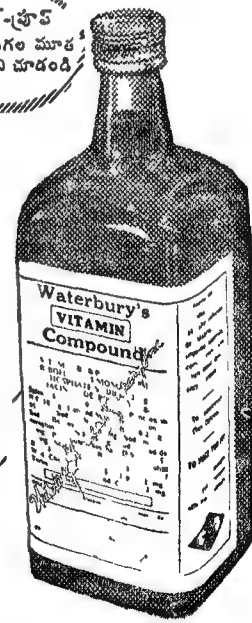
వాటర్ బరీస్

విటమిన్

కాంపౌండ్

మీకు శక్తి ఉత్సాహముల నిస్తున్న

పిల్లవరో-పూర్వ
కేసరి రంగుల మూడో
ఉన్నదా అని చూడండి

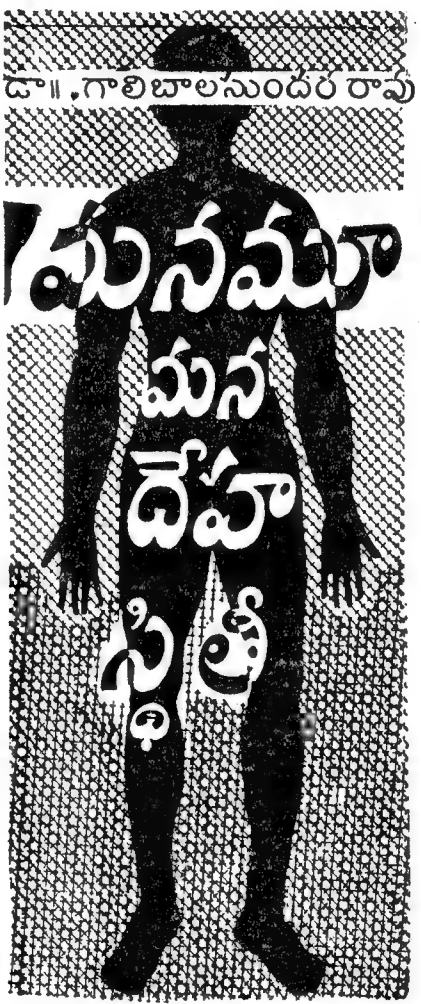
కేసరి రంగు లేనిది
ఉన్నదా అని చూడండి

నాలుక : శబ్ద చౌక

ప్రాతఃకాలం సూర్యోదయ మపుతూ ఉంటుంది. ఆకాశం అరుణరాగ శోభితమై పోతుంది. అప్పుడే కొలిమిలోనించి తీసిన రోహగోళంలాగా సూర్యబింబం గగన భూమధ్యరేఖను దాటి, ఉద్గమిస్తూ ఉంటుంది. ఆ సుందరదృశ్యం చూచి “ఎంత బాగుంది ?” అని అనుకోనివారూ, “ప్రక్కన ఎవరయినా ఉంటే “ఎంత బాగుందో చూడు” అని అనునివారూ సాధారణంగా ఉండరు. మన అనుభూతులను, మన భావాలనూ, తదితర మానసికవిన్యాసాలను, ఇతరులకు వెల్లడించాలనే కోరిక, ఇతరులతో పంచుకోవాలనే నాంభ వాటి కొక కాళ్ళతన్నరూపం యివ్వాలనే ఆశ మానవులకందరికీ విశిష్టములయిన విషయములు. ఏ కోరికా లేక, ఏ అనుభూతిని ఆశించక, ఏ ఇతర ప్రాణి సాంకత్యాన్ని, సానుభూతిని వాంఛించక వేళకు దొరికింది తిని, తిననప్పుడు నిద్రపోయి, జీవితంగాడిపే మనుషులు లేకపోలేదు. కాని వారు చాలా అరుదు. వారై నా, అన్నం కావాలని అడగడానికి నిద్ర వస్తోందని చెప్పడానికి, మాటలు కావాలి. “నీమీద నాకు యిష్టం” మనో, “నీవు చేసింది నాకు నచ్చలేదు” నో వ్రాయకుండా ఆధునిక జీవితం సాగదు. ఈ నాయకుడి చర్యలు హేయమైనవనో, ప్రజాక్షేమానికి విరుద్ధమనో, ఈ శాసనం రాళ్ళననునో వక్రాలు ఉపన్యసించక తప్పదు. సూర్యోదయాన్ని చిన్న మాటలలోనూ వర్ణించవచ్చు. లేక ఆ భావసౌందర్యరమణిని అతి మంజుల శబ్దాభరణాలతో అలంకరించి, వివిధ రసాలంకారాలతో విన్యసించేయే వచ్చును. ఇదంతా ఎల్లా సాధ్యమవుతున్నది ? మాటలవల్లనే గదా ! కొన్నిశబ్దములను ఒక క్రమంలో ఉచ్చరించిన నప్పుడు ‘మాట’ ఏర్పడుతున్నది. ఆ మాటలను కొన్ని సూత్రముల ప్రకారం కలిపి ఉచ్చరించినప్పుడు వాక్యములు ఏర్పడుతున్నవి. ఆ ఉచ్చరించడంలోనే కొన్ని కంఠ విన్యాసములవల్ల, హేళన ఆశ్చర్యం, ఉద్బాటన ఇల్లా ఎన్నో రకములుగా వాక్యార్థం మారిపోతున్నది. శబ్దములకు లేఖనయిన స్వరూపం కల్పించినప్పుడు ఆక్షరములు, లిపి ఏర్పడుతున్నవి. లిపి ఏర్పడగానే మాటలు, వాక్యములు, లేఖ్యములుగా భేదం చెందుతున్నవి. నోటితో ఉచ్చరించదగినవి, చేతితో వ్రాయదగినవి అయిన మాటలనముదాయమే భాష.

భాష—మనం సంభావించి ఉపయోగించుకునే భాష—కేవలం మానవజాతికి మాత్రమే విశిష్టమైనది. “అంబా” అని దూడని పిలిచే అపుభాష “అంబా” అనడంతో ఆరంభించి ఆ మాటతోనే అంతం అవుతుంది. కాని మానవుడి భాషకు ఆదిపున్నదే గాని అంతం లేదు. ఏమనిషికి ఎన్ని మాటలు వస్తవి, రావాలి, అన్నవిషయం నిర్ణయించడానికి ఏ ఆధారమూ లేదు. కాని సతి

మనిషీ — అఖరికి ఆటవికమనుష్యులయినా వరే—ఏవో మాటలు నేర్చుకోక తప్పదు. మాటలు లేకపోతే మానవసంబంధాలూ లేవు—సంఘజీవితమూ లేదు. అంతర్జాతీయ సంబంధములూ ఉండవు. ఏమనిషికి ఎన్నిమాటలు వచ్చును. ఆ మాటలను ఏ అర్థంతో, ఎంత శ్రవణపేయంగా, శక్తివంతంగా, నచ్చజెప్పేలాగా వాడుకోగలడు అన్న దానిపైడనే అతని విద్య, శాస్త్ర, సంస్కృతి పాటి

మానవులలో అతనికి ఉండే పలుకుబడి, స్థానమూ వారినుండి అతను పొందే సుఖము, లాభము, కష్టము ఆధారపడి ఉంటుంది. ‘మాటలచేత భూపతులు మన్ననలిచ్చి సుఖమ్ము లిత్తురున్, మాటలచేత కామినులు మన్ననలిచ్చి సుఖమ్ము లిత్తురున్’ అని ఒకపద్యం ప్రచారంలో ఉంది.

ఆరునెలలు రాగానే పరిశీలువు కంఠగళములయిన, ఏకమాత్ర శబ్దాశబ్దములతో తల్లికీ, తనకు సన్నిహితులయిన యితరులకూ, తన అనుభూతులు తెలియజేస్తుంది. ఏదయినా చూపించాలంటే “ఊ!” అని నేలుతో ఆ వస్తువును చూపిస్తుంది. సంవత్సరం వచ్చేటప్పటికీ ‘అమ్మ’ ‘నాన్న’, ‘అత్త’, ‘తాత’ అనే రెండక్షరముల మాటలు నేర్చుకుంటుంది. అమ్మ, నాన్న అన్న తరవాత, అత్త, తాత అంటుంది. కాని అమ్మమ్మ తాతయ్య అనదు. రెండు సంవత్సరముల వచ్చేసరికి నిత్యజీవితంలో సన్నిహిత ప్రపంచంలో ఉన్న వస్తువుల పేర్లూ, అనుభూతులపేర్లూ బిడ్డలకు వస్తవి. ఆయా శబ్దముల స్వరూపం, తల్లిదండ్రులు పరిచరములలో ఉండే ఇతరులు, ఉచ్చరించే విధానాన్నిబట్టి నిబంధించబడి ఒకేమాదిరిగా ఉంటుంది. ఏవో జన్మలోపములు, అంతర్గతములయిన శారీరక, మానసిక వ్యాధులు, ఉన్నప్పుడు తప్ప బిడ్డ రెండు సంవత్సరములు దాటినా మాటలాడకపోవడం అంటూ ఉండదు. కనీసం ముద్దగా నయినా అన్నిమాటలూ వస్తవి. రాకపోతే తల్లిదండ్రులు ఖంగారునడి దాక్కురుద్గ్గరకు పరిగెత్తుతారు.

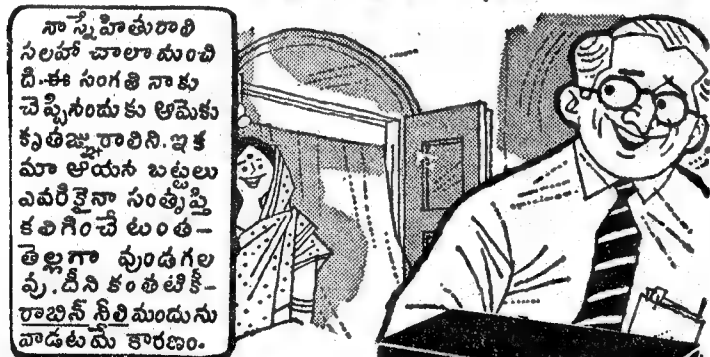
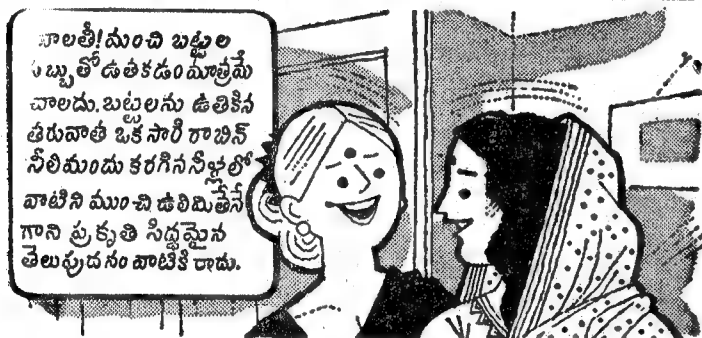
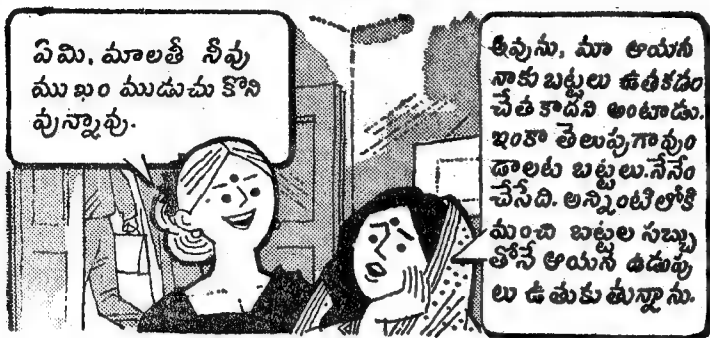
‘ఎక్కుడున్నాడు!’ అనడానికి బదులుగా, పసిబిడ్డ ‘ఎక్కులున్నాడు’ అంటే కొంతకాలంవరకు ముద్దుగానే వుంటుంది. కాని నాలుగేళ్ళయినా అల్లాగే అంటే అందోళనకు కారణమవుతుంది. కొన్ని మాటల్లో ‘ద’ పలకడానికి బదులుగా ‘డ’ పలికితే అల్లిలం ధ్వనిస్తుంది. పసిబిడ్డ మీద కూడ కోపంవస్తుంది. ఈ పిరపొట్టు పసిబిడ్డలలోనేకాదు. పెద్దవాళ్ళలోనూ అప్పుడప్పుడు జరుగుతూ ఉంటుంది. ఒక మాట అనబోయి మరొకమాట అనడం తరుచు జరుగుతూ ఉంటుంది. అందువల్ల చాలా నష్టములు కలుగుతూ కూడా. ఒకమాట ఒక సీనిమా స్క్రీన్ గురించి ఒక తార, “అడుగో హంతకుడు” అనటానికి బదులు ‘హడుగో అంతకుడు’ అన్నది. ఆ పొట ఎన్నిమాట్లు తీసినా అల్లానే అన్నది. రిపోర్టులో సరిగా అనేది. కాని లైట్లు వేసి, ఏక్స్ నోటికేవచ్చి డైరెక్టర్ ‘మూట్’ అనగానే ‘హడుగో అంతకుడు’ అనేది. ఇట్లా తెల్లవారి పోయింది. కొన్ని నందలు నవ్వువైచింది. ఇంట్లో గంగువవాహంలాగా ఉపన్యాసము లిచ్చేవారు, నభలో గజ గజలాడిపోతారు. వంటయింటో పడి ఉండే భార్యలమీద గంయ్ గంయ్లాడే భర్తలు, అధికారులముందు నోర: పెగలక, గడగడలాడి, నత్తి కూడా తెచ్చుకుంటారు.

ఒకప్పుడు పెళ్ళిచూపులకు వెళ్ళినప్పుడు బాగా మాట్లాడిన పెళ్ళికొడుకు, బాగా చదువుకున్న పెళ్ళికూతుర్ని చూద్దానికివచ్చి, బెదిరి, ‘మీపేరేమిట’, అనడానికి, ‘మీ...మీ...మీ పేరేమిట!’ అన్నాడు. అపేర్లాడికి నత్తి అని పెళ్ళికూతురు, ఆ సంబంధం తెచ్చిన అన్నగారిని రక రకాలుగా నిరశించింది. అతను భిన్నుడై అతని హోటలుకు వెళ్లి మాట్లాడేడు. అక్కడ ఆ కుర్రాడు చక్కగా మాట్లాడేడు. అన్నగారి మనస్సు పరివరివిధాల పోయింది. పిల్లమీద ఇష్టంలేక నత్తి నటించాడా, లేక అనత్తి అప్పుడప్పుడు వచ్చిపోతూ ఉంటుందా అనిపించింది. తనకు స్నేహితుడయిన

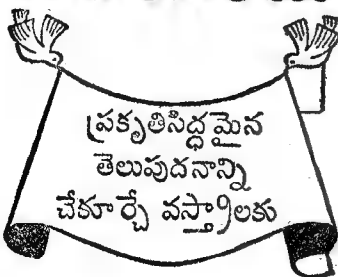
ఇంటిల్లిపాదికి ఆనందం చేకూర్చే

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక

తప్పక చదవండి :

రాబిన్ నీలిమందు*

*రాబిన్ అల్ట్రామైన్ నీలిమందుకు బహుళ ప్రదారంలో గల పేరు.

అట్లాంటిక్ (ఈస్ట్)
లిమిటెడ్
(ఇంగ్లండులో పాపితము)

ARSC-278

మనమూ-మనదేహస్థితి

డాక్టరుదగ్గరకు వెళ్ళి తన నమస్య వెలిబుచ్చేదూ ఆ డాక్టరు చెల్లెల్ని అతనిమాటలు వినడచోట దాని అతని అక్కడకు ఏదోవిధంగా తీసికెళ్ళి మాట్లాడి చూడు" అని సలహా ఇచ్చేడు పిల్ల పిల్లాడ్ని నచ్చింది పిల్లాడు, అతని చదువు, అందం అమాకి యికి ఖూటుగా నచ్చినవి కాని నల్లమాత్రమే, అటుకమై కూర్చున్నవి సంధానకర్త డాక్టరు యింట్లో యీ ఏర్పాటు చేశాడు కుర్రాడు నల్ల లేకుండా మాట్లాడడం పిల్ల విన్నది ఆ సమయంలో ఆనందం వట్ట లేక "నన్ను చూస్తే నేనా మీకు నల్ల వచ్చేది" అంటూ ఆ పిల్ల బదులికివచ్చి విరగబడి నవ్వింది ఆశ్చర్యనందాలతో "మిమ్మల్ని చూస్తే భయం వేసింది" అని పెళ్లికొడుకు భయమూ, నల్ల లేకుండా మాట్లాడేడు వాళ్ళ పెళ్లిచేసుకుని ఆనందంగా ఉన్నారూ ఇలాంటి సంఘటనలెన్నో నిత్య జీవితంలో, అనేకసందర్భాలలో మాటపరపాలు అనల్ల జరుగుతూ ఉంటవి అప్పుడప్పుడు రోగలక్షణములుగా భావించబడి, వైద్యుడికి నమస్యలవుతూ ఉంటవి

మానవజీవిత మంతా, యింతగా ఆధారపడి ఉన్న ఈ మాటలు, బిడ్డకు ఎల్లా వస్తవి వాటి అర్థములూ అర్థ భేదములు బిడ్డకు ఎల్లాగో వరిస్తవి? ఆమాటలను ఉచ్చరించడంలో, వాటి అర్థం తెలుసుకోవడంలో, ఏ ఏ అవయవములు పాల్గొంటవి? వాటిలో, జన్మతఃగాని రోగఫలితంగాని ఏ ఏ మార్పులు జరిగినప్పుడు మాట్లాడడం ఏవిధంగా రోపభూయిష్టమవుతుంది?" అన్న ప్రశ్నల చాలా క్లిష్ట నమస్యలు శరీర కార్యక్రమమంతా ఆశ్చర్య కరమైనదే కాని అన్నింటిలోకీ మూలాడడం, అందుకు కారణభూతములయిన అవయవముల నిర్మితి ధర్మమూ, వరమాశ్చర్యకరమైనది. వాటిని అర్థం చేసుకోడం చాలా కష్ట సాధ్యమైన విషయం అది అనంతమూ, అగాధమూ అయిన విషయం భగవద్భక్తి ప్రధమ స్వరూపము శబ్దస్వరూపమేనని కొందరి విశ్వాసం శబ్దబ్రహ్మ, వాదబ్రహ్మ అనే వదములు అందువల్లనే పుట్టినవి

నాలుక లేకపోతే మాటలురావు కాని మాటల, రావడానికి ఒక్క నాలుకమాత్రమే కారణంకాదు. ఎక్కడో పుట్టిన శబ్దాన్ని నాలుక రకరకములుగా మార్చడానికిమాత్రమే సహకరిస్తుంది శబ్దం కంఠంలోఉన్న 'లేరింగ్సు' (Larynx- శబ్ద పేటిక)లో ఏర్పడుతుంది లేరింగ్సులో శబ్దం పుట్టడానికి ఊపిరితిత్తులలోనుంచి గాలి రావాలి ఆ శబ్దం వినడానికి చెవులు కావాలి విని, అర్థం చేసుకుంటానికి మెదడుకావాలి ప్రాయడానికి, ఇతరుల ప్రాసన దానిని చూడడానికి కళ్ళు కావాలి ఇదంతా సంక్లిష్టమైన కార్యక్రమము ఈ అవయవముల నన్నింటిని గురించి మౌఖ్యంగానయినా తెలుసుకుంటేనేగాని మాట్లాడడమును గురించి, ఆ సందర్భంలోఉండే రోపములను గురించి, వాటి నివారణను గురించి తెలుసుకోడం సాధ్యంకాదు విషయం వచ్చే వారం చర్చిస్తాను

చిగురాకలో చిలకమ్మ.

అంధ్రనదితవారపత్రిక

12.4.61

సుబ్బారావు చచ్చిపోయాడు.

అతని తండ్రి సూర్యవారాయణశర్మగారు అంత్యక్రియలన్నీ యధావిధిగా జరిపించాడు. పోయింది చెట్లంత కొడుకు. వెల నెలా దోసెడు రూపాయలు తెచ్చి తనవేతుల్లో పోస్తున్నాడు. అయినా ఆయన ముఖంలో ఏమాత్రం వేదన గోచరించలేదు. ఏదో మామూలు క్రతువు చేస్తున్నట్లుగా విధివ్రతంగా చేసేవాడు.

అంతా ముగిసి అవ్వబంధువులంతా వెళ్లిపోయిన తర్వాత ఒక్కరోజు ఆగి కోడల్ని పిలిచాడాయన. సుందరివచ్చి తలవంతుకు నిలబడింది.

“నీతో ఒక్కమాట చెప్పాలమ్మా”

కీవ్వమే నీకూ అన్నదమ్ములూ, అన్నచెల్లెళ్ళూ బోలెడంత బలగం వున్నారు. వాళ్ళతో సంప్రదించాల్సి వుంటే సంప్రదించు. వాలుగుయిదు రోజుల్లో నీ సంగతి చెబితే నేమిగతా ఏర్పాట్లు చూసుకుంటాను” అన్నా తాయన.

“అలాగే” అన్నది సుందరి.

ఆ పొయంతండాకా ఆమె ఆ సంగతి అలోచించ సాగింది. మామగారి అభిప్రాయం స్పష్టమే కాని ఎవరి దగ్గరకువెళ్ళేట్లు? మళ్ళి పెద్దదవుతోంది దానికి పెళ్ళి చెయ్యాలి. సూర్యం చదువించా బోలెడుంది. ఏటన్నటికి డబ్బు కాకాలి. ఎవరిపైరంత డబ్బు? వాలుగువేల ఆరువందలు ఏ మూలకొస్తాయి?

ఆ వదినా మరదుల మధ్య అరమరికలు లేవు. పొద్దున్న మామగారు అన్న మాటలన్నీ పూసగుచ్చి నట్టు చెప్పింది సుందరి. సత్యం ఆమెమీద ఎంతో పొనుభూతితో మాట్లాడాడు. వాలుగువేల ఆరువందలు సేవింగ్సుకదా, ఇప్పుడెప్పుడు అరువేలా ఏమయ నట్టు అన్నాడు.

“ఏమో సత్యం! నేను ఆడదానిని చదువుకున్న దాన్నికాదు. నాకివన్నీ ఏం తెలుస్తాయి?” అన్నది సుందరి.

“అలాగని నీ హక్కు వదులుకుంటావా? నీ అన్నయ్య వున్నాడుగదా? ఆయనతో పోయి చెప్పు. ఈయన అంతులేల్చకపోడు” అన్నాడు సత్యం.

స్వయంకృతం

“చెప్పండి”

“మీ ఆయన తాలూకు డబ్బు ఈ అంత్యక్రియలకి ఖర్చయిందిపోను వాలుగువేల ఆరువందలున్నాయి ఆ డబ్బు ఇక నీదీ” పెళ్ళిందీని మన్నిక్కడే ఉంటే డబ్బు బ్యాంకులోనే పీకూతురు పెళ్ళికి కొడుకు చదువుకీ ఖర్చు పెడతాను లేదు పుట్టింటికి వెళ్ళిపోతానంటావా నీకు ఇచ్చేస్తాను నిన్ను ఆల్టి పెట్టుకోవటం నాకేమీ భారంకాదు. చెప్పటం మంచిది గనక చెబుతున్నాను”

“నీ ఇవ్వండి!” అన్నది సుందరి కళ్ళు ఒత్తుకుంటూ

“అలాంటి మునుగురో గుడ్డలాటలు వాకు కనికరావు సువ్వువున్నా నాకివ్వమే. లేకపోయినా బా

ఆయనే బతికుంటే మామగారి అస్తిలో వాటా తీసుకునేవారుకాదా? ఆ వాటా తన కివ్వకూడదూ? ఆయనెవ్వడు తనకు తెలుసు అయినా ఆయనను కుని ప్రయోజనం ఏముంది? చచ్చిపోయినాడున్న అనాలి వేరుగా పుండామంటే వున్నదేదో పెట్టుకు తిందాం అంటే వినిపించుకున్నాడుకాదు తండ్రి మీద ప్రేమ వదులుకోలేకపోయానన్నాడు ఇప్పుడే ముయింది? ఆయన అంత్య.

ఆమె కళ్ళ వెంట నీరు జలజలా రాలింది. ఎవరో మున్న అలికిడి అయి ఆమె తలెత్తి చూసింది మరిది సత్యం వస్తున్నాడు.

“అలా ఉన్నావేమమ్మా?” అన్నాడతను కూర్చుంటూ.

నిజమేననిపించింది సుందరికి.

“నీళ్ళు ఎగనా బుద్ధి దిగనా అని మనలాయనకి రోజు రోజుకి డబ్బుకాపీనం ఎక్కువవుతోంది. వించేసుకుంటాడో ఇదంతా?” అన్నాడు సత్యం. “మన కెందుకులే వాయవా? పూరుకో?” అన్నది మందరి.

ఆ మరునాడు సుందరి అప్పగారింటికి వెళ్ళింది. ఆంజనేయులుగారు ఆరోజు ఆఫీసునెలవుకావటం మూలాన వరెండాలో కూర్చుని పేసరు చూసుకుంటున్నాడు. చెల్లెల్నిచూసి “రావో” అన్నాడు. మందరివెళ్ళి “వదినింట్లోవుందా అన్నయ్యా?” అన్నది. “వరటో” వుంది. వెళ్ళి” అన్నాడాయన. సుందరి పెరట్లోకి వెళ్ళింది. కొరదాంబ బొడ్డి

గోడ దగ్గరనుంచి అవతలింటవాళ్ళతో మాట్లాడుతున్నది కాస్తా అలికిడికి వెళ్ళి తిరిగిమాసి అవతలింటవాళ్ళతో సెలవు అని చెప్పివచ్చి ఆడబిడ్డను పలకరించింది ఇద్దరూవచ్చి హోల్ కూర్చున్నారు అంజనేయులుగారు కూడా అప్పటికి పేవరు ముగించి వచ్చి కూర్చున్నాడు

“ఏమంటున్నాడే మీ మావగారు?” అన్నా డాయన గంభీరంగా

సుందరి క్షితం రోజు జరిగిన గంధం అంతా చెప్పింది. “ఆయనపోయి ఇరవయ్యోజలయినా కాలేదు నన్నా, నా పిల్లల్ని నా దారి చూసుకో మన్నాడు అక్కడ విధంచేడివున్న మర్యాద దక్కుతుందని చెప్పుకొంటే దేవుయ్యా!” అన్నదామె చివరికి

“చెట్టుకింద ఉంటారో, రోడ్డుమీదే ఉంటారో మీ ఇష్టం కాని రేపుప్రార్థన మీ మొహాలు ఈ ఇంట్లో కనపడకూడదు.” అని అంజనేయులు చెల్లెలిమీద కసిగా అన్నాడు. ఇంతకూ ఆమె నేరం.....

అన్నగారింట్లో వుండటం నిశ్చయమయినట్లు

మామగారితో చెప్పింది సుందరి ఆయన యధా ప్రకారం నిర్దిష్టంగా “నరేనమ్మా! బాంకులోంచి డబ్బు తెప్పించిస్తాను రేపో ఎల్లండ్లో మంచిరోజు

వెళ్ళి బాంకులోపే ఆ రోజుదా చెక్కు పుస్తకమూ చెల్లెలి చేతికిచ్చాడు రోజులు గడస్తున్నాయి అంజనేయులు బాగా వున్న కుటుంబంలోంచి

అయినా అదేం పోయేకాలం ఆయనకి బతికుంటే వచ్చిన సీతం అంతా పుచ్చుకునేవాడు కదూ? అలాంటి బుద్ధులందరికీ చెట్టుంత కొడుకూ మట్టిలో కలిసిపోయాడు” అన్నది శారదాంబ కసిగా

“ఇక్కడి కొచ్చెయ్యి సుందరి! కథ గంజో తాగి వుండువుగాని ఎలాగూ నాకు పిల్లలులేరు వీ పిల్లలే నా పిల్లలనుకుంటాను” అన్నాడు అంజనేయులు గారు

“ఆ డబ్బు సంగతి ఏం చేస్తారు?” అన్నది శారదాంబ

“ఆయన ఇచ్చింది తీసుకుందాం ఇప్పురెన్ను ఆయనను దళలు రాసేనట్లున్నాడు బావ దానిమీద మనకొచ్చేదేమీ వుండదు” అన్నాడు అంజనేయులు గారు

మామకువెళ్ళువుగాని” అన్నాడు

సుందరి పూరుకోలేక “ఆయన ఇప్పురెన్ను వుండా లనుకుంటాను” అన్నది

“అది నా పేర పెట్టాడువాడు” అన్నాడు శర్మ గారు

■ ఆశలు వదులుకుంది సుందరి మర్నాడు డబ్బు తెప్పించి అంజనేయులుగారి రప్పించి సుందరి సంతకంతో అంజనేయులూ పాక్షి సంతకంతో రోజుది తీసుకుని ఆ డబ్బు సుందరి చేతికిచ్చాడు మార్కనారా యణశర్మగారు సుశీలకి, రాముడికి చెంో అయిదు రూపాయలూ ఇచ్చి ఏవన్నా కొనుక్కోమన్నాడు ఆయనలోపున్న సీసాని తనాన్ని మనస్సులోనే అభిశంపించుకున్నారా అంతా

సుందరి అన్నగారింటికివచ్చి కాపురం పెట్టింది అంజనేయులుగారు ఆరోజే చెల్లెలి డబ్బు తీసుకు

వచ్చినవాడు దర్జాగా బ్రతికినవాడు కాని ■ రోజులు వెళ్ళిపోయాయి రోజులు గడవటానికి భార్య మెళ్ళో మిగిలిన చివరినగ కూడా కుదువబెట్టి లేక అతడు వీనాడో విలాసార్థం చదివిన చదువుని ఆధారం చేసుకుని చిన్న మెడికల్ కంపెనీలో గుమాస్తాగా జేరాడు ఆ నూట యాభయి రూపాయలూ వారికి వాలేవకావు. పై గా వున్న లేకపోయినా చదరంగం ఆనెవరికి అప్పు చేసేయినా వందల కట్టేవాడు, అంజనేయులు అది ఆయన వ్యవసం అందరూ తాను లేనివాడనుకుని పోతారేమోనని బెంగతో అప్పులుచేసే సందగల జరిపించాడు సునంగా

ఆయనకు సుందరి అంటే విపరీతమయిన అపేక్ష. ఆమె మామగారు సింగరాజు లింగరాజులాంటివాడు. చచ్చిపోయిన సుబ్బారావు తండ్రి గీచినట్లు దాటక సంపాదనంతా ఆయన చేతుల్లోపాసి ఆయనకింద

సినిమానటులు

మీరు సినికాగులుగా చెరి, నెలకు మంచి ఆదాయం పొందవలెనన్నచో నేత్ర మాకు వ్రాయండి. ఈ తరప్రత్యక్షతరాలు ఇంగ్లీషు లేక హిందీలో వ్రాయవలెను
BOMBAY FILM SERVICE
(A.M.W.) PHAGWARA. (NR)

తరచుగా మూత్రవిసర్జన

తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. శరీరాన్ని గుల చేయడమే కాకుండా ఈవ్యాధి, తనబంధుల చిక్కినవారిని ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నుని చేయును. ప్రథమదశలో శారీరక మానసిక శ్రమలకు యిచ్చగించకుండుట, నడుములో నొప్పి, చూపుమాండ్ర్యము, తొడలో తిమ్మరి, నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి పొడచూపును. పై లక్షణములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించుకున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు నోరు యొండుట, దురదలు, కాళ్ళలో పగులి, తూకం తగడం, శరీరమంతా పొట్టు, కీళ్ళ నొప్పులు, కంటిపొడలు, త్తయ, గడ్డలు, రాచ పుండు, ఇట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవించవచ్చును.

“వీన్స్ ఛారమ్” మాత్రం వాడి అనేక వేల మంది తమబాధలనుండి నివారణపొంది మృత్యు శరాశమునుండి రక్షింపబడిరి. “వీన్స్ ఛారమ్” కాస్త్రీయ పద్ధతులమీద ప్రాచీన యూవాని వైద్యవిధానం ప్రకారం ఆమూల్య ఓషధుల కొకపదార్థముల, స్వాభావిక ఔషధముల నారముతో తయారు చేసినది. “అమిత దాహముతోగలిగిన పలుమారు మాత్రవిసర్జనచేయు అవసరము 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము నివారణయగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు సగానికిపైగా స్రవణ శక్తి చేకూరిన బలవంతము. “వీన్స్ ఛారమ్” కొద్దివ్యయముతో సుఖముగా, లేచికా నేవించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేక పథ్యము లేదు. నిరాశానముతోనుండే అవసరంలేదు. రోగులు పుష్కలమైన ఆహారము తినెందుకై ఇది వరకటికొంటే ఎక్కువ రకాల ఆహారపదార్థములు తీసికొనవచ్చును. వివరములుగల ఇంగ్లీషుకరపత్రములు అడిగినవారికి ఉచితముగా పంపబడును.
ధర - 50 మాత్రల సీసా రు. 6-75. ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము. లభించు స్థలము :

Venus Research Laboratory (A & W)
P O Box No 587, Calcutta

రీయం కృత

తాబేదారుగా జీవించాడు అది చెల్లెల్ని (తన) అవ్యయం చెయ్యటమేనని భావించాడాయన ఈనాడు దిక్కులేని వాళ్ళయిపోవటానికి వీల్లేదు వాళ్ళ తనకువచ్చిన లేక పోయిన వాళ్ళను వేరదికాదు వాళ్ళ భవిష్యత్తును గురించిన పూర్తి బాధ్యత తీసుకున్నాడు

అయితే మనం రాకూడదు జరగకూడదు అనుకునే వన్నీ మమ్మనే వుంటాయి జరుగుతూనే వుంటాయి అలాగే ఒకరోజు వచ్చింది ఆతగాడి జీవితంలో

చెల్లెలు ఎవ్వక మొదటి వండుగ అని అయితే నేమి తనకు పిల్లలు లేనందునల్లనయితేనేమీ సుఖంకూ రాముడికి వంద రూపాయలకా ఖర్చుపెట్టి బట్టలు కుట్టించాడాయన, సంక్రాంతికి స్కూలు, దూరమయి కుర్రాడు అవ్వనవుతున్నాడని పెకండ్ హాండ్ పైకిలాకటి అమ్మకాని కొస్తే కొనిపెట్టాడు పిల్లనింటికి ఆయన దగ్గర డబ్బులేదు, కనక అప్పు చేశాడు ఆ అప్పు తీర్చాలి.

ఇదివరకు అయితే ఏవో ఖర్చులు తగ్గించుకుని ఆ అప్పు ఎలాగోనర్దుబాటు చేసుకోగలిగాడు ఇప్పుడు ఖర్చు పెరిగింది ప్రతివెలా పిల్లలిద్దరికీ స్కూలు జీతం కట్టాలి రోజూ అజో వేడో వాళ్ళ సాధకు ఇవ్వాలి పాద్యం పుష్కలం టిఫిన్ ఇవ్వాలి చెయ్యకపోతే సుందరి బాధపడుతుంది అది తనకు వరవు తక్కువ

అందువల్ల నమయానికి అడుకుని దబ్బిచ్చిన స్నేహితుడు తన అప్పు తిరిగిచ్చేయమని కోరటంతో అంజనేయులుగారు అట్టిట్టయ్యారు

ప్రతిచోటా ప్రయత్నించాడు నెలాఖరు ఎవరి దగ్గర ఉంటుంది అంత డబ్బు పైగా తాను ఆ అప్పు వెంటనే తీర్చగలడని గ్యారంటీ ఏముంది? టికెట్ తీసివేసింది ఎవరినీ అప్పు

అతడి మనస్థిరం వేడికీసేయింది ఆలోచించగా ఆలోచించగా అతడి కోక్కటే ఆలోచన తోచింది శారదాంబువో, వంద్రహారంపుంది అది తాకట్టు పెడితే ఈ అవసరం గడవకపోదు ఆ తరువాత తానెలాగో దాన్ని విడిపించుకోలేకపోడు

భార్యతో చెప్పాడు విషయం ఆమెకు చాలాకాలంనుంచి భర్త చేస్తున్న ఖర్చు చూస్తుంటే ఇలాంటిదే జరుగుతుందనే అనుమానం కలుగుతోంది అది ఇవాళ రూపం దాల్చింది ఇలాగే ఎన్నో వగలు వెళ్ళిపోయాయి వాటితోబాటే ఇది కాని

కాని ఆమె స్త్రీ హృదయం తనకు అవ్యయం జరుగుతోందని విలసిల్లడింది ఆపేక్షలు, అభిమానాలు ఉండవలసిందే కాని అవి ఇంత దారుణంగా పరిణమించే లాగునా? అయితే అమాట పైకి అనలేదు తాను ఆమె అడవిడ్డ తన ఉద్దేశ్యంపైకి తెలుస్తే ఆయన ఏమునుకుంటారు? అడవిడ్డను ఇంటిలోంచి తరమబోయిందని తోకం అనడమా?

అయితే తనకు మిగిలి ది ఒక్క హారమూనూ. అదికూడాపోతే తనకుమిగిలేదేమిటి? ఆయన అవసరం తీరటానికి రెండు వందలు చాలు ఆ రెండు వందలా

సుందరినే అడిగితే ?

ఆ విషయం అంజనేయునికి తెలిస్తే అతను ఒప్పుకోడు అందువల్ల భర్తతో “సరేంది! రేపుగా! తీసుకువెళ్ళుగాని” అని వెళ్ళి రహస్యంగా అడవిడ్డ నడిగింది

“అంతా బాంకోలో వుంది కదా ఒదినా?” అన్నది సుందరి

“తెప్పించు వదినా! ఆయన ఎంత విలసిల్లడి పోతున్నానో చూస్తున్నావా?” అన్నది దీనంగా శారదాంబ

సుందరి ఏటారుగా కూర్చుంది “ఒక్కమాట వెలుతాను ఏంటా వదినా?” అన్నది

శారదాంబ అడవిడ్డను లాకేత్తం ఇన్వోలొందని చూచాయగా గ్రహించింది చేసేదిలేదు గనక “చెప్పు వదినా?” అన్నది

“ఆ డబ్బు మీరు తిరిగి ఎలా తీరుస్తారు?”

చెప్పమీద చెప్పమని కొట్టినట్లయింది శారదాంబకు. వోట మాటరాలేదామెకు

“కోపం వస్తుందని తెలుసు వదినా? కాని వక్రపాతం లేకుండా ఆలోచించు రెండు వందల రూపాయల అప్పు తీర్చే స్థితిలో వున్నారా మీరు? నాకున్నదీ ఈ కాస్తానా? ఇది కాస్తా దానధర్మాలు చేస్తే నేనూ నా పిల్లలూ ఏమునుపోతాం?” అన్నది సుందరి తిరిగి శారదాంబ మాన్పడి పోయింది

“జాగా ఎరిగి టైట్ అన్నార. అందని వరుగు లకి పోవడం ఎందుకు? అవస్థ వడటం ఎందుకు” శారదాంబ దెబ్బ తిన్న మనస్సుతో అక్కడినుంచి లేచి వెళ్ళిపోయింది

అంజనేయులు ఆ మరునాడు వెళ్ళబోతూ భార్యను పిలిచి హారం ఇమ్మన్నాడు ఆశ్రువులు తుడుచుకుంటూ మెళ్ళో హారం తీసి యిచ్చింది, శారదాంబ ఆయన అది తీసుకుని మెట్టు దిగబోతూండగా సూర్య నారాయణశర్మగారు, అంజనేయులుకు అప్పు ఇచ్చిన మిత్రుడు ఎదురు వచ్చారు

“రండి రండి” అన్నాడు అంజనేయులు వెళ్ళ దిరుగుతూ

ముగ్గురూ కూర్చున్నారు

“ఎలావుంది మా కోడలు?” అన్నాడు సూర్య నారాయణశర్మగారు

“కులాసాగానే వుంది” అన్నాడు అంజనేయులు.

“పిల్లలు బళ్ళోకి వెళ్లారా?”

“ఊ!”

సూర్యనారాయణశర్మగారు ఒక్క క్షణం ఆగి “ఒక ముఖ్యమయిన సంగతి అడిగిపోదామని వచ్చాను అంజనేయులూ!” అన్నాడు

“అడగండి”

“కోడలికి ఏకూ అభ్యంతరం లేకపోతే సుఖి మా ఇంటికి తీసుకువెళ్తాను మీకూ కొంత భారం తగ్గుతుంది నాకూ కొంత ఉపకృతి అభిస్తుంది” “నాదేముంది? అంతా దాని ఇష్టం”

“కనుక్కో”

ఆయన తోపలికి వచ్చాడు గుమ్మంపక్కనే నుంచని అంతా వెంటున్న సుందరి “ఏమీ అక్కర్లే దులే అన్నయ్యా! కడుపున పుట్టిన బిడ్డ అకి అమాతం చేసుకోలేకపోను” అన్నది గట్టిగా మామగారికి వివదేలా.

"అదేమిటమ్మా? పెద్ద వాడికి అలాగేనా నమాదానం చెప్పటం?" అన్నాడు అంజనేయులు మందస్వరంతో మందలించుగా

"ఆయన పెద్దరికం నా పెద్దరికం మండినట్లే వుంది" అన్నది కర్కశంగా నుందరి

అంజనేయులుకు మనస్సు కష్టం తోచింది ఆయన నుందరి యెడల దుర్మార్గంగా ప్రవర్తించి వుండవచ్చు అయినా అట్లా ఆయన్ని అవమానించడం ఏం మర్యాద? పైగా మరో అవరిచితుడు వెంట వుండగా

నోరు తెరిచి ఏదో అనబోయాడు కాని అందు కళ్ళ కిరిగేదేమీ వుండదు అనవనంగా స్వర్ణులు పెరగడం కచ్చ

కొనాన్ని తమాయించుకుని "నరేనమ్మా" అని వరండాలోకి వచ్చాడాయన సూర్యవారాయణశర్మ గారు "విన్నాను ఇందులో ఒలవంతం ఏముంది గనక ఇహ మేం వెళ్ళొస్తాం" అన్నాడు లేచి

అంజనేయులుగారి మిత్రుడూ లేచాడు వారిద్దరివెంటా వీధిదాకా వచ్చాడు, అంజనేయులు "నుందరి మాటలు గురించి మరేమీ నట్టింనుకోకు అంజనేయులూ! దాని తీరే అంత" అన్నాడు సూర్య వారాయణశర్మగారు ఆయనన్నదేమిటో అర్థంకాలేదు అంజనేయునికి

"దెబ్బ తింది దాని మనస్సు ఆ కోవం కక్కే న్నొం" అన్నాడాయన తిరిగి

అంజనేయులు ఆ ప్రయత్నంగా చేతులు జోడించాడు

చార్లెడ్లరూ కదిలారు కొంతదూరం సోయాక అంజనేయులుగారి స్నేహితుడు తిరిగివచ్చి "డబ్బు కోసం ఇబ్బంది వడకు అంజనేయులూ! నా అవసరం తీరింది నీ నేతికి అందాక ఇద్దరుగానివితే" అన్నాడు

"జాలి తలుస్తున్నావా మూర్తి?" అన్నాడు అంజనేయులుగారు రోషంగా

"లేదు భాయీ! నేనంతటి వాడినికాదు కూడా! కానీ ఎడ్లన్నీ అవమంటున్నాను అంతే వస్తాను" అని వెళ్ళిపోయాడు స్నేహితుడు

అయోమయంగా ఇంటికి తిరిగాడు అంజనేయులు జరిగిందంతా కొత్త రకంగా వుంది సూర్య వారాయణశర్మగారు వచ్చి అడగటమేమిటి? నుందరి కొదవడమేమిటి?

నుందరి

ఫీ! ఈ ఆడజాతే అంత కాస్తంత అసూయదోరికేతే విశ్వం మరిచిపోతారు ఉత్తరదనియాల జాతి

బాధగలంతేనా చూడకుండా వారం ఆమె చేతిలో పెట్టిన అంజనేయులుగారు ఆమె అడిగిన ప్రశ్న ఆయనకు వివరణలేదు

సుబ్బారావు బతికుండగా పిల్లల్ని అమితమయిన గౌరవం చేసేవాడు ఆ విషయంలో సూర్యవారాయణశర్మగారు ఒకటి రెండుసార్లు మందలించాడు, కూడా అయినా అతడా వద్దలి విడిచి పెట్టలేదు తూచినట్లుగా (దానికి తోడు) అతనికి ఒక్క ఆడపిల్ల, ఒక్క మగపిల్లవాడూ కలిగారు రెండోవాడయిన రామానికి పదమూడు సంవత్సరాలు వచ్చిందాకా సంతానం లేకపోవడంతో మరిక పిల్లలు పుట్టరని, వాళ్ళే తమ పరస్పరమని అనుకుని ఆదృష్టితో వీ పిల్లల్ని చూసే

వాడు. నుందరి కూడా భర్తతో కలిసిపోయేది ఈ విషయంలో

వీతావతా సుశీల, రామం అడింది అటుగా పాడింది పాటగా పెరిగారు ఏది కావల్సినా మరుక్షణాన అను రించుకోవటం అలవాటయిపోయింది వాళ్ళకు వాళ్ళకు (ఇందుకుతోడు) తండ్రి అంటే ఒక రకమయిన ప్రేమాతిశయమూ, తల్లి అంటే ఒక విధమయిన తేలిక భావమూ మనస్సులో పాతుకుపోయాయి తాతగారిమీద, తండ్రిపోయేవరకూ వాళ్ళ కెటు వంటి అభిప్రాయాలలేవు

కాని తండ్రి చనిపోయి తాతగారు ఉద్యాసన చెప్పడంతో వరిస్థితుల తారుమారయినాయి ఇదివరకేలా విలాసాలు సమకూడవని తేలిపోయింది అందుకు కారణం తాతగారేనని మారిపోసింది నుందరి వాళ్ళకి దాంతో వాళ్ళ తాతగార్ని ద్వేషించసాగారు

కాని ఒక్క తమాషా జరిగింది పిల్లల్ని మరింత దగ్గరకు తీసుకుందామనే ఆశ్రంతో నుందరి వాళ్ళతో చెప్పినవన్నీ అందుకేమాత్రం ఉపకరించలేకపోయాయి వడపోనీడుతోపున్న సుశీల చాలాదూరం ఆలోచించ గలిగింది

తాతగారు తమకు నాలుగువేల ఆరువందలు చేతిలోపెట్టి బయటకు పంపించాడు నిజమే అయితే వ్యాయక్ష్మిస్తే రివ్య తన తమ్ముడికి ఆయన అస్తిలో వాక్కు వుంది అందువల్ల ఈ నాలుగువేల ఆరు వందలూ అయిపోయినా తమ్ముడి చదువుకి ఏమంత అటంకం జరగదు

తాము గర్భదరిద్రుల్లా గడవక్కర్లేదు

ఆ అమ్మాయి అనిశ్చయవానికివచ్చి తన అభిప్రాయాన్ని తమ్ముడి చెవిలో కాస్తా వేసేసింది రామం ఎగిరి గంతేశాడు

వాడికి చాలా రోజుల్నుంచి రిస్కవాచీ కొనుక్కోవాని వుంది పైపెచ్చు ఈ మధ్యే అలవాటయిన సిగరెట్లకు ఏదన్నా మామూలుకేసయినా వుండక పోతే వరువున్నం నూటయూళ్ళై రూపాయలయితే ఈ రెంటికి సరిపోతాయి

సుశీలకు ఓ యాళ్ళై చాలు కొత్త బట్టలు కుట్టించుకోవాలి లేకపోతే ఆ తలంపు ఆమెను పులకరింపజేసింది ఆ కుర్రాడు అన్నది గుర్తు కొచ్చిందామెకు

ఇద్దరూ కలిసివెళ్ళి తల్లిని అడిగారు తమ కోర్కెల అత్యవసరాన్ని వివరించారు

నుందరికి నిజమేననిపించింది ఆ కిందటిరోజే మామగారు వచ్చి ఏదో దయాదాక్షిణ్యాలు చూపించ తోయాడు తన పిల్లలు ఎంత దర్జాగా జీవించ గంలో ఆయన చూడాలి అప్పుడయినా బుద్ధి వస్తుంది

కొడుకు పెట్టుమన్నవోట చెక్కుమీద సంతకం పెట్టించామే పాస్ బుక్కు రహస్యంగా చేతిలో పెట్టి వెళ్ళి రమ్మంది

రామం తెలివయినవాడు అందుకే ఖాళీ చెక్కుమీద సంతకం పెట్టించాడు బయటికివచ్చి అంకెను మూడు వందలు చేశాడు వంద రూపాయలన్నా లేక పోతే తనకు మంచి బట్టలేం వస్తాయి గనక?

డబ్బు తియ్యటం ఖర్చు చెయ్యటం జరిగి పోయింది అంజనేయులుగారు ఈ విషయం గమనించకపోలేదు అయినా ఆయన ఏమీ అనలేకపోయాడు

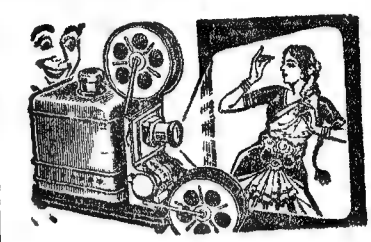
మీరుచదవాలి

దేవితరహస్యాలు - మీ దాంపత్యసుఖానికి అనేక కామ సూత్రాలు - రూ 3-50
యువతి - స్త్రీలను గురించి అనేక కుతూహల విషయాలు రూ 3 50
సంతానము - గర్భనిరోధానికి 60 సవిన సులభ మార్గాలు - రూ 3 50
పోషకబిందులుచింత శ్రీది ఎత్తస్సుకుద్రాస్తే వి పి పోషకద్రావా మియింటికి పంపబడును

దేశసేవ ప్రచురణలు, ఏలూరు, (ఆంధ్ర)

దుబ్బి ప్రాస

హోమ్ సినిమా జకర్ 15 రు/లకే

అద్భుతమైన గృహవినిద సాధనము, కల్పన, సాహసము, అగ్నుతిమిగల సన్నివేశము లెన్నో యీ ప్రాజెక్టరుతో మీ యింటియందే చూడండి ఇది టారిన్తో లేక ఎస్/డిసి ఎలెక్ట్రిసిటీతో పనిచేయును. ఉపయోగించదగు ఫిల్మ్ 85 ఎం.ఎం. బొమ్మలు తెరపై సజీవముగా పలరంగులలో నటించును. మీకు ఆకర్షణము కలుగును ఆ సేకరుల ఆకరింపబడుదురు. ధర రు 15/- 40 అం ఫిలిం 4 1/2 X 8 1/2 సైజు స్క్రీన్. దాని పనిచేయుచే విధము, ఫిలిములపట్టి ఉంచితం పోసేజి రు 4-50 అదనం. డిలెక్ట్ స్పెషల్ ప్రాజెక్టర్ ధర రు 25/- 60 అం ఫిలిం 4 1/2 X 8 సైజు స్క్రీన్. దాని పనిచేయుచే విధము, ఫిలిములపట్టి ఉంచితం. పోసేజి రు 5 అదనం. అందగు కోరుచున్నార! నేజే ఆర్డరు పంపండి.

HOLLYWOOD CINEMA CORP. (Regd)
2194 Kalyanapur Turkman Gate (12)
DELHI - 6

అబల సుధ

ప్రలసమృద్ధివ్యాధుల అపగౌరవం పడరము, ముతురాల, ఆరాజిహాష్, అత్యుష్ణము, గుండడ నటము నొప్పులు మొహించి బలము నెచ్చును.
ధర రు 3

ఇండియన్ మెడిసిన్ హాస్
బెలూరు

తను దర్శిదం అనుభవిస్తున్నాడు. అందరూ అలాగే ఎందుకుంటారు?

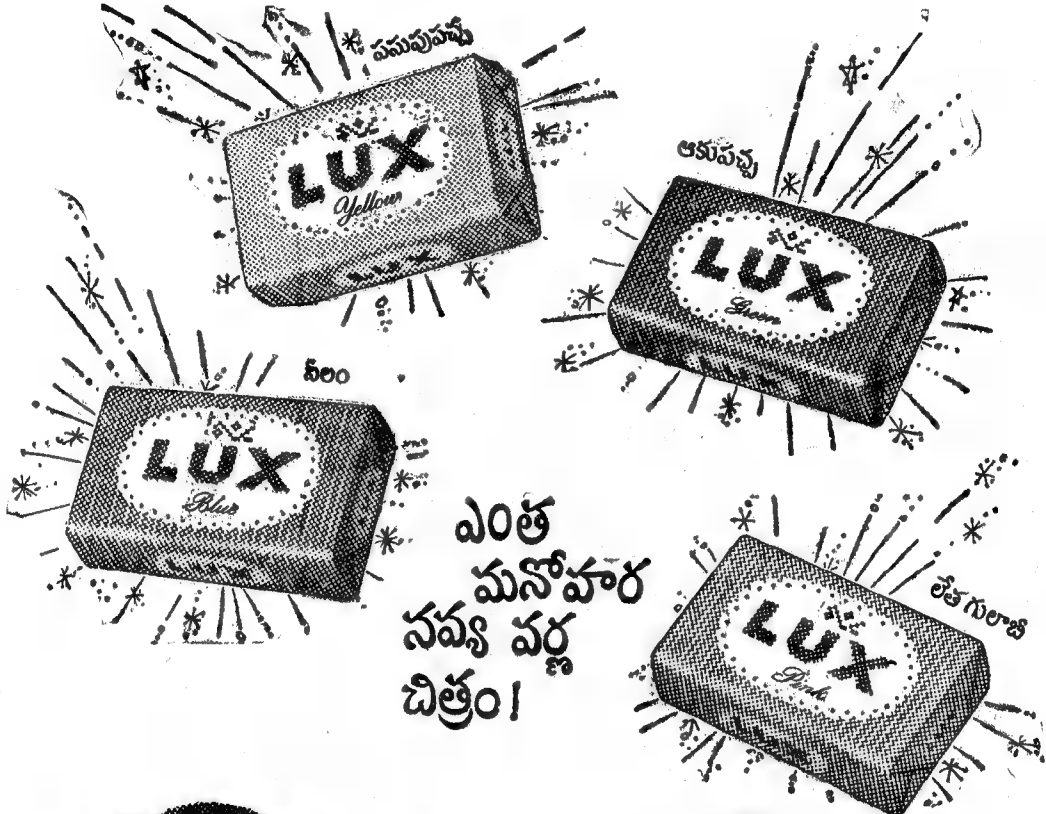
లంటే భారదాంబ అలా అనుకోలేకపోయింది తన భర్త ఒక దుర్మార్గు రాతికి సహాయం చేస్తున్నాడనుకుంది కాని విషయం బయటకు చెప్పడాని కామెకు దమ్ములులేవు ఈమాటేదో ఆయన గుండెకే నాటితేకాని ఈ పీడ విరగడకాదు ఆ రోజు వచ్చింది.

స్వయంకృతం

అంజనేయులుగారు ఆ రోజున ఇంటికి వచ్చినప్పటి తిరుమాస్త్రే అడవాల్సిద్ధరికి భయం వేసింది రుద్రుడిలా వున్నదాయన గుమ్మంలోకి అడుగు

బెదుతూనే చెల్లెల్ని పోలకే పెట్టాడు.

సుందరి నిబ్బరం తెచ్చుకుంటూ “ఏమిటన్నయ్యా” అంటూ వచ్చింది “ఏం చేసిందో విన్నావా నీ కూతురు?” సుందరి గుండె గుళ్ళు మంది రామం సంగతి కాదు ఆయన చెబుతున్నది సుశీల సంగతి ఏం చేసింది భగవంతుడా అది? ఆమె అడక్కుండానే సుశీల ఏం చేసిందో చెప్పాడు,

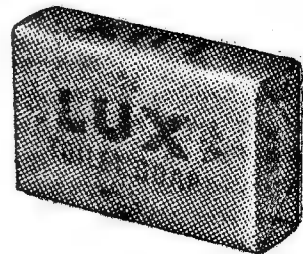

LTS-82-X 52 TL

శుభమైన, సౌమ్యమగు లక్ష్మీ
4 వారాలవెళ్లి రంగులలో
మీకు ప్రీయమైన తెలుపులో కుడా వున్నది

ఇదిగో! మీకు ప్రీతిగా వాడే అదే శుభమైన లక్ష్మీ, తెలుపుతో పాటు ఎంత ఆకర్షణీయమైన రంగుల వృద్ధిని గొలిపిస్తుందో — ప్రతి దానికి పరిహారే సుందరమైన కొత్త కాగితపు చూడ. ప్రతీదీ మీ చర్మ పొందర్యమైనది గుణకారి!

‘రమణీయ
రంగులలో నల్లిన యెన్నిక
నిరాటంకం’
ఎన్. ఎస్. రాజమ
చెప్పమన్నది

హిందుస్తాన్ లీవర్ ఉత్పత్తి

అంజనేయులుగారు “వాళ్ళ క్లాసులో చదువుతున్న సాయిబులు కుర్రాడితో తిరుగుతేంది చాలా?”

సుందరి ప్రాణాలు అలిసిపోయాయి కాని ఆమె కీచివియాన్ని వెంటనే ఒప్పేసుకోవటం ఇష్టంలేక పోయింది

“పొరబాటుమోసన్నయ్యా!” అన్నదామె మెల్లగా ఆయనతో సహాసం నశించింది నా కళ్ళతో చూశాను దాన్ని, వాడ్ని ఛాఫ్! ఏనాడూలేదలాంటిది మన కొంపల్లో తల్లి! శిశువా నీ పిల్లలకి వోదండం ఇలా నేను పోషించలేను దయచెయ్యండి” అన్నా దాయన

బంధం తెగిపోయింది ఇంటికి రాగానే ముగిల నడిగింది సుందరి ఆ పిల్ల నిజమేనని ఒప్పుకుని “ఆ అబ్బాయి నన్ను పెళ్లి చేసుకుంటానన్నాడమ్మా” అన్నది అదేదో ఘనకార్యం కాదన్నట్లు

సుందరి సాచి లెంపకాయ కొట్టింది కూతుర్ని నిప్పులో వేయాలన్న చివరి పుట్టు మరీ కాస్త సోటికి వడింది తారబాంబ నంటంటి గూట్లో పెట్టుకున్న రెండు రూపాయల చిల్లరా మామ మయింది ఆ ఆధియోగం రామంమీద వడింది

“చెల్లూకింద పుంటారో రోడ్డుమీదే పుంటారో మీ ఇష్టం కాని రేపు ప్రాద్దున ఏడింటి తరవాత మీ మొహాలు ఈ ఇంటిలో కనపడకూడదు మొండికీస్తే మెడబట్టి బయటకు గెంటుతాను” అన్నాడు అంజ నేయులుగారు కసితో

సుందరి అత్యాభిమానం దెబ్బ తిన్నది ఆ రాత్రికి రాత్రే రామాన్ని వెంటపెట్టుకువెళ్ళి మరో ఇల్లు కుదుర్చుకుంది అడ్వాన్సుకి చెక్కు రానిచ్చి సామాన్లన్నాడికి చేరవేసింది

అంజనేయులుగారు నిట్టూర్చాడు వేరింటికాపురంపెట్టినా సుందరికి మనశ్శాంతి లేకుండా పోయింది అర్థంకాని, లేని కప్ప ఆమెతో పెరిగిపోసింది రామం పూర్తిగా మారిపోయాడు షోకులు చేసుకు తిరగటంలేవు చదువు మానేశాడు వడవనాడు నద్దాలుగేళ్ళ కుర్రవాడికుండవలసిన అణకువ పూర్తిగాలేదు వాడితో రసింద్రుడు చెప్పి నట్లు నద్దాలుగేళ్ళకుర్రాడికి అత్యాభిమానం, పెద్ద వాడినసుకునే అపొంభానం ఎక్కువ దానికి సైన్రత్నం కూడా తోడయితే ఇంకా అడగాలా?

ముగిల కొన్నాళ్ళు చాలా బుద్ధిమంతులారల్లే ప్రవ ర్తించింది పొరపాటు తెలుసుకుని బుద్ధి తెచ్చుకుం దనుకున్నది సుందరి కోపంతో ■ రోజున కొట్టి నందుకు పరిహారంగా తన తాలూకు చంద్రవారాన్ని చేతి గాజుల్ని ఇచ్చింది అలంకరించుకోమని ఆఅమ్మాయి తల్లిని కావలించుకొని బావురుసుంది

ఆ సాయంత్రం ఆ అమ్మాయి ఇంటికి రాతేదు! దడదడ కొట్టుకుంటున్నాయి గుండెలు సుందరికి వంటిమీద బంగారంతోపున్న బంగారంలాంటి పిల్ల యింపొయిందో? ఎవర్ని సాయం చెయ్యమనేట్లు పోలీసు రిపోర్ట్ సే సరువు(1) పోదూ?

“ఎందుకమ్మా అంత గభరా? వాడూ లది కలిసి వెళ్లివుంటాడు” అన్నాడు రామం సిగరెట్ వాసన అమ్మకు రాకుండా వోటికి గుడ్డ అడ్డం పెట్టుకుని వాడంటే? ఆ సాయిబుల కుర్రాడా?

ఆమె మనస్సు మొద్దుబారిపోయింది తన ప్రేమ నూ, నాత్తుల్నాన్ని కదనిపొయిన కూతురు తనకేం కావాలి?

నాలుగయిదు రోజులు గడిచాయి ముగిల జాడా జామా లేదు ఎంతకాదనుకున్నా తల్లి మనస్సు దానికోసం ఆత్మనడుతేంది వెయ్యి దేవుళ్ళకు మొక్కు కుంటేంది

ఆ సాయంత్రం ఆమె మరిది సత్యం వచ్చాడు సుందరి కళ్ళు ఒత్తుకుంది అతడిని చూసి

“నీ కూతురూ అల్లడూ కనవడారమ్మా!” అన్నాడు సత్యం

ఉలిక్కిపడి మరిదివంక చూసింది సుందరి అతని పెదిమెల చివర నన్నటి సవ్యలాంటిదేదో లాస్యం చేస్తోంది తనను వేశాకోతం చేస్తున్నాడా?

“ఎక్కడ?” అన్నది బలికి సిద్ధవడ్డ సతువులా సుందరి

“తిరవలిలో! మొత్తానికి నీ కూతురనిపించు కుంది వాడ్ని ఒప్పుంది వెంకన్నగూర్చి పెళ్లి చేసుకుంది అలా వుండాలి తెలివితేటలంటే!” అన్నాడు సత్యం “నువ్వు చూశావా సత్యం” అన్నది సుందరి గాడ్ల దింకగా

“ఆ పెళ్లి చూసిన వాళ్ళలో నేనూ ఒకడిని వదిలా! పోనీలే! పెళ్లి తర్వాత తప్పింది ఆ కుర్రాడూ బాగానే వున్నాడు బాగుండకేం చేస్తాడు ఎంతయినా ముస్లిముల కుర్రాడగుడా?”

ఇంకా వివేకపోయింది సుందరి “చాల్సే బాబూ! వెళ్లిరా!” అన్నది

సత్యం లేచి “కనీసం రామం పెళ్లికయినా పిలు వదినా? నాన్నగారు వచ్చినా రాకపోయినా నేను మాత్రం వస్తాను ఆయనంటే ఏదో కులాల్లా గోత్రాలూ అంటాడుగాని మనకేమిటి? వస్తాను” అని వెళ్ళిపోయాడు

■ రాత్రి అన్నం ముట్టలేదు సుందరి రామం సుఖంగా భోంచేసి ఏం జరిగిందో తెలుసుకుందామని ప్రయత్నంలాంటిదేమీ తలచేసుకుంటూ సెకండ్ ఫ్లోకి వెళ్ళిపోయాడు

* * *

ఆ తరువాత రెండు సంవత్సరాలు గడిచాయి ఈ రెండేళ్ళలోనూ సుందరి నిల్వలు కాస్తా హరించి పోయాయి రామం చదువు క్షవరమయిపోయింది అలవాటయిన జీవితాన్ని మానుకోలేక వాడు ఆకస్ మి తల్లిమీద ప్రదర్శించేవాడు ఆమె చెవులకున్న దుద్దులూ, అంజనేయులుగారు కొనిపెట్టిన సైకిల్నా అవసరంగా వడివున్న (అంతవరకూ అని అలా కనబడ లేదుమరి) సాత శిమాను వేతికందిందంతా అమ్ముకు తిన్నారు అని మాత్రం ఎన్నోసార్లు గవక? ఆ తరువాత గడిచే మార్గం కనబడలేదు సుంద

రికి పొరవడం రామానికి అవసరం ఎక్కువయ్యాయి. తెలివితోపంలేని రామం ఒక మార్గం ఆలోచిం చాడు సూర్యనారాయణశర్మగారు ఎంతయినా తన పితామహుడు తన తండ్రికి ఆయన ఎంతో అన్ని ముట్టవచ్చేవాడు, బతుకుంటే ఇప్పుడు మాత్రం మించిపోయిందేముంది? తాను వెళ్ళి ఆయన్ను అడిగితే అడిగాడు

“మ్మాలు సైనలు సానవు! ఆ తరువాత మిగతా విషయాలు మాట్లాడదాం” అన్నా దాయన

రామం సీజా కావాలన్నాడు ఆయన తానే కడతానన్నాడు

మొత్తానికి రామం మళ్ళీ నరీక్షతో కూర్చున్నాడు ఈసారి కష్టపడి చదివాడు ఫలితం సాధించాడు.

“ఉద్యోగం వేయిస్తాను చేస్తావా?” అన్నాడు సూర్యనారాయణశర్మగారు ■ తదుపరి

“నా” అన్నాడు రామం వాడిక్కావల్సింది డబ్బు అది ఎలా వస్తేనేం

వాళ్ళ నీ పిళ్ళని పట్టుకుని రామానికి ఉద్యోగం వేయించాడు సూర్యనారాయణశర్మగారు. రామం మొదట కొన్నాళ్ళు గిజాబునడ్డా కొన్నాళ్ళకు అల వాటయిపోయాడు అతనికి పని చేయటం అలవా టయింది తాతగారిమీద అభిమానం పెరిగింది ఆయన్ను కాదనడం దుర్మార్గం అని పించింది

ఆ సంగతి సుందరి గ్రహించకపోలేదు కూతురు శాశ్వతంగా దూరమయిపోయింది కొడుకూ దూర మవుతున్నాడు ఒకరోజు సాయంత్రం అసీనుమంది కోపంగా తిరిగి వచ్చాడు రామం సుందరి ఫ్లాస్కులో కాఫీ గ్లాసులోపోసి ఇచ్చి “ఏమిటిరా?” అన్నది

“మామయ్య ఇంటిలో పుంటున్నప్పుడు ఒకసారి ఆయన డబ్బు కావాలంటే ఇయ్యనన్నావు గుర్తుందా అన్నాడు రామం “నూ”

“ఆ డబ్బు తాతయ్యగారు ఇచ్చాట్ట” అన్నాడు రామం

సుందరి మొహం పారిపోయింది

“అయితే ఏం చెయ్యమంటావు!”

“బుద్ధి మార్చుకోమంటాను”

సుందరి మాట్లాడలేదు

“నిండా సది హాడు సంవత్సరాలలేని నాకు ఉద్యోగం ఇప్పించాడు నీ అన్నగారికి నువ్వు చేయని సహాయం చేసినవాడు. ఆయన్ను కాదనటం మహా పాపం తన వ్యవహారాలు చూట్టానికి పిలుగా పుంటుందని నన్ను కూడా తనతో వుండమన్నాడు నీ కిష్టమయితే రా!”

సుందరి మాట్లాడలేదు

■ మర్నాడు తన బట్టలన్నీ వో మాట్ కేసులో సర్దుకుని తల్లివంకై నా చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు రామం సుందరి అచేతనంగా ఆయోమయంగా చూస్తూ ఊరుకుంది

ఆ సాయంత్రమే సూర్యనారాయణశర్మగారు రామం ఆ ఇంటికి వచ్చారు తలుపులు బార్లా తీసి పున్నాయి వంటింటి గుమ్మానికి చేరబడి తలవంచుకు నిద్రపోతోంది సుందరి

ఆమెను ముట్టుకున్నాకాని అది దీర్ఘనిద్ర అని . “చేతులారా ఇంత చేసుకున్నావా అమ్మా” అని గొణుక్కున్నాడు సూర్యు రామేశ్వరశర్మగారు కళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

పాశ్చాత్యదేశస్థుడు —
ఏమండీ, మీ హిందూదేశంలో
కొందరు ఎర్రగాను, కొందరు
నల్లగాను ఉంటారే?
హిందూదేశస్థుడు—గుర్రాలు
వివిధరంగులలో ఉంటాయి;
గాడిదలుమాత్రం ఒకేరంగులో
ఉంటాయి.
—ఎమ్ మోహనరావు (ప్రొడరాబాగు)

దైవజ్ఞ పాతూరి శ్రీరామమూర్తి

12-4-1961 బుధవారము మొదలు
18-4-1961 మంగళవారము వరకు
మేషం :

(ఆశ్వినీ, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ప్రస్తుతం పరిస్థితుల ననుసరించి కొన్ని పనులలో నిష్కర్షగా మాట్లాడవలసి వస్తుంది. డబ్బు చేతికిరాకముందే ఖర్చులు ఎదురు మాస్తా ఉంటున్న పరిస్థితులలో మాట్లాడే సమయంలో అవతలివారికి వివరికమైన భావాలు కలుగగల అవకాశాలున్నవి. మీ ఆరోగ్యం ఇంతకు ముందుకన్నా మేలుగా ఉంటుంది. ఆదాయపుద్ధి ప్రయత్నాలు అనుకూలమైనవి. వృత్తి వ్యాపారాలలో మీరు కోరుకునే మార్పులు సులభంగా అనుకూలమైనవి. శుభ వార్తలు తెలుస్తూ వ్యవహార రంగంలో మనశ్శాంతి, గౌరవము లభిస్తూ ఇంతకుముందు మిమ్ములను భయపెడుతున్న సందేహ వార్తలు నిరాధారాలు అనే విషయం తెలుస్తుంది. 13, 14 తేదీలలో ఆందోళన, తిప్పట, ప్రారంభించిన పనులకు విఫలం.

వృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, గోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

అనేక సందర్భాలలో తటస్థ భావంతో ఉండటం వల్ల మీ గౌరవాన్ని గొప్పచేసుకోగలుగుతారు. ఫలితం ఇప్పుడే చేతికి రావడమే ఆరు రోజుల సడదన్న ప్రయోజనాలు సుఖంగానూ, అనుకూలంగానూ జరుగుతవి. స్వీకారములకు సంబంధించిన వ్యవహారాలు, కార్యకూపాలు ఇయ్యనదంగా జరుగుతవి. పెద్ద మనుష్యులతో స్నేహ సంబంధాల ఏర్పడుతవి. కుటుంబంలో తాత్కాలికంగా అభిప్రాయ భేదాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. పడమర దిక్కు నుంచి తాళ వార్తలు తెలుస్తూ స్నేహితుల సలహాలు ప్రస్తుతం విశేషంగా అనుకూలించవు. వారం రెండు భాగంలో శుభ కార్యాలలో పాల్గొంటారు. ధర్మ కార్యాల నిమిత్తం ఖర్చులు పెరుగుతవి. 12, 13 తేదీలలో

పనుల తొందరవల్ల (శ్రమ, నిష్కర్ష ప్రసంగాలు ఖర్చులు.

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆరద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)

వృత్తి ఉద్యోగాలలో నెమ్మదిగా ఉంటుంది. ఆదాయము, మనశ్శాంతి బాగుంటుంది. మిమ్ములను బట్టింది పెట్టగల రనుకున్న మనుషులు మిమ్ములను గౌరవించి మీ పనులలో సహాయం చేస్తారు. విశ్రాంతి

గ హ స్థి తి

మిథునంలో ఆంగారకుడు, సింహంలో రాహువు, మకరంలో గురు, శనిలు, కుంభంలో కేతువు, మీనంలో బుధ, కుక్రలు, మీన, మేషాలలో సూర్యుడు కుంభ, మీన, మేష, వృషభాలలో చంద్రుడు

ఆరోగ్యం గురించి జాగ్రత్తగా ఉండండి. భూములు, యంత్రాలు మొదలయిన వాటిపై డబ్బు పెట్టుబడి పెట్టటంవంటి పనులలో తొందరపడటం మంచిది కాదు. శుభ కార్యప్రయత్నాలలో తాత్కాలికంగా అటుంకాలు వచ్చినా, ఇందువల్ల ముందు ముందు క్షేమం పొందగలుగుతారు. వృత్తిలో ఆదాయంకన్నా బాధ్యతలు, కార్యభారము బాగా పెరుగుతవి. ఉద్యోగాన్ని అణచుకుని పనులు కొనసాగించుకోవలసినవల్ల సంఘంలో గౌరవ ప్రతిపత్తులు, వ్యవహార విజయము పొందగలుగుతారు. 17, 18 లలో ధన లాభము, అధికారాలవల్ల కార్యసిద్ధి, గౌరవము.

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

అన్ని పాంశులు, అవకాశాలు కనుపిస్తున్నా మరొకరు మిమ్ములను ప్రోత్సహించిస్తేగాని కార్యరంగంలో దిగలేకపోతారు. ఈవారం మొదటిభాగముంతా ఇతరులతో పోటీ, ఆందోళన, ధన సంబంధమైన చిక్కులు

కనుపిస్తూ ఉంటుంది. ఇతరులను గురించి మీ నిమిష మాసిస్తూ, మీ అభిమానము సహాయము సొందటానికి ప్రయత్నించేవారు ఉంటారు. మీ వృత్తిలో ఆయా సమయాలలో పనుల సరిగా జరుగకపోవటం వల్ల విసుగుదల కనిపిస్తుంది. పదిమందికి సంబంధించిన పనులలో మీ శక్తికిమించి పాటుపడగలుగుతారు. కుటుంబంలో శాంతి, సుఖము లభిస్తూ వ్యవహారాలు సాకం ముదరకుండా చూచుకోవలసిన సమయం 14, 15 తేదీలలో నిరుత్సాహము, అపవాదాలు, ధననష్టం.

సింహం :

(మఖ, పుబ్బ, శుక్ర 1 పా.)

అవతలివారివల్ల తప్పు కనుపిస్తున్నా నివ్వరిసి ఏమీ అనటానికి సీలు ఉండదు. ధనసంబంధమైన ఎలితం బాగుంటుంది. అయితే కొన్ని మార్గాలలో దండగ ఖర్చులు ఎదురు అవుతవి. అధికారాలవల్ల అదరాధి మానాల లభిస్తూ మీరు చేసిన క్షమకు, పెట్టబడికి తగినంత ప్రతిఫలం పొందగలుగుతారు. మీ ఆలోచనలు, సలహాలు ఇతరులకు బాగా అనుకూలమైనవి. నౌకరులు మొదలయినవారితో అభిప్రాయ భేదాలు రాగల అవకాశాలున్నవి. ఇంతకుముందు మిమ్ములను నిర్లక్ష్యంగా చూచినవారే ప్రస్తుతం మీ మాటను గౌరవించి, సహాయం చేస్తారు. ఇతరుల సమయంవందడే శ్రద్ధ మీ స్వేచ్ఛయంలో మానలేకపోతారు. గౌరవార్థం ఖర్చులు భరించవలసిన సమయం 15, 16 తేదీలలో ధనలాభం, ప్రయోజనాలు.

కన్య :

(శుక్ర 2, 3, 4 పా, మాఘ, చిత్త 1, 2 పా)

మీ కోర్కెను కాదనకుండా, నేరవేర్చకుండా కాలయాపన చేసేవారుంటారు. ఒకటి రెండు సందర్భాలలో “దూరపు కొండలు నునుపు” అన్నట్లుగా పొరపాలు పడటము జరుగుతుంది. వృత్తికి సంబంధించిన ప్రతి విషయము రహస్యంగానూ, నిరాడంబరంగానూ జరుపుకోవలసిన సమయం శుభ సంబంధమైన ఖర్చులు పెరుగుతవి. గృహం అంద బోతున్నట్లు తోస్తూ ఉంటుంది. గృహంలో సమయంలో దూరం అవుతూ ఉన్నది బంధువుల వల్ల సహాయం పొందగలుగుతారు. రాజకీయాలలో మీ మాట చలామణి అవుతుంది. ఇంతకుముందు ఏర్పడిన వ్యవహార చిక్కులకు ఒక పరిష్కార మార్గం లభిస్తుంది. క్రొత్త వారితో సరిచయం లభిస్తుంది. దైవిక విషయాలయందు ఆసక్తి కలుగుతుంది. 17, 18 తేదీలలో వృత్తిలో అభివృద్ధి, క్రొత్త వారితో స్నేహ సంబంధము, ప్రయోజన సూచనలు.

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పాదాలు)

ఈవారం మీరు కావలయున్న ప్రయత్నించిన పనులలో అనుకున్నంత ఉపయోగం పొందలేక

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

పోతారు దేహసౌఖ్యం సంతుష్టికరంగా ఉండదు కుటుంబంలో శుభ సంబంధమైన ఖర్చులు విశేషంగా జరుగుతవి ప్రయాణాలు నిలుపుకోవలసివస్తుంది. ఉధృతవర్షం నుంచి సంతోషకరమైన వార్తలు తెలుస్తవి కుటుంబంలోనివారి ఆరోగ్యం గురించి జాగ్రత్తగా ఉండవలసిన సమయం వృత్తిలో ఇతరులను మిమ్ములను మంచిమాటలతో వంచన చేస్తూ దనే విషయాన్ని ముందుగా గ్రహించి తప్పుకో గలుగుతారు విలువగల వస్తువులు కొంటారు ఇంతకు ముందు జరుగుతున్న దండుగ ఖర్చులనుంచి బయట పడగలుగుతారు ఆదాయం మామూలుగా ఉంటుంది 15, 16 తేదీలలో ఇష్ట వస్తు ప్రాప్తి, సంఘంలో గౌరవము

* * *

వృత్తికం:

(నికాఖ 4 పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠం)

ప్రతివని ఆరంభంలో భయంకరంగా తోస్తుంది మనస్సుకు చికాకు, అసంతృప్తి అధిక మవుతుంది ఆదాయం పెరిగినా ధనసంబంధమైన లోపం ఏదో ఒక రూపంలో కనిపిస్తూ ఉంటుంది మీ శ్రమను, మీవల్ల ఉపయోగాన్ని ఎదటివారు గమనించక పోవటంవల్ల మీ నిత్యకృత్యవిషయాలమీద శ్రద్ధ, ఆసక్తి తగ్గిపోతుంది అయితే పాటివారవల్ల అన్ని విధాలా సహాయం లభిస్తుంది కుటుంబంలోనివారి ఆదరణ, సహాయము లభిస్తవి తొందరపాటువల్ల వస్తు నష్టం కలిగే అవకాశాలున్నవి దూరమందున్న బంధుమిత్రులవద్దనుంచి శుభ వార్తలు తెలుస్తవి పిల్లల వి మిత్రులు ఖర్చులు పెరుగుతుంది ఈ వారం మొత్తంమీద మధ్య మధ్య మనశ్శాంతి పొంది ఉంటుంది 12, 13 తేదీలలో కార్య భంగం, ధర్మ కార్యాలు

* * *

ధనుస్సు:

(మూల, భాద్రపద, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

బాహ్య విషయాలలో గొప్పదనం పెరుగుతుంది మీ శక్తి సామర్థ్యాలను ప్రదర్శించి ఫలితం పొంద గలుగుతారు వృత్తిలో ఇంతకుముందు కనుపిస్తున్న ఆటంకాలు తొలగిపోయి ఉన్నత స్థానాన్ని పొంద గలుగుతారు మిమ్ములను ధనసహాయంకోరేవారు ఉంటారు సంఘ కార్యాలలో మీ మాటను చెల్లించుకుంటారు కుటుంబంలోనివారి అనారోగ్య కారణంవల్ల ఖర్చులు క్రమంగా పెరిగే అవకాశాలున్నవి మీకు ఇష్టంలేని వస్తువులలో దిగవలసి వస్తుంది అయినా అందువల్ల ఇబ్బంది ఎంతమాత్రము ఉండదు. వారం రెండవ భాగంలో విలాసవినోదాలకై ఖర్చులు పెరుగుతుంది బంధువుల రాకపోకలు అధికం స్వల్ప కారణాలతో అధిపత్యులతో వస్తవి 14, 15 తేదీలలో అనిశ్చయం, బంధు విరోధం, వృత్తిలో శ్రమ.

మకరం:

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం ధనిష 1, 2 పా)

మీరు ఎంత తాపత్రయపడినా ఆ యా సమయం వస్తేనేగాని ఏ వని జరుగదు వృత్తికి సంబంధించిన ఉత్తరాలు మొదలయినవి సకాలంలో అందవు ధనసంబంధమైన చిక్కులనుంచి విముక్తిపొంద గలుగుతారు మీ కార్యక్రమాలలో కొన్ని ఎదురు తిరిగి మొదటికివచ్చే సూచనలు కనుపిస్తవి కాని మీ జాగ్రత్తవల్ల అటువంటి పరిస్థితులను తొలగించుకో గలుగుతారు ఇతరుల మాటలు వమ్ము కుని మీ ప్రయత్నాలను విరమించుకోవద్దు. ఇతరుల కలహాలలో మీ మధ్యవర్తిత్వం అవసరం అవుతుంది కుటుంబఖర్చులు విశేషంగాఉన్నా ధైర్యవ్రాసినావల్ల చల్లగా నెరవేర్చ గలుగుతారు వారంతంలో బంధు విరోధం రావచ్చు జాగ్రత్త 17, 18 తేదీలలో పుణ్యకార్యాలు, వృత్తిలో అకస్మాద్దనలాభం.

* * *

కుంభం:

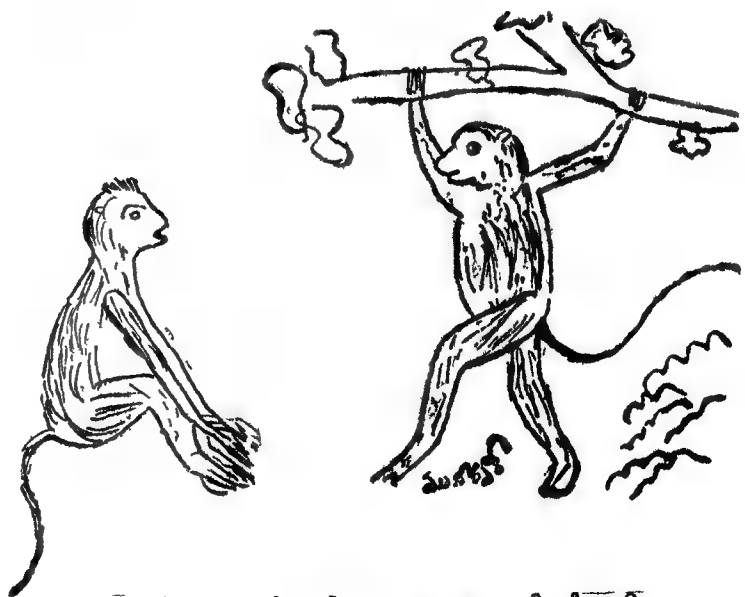
(ధనిష 3, 4 పా, శతభిషం, భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

ఒక ప్రక్క ఆరాటము ఆందోళన పడుతూ ఉంటారు తలవని తలంపుగా లభించిన అవకాశాన్ని వినియోగించుకొని ఫలితము, సంఘంలో గౌరవము పొందగలుగుతారు అయితే నిమిత్తమాత్రంగా ప్రతి బంధకాలు తోవచ్చు కాని, మీ అంతస్తుకు మాత్ర లోపం రాదు ఈ సమయంలో పెట్టుబడి రూపంలో ఖర్చులు పెరుగుతుంది దేహశ్రమ అధికంగా ఉంటుంది బంధు మిత్రులలో ఒకరిద్దరు మిమ్ములను తేలికగా చూట్లాడగల అవకాశాలున్నవి కుటుంబ విషయాలలో మనశ్శాంతి, మఖము బాగుంటుంది వారంతంలో దొంగతనంగా వస్తువులుగాని, దబ్బుకాని పోయే అవకాశాలున్నవి తలపెట్టిన పుణ్యకార్యాలు జరుగక పోవచ్చు 16, 17 తేదీలలో కలహ ప్రసంగాలు, యత్న కార్యనిర్ది, శుభవార్తలు.

మీనం:

(భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, శతతి)

ఏ వని సమయంలో చేయుటమో ముంద, నిర్ణయం ఉండదు అన్ని రకాల బాధ్యతలు పెరుగుతుంది మీవల్ల పని తీర్పుకుని నిరాదరణగా చూట్లాడే వ్యక్తులు ఉంటారు చేతికందినా నోటికందకపోవటం వల్ల ఆరాటం అధికమవుతుంది వృత్తి, ఉద్యోగాలలో మీ బాధ్యతలు దాటవరకు తగ్గుతవి. పాటివారివల్ల మంచిపేరుమాత్రం లభిస్తుంది. మిమ్ములను గురించి మీ స్నేహితులు చాలున దూషణగా చూట్లాడు తున్నట్లు తెలుస్తుంది. ప్రయాణకార్యక్రమాలు విలునుబట్టి మార్పుకోనవలసినఅవసరం కనుపిస్తుంది. ఉత్తర దిక్కునుంచి ధనలాభం ఉంటుంది కుటుంబ విషయాలలో ఇంతకుముందుకన్నా సుఖకౌంతులు లభిస్తవి 15, 16, 17 లో క్రొత్తవాని స్నేహం, ధనదాయంలో పెరుగుదల.

ఇదిగో... ఆ కోరి చేష్టలు మాన్తావా? లేదా?

పి. ఖుసికర్ కుమార్ (బెంగళూరు)

అపకారం

శ్రీ గంగాలు
అనుబంధము

శ్రీ బాతి ప్రతినిధి సావిత్రి మోహన గూపానికి ముగ్ధుడై పోతున్న బ్రహ్మచారి శర్మ ఈ లోకంలో పడి సిగ్గుపడ్డాడు. ఆడపిల్లని-అందులోనూ అంత అందమైనదాన్ని - అంతదగ్గర నుంచి చూడటం అతనికి దే మొదటిసారి!

భీగవాస్సు బాచిల్ర్ లాడ్జీలోకి రివ్వున దూసుకు వచ్చాడు

“ఒరేయ్, కొంప మునిగింది—మన అపధాస్సు పెళ్ళి చేసుకుంటున్నాడు రోయ్” అంటూ గాపుకేక పెట్టి, “బై ది బై—మా మావయ్యకూతురు వస్తు చేసుకుందుకు ఒప్పుకుందిరా!” అన్నాడు పిగ్గుతో వంకర్లు తిరుగుతూ తాజాకలంగా!

చలనచిత్రములకు చలించలేదు ఒక్కసారి అతని వంక చూసి “మీరందరూ వెళ్ళిపోయినా ఆశయం కోసం నిలబడతాం నేనూ శర్మాను” అన్నాడు గోడ మీద వేసిన బొమ్మను చూస్తూ

* * *

“నువ్వు పద బాబాయ్, పరండాలో ఉన్న కుడి నైపుగదిలో ఉంటాడు శర్మ” అని ఎవడో సుబ్బారావు కడు సందర్భపడితే నాలుగు ముక్కలు మాట్లాడేందుకు దిగబడ్డాడు శంకరం

బాబాయిగారు ముట్టుకు ఎదురుగా ఉన్న అఫీసు లోకిపోయి “శర్మ” అనే కుర్రాడిని పిలవమని అక్కడ ఉన్న ప్యూనులోచెప్పి వీధివంక చూస్తూ నిలబడ్డాడు, శంకరం రాకకోసం

“వారే మీకోసం వచ్చింది” అంటూ చూపించి వెళ్ళిపోయాడు ప్యూను

శర్మ నేరుగా ఆయన దగ్గరకొచ్చి కళ్ళు మూసు కుని—“వాపేరు శర్మ మా నాన్నగారి పేరు వెంకట రావుగారు మంచి బందరు నలభై ఎకరాల మాగాణి—ఇద్దరం అన్నదమ్మలం అన్నయ్య ఇంజ

నీరు ఇక నా స్వంత ఆభిప్రాయం అడిగి మన్నించ దలుచుకుంటే—నాకు పెండ్లి చేసుకోవాలని లేదు. కాదుకూడదంటే మీ ఇష్టం ఇరుగో మా నాన్నగారి అద్రను” అంటూ పిరం అప్పచెప్పాడు

బాబాయిగారు గుడ్డప్పగించి తెల్లబోతున్నాడు. పిరం చివరిభాగాలు వింటూ లోపలికివచ్చిన శంకరం వర్నితని ఆకలింపుచేసుకుని నవ్వుకులోక పైకి వచ్చేశాడు!

శర్మ కళ్ళుతెరిచి కొయ్యబారిపోయాడు

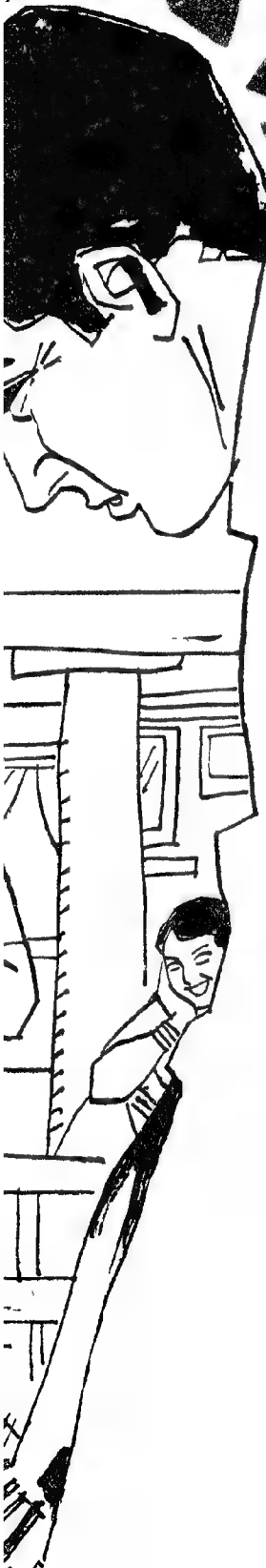
“ఏరా శంకరం—ఇదివరకు మీరు బాగానే ఉండే వాడుగా—కనుభ్యనేమయినా.” మూట పూర్తి చేయకుండానే వాణ్ణేశాడు బాబాయిగారు

పిగ్గుపడిపోయాడు శర్మ తన తప్పు తెలుసు కుని

శంకరం పప్పు పకోడంలో అపి “నువ్వేదో పెండ్లి వంటంథం బాపతనుకున్నాడు బాబాయి తన పీర బ్రహ్మచర్యానికి ఆటంకం కలుగుతుందని!” అంటూ నవ్వు పూర్తిచేశాడు

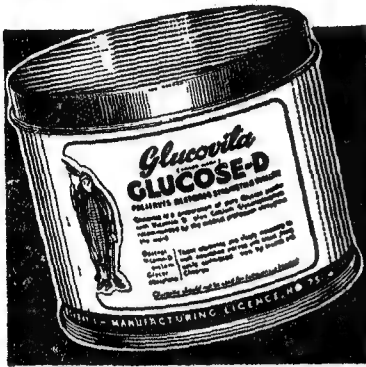
“నువ్వా బాబాయ్! అటు తిరిగిఉంటే ఎవరో అనుకున్నాను!” అని కాసేపిగా “మరి రోజూ ఇంకా భాగవతం అయిపోయిందన్నయ్యా—రోజూ ఇద్దరు ముగ్గురు రావడం, నా తలవెండ్రుకలతోనూ అన్నీ తెక్కపెట్టడం! వీళ్ళతో రెండు మూడు గంటలు బైట కాలక్షేపం”

“ఏవోయ్ శర్మా, పాపం నువ్వు వనేం చేస్తావులే గాని సంతకం పెట్టి బైట కూర్చో—వచ్చే పోయే

గ్లూకోవిటా

అధిక శక్తికరం

మీ విశ్వ బోజనమనకు దివ్యమైన అదనపు అహారం, గ్లూకో విటా మీ కరీరానికి కావలసినవల్ల వెతుకు దక్కరంప నమకూర్చును.

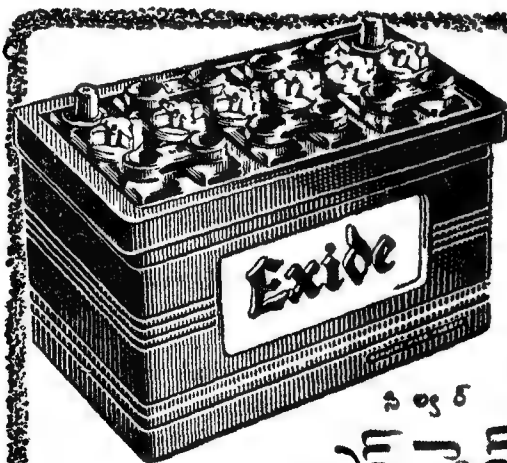
వనిలోనైనా, అలయంనైనా విను గుర్తయించు పురుషులకు, ఎదిగే పిల్లలకు, గర్భిణీ ప్రేమకున్న పరిమిత శక్తులను అతి దివ్యమైన శక్తిగా మారుచును.

అధిక శక్తి కోసం గ్లూకోవిటా

గ్లూకోవిటాను, టి, కాఫీ, పానీ, చల్లని పానీయ ములలో కలిపి సేవించండి ఒక కప్పు లేక గ్లాసుడు పానీయములో ఒకడ పుండ్ల మూడు టి చెంచం నిండుగా గ్లూకోవిటా చేసి కంపెనీ సులభంగా కరుగును.

కార్న్ ప్రొడక్ట్స్ కో. (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

భారతదేశంలో ఏజెంట్లు. స్టూరి ఆంధ్ కో. లిమిటెడ్

సర్వసూత్ర శ్రేష్ఠమైనదిగ నిరూపించబడినది

ఎక్స్ డైడ్

క్లోరైడ్ & ఎక్స్ డైడ్ బ్యాటరీస్ (ఈస్టర్న్) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ ప్రదానం, ఆంధ్ర, కేరళ, మైసూరు స్టేట్స్ ప్రదానం ఏజెంట్లు: జనరల్ ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీ ఆఫ్ ఇండియా ప్రైవేటు లిమిటెడ్, మద్రాసు-2.

ప్రాంతాలు: కోయంబటూరు, రెంఁగూరు, సికింద్రాబాద్.

భామినిబ్రహ్మచారి

వాళ్ళకి వీలుగా ఉంటుంది. నిన్ను పిలవలేక మా ప్రాణాలు పోతున్నాయి అంటాడు మా అసినరు" అన్నాడు బాధగా శర్మ.

"అందుకేరా ఒక ఇంటివాడివయితే..." అంటూ ప్రతిపాదించాడు శంకరానికి శర్మకి బాయింటు బాబాయిగారు.

"నరేగాని శర్మా—కొన్నాళ్ళపాటు హోటల్లో మానేసి మనింటో ఉండు నేను కాంపుకు పోతూ ఉంటాను ఇంటిని కనిపెట్టుకుని వదిలకి తోడుగా ఉండు అవిడకి నీమి తోచులంటేదులు పెధవ్వేసెలు చేయక సాయంత్రానికి మకాం మార్చేయాలి" అని హోటలుకి లాక్కుపోయాడు శంకరం— బాబాయిని, మరో బాబాయి కొడుకు శర్మని

"ఒరేయ్ శర్మా, అలా స్నేహముకి పోదాం రా!" అన్నాడు వచ్చిన రెండవరోజున శంకరం

"ఎందుకన్నయ్యా, ఎవరయినా వస్తానన్నారా?"

"మరే—మీ వదిల వాళ్ళ బామ్మగారు వస్తుందిట ఇద్దరం కలిసి అనిదని ఇంటికి జేర్చాలి—పెద్ద" అంటూ సైకిలబడి సోదనాన్ని బయటికిలాగి, చక్రాలరెండూ ఉన్నాయో లేదో చూసి మరి ఎక్కాడు శంకరం శర్మ వెనక కూర్చున్నాడు

ఇద్దరూ కలిసి స్నేహముకి చేరేసరికి బండికి సిగ్గులు ఇచ్చేకారు కాసేపు పిచ్చాపాటి మాట్లాడు కుంటూ సిగిరెట్లు కాల్చుకుంటూ స్టాటుపరము సాడుగు వగైరా కొలచేంతలో బండి గుచ్చేకపెట్టి వచ్చి అగింది రోప్పుకుంటూ

పెద్ద వయసులోఉండే బామ్మగార్లకోసం కళ్ళతో వెతుకుతున్నాడు శర్మ తనే ముందు అనిదని ఊహించి గుర్తుపట్టి శంకరానికి చూపించి పేనై పోవాలని అతని సదుద్దేశం!

సెకండుక్లాసు పెట్టెలోంచి గ్లాస్కో సవతో ఒక పెద్ద సైజావిడ దిగుతుంటే శర్మకి ప్రాణం లేచివచ్చింది "అదుగో అన్నయ్యా బామ్మగారు" అంటూ ఆ పెట్టెనైపు చూపించాడు శర్మ

"ఎసెన్, కరెక్ట్ హెల్స్! అటులేనీ సదు గెల్తాడు శంకరం జనాన్ని తప్పించుకుంటూ

తన విజయానికి ఉబ్బి తల్చిబ్బుతూ అతన్ని అనుసరించాడు శర్మ

"మాట తప్పుకుండా వచ్చావే!" అని నవ్వాడు అప్పుడే బండి దిగుతున్న అమ్మాయిని ఉద్దేశించి శంకరం

శర్మకూడా "నమస్కారం బామ్మగారూ— మిమ్మల్ని మొదలు గుర్తుపట్టింది నేనేనండి—నేను శంకరం తమ్ముడ్నిరెండి" అని కలుపుగోలుగా నవ్వుతూ దగ్గరగా పోయాడు

కోసంతో నాసికాపులూరు అదరగా అతనివంక సీని యన్ గా చూసి "ఎవరు బావా ఈయన—ర్నప్ప వరిగా అనదులా ఉండే!" అంది హేళనగా అమ్మాయి.

అప్పటికిగాని తన తప్పు తెలియలేదు శర్మకి. ఇందాక తనకుంటికి కనబడిన బామ్మగారికి ఒదుల మెరుపులాంటి ఒక కాలేజీఅమ్మాయి కనబడింది

ఖంగారుగా బామ్మగారికోసం వెతుకుతున్నాయి అతనికళ్ళు

శంకరానికి జాలి కలిగింది తమ్ముడి పరిస్థితికి "మరేం అనుకోకు సావిత్రి, ఏడు మా బాబాయి కొడుకు శర్మ ఈ అమ్మాయి మా మరదలు పిల్ల మీ వదినకి పింతల్లి కూతురు శలవలు మనశూల్కీ గడపాలని" పరిచయంచేశాడు శంకరం

శర్మ తనతప్పదానికి సిగ్గుపడిపోయి "క్షమించండి ఇదంతా మా అన్నయ్య" అని మధ్యలోనే ఆగి పోయాడు శంకరంముఖం చూసి

సావిత్రికి రిక్తా కట్టించి అంతా కలిసి ఇంటికి చేరుకున్నారు వాళ్ళవెంట వచ్చిన చెల్లెల్లిమూసీ ఆశ్చర్యపోయింది వనంత!

"ఇదేమిట—ఉత్తరం ముక్కయినా రాయకుండా వచ్చేశావు! పిల్లద్దరూ ఎక్కడ తగిలారు నీకు?" అంటూ పిల్లలో చిలబెట్టే విన్నపాయింది

"ఉత్తరం రాయకపోవడమేమిటి? ఏం బావా అందకపోతే స్టేషను కెలా వచ్చావు?" అని ఆశ్చర్యంగా అడిగింది సావిత్రి శంకరాన్ని

అటు భార్యచూపులు, ఇటు సావిత్రి ప్రశ్నలు తట్టుకోలేక "ముందు కాళ్ళకి నీళ్ళు వగ్గరా ఇవ్వటం అనేది ఉందా లేక ఈ ఆశ్చర్యాలూ, ఏడ్వడాలూ పిల్లలోనే అవాలా?" అని చికాకుపడి అనన్వివేశాన్ని మార్చాడు!

"భలే గడుసువారండి మీరు!" అంది వంటింట్లో వనంత శంకరంవంక గోముగా చూస్తూ.

ఛాతీ అయిదారంగుళాలు పెంచాడు శంకరం! "ఇన్నాళ్ళకి తెలిసినదన్నమాట!" అన్నాడు గంభీరంగా నవ్వి

"అయితే ఇంతకీ సావిత్రి వస్తుందని మీకు తెలుసునన్న మాట"

"అయిదురోజులక్రితం రాసిందిలే!"

"మరి ఆ విషయం నాతో చెప్పకపోగా పనివేలా మీ తమ్ముడిని ఇంటికి తేవడంలో ఉద్దేశం ఏమిటో?" చిలిపిగా నవ్వుతూ అడిగింది

"ఉద్దేశం ఏముంటుంది మాడవో! హిందూ దేశం! హిందూ పార్శ్వమెంటులో నీబలం ఒక్క టేటు పెరిగిందని పాదాపుడిగా బలాన్ని పోగుచేసుకున్నాను అంతే!"

"మరే సాపం—నాకుంటుంది చెప్తారు" అంది వాసంతి మనస్సులోనే భర్తఉద్దేశాన్ని మనసారా మెచ్చుకుంటూ

నలుగురూ కలిసి కారవ్వు ఆడుతున్నారు శర్మ, వనంత ఒక పార్టీ, సావిత్రి, శంకరం ఒక పార్టీగా పందెంకాసి మరి ఆడుతున్నారు

"మగాళ్ళు ఉట్టి మోసగాళ్ళు" అంది హతాత్తుగా సావిత్రి

కారవ్వు ఆడుతున్న శర్మ ఉలిక్కిపడ్డాడు

"ఏమిటో ఉండుండి అంత అమూల్యాభిప్రాయం వెల్లబుచ్చావు?" అనడిగాడు శంకరం

"మా ప్రండు అరవిందని కాలేజీలో ఒకబ్బాయి ప్రేమించాడు బావా! నువ్వే నాకు దేవతవన్నాడు నువ్వు లేకపోతే చావడం జాయమన్నాడు పెండ్లి చేసుకునేరితానన్నాడు మొత్తానికి దాన్ని నమ్మించాడు కాలేజీ అంతా అరవింద అతగాడిని చేసుకోబోతోందని బాహులుగా చెప్పుకున్నారు ఇంతలో

మంచికట్టుంలో ఒక నంబంధం వచ్చేసరికి గవ్వచిన్గా ఒప్పుకుని ఆ అమ్మాయిని పెండ్లాడాడు కాలేజీలో తలెత్తుకోలేక చదువు మానేసింది అరవింద!" స్నేహితురాలిమీద సానుభూతి—మగజాతిమీద కోపం ప్రతిబింబించాయి ఆమె ముఖంలో

శంకరం మాట్లాడలేదు

తన ఎదుటే తప్పంతా మగాడిదే నవ్వుట్టు మాటాడటం శర్మకేమీ నవ్వులేదు దానికితోడు ఆ అభియోగాన్ని ఒప్పుకున్నవాడిలా శంకరం మాట్లాడక పోవడం

"ఆ అమ్మాయి అంగీకరించలేకదా ఇంత వరుకు వచ్చింది ఆ ప్రేమని తెలివిగా మొదటోనే తుంచేసిఉంటే మీరన్నంతవరకు వచ్చేదికాదుగా కథ" అన్నాడు శర్మ తెగించి

"మాటతప్పే మరొకరిని పెండ్లి చేసుకోవడం తప్పుకాదన్న మాట" నిప్పులు కక్కుతూ లడిగింది సావిత్రి

"తప్పే—కాదనను కాని ఆడవాళ్ళ జీవితాలు పాడుచేసేవాళ్ళు ఆడవాళ్ళే కాని మగాళ్ళుకారు ప్రతి ఆడపిల్లకి అన్ని విధాలా తనకన్న అధికుడే భర్త కావా అనుకోవడం ఈ చిక్కులన్నిటికీ సోతువు! పిల్లల తండ్రులు వేలంపాటలాగా అయిదువేలిస్తాం, ఆరు వేలిస్తాం అంటూ పెంచుకుంటూ పోతాం టే—మగపిల్లడుకూడా మామూలు మనిషేగా అతనికి కోరికలంటూ ఉంటాయి డబ్బు ఎవ్వరికీ చేదు కాదు?" అన్నాడు శర్మ

వాదనాంశం కొంచెం గాడితప్పినట్లునిపించింది శంకరానికి వెంటనే పుంజుకుని "ఇదుగో సావిత్రి—మా శర్మ 'నెపోలియన్ ఆఫ్ ఆంటీ మారేజెస్'—'కానబ్యాంకా ఆఫ్ బ్యాచిలర్ షిప్' తెలుసా" అని పెళ్ళిన నవ్వి "ఏరా శర్మా, మనలో మనమాట—నువ్వెందుకు పెళ్ళంటే భయపడతావు" అనడిగాడు

కొంచెంసేపు సిగ్గుపడ్డాడు శర్మ తన ఉద్దేశాలు ఒయటపెట్టేందుకు కాని ఈసారి వనంత కూడా అదే ప్రశ్న అడగడంతో చెప్పక తప్పలేదు

"నాకు ఆడవాళ్ళంటే భయం వదినా! మగవాడు ఉన్నటికిపోకుండా చేసేవాళ్ళు ఆడవాళ్ళు పురాణ కాలంనుంచి కూడా యుద్ధాలు 'కాంతా కనకాల' కోసం జరిగాయి ఇకపోతే చదువుకుంటున్న రోజుల్లో చూస్తూండేవాడిని ఈ కాలేజీ అమ్మాయిల లక్షణాలు కుర్రాళ్ళు తమవంక చూడాలని, తమ అందాన్ని ఆరాధించాలని—ఒకరినిమించి ఒకరు మేక అవడం, తీరా వాళ్ళ అందానికి ముగ్గుడయి వాళ్ళవెంటబడితే వాడిని ఒక చవటకింద, రోడ్డికింద ప్రచారంచేసి రిపోర్టు లివ్వడం—దాంతో వాడిచదువు నాశనం కావడం నిజానికి తమవంక ఎవ్వరూ చూడని రోజున వాళ్ళకి నిద్దర కూడా పట్టదనుకుంటూ! ఇవన్నీ చూసి ఈ కృత్రిమాకర్షణలకి విసిగిపోయి జీవితంలో పెళ్ళి చేసుకోకూడదని తీర్మానించుకున్నాను చోయిగా హోటల్లో ఎంతో గౌరవంగా పెడతారు నిశ్చింతగా సినిమాకువెళ్ళి ఎప్పుడు గదికి వెళ్ళినా అదేమిటని అడిగే వారుండరు పుస్తకాలు చదువుకుంటూ స్వేచ్ఛగా కాలం గడపక ఎందుకీ రొంపిలో దిగబడతారో నాకు అర్థంకాదు"

సావిత్రి అతనిమాటలకి ఆశ్చర్యపోయింది ఆమె కళ్ళు ఆలోచనలతో మిలమిల్లాడాయి!

మనసు క్రమము తప్పినచో అదే పిచ్చి

- * వత్తదారణలోను, అలవాట్లలోను క్రొత్తదనము
- * వెజ్టిచూపులు
- * విచారము, పరధ్యానము
- * మతిమరపు
- * అస్పష్ట తీర్మానములు
- * స్వాధీనము తప్పిపోవుట
- * భ్రమ, భయము, విభ్రాంతి

మతి భ్రమకు

యివన్నీ చిహ్నములు

ప్రారంభములోనే

దీన్ని హతమార్చండి

స్వయంగా లేకఉత్తరాలవ్వారా

కవిరాజ్
పండిట్

మరాఠతశర్మ
వైద్యనాచస్పతి
గారిని

సంప్రదించండి.

Navratna Kalpa Pharmacy
Jullundur City (India)

శంకరం గబుక్కునలేచి అరెంటు వసున్నవాడిలాగా ఇంట్లోకి వెళ్ళి “వానంటి, ఒక్కసారి ఇటురా—వసుంది వాళ్ళు సింగిల్స్ ఆడుకుంటారులే!” అని పిలిచాడు

“మీ రిద్దరూ ఆడుతుండండే!” అని వసంత లోపలికి వెళ్ళింది

శర్మ కామిన్స్ పేరున్నంటే అతని వంకనే చూస్తూ కూర్చుంది సావిత్రి

“అయితే మీమీదకూడా, ఎప్పుడయినా రిపోర్టులు వెళ్ళాయా?” అనడిగింది నవ్వుతూ

“అంతవరకు రాలేదు లేండి మా స్నేహితులకి ఇద్దరికీ జరిగింది నామట్టుకు నేను అసలు వాళ్ళవంక చూసేవాడినికాదు” అన్నాడు ఆమెవంక చూడకుండా

కామిన్స్ పేర్లుంటే అయిపోయి అతను స్త్రయిక్ చేయబోతుంటే “నేను చేస్తానాగండి” అంటూ చేతిలోంచి లాక్కుంది స్త్రయిక్ కరుని

ఆమె వేళ్ళు అతని చేతికి తగిలి ఏదో తెలియని అనుభూతి కలిగి ఆమెవంక చూశాడు ఆడపిల్లని—అందులోనూ అంత అందమయిన దాన్ని—అంత దగ్గరనుంచి చూడటం అతనికిదే మొదటిసారి!

“తెల్లనిపాలరాతిమీద నల్లటితుమ్మెదలు దోబూచు లాడుచున్నాయి ■ పాలరాతికి కిందుగా రెండు చేపిల్లలు, వాటిని కప్పుతూ రెండు కలువరేకులు, పీటికి మధ్యగా నన్నని పాగరబోతు ముక్కు, ఆ కింద మన్నుడుడిబాణం అనదగిన నన్నని చిన్నని ఎర్రని పెది మలు—వాటి కలు ఇటు పాలబుడగల్కంటే బుగ్గలు, చిన్నగడ్డందగ్గర కలుసుకున్నాయి ఆకిందుగా శంఖం వంటి మెడ, గుండ్రటి బజాలు ”

“ఏమిటి ఆడటం అంటూ ఉండా లేక ” అని మల్లెలు కుమ్మరించినట్టు నవ్వింది సావిత్రి స్త్రీజాతిప్రతినిధి సావిత్రి మొహనరూపానికి ముగ్ధుడయిపోతున్న బ్రహ్మచారి శర్మ ఈ లోకంలో వడి సిగ్గుపడ్డాడు!

“చెడవాయ్! ఆడదాన్ని ముట్టుకోవడంమాల అలా ఉంచి కనీసం జన్మలో ఒక్కసారియినా దగ్గరసా చూసిఉండడు (బహ్మచారిగాఉంటాడుట జీవితాంతం అటుచూడు వాడిబాధ)” అని నవ్వాడు శంకరం వసంతలో గదిలో

“మగాళ్ళంటే మండిపడే మా సావిత్రికూడా మారిపోతోంది సుమండి! ఇదే మరొకరు అలా చూసి ఉంటే ఈ పాటికి ఎడందవడ ఎర్రబారేది ”

“నీకు సైకాలజీ తెలియదు వానంటి—మామూలు నగలు కాలేజీకుర్రాడయితే సావిత్రిని చూసినది మొదలు ఆమెవంటునడేవాడు, ఆరాధించేవాడు దాంతో ఆ అమ్మాయికి వాడు తేలికయిపోయి కుక్కురింద చూసి ఆడించేది ఇక్కడ కేసు అది కాదుగా మన స్పాన్ ప్రకారం అంతా నవ్వంగాఉంటే ఒక్క భారతంలోవల “మదర్నిత చందనతాంబూలాది. ”

అంటూ వేయించేయనూ!” అన్నాడు శంకరం ఆ రాత్రి కలలో పాలరాళ్ళు, నల్లటి కొలనుల్లో ఈదులాడే చేపలు, సంపెంగవూలు, తుమ్మెదలూ—కన బడ్డాయి శర్మకి

మర్నాడు సినిమాకి బయలుదేరారంతా శర్మ సావిత్రికి సాధ్యమయినంత ఎడంగా ఉంటున్నాడు అంతా కలిసి హడావుడిగా సీటీ బస్ ఎక్కారు సీట్లు

భావి-ని-బ్రహ్మచారి

ఖాళీగాలేక నలుగురు నిలబడటంవలన బస్సు అగి బయలుదేరినప్పుడల్లా సావిత్రి శర్మమీద పడటం—ఆమెశరీరం అతనికి తగిలినప్పుడల్లా మతి పోగొడు తోంది

అన్నగారి వక్రన కూర్చుందామనుకున్న శర్మ వక్రన సావిత్రి కూర్చుంది సినిమాహాల్లో అతను కొంత ఖంగారుపడబోయినా అతని మనస్సు అంతరాంతరాల్లో మట్టుకు ఆనందనడ్డాడు

సినిమాలో నిమగ్నమవాలని శతవిధాల ప్రయత్నిస్తున్న శర్మచేతికి సావిత్రి మెత్తడిచేయి తగలటంతో ఉలిక్కిపడి చేయి ఇవతలికి లాక్కున్నాడు

అతని పరిస్థితికి జాలిపడుతున్నట్టు కనుకొనల నుంచి అతన్ని చూసి కర్చితై చాలుచేసుకుని నవ్వింది సావిత్రి అది గమనించిన శర్మకి పీరుషం విజృంభించి ఆమె చేయిమీద చేయివేసి మరీ కూర్చున్నాడు ఈసారి!

ఆరాత్రి అళ్ళలు నిద్రపోలేదతను తరువాత ఉదయాన—“సావిత్రి, మీ అక్కయ్య శలవు—ఈ మూడురోజులూ నువ్వు చేయి కాలిక్కుంటూవా లేక పోతే హోటలునుంచి తెప్పించమంటావా?” అనడిగాడు శంకరం

“చంపేశావక్కయ్యా—ఈ సంగతితెలిస్తే ఈకాస్తా అయ్యాక వచ్చేదాన్నినుమా ఆల్ రైట్, తప్పు తుండా మరి ఒక్కదాన్ని చేయలేనుకాని బావా, నువ్వు

ఒక పెద్ద ఆఫీసులో పని చేస్తున్న మేనేజరును కలుసు కోవడానికి తన స్నేహితుడు వచ్చాడు:

“వాట్ మిస్టర్, పెదవులకు ‘లిప్స్టిక్’ కూడా వేసేటట్లున్నావు. చాల బావు న్నది ఏకంపెసిదో చెప్పావా?” అన్నాడు ఆ మిత్రుడు.

మేనేజరు కొంచెముతోట్రు పాటు చెంది, పెదవులు తుడుచుకొని

“లిప్స్టిక్ కా? ఆఁ; అది మా సెక్రటరీని అడిగి చెప్తాను” అన్నాడు.

—మీ. కొమాక్షుమ్మ (నెల్లూరు)

సాయంచేస్తానంటే సై” అంది సావిత్రి కొంగు రొంటిన దోపుకుంటూ

“నిమయ్యా శర్మా, నీకు ఇయ్యా, రేపు శలవలే కాబట్టి వంటంటి డ్యూటీ మీ ఇద్దరికీ వేశాం! మీ అన్నయ్య వంటంటికి ప్రవేశించారంటే పూరగాయలన్నీ బూజుపట్టించేస్తారు!” అంది వసంత శంకరంవంక చూసి

“నేనా!” అన్నాడు శర్మ భయంగా కాసేపాగి “పోనీ వదినా—కాలేజీలో చదువుకునే పిల్ల ఆవిడేం చేస్తారుగాని ఇవతలుకు రమ్మను నాకు వంట చేత వస్తునులే!” అన్నాడు దైర్ఘ్యంగా

“అదేమిటరా—ఆడపిల్లని ఇంట్లో ఉంచుకుని అలాగంటావు? రేపు ఆ రాబోయేవాడి గతేంకాను నేర్చుకోనీ వెళ్ళండి, వెళ్ళండి” అని ఇద్దరిని తోటిసి “అని శ్రీవైహూ ఉడ్డాటించారు ”అంటూ పేవరు ఛదామదా చదవసాగాడు శంకరం నిజ భార్యకి ప్రపంచ రాజకీయాలు పరిచయంచేసే నడుదైశంతో

మధ్యలో వసంత ఆడ్డుపడింది—“ఏమండీ తెలియ కడుగుతాను— ‘ఉడ్డాటించారు, ఉడ్పొందించారు అనందే విభక్తి మాటలు రావా”

“వెనకటికి నీలాటివాడొకడు—బి మీన్—ఒకతే అడిగిందిట వురాణం విని నావుడు, అనవుడు ఏవ రండి—ఏమవుతారు ఒకరి కొకరు అని” తన విట్టుకి తనే వగలబడి నవ్వేడు

నవ్వుకుంటూ సావిత్రి, ఆ వెనక బెరుగ్గా, భయంగా శర్మ ప్రవేశించారు వంటంటిలోకి

“నేను కుంపటి రాజేసి ఇస్తాను—మీరు విసు రుతూ కూర్చోండి” అంది సావిత్రి

“అలాగే” అన్నాడు శర్మ తలవంచుకునే వంటకాల ట్రోఫీమంటు హోరాహోరీగా సాగి పోతోంది వారు వేయలేదని ఏరు, ఏరు వేయలేదని వారూ ఉప్పులూ, కారాలూ ధారాళంగా వేసేస్తూ న్నారు అన్నంగిన్నెలో అన్నం ఉడికిపోయినా నీళ్ళు బోలెడు మిగలటంవలన పొంగు లొస్తున్నాయి

“అయ్యో, అయ్యో అన్నం దింపండి” అని జనాంతికంగా ఒక కేకేసి మళ్ళీ తనే ఆనని చేద్దామని పమిటచెంగు రెండుచేతుల్తో పువ్వుకుని వంగబోయింది సావిత్రి

కాని ఆమె కోరికప్రకారం ఆపని తనే జరుపుదా మన్న ఉద్దేశంతో పైమీది టవలును పట్టుకుని అదే సమయానికి వంగాడు శర్మ ఇద్దరి తలలు ‘డ్రేఫ్టి’ తగిలాయి “అబ్బ!” అంటూ తలతెత్తారు ఇద్దరూ

గుమ్మంలోంచి ఈ సన్నివేశంచూసి మురిసిపోయిన శంకరం “నోనా—ఒక్కసారి కొట్టుకుంటే జస్టాం తం విరోధులవుతారట మరొక్కసారి కొట్టుకుంటే ఆ ప్రమాదం తీరిపోతుంది” అని—మళ్ళీ వాళ్ళావని చేస్తారు చేయబోతారన్న జెంకతో తనే స్వయంగా ఇద్దరి తలలూ పట్టుకుని ‘డిఫ్టిక్కి’ అంటూ మళ్ళీ ఆనింది “హమ్మయ్య” అన్నాడు

“ఏమిటి బావా నువ్వు మరీనా” అంది ఏరు కోపంతో నుదురుమీద రుద్దుకుంటూ సావిత్రి

“చూశావా మరదలూ—ఇంకో విషయం ఎల్లాగో కష్టపడి అన్నపుజాన కాచారకాబట్టి అందులో బెల్లం కూడా వేశారంటే అమోఘంగా వరమాన్నం అయి పోతుంది” అన్నాడు నవ్వుతూ శంకరం

ఇద్దరూ నవ్వేశారు.

అన్నాబద్గర్ తెలిసింది ప్రతి అధరపుతో జోడు ఉప్పులు, జోడు కారాలు పడ్డాయని!

“మీవంట దొంగలదొరా—ఒకళ్ళతో ఒకళ్ళు బూట్లాడుకోవడం భయమా ఏమిటరా?” అంది వసంత.

“కాదు మరి—నేనంటే ఆయనకి బోలెడు భయంగా. శత్రువర్ష ప్రతినిధినియిరి!” అంది బంగ మూతిపెట్టి సావిత్రీ.

ఆమెవంక చూస్తేనే మతిపోతోంది శర్మకి. “అయిపోతోంది తను వాడిపోతున్నాడు” అనుకుంటూనే ఆమెవంక చూశాడు. “నువ్వు చుట్టే నల్లున్న ఆమె మూతి, నిండుగాఉన్న బుగ్గలు....” బలవంతాన అలోచనలు మార్చుకుని,

“అందుకే వదిలా నేనంది, సావం మీ చెల్లెల్ని కష్టపెట్టడం ఎందుకు నేనొక్కడినే కానిచ్చేస్తాను అని”

“మళ్ళీ అదేమట! అదేం కుదరదుకాని అబ్బాయి రాత్రికి ఉప్పుకారాల సెక్స్ నవ్వుపుచ్చుకో, మిగిలిన వసులు అది చేస్తుంది” అని సమాధానపరిచింది వసంత.

వద్దన్నకొద్దీ అతని మనస్సు ఆమె వైపే పరుగెత్తడం అతనికేమీ బావుండలేదు. ఏదో ఆనందం—ఏదో దిగులు!

“రాత్రి వంట చేస్తున్నప్పుడు ఆమెవంక చూడకూడదు—ఆమెతో మాట్లాడకూడదు” అని తీర్మానించుకున్నాడు.

వంటింటో ప్రవేశించినది మొదలు అతని బలహీనతని గ్రహించి మరి రెచ్చిపోయింది సావిత్రీ. మూల మూటికి సెలయేరు ప్రవహించినట్టు గలగల నవ్వులం, అతన్ని కప్పించి మరి మూలలోకిదింపటం—ఎంత స్వాధీనంలో ఉండుకుండామనుకున్నా మనస్సు పరుగెడుతోంది శర్మకి!

భోజనాలద్గర్ మళ్ళీ గోం!

“ఇదేమిటయ్యా శర్మా, అసలు ఉప్పు కారం వేయటం మర్చిపోయావు” అంది వసంత. ముద్దనోట్లో పెట్టుకుని.

సావిత్రీ పకపక నవ్వుతోంది.

శంకరం తమ్ముడివంక చూసి జాలిపడ్డాడు! శర్మ తెల్లబోయాడు. “మనస్సు బాగాలేదు వదినా” అని మెల్లిగా గొణిగాడు.

వసంతకు దగ్గరసాజేరి ఎవ్వరికీ వివరణకుండా అన్నాడు శంకరం “వాసంతి—మావాడిలో ఇంక ఎదిరించేకత్తి లేదు. లొంగిపోతాడు!” అన్నాడు.

రాత్రి వదిలాకా రేడియో వింటూ కబుర్లల్లో కాలం గడిపేశారు.

పడుకోబోయేముందు “సావిత్రీ—సాలల్లో తోడు పెట్టువా?” అనడిగింది వసంతం.

“అరెరె, మర్చిపోయా నక్కయ్యా—ఇప్పుడు నాకు వంటింటోకి వెళ్ళటం భయం బావా! అందులోనూ మీ వంటిల్లు వెడంగా ఉంటుంది. పైగా ఇంటినిండా ఎలుకులు” అని శర్మ వంక చూసింది సాయంవస్తారా అన్నట్టు.

అతనిగుండె దడదడలాడుతోంది.

“కాస్త సాయం వెళ్ళిరారా శర్మా!” అన్నాడు శంకరం. యాంత్రికంగా లేచాడు శర్మ.

వంటింటి తలుపు తాళంబీసి తోపలికి వెళ్ళా

రిద్దరూ. ఒక్క నిమిషం పోయాక హఠాత్తుగా ఇంటి మొత్తం దీపాలు ఆరిపోయాయి.

చీకటంటే ఎలుకలికి హుసారు.

ఒక ఎలుకమ్మ, మరో ఎలుక బావా నరదాగా నరసాలాడుకుంటూ బయటికివచ్చి వచ్చటి అందమయిన సాదాలు రెండు చూసి, ముచ్చటపడి—తలో కాలుమీదికి ఎగబాకి మోకాలుదాకా ప్రయాణం సాగించి, “నువ్వీకాలుమీదికి రా. నేను అకాలుమీదికి వెడతా” ననుకుని కాళ్ళు మార్చుకుని దిగిపోయాయి.

అనలే చీకటి—అందులోనూ ఎలుకలంటే హడిలి పోయే సావిత్రీ ఈ మూషిక ప్రేమికుల విచారానికి బెదిరి చిన్న సైజు కేక ఒకటివేసి వెనకగా నిలబడ్డ శర్మాని వాటేనుకుంది.

తరతరాలుగా నన్నున్న స్త్రీల అశక్తత—వాళ్ళకి అండగా నిలబడాలన్న పురుషత్వం నిబ్బంధించింది శర్మలో!

“నేనుండగా నిన్ను ఎవ్వరూ ఏమీ చేయలేరు సావిత్రీ—నీమీద ఈగని వాలనివ్వను” అంటూ ఆమె చుట్టూ తన చేతులు చుట్టేశాడు.

అడదాని శరీరపుర్పు ఇచ్చే పూర్తి ఆనందం మొదటిసారి, అనుభవించాడు శర్మ.

ఊగినలాడుతున్న మనస్సు ఒక్కసారిగా ఒక నిశ్చయానికి వచ్చేసింది.

ఆవేశంతో ఆమెని ఇంకా దగ్గరకు లాక్కుంటూ “నువ్వు నా దానివి సావిత్రీ” అన్నాడు శర్మ.

మెయిన్ స్పిచ్చి మళ్ళీవేసి తనప్రయత్నం ఎంత వరకు నెరవేరిందోనన్న ఆత్మతతో వచ్చిన శంకరం తోపలిద్దళ్ళం చూసి ఒక్కసారి ఎగిరి గంతేశాడు.

“వెరిగొడ, రేపే అటు బాబాయికి, ఊలు పిన్నతనగారికి ఉత్తరాలు రాసేస్తాను” అన్నాడు

నవ్వుతూ.

అతని మాటలతో ఈ ప్రపంచంలోపడి ఇద్దరూ విడిపోయి వెడంగా నిలబడ్డారు సిగ్గుపడుతూ.

హడావుడిగా తోపలికి వెళ్ళాడు శంకరం. “వసంతా—మదర్మిత శ్రీశ్రీ చందన తాంబూలాలలా లేక మదర్మిత చందన తాంబూలాలయ్యా శ్రీశ్రీ ఉండాలా?”

ముసిముసినవ్వులు నవ్వింది వాసంతి. “చేశారు కాని మహాలాపు పెళ్ళి రెండూ తప్పే! ముందు పిన మావగారికి మా పిన్నికి ఉత్తరాలు రాయండి. ఇద్దరికి కూర్చోపెట్టి మీస్వాను వివరించితే మెచ్చుకుంటారు. సావిత్రీ.....ఏమయ్యా శర్మా ఇకరండి బయటికి—ఇంతకీ సాలలో తోడు వేశారా లేదా?” అంది నవ్వుతూ.

* * *

సావిత్రీతో రిక్తాలో సినిమాకి వెడుతున్నవాడల్లా రిక్తా ఒకసారి ఆసింది “ఇప్పుడే వస్తాను సావిత్రీ—మా బాచెలర్లు లాడ్జికి గుడ్ బై చెప్పి!” అన్నాడు శర్మ.

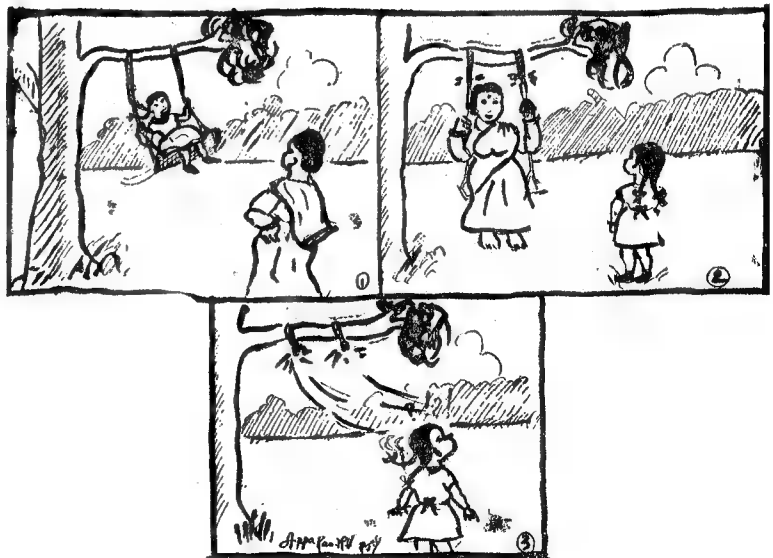
“జాగ్రత్తండోయ్, మళ్ళీ బ్రహ్మచారి జండా వేల్చేరు!” అంది నవ్వుతూ.

గబగబ తోపలికి వెళ్ళాడు శర్మ. “చలవతి క్షమించాలిరా. నేను కూడా.....”

“అగ్గ, అగ్గ విన్నానులే.... మా ఇంటిపక్క తానీ ల్దారుగారమ్మాయి నన్ను చేసుకుంటానంది. నీకు చెప్పే వెడదామని నే నచ్చాను” అన్నాడు నవ్వుతూ.

బాచిలర్స్ లాడ్జికి తాళంవేసి ఇద్దరూ బయటకు నడిచారు.

శర్మ రిక్తానిక్కి సావిత్రీపక్కన కూర్చున్నాడు. అతనివంక చూసి తృప్తిగా నవ్వింది సావిత్రీ! రిక్తా రూమ్మంటూ పరుగెత్తింది. ★

చిత్రకారుడు: ఎం. వి. అప్పారావు (రాజమండ్రి)

జూల్స్ వెర్న్ నవల 80 రోజులలో భూప్రదక్షిణం

కొలంకాని కాలంలో, అంత చిన్న పడవమీద వినిమిదివందలమైళ్ళ ప్రయాణం చేయబోవడం కునీది నిజంగా దుస్సాహసం ముఖ్యంగా ఇట్టే పెనుగాలి వీచి అట్టే తుఫాను విరుచుకుపడే చైనా జముద్రంపై మరీ ప్రమాదం సూర్యుడు సరిగా తూమధ్యరేఖపైకి వచ్చి నిలచే కాలంలో ఆ నముద్రం మహా ఉధృతంగా ఉంటుంది

ఫాగ్ అడిగిన ప్రకారం, అతన్ని సరాసరి యోజా పానాళు తీసుకు వెళ్ళడమే సైలెంట్ లకు లాభ పోటి. రోజుకు ఇంత అని కేపు మాట్లాడు కున్నాడు కాబట్టి యాత్ర ఎన్నాళ్ళ ఫాగ్ అంత మంచిది. కాని ఇటువంటి పరిస్థితులలో డబ్బుకు అశించి అందుకు వడిగట్టడం పొగురుమోతుదనం అనిపించుకుంటుంది తల తిక్కపని అవుతుంది. యోజాపానాళే కాదు షాంగ్ హై ప్రయాణం కూడా అంతే అయితే సైలెంట్ బన్స్ బీకి తన చేతిలో ఓడమీద అంతటి గురి ఉంది ఆ పడవ కూడా అతని నమ్మకానికి తగినట్టే నడుచుకుంది ఉప్పెత్తున ఎగిరివడే కెరటాలమీద అది ఎంతో విడుపుగా లేస్తూ వయ్యారంగా జలచరంలా సులువుగా దిగుతూ ముందుకు సాగిపోయింది ఆరోజు మధ్యాహ్నం అంతా ప్రయాణం పోంకాంగ్ తీర స్థలంగా సాగింది ఎల్లుండి ఎప్పుడు ఏ గాలి వచ్చి పడుతుందో చెప్పడం కష్టమైన ఆ ప్రాంతంలో 'టాంక డియర్' అలి నేర్పుగా నడిచింది

జలసంధులు ఎదలి నడి కడలి ప్రవేశించగానే ఫిరియన్ ఫాగ్, సైలెంట్ బన్స్ బీని పీచి లాంఛనంగా పాపురించాడు

"సాధ్యమైనంతవరకూ కృషి లోనం లేకుండా కూడాని వేరే చెప్పనక్కరలే దనుకుంటాను" అన్నాడు.

"ఎంతమాట నా విషయంలో అలాటి నందే హాలు పెట్టుకోకండి గాలి వాలును బట్టి వీలు ఉన్నప్పుడు తెరచావలు ఎలాము మిగతా చాన కొయ్యలు ఎత్తక పోవడానికి కారణం, అవి ఎదురు తెడ్లుల్లా అడ్డుపడతాయనే"

"సరిసరి నీ విద్య వీకు తెలిదని కాదు ఆ సుళువు బలువులన్నీ నీకే తెలియాలి నీమీదే భారం వేశాను" అన్నాడు ఫాగ్

నావికుల తీరులో కాళ్ళ ఎడంగా తన్నుపెట్టి, రొమ్ము విరుచుకుని స్థిరంగా నిలబడి, విశృంఖలా

అనువాదం :

ఎన్. పార్థసారథి

నముద్రంకేసి చూడసాగాడు ఫాగ్ కొంచెం అవతలగా అయూదా కూర్చుంది ఎదర నముద్రం లాగే ఎదలో ఆలోచనలు కల్గేలాగా ఉన్నాయి సైలెంట్ తెరచావలు, బారజాచిన రెక్కలలా ఉన్నాయి గాలి ధాటికి జోరుగా పోతున్న టాంకడీయర్, నీటిమీద తేలుతున్నట్టు లేదు రెక్కలు విప్పిరి ఎగిరిపోతున్న పెద్ద విహంగంలా ఉంది

పొద్దు వారింది చంద్రుడు ఉదయించాడు గాని కొద్దిసేపటిలోనే తూర్పునుంచి మబ్బులు మూసుకు వచ్చాయి వెలుతురు మసకబారింది కొద్దిసేపటిలో సైలెంట్ దీపాలు వెలుగించాడు ఈ ప్రాంతంలో దీపాలు చాలా ముఖ్యం కోస్తాకి పోతూ ఎదురొచ్చే ఓడలు ఇటుపోయే వాటికి తరచు గుడ్డుకోవడం కద్దు. ఇప్పుడు టాంక

డియర్ వెళ్తున్న జోరుకి, చిన్న ఎదురుదెబ్బ తగిలినా చాలు—పడవ తునా తునకలై పోతుంది

డిటెక్ట్ ఫిక్స్ ఓ గాలి కూర్చుని భవిష్యత్తుగురించి పగటికలలు కంటున్నాడు ఫిలియాన్ ఫాగ్ అపరిమిత మితభాషి అని తెలిసి, ఇతనూ ముభావంగానే ఉంటున్నాడు దానికి తోడు ఫాగ్ పట్టు ఫిక్స్ కు వివరీతమైన ద్వేషం ఇంత భూరుడు, దొంగ లయిన వాడితో మాట్లాడడానికి అతనికి మన సొప్పుటం లేదు పైగా ఇప్పుడు అతని దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి, అతనివల్ల ఉపకారం పొందుతూ, అతని ఉప్పు తినాల్సి వచ్చింది ఫిలియాన్ ఫాగ్ యోజా హామాలో ఎలాగ ఆగబోవటం లేదు అక్కడ దిగగానే శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో స్తీమరు ఎక్కి అమెరికా చేరుకుంటాడు విశాలమైన ఆ దేశంలో ఇతను అడుగు పెడితే ఇక పట్టుపడడం కల్గ అనూకే పట్టుకోడం చాలా కష్టం అవుతుంది అంటే ఫాగ్ చాలా పెద్ద ఎత్తే వేశాడన్నమాట

మామూలు దొంగల్లా, ఇంగ్లండులో ఓడ ఎక్కి సరాసరి అమెరికా పారిపోకుండా, చుట్టూ తిరుగుడు దారిని బయల్దేరి భూగోళానికి ముప్పై తిక వంత ప్రదక్షిణం చేసి, పోలీసుల్ని తికమక పెట్టి, తప్పుదారిని పెట్టి, అట్టింది అమెరికా ప్రవేశిస్తున్నాడు అక్కడ స్థిమితంగా కూర్చుని, ఎత్తుకొచ్చిన ముల్లెనంతా తిరికగా అనుభవిస్తాడు కాబోలు ఇప్పుడు ఇతగాడు అమెరికా వెళ్తే తను ఏంచేసేటట్టు ? వదలిపెట్టి తనదారిన వెనక్కి పోవాలా ? కుదరదు ముమ్మాటికీ అది కుదరదు అమెరికాలో అతన్ని బంధించడానికి అనవరమైన "ఎక్స్ ప్రెసిడెంట్ ఆర్డర్లు" తెప్పించి మరీ

మట్టుకోవాలి అది తన విధి దాని అంతు కనుక్కు తీరాలి

మొత్తానికి ఈ వ్యవహారంలో గుడ్డితో మెల్ల అన్నట్టు తలచుకు తలచుకు సంకోచించడాని కో దిన్న వెషయం దొరికింది ఫిక్స్—పాస్పార్టా వెనక దిగబడిపోవడం తను తీరా గుట్టు ముట్టన్నీ అతనికి చెప్పేశాడు ఇప్పుడు అతను ఫిగ్ని కలుసుకుంటే తనకి ఆచూకుండదు అందువల్ల వాల్లెద్దరికి భేటీవడకుండా చూడడం చాలా అవసరం

ఫిలియాన్ ఫిగ్ని పాస్పార్టాను పడేసడే తలచు కుంటున్నాడు అంత చిత్రంగా మాయం కావ దానికి కారణం ఏమిటో అతనికి బోధనడటం లేదు చాలా ఆలోచించి చివరకు ఒక తీర్మానానికి వచ్చాడు ఫిగ్ని బహుశా పాస్పార్టా ఎక్కడో దారి తప్పిపోయి, రేపుకు ఆలస్యంగా వచ్చి తన కోసం వెడకి, 'కర్నాటిక్' స్టీమర్లో ఉండవచ్చు నన్ను అపొహో అందులో ఎక్కి బయల్దేరి ఉంటాడని అయూదా కూడా ఈ పూహనే బల పరచింది తనకు మహాపకారం చేసిన పాస్పార్టా గురించి ఆమెకూడా అనేకవిధాల మధనపడింది పాస్పార్టా కనక 'కర్నాటిక్' ఎక్కివుంటే యోక పోమా వచ్చిఉంటాడు అక్కడ కనుక్కుని వెతక వచ్చు అదేమంత కష్టంకాదు

రాత్రి పదిగంటలవేళ, గాలి జోరు పెచ్చింది తెరవానలు ఒకటి దిందితే బాగానే ఉండేదేమో కాని ఫైలట్ ఉన్నవాటి నన్నిటిని పరిశీలించాడు వీస్తున్న గాలిని పూలుగా పోసుకుపోతోంది పడవ గాలి పుంజుకుంటే, పడవ పుంజుకుందికి అన్నీ సిద్ధంగా ఉన్నాయి అందువల్ల ఫైలట్ మార్పులేం చెయ్యలేదు

వచ్చేందు గంటలకి ఫిగ్ని, అయూదాలు కాబిన్ లోకి దిగారు డిటెక్ట్ ఫిక్స్ లంతకుముందే దిగి వెళ్లి ఒక మంచంమీద నడ్డి వాలాడు

ఫైలట్ బన్వీబీ, పడవమీది సిబ్బంది, ఆ రాత్రి అంతా డెక్ మీదనే ఉండిపోయారు

మర్నాడు నవంబరు 8 సూర్యోదయం అయే సరికి 'టాంకడియర్' నూరుమైళ్ళ ఫైచిలుకు ప్రయాణం చేసింది అడపా దడపా దూరం, కాలం చూచి వేసిన లెక్కల ఫలితంగా పగలున గంటకి ఎనిమిది, తొమ్మిది 'నాటి'ల వేగంతో పోతున్నట్టు తేలింది తెరచాపలన్నీ ఎత్తుకుని, వాలును బట్టి వీలు అయినంత వేగంగానూ పోతుంది పడవ గాలి జోరు, వాలు ఇలాగే ఉంటే, గడుపు దాట కుండా పడవ అడంగి చేరడానికి సావకాశం ఉన్నట్టే అనుకోవచ్చు

ఆరోజు పగలంతా 'టాంకడియర్' కోస్తా వెంబడినే ప్రయాణం చేసింది కోస్తాకు ఐదు మైళ్ళ దూరం లో ఉన్నందువల్ల తీరంనుండి వచ్చే గాలి ఉధృతంగా తగలలేదు అదే జరిగితే, తెరటాలు విసురుగా లేచి ఇలాటి దిన్న ఓడల్ని చాలా లెల్లరి పెడతాయి నావికుల పరిభాషతో— "చంపేస్తాయి" అన్నమాట

ఫిగ్ని, అయూదాలకు, నముద్రంవల్ల, పూపు వల్ల చేసే ఫైల్స్, తిప్పుడు ఏమీ వచ్చినద లేదు ఇద్దరూ సుస్మగ్న కడుసారా భోజనం

చేశారు ఫిక్స్ని కూడా నవాంక్తికి పీలిచారు.

ఫిగ్ని వంక్తిన తినడం ఫిక్స్కి సుతరామూ ఇష్టంలేదు రోత కలిగింది కాని తప్పనిసరి. గత్యంతరంలేదు అటూ యిటూ పూగి తూగి ఒరిగిపోకుండా ఉండాలని ఓడలో బరువు వేసి వట్టే కడుపుతోనూ కాస్త పడేయకపోతే లాభం లేదు అందుకని బలవంతాన కాస్త ఎంగిలిపడ్డాడు. కాస్తయితేనేం కూస్తయితేనేం ఇష్టంలేని తిండి కఠక తప్పిందికాదు

భోజనం కాగానే, ఫిగ్నిని పక్కకు తీసుకు వెళ్లాడు ఒక గుటక మింగి "సార్"—అన్నాడు నోరు భగ్గుమంది. దొంగ అని తెలిసి తెలిసి పోర్ అని, పీరినీ నందోధించడం అతనికి చాలా బాధగా ఉంది కాని, ఆ దొంగనే పట్టుకు బంధించాలంటే ఈ యాతన తప్పదు

"అయ్యా మీరెంతో దయతో, అభిమానంతో నన్ను ఈ ఓడమీదకి ఎక్కించి తీసుకు వెళ్తున్నారు అయినంతా యిచ్చుకునేటంత లాపాటు లేనివాళ్లే అయినా, ఓపినంతవరకూ ఇందులో వా చాలా ఇచ్చుకుందామని ఉంది దయఉంచండి"

"అబ్బేబ్బే అదేం వల్లకాదు ఆ విషయం మార్తం ఎత్తువద్దు" అన్నాడు ఫిగ్ని

"నేను, ఒప్పుకోక బలవంత పెడితే—"

"అబ్బే కుదరదు ఇదంతా మామూలు ఖర్చు ల్లోనే ఎత్తుకుని పోతుంది వద్దు" అన్నాడు ఫిగ్ని ఖచ్చితంగా—ఇంక ఫిక్స్ మారు మాట్లాడ దానికి ఆస్కారం ఇవ్వనంత ఖచ్చితంగా

ఫిక్స్ మారు మాట్లాడ లేదు తలచింది వందనం చేశాడు ముచ్చనుటలూ పోకాయి తిన్నగా వెళ్లి మంచంమీద పడుకున్నాడు ఆరో జంతా మరి మాటా మంతి లేకుండా పడుకున్నాడు పడవ జోరుగా పోతోంది ఫైలట్ బన్వీబీ హుషారుగా ఉన్నాడు పోగొట్టాక అనుకున్న వేళకి చేరిపోతామని పడేసడే ఫిగ్నికు ధైర్యం చెప్పాడు దీమాగా చేరతామనే నేమా నమ్ముతున్నాను అన్నాడు ఫిగ్ని ముక్తసరిగా వేళ తప్పక అడంగి చేరితే వచ్చే బహుమతి తలుచుకుంటూ బన్వీబీ అతని సిబ్బంది అంతా ఒళ్ళు దాచుకోకుండా, హంత పని చేస్తున్నారు రాయల్ క్లర్క్ స. పోటీలో కూడా ఎవరూ అంత ఉత్సాహంగా, శక్తివంతంగా పనిచేసి ఉండరు

సాయంకాలానికి, ఫైలట్ తన "లాగ్" పుస్త కంతో (ఓడల దైనందినియం), ప్రయాణం రెండు వందల ఇరవై మైళ్ళ సాగినట్లు వ్రాసు కున్నాడు ఈ లెక్కన సాగితే యోకపోమా చేరే సరికి అలస్యం అయిందని ఫిగ్ని తన పుస్తకంలో రాసుకోవలసిన అగత్యం ఉండవచ్చుమాటే లండన్ నించి బయల్దేరిన తరవాత ఇన్నాళ్ళకు తొలి సారిగా కొండల్లో వచ్చిన ఈ ఉత్సాహం మంచల్లో కదిలిపోయినట్టే నన్నమాట

రాత్రి 'టాంకడియర్', చైవా కోస్తాకి, సూర్యోజా దీనికి మధ్య ఉన్న పోకియన్ జలవంత ప్రవేశించి ప్రయాణం సాగింది కల్లోలిని ఆ ప్రాంతంలో మహా కల్లోలంగా ఉంది ఎదురు బొదురుగా వచ్చే ప్రవాహంతో సుదులు తిరుగు తోంది. పడవ ముందుకు జరగడానికి ఎంతో

జరిగిన కథ

80 శోజులలో ధూపదక్షిణం సాధ్యమని 20 వేల హను పంచెం వేసి సేవకుడు పాస్పార్టాతో బయలుదేరు తాడు ఫిలియాన్ ఫిగ్ని. బాంకు దొంగ ఫిగ్ని దొరికాడని, అరెస్టుకు బొంబాయికి వారంటు పంపమని లండన్ కు టెలిగ్రామ్ పంపి, ఫిగ్ని వెంట నూయజానుంచి బొంబాయికి చేర తాడు డిటెక్ట్ ఫిక్స్. కాని వారంటు చేరలేదు. బొంబాయినుంచి కలకత్తాకు రైలుబండిలో ప్రయాణం అవుతాడు ఫిగ్ని. శోభాల్ వద్ద బండి ఆగిపోగా గత్యంతరం లేక వినుగుకొని అలహాబాదు వెళ్ళుతారు. దారిలో బల వంతంగా సహాగమనానికి బోతూఉన్న అయూదాను రక్షించి ఆమెతో కల కతా చేరుకొంటాడు ఫిగ్ని. అక్కడ వారిని నిలపడానికి ఫిక్స్ చేసిన యత్నం విఫలమైంది. ఫిగ్ని ప్రభుత్వం 'రింగ్రూన్' ఓడలో పయనం ప్రారంభించారు. ఆ ఓడలో వే ఉన్నాడు ఫిక్స్. ఫిగ్ని ను అరెస్టుచేయడానికి భోగల్పా సేకరించాలని పాస్పార్టాను చేరదీశాడు. కాని అంతు చిక్కలేదు. లండన్ విడిచిన 80 శోజులకు హంకాంగ్ చేరుకొని, అయూదాతో 'కర్నాటిక్' లో యోకపోమా ప్రయాణానికి ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు. కాని ఆ ఓడ తప్పిపోయింది. దానిని హంగ్ హెలో అందుకు సేందుకు ఫిగ్ని "టాంకడియర్" అనే పడవను పుదుచ్చి కొని బయలుదేరాడు.

ప్రయాన పడవలని వచ్చింది చిన్నచైనా బలవై న తెరటాలు ఎదురొచ్చి ఉధృతంగా కొట్టి అడ్డు తగులుతున్నాయి డెక్ మీద స్త్రీరంగా నిలబడడం అసాధ్యం అయిపోయింది

తెల్లవారు రూముకల్లా గాలి మరింత పుంజు కుంది. పెనుగాలి వీచేలా తోచింది వాతావరణంతో అకస్మాత్తుగా మార్పులు వస్తున్నట్లు బలా మీటరు సూచించింది అందులో సాధనం, ప్రమాదమావకంగా ఎగిరిగి పడసాగింది నముద్రం ఆగ్నేయాభిముఖంగా విజృంభిస్తున్నట్లు కన పడింది పెను తుఫాను విరుచుకుపడే వాతావరణం ప్రవర్తిల్లింది క్రితం పాయంత్రం వరకూ అంతా మామూలుగానే ఉంది మార్పుడు మామూలుగా అస్తమించాడు ఎర్రటి దింబం

(61 వ పేజీ చూడండి)

జాబితా

గృహజీవితంలో పురుషుడు

సంసారం జోడు గుర్రాలు పూన్చిన రథం వదిలి. భార్య-భర్తలు అన్యోన్యం అర్థంచేసుకొని, సహకరించి వ్యవహరిస్తేనే గృహజీవితం ఆనందదాయకం అవుతుంది. అట్లాకాక ఒకరిమీద ఒకరు విసుగు, చిరాకుచూపితే ఆ సంసారం నరకతుల్యం కాక ఏమవుతుంది? ఈ విషయాన్నే రచయిత్రీ తమ వ్యాసంలో చక్కగా వివరించారు.

“ప్రేమిటాగోల పొద్దున లేచినప్పటినుండి, రాత్రి పడుకోబోయేదాకా పిల్లలమీద అరుస్తూనేవుంటావ్! అమాత్రం పిల్లల్ని నముదాయించుకోవటం చేతకాదా? మిళ్ళి అడవుట్టుక ” అంటూ దూర్వాసుడులాగా శపిస్తున్నాడు మా ‘బాబాయి’ ‘పిన్ని’ మీద

“అవును మీకంతా గోలగానేవుంటుంది ఒక్కసారి ఈ బాధ్యత మీరు వహిస్తే నా బాధ తెలుస్తుంది మీకు ఎంతకీ మీ ఆఫీసు, రేడియో తప్ప, ఇతర విషయా లేమీ పట్టకో! ఇంటెడు చాకిరీతోను, పిల్లల్తోను నేను సతమతమయిపోతుంటే నా బాధని అర్థంచేసుకునే దెవరు? ఇంత చేసినా సంతోషించే దెవరు? విసుక్కివటం తప్ప మీకేమీ తెలియదు” అంటూ సమాధానమిస్తోంది పిన్ని

“అవునువును! ఆఫీసు పనికా, మగవాళ్ళక వంట కూడ చేసే పాపం! మీ ఆడవాళ్ళు రాత్రిల్లాగాకూర్చుంటారు కాబోలు చాల్లే! ఆఫీసుపని అంటే అంత తేలికనుకున్నావా? అయినా నన్ను అంటు తోమమంటావా? ఇళ్ళు చిమ్మనుంటావా? సంసారాన్ని పరిదిద్దుకోవటం చేతకాకపోతే సరి! ఎదురింటి సరోజి కూడు ఎంత తెలివిగలదో? అటు ఉద్యోగమూ, ఇటు సంసారమూ ఎంత నేర్చుగా, ఎంత బిచ్చగా నిర్వహిస్తున్నదో?” అంటూ కళ్ళెరచేసి హుంకరించాడు మా బాబాయి

ఇంతలో మూడేళ్ళ పిల్లడు ఏడుస్తూ తండ్రి కాళ్ళకు చుట్టేసుకుని తల్లి కొట్టొందని ఫిర్యాదు చెయ్యబోయాడు ‘నోర్యూసుకో గాడిదా’ అంటూ అవతలికి నెట్టేసి వెనక్కు తిరిగాడు మా బాబాయి

పిన్ని,పిల్లల్ని చూసిపోదామని వాళ్ళింటో ఆడుగు పెట్టిన నేను దంపతుల వాగ్వివాదాలువిని ముందుకూ వెళ్ళలేక, తిరిగి వెనక్కు వెళ్ళలేక యేం చెయ్యలో తోచని పరిస్థితుల్లో నిలబడి పోయాను.

సి. కృష్ణకుమారి

మా బాబాయి నన్ను చూసి నిర్వంతపోయాడు మా పిన్ని కూడ తెల్లబోయింది. ఆతర్వాత తమాయింతుకుని నన్నావోనించా రొదంపతులు.

రాత్రికి నెమ్మదిగా పిన్ని కదిపాను మధ్యాహ్నం జరిగిన గొడవ గురించి. అందుకావడ సమాధానం ఇది. “ఈ గొడవలు మా ఇంట్లో మామూలేలేమ్మా! ఎవలు ఆడదాని బాధలు మగవాడు అర్థం చేసుకుంటే గాని సంసారంలో కాంతి లభించదు. ఇటు పిల్లల్తో, అటు పనితోను సతమతమయిపోతుంటానుకదా! ఆయన ఆఫీసుకేళ్ళేవాల్లికి వంటవ్వాలి. ఈ లోపల పెద్దపిల్లల్ని తయారుచేసి బడికి పంపాలి. ఒక్క క్షణం తీరదు. ఈ సందబట్ల చిన్నపిల్లలిద్దరూ వంటఇంట్లోజేరి వానా అల్లరి చెయ్యటం, ఆపైన ఏదో వంకతో యేడుపులు లంకించుకోవటం జరుగుతుంది. ఈ గోలంతా వింటూ ఆయన మిసుక్కుంటూ నానైన. అంతేగాని, నేను పనిలో ఉన్నప్పుడు ఆ పిల్లల్ని కనిపెట్టి చూడరు. నా బాధ యెవరికి చెప్పుకునేది! నేనే ఆయన్ను అంటు తోమమనిగాని, ఇళ్ళు చిమ్మమనిగాని అవేటంతటి హీనురాలినిగాను నేను ఒక్క క్షణం తీరిక లేకుండా పనిలో ఉన్నప్పుడు పిల్లల్ని ఆ మాత్రం కనిపెట్టివుండే, వలకరించ కూడదా? ఇదే నా బాధ. పైగా పిల్లలు గోల చేస్తుంటే కోప్పడకుండా, కొట్టుకుండా ఎట్లా జరుగుతుంది? అందుకే ఆయన ఇల్లంటే నరకమని విసుక్కుంటారు పైగా” అంటూ బాధపడ్డది నిజంగా మా పిన్ని పరిస్థితికి నాకు జాతీంది ఆవిడకు ఐదుగురు పిల్లలు. అంతా ఏడాది, ఏడాది

వారలోపున్న చిన్న పిల్లలే! వాళ్ళ పనన్నా వాళ్ళు చేసుకోలేరు పోనీ అంతా పని యెట్లాగో నెమ్మదిమీద తెమల్చుకోవచ్చని అనుకుంటే, బాబాయి ఆమె చేసిన ప్రతిపనిని వంకపెట్టటం, ఇల్లు నరకం అంటూ గోల పెట్టటం జరుగుతోంది

పిన్ని బాధని అర్థం చేసుకోని బాబాయిని చూస్తుంటే నాకు చాలా బాధనిపించింది

మగవారంతా మా బాబాయిలాంటివాళ్ళే అననుగాని, అంతాలో కొంతమంది మాత్రం అంతే ఇటు వంటి వాళ్ళకు ఆఫీసు పని మాత్రమే తమ బాధ్యత అయినట్లు, అంతకన్నా సంసారంలో తమకు ఎటువంటి బాధ్యతలు లేవని వాదిస్తారు పైగా ఆడవాళ్ళ వంట పని చాలా తేలిక అయినట్లు, అందుచేత ఇంటి విషయాల్లో తాము కలగజేసుకోవలసిన అవసరం లేనట్లు మాట్లాడుతుంటారు

“మీ మగవాళ్ళం! కుర్చీలో కాలుమీద కాలేసు కుని కూర్చుంటేనే మా దర్జా!” అనుకుని కొందరు మగవారు బజారెళ్ళి కూరలు, వెచ్చలు కూడ తేనటానికి ఇష్టపడరు అటువంటి సందర్భాలలో ఆడదే బజారు వెళ్ళనలసి వస్తుంది లేకపోతే ఎక్కువ ధరలతో ఇంటిదగ్గరే చిల్లరకొట్లలో కొనవలసి వస్తుంది లేదా వాకలిముందుకు అమ్మవచ్చే వస్తువుల్నే కొనవలసివస్తుంది ఈ పద్ధతివల్ల ఇళ్ళదగ్గర కొనేపద్ధతి డబ్బు ఖర్చా అధికం పైగా మంచినరకూ లభించదు పోనీ ఆ ఇల్లాలే బజారెళ్ళి తెద్దామా అంటే అది సల్లెటూరుకాని బస్తీయే అవచ్చు (స్త్రీలు బజారెళ్ళి వస్తువులు కొనే అలవాటు ఆ ప్రాంతాల్లో లేకపోవచ్చు అడిగాకపోతే ఇంట్లో పనిలో తీరిక వుండకపోవచ్చు అందుచేత మగవారు కొంచెం ‘నానాపి’ని, ఆపైన బద్దకాన్ని కూడ వదులుకొని బజారెళ్ళి సరుకులుతెస్తే, ఇటు ఇల్లాల్లికి పని తప్పించిన వారవుతారు ఆ పైన డబ్బును ఆదా చెయ్యటమేగాకుండా మంచి నరకూ లభిస్తుంది

ఇంటి బాధ్యత వహించటం అంటే, ‘అంటు తోమమంటావా? ఇల్లు చిమ్మనుంటావా?’ అన్న బాబాయి మాటలు చాలా విపరీతంగా వున్నాయి భర్త ఇంటిబాధ్యత వహించటం అంటే అంటు తోమటంకాదు అర్థం ఆ పనిని భర్తకు పురమాయింపటానికి యే భార్య ఒప్పుకోదు కూడ ఇంట్లో తీరిగ్గా వున్నప్పుడు శలవు రోజుల్లో, భార్య పని వాడవుడితో వున్నప్పుడు కొంచెం పిల్లల్ని పట్టుకుండా, వాళ్ళని వలకరించి ఆడిద్దాం! అనుకోవాలి

అంత మందమరుచువుతో ఎలాగంటి— మరేనూ— ఇదిగో ఇక్కడనుంచి—

పనిలోవున్న భార్య వచ్చి నీళ్ళతోడితేనే స్నానం చేద్దాం అని వంతెనపై బదులు, పిలుస్తూతమటుకు తమే స్నానాదులు పూర్తి చేస్తే బాగుంటుంది మీకోక చిన్న తోటే వుండనుకోండి! రోజూ అమే చెట్లకు నీళ్ళు పోస్తుంది ఒక్కోరోజు బద్దకించవచ్చు చెయ్యి తీరిక లేక పోవచ్చు ఆపని తీరికుంటే మీరు చెయ్యకూడదు టండి! మీ ఇంట్లో పనిమనిషిలేదు అనుకోండి! అప్పుడు మీ అవిడకు పనికూడ అధికంగా వుంటుంది అటువంటప్పుడు అమే ఖర్చానికి అమెను వదిలేయక పోతే, నీళ్ళు తోడటంలాంటి ఘరానాపనులే మీరు చెయ్యవచ్చుగా!

పోనీ ఇంట్లో పనులు చెయ్యటం 'నామోషీ'యే అవచ్చు మీ దృక్పథంలో అటువంటప్పుడు భార్య చేసే పనుల్లో ఆతిగా లోపాలు యెంచకండి! భార్య భర్తని ఎంతగా ప్రేమించి, భర్తకోసం, పిల్లలకోసం యెంతగా పాటుపడుతుందో, అమే భర్తనుండి కూడ అటువంటి ప్రేమనే కోరుతుంది ఆ సందర్భాలలో భర్త భార్యకి పనిలో సహాయపడనక్కరలేదు కేవలం సానుభూతితో, ప్రేమతో ప్రవర్తిస్తే చాలు అంతేగాని, చీటికి మాటికి భార్యపనిని ఈనడంచు కుంటూ, 'ఇల్లు నరకం' అంటూ సాధిస్తుంటే ఆ ఇల్లాలి మనస్సెంతగా కోభిస్తుందో అలోచిస్తే తెలుస్తుంది అందుచేతే భార్య—భర్తలమధ్య మనస్ఫూర్తిలు పెరగటంగా ప్రయత్నించుకుంటుంది

కొందరు మగలు కొందరైనా అనుకోగాని ఇంట్లో పెద్దాం—బిడ్డల సంగతి అసలు పట్టించుకోరు

ఎంతకీ ఆ వున్న డబ్బుతో తమ హోటలు ఖర్చులు, సినిమాఖర్చులే మానుకుంటారుగాని భార్య మాట ఆలోచించరు అమే రెండే రెండు చీరలతో బాధ పడ్డా వుంటుంది పిల్లల బట్టలు చిరిగిపోతయ్యి న్నూళ్ళకు జీతాలు కట్టాలి అయితే, ఈయనగారు మాత్రం నోట్ కిల్లి బిటాయిని దర్జాగా తిరుగు తాడేగాని తనఖర్చు లేమాత్రం తగ్గించుకోడు ఒక వేళ ఆ భార్య కొంచెం గడుసరిదేఅయి ఆయనమీద ఎదురు తిరిగితే, అబాధ పడలేక యే అప్పో—సాప్పో చేసి ఇంట్లో అవసరాలు గడుపుతాడు అతర్వాత గండం కూడ భార్యకే ఆయన అప్పులు తీర్చకపోతే, అప్పులవాళ్ళంతా ఆవిడమీదకే దండయాత్రచేస్తారు వాళ్ళకు సమాధానం చెప్పేటప్పటికి ఆమెఅవన్న దేవుడికే తెలియాలి అందుచేత మగవారు తమ ఆదాయాన్నిబట్టికూడ ఖర్చులు పెట్టాలి ఒకవేళ భార్యవల్లే దుబారా జరుగుతుంటే ఆమెను పరిదిద్ద వలసిందే!

ఒక అల్లుడు అనుకుంటాడు ఇకనుంచీ తన బాధ్యతా, తన భార్య బాధ్యత కూడ మామగారే హాం చాలని భార్యకు కావలసిన బట్టలూ—అపి కూడ మామగారే యేళ్ళుతరబడిగా కొనివ్వాలి అట్లా కాకపోతే, భార్యని బాధిస్తాడు కానీ ఒక చిన్న మాట మగవారు భార్యనీ, పిల్లల్నీ పోషించుకునే శక్తి లేనప్పుడ పెళ్ళిళ్ళుచేసుకోవటం మానుకోవటమే ఉత్తమం అంతేగాని, పెళ్ళియ్యాక కూతురి బాధ్యత తోపాటు అల్లుడి బాధ్యత కూడ మామగారే హాం

చాలి అనుకోవటం కేవలం ఆ అల్లుడి నీచత్వానికి గురైన

మరికొందరు మగవారి మనస్తత్వం చాలా విచిత్రం పిల్లల్ని ఉత్తప్పుడు చాలా ప్రేమగా చూస్తారు కాని వాళ్ళు యేదీనప్పుడు దగ్గరికైనా రానివ్వరు జబ్బు చేసినప్పుడు మందన్నా తెచ్చివ్వరు ఆ బాధ్యతంతా 'స్త్రీ'దే అని వాదిస్తారు పిల్లలు సరిగ్గా చదువు కుంటున్నదీ, లేనిదీ, బడికి క్రమంగా వెళ్తున్నదీ లేనిదీ కూడ కనుక్కోని సందర్భాలలో పిల్లల భవిష్యత్తు నాశనమవుతుంది తండ్రిభయంలేని పిల్లలు తల్లిని లెక్కచెయ్యరు

అందుచేతే సంసారంలో ఒక్క డబ్బు సంపాదిం చటమేకాదు, సంసారంయొక్క మంచి—చెడులు కూడ పరిశీలించే బాధ్యత కూడా భర్తది భార్య నిర్వహించే బాధ్యతను అజమాయిషీచేసి ఆ బాధ్యత భార్య సక్రమంగా నిర్వహించేటట్లు చెయ్యటం కూడ భర్త బాధ్యతే సంసారశకటానికి స్త్రీ పురుషు లిద్దరూ రెండు చక్రాలు ఏ ఒక్క చక్రానికి బాధ్యత ఎక్కువై, బిటవారిలా ఆ బండి నడవటం కష్టం అందుచేతే 'స్త్రీ' అయినా తలకుమించిన బాధ్యతను నిర్వహిస్తే జబ్బులపాలవుతుంది

కాలంలోపాలు మన వద్దతుల్లోను కొంత మార్పు అవసరం ఇందిరాగాంధీ ఏమని చెప్పిరూ! పురుషులు కూడా వంట నేర్చుకుని వుండాలని చెప్పలేదా! (భయపడకండి! అడవాళ్ళు మగవారిచేత వంట చేయించేటంతటి పరిస్థితులు రాకూడదనే వా ఉద్దేశ

అతి త్వరలో

కుదుర్లను అలసరచుటయే గాక, మనోహరమైన విడుపాటి నల్లని కిరోటములను పెంపొందించును దీనిలో చేర్చిన కొవ్వు పంపతివల్ల కేశములు తడిపోవుండగను, చుండ్రు లేకుండగను, నెరవ కుండగను రీటా కాపాడగలదు. రీటాను కొన్నిసమయాలలోగాని, మంచిసమయాలలోగాని కలిపి నిత్యం వాడండి. తప్పకుండా కేశములు నల్లబడతాయి. దీనిని మీరు వాడి, మీ స్నేహితులకు కూడ సిఫార్సు చేయండి.

రీటా
అందమైన కేశ పదార్థం కంపెనీ, మద్రాసు-1

R 510

గృహ జీవితంలో పురుషుడు

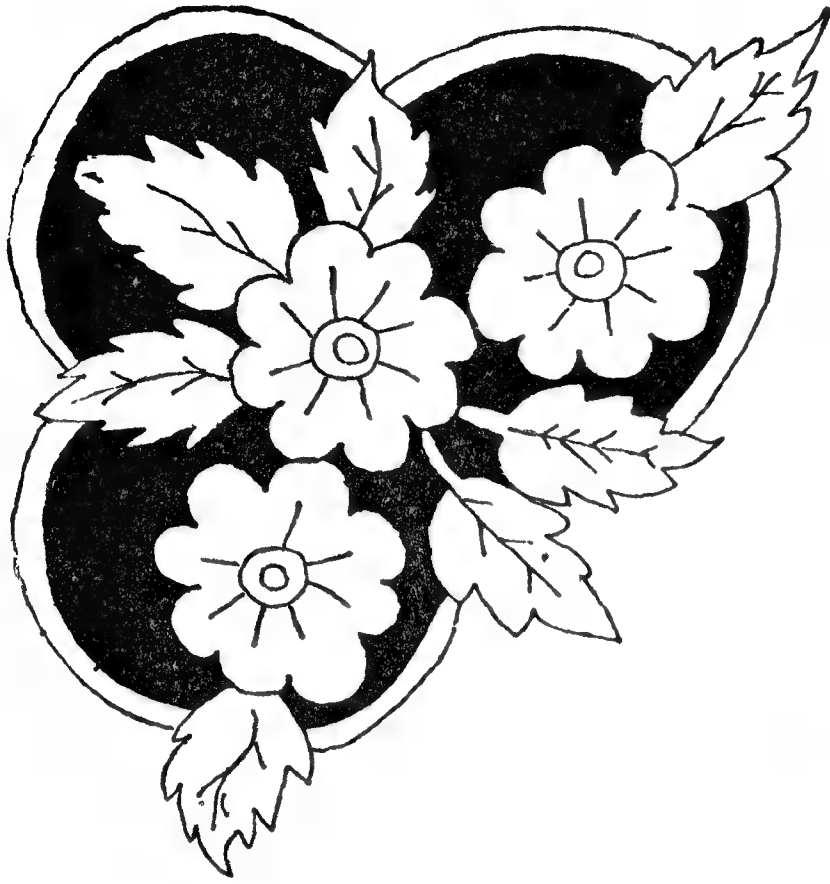
తం.) కొంతమంది మగవారికి తమ భార్య ఉద్యోగం చెయ్యాలని వుంటుంది నానాశ్రమపడి భార్యకు ఉద్యోగం సంపాదించిపెట్టాడు భర్త అంతటి తోనే అతని బాధ్యత తీరిపోతుంది అంతూ దరిలేని ఇంటిపనితోను, ఆఫీసుపనితోను ఆమె హైరాన పడుతుంది. ఆ భర్త మాత్రం బొత్తిగా కలగజేసు కోడు అట్లాగాకుండా భర్తకూడ ఇంట్లో పుస్తకం 'సరదా' (కిందే తీసుకుని చిన్న చిన్న పనులు చేపెడదే బాగుంటుంది అట్లా ఆలుమగలు వరపు రాశిప్రాయాల్ని అర్థంచేసుకుని ప్రవర్తిస్తే దంపతులమధ్య విభేదాలకు తావుండదు అట్లా గాక పోయినప్పుడు యేనాడో ఒకనాడు వారి మధ్య అగాధాలు యేర్పడుతవి

మా స్నేహితురాలు సరోజ, ఆమె భర్తా ఇద్దరూ పుద్యోగాలు చేస్తున్నారు ఆయన సరోజకు ఇంట్లో అంతో—ఇంతో సహాయం చేస్తాడు సరోజవంటి పనిలో పుస్తకం పిల్లల్ని వంటఇంట్లోకి పోనివ్వకుండా కబుర్లుచెప్పి నవ్విస్తాడు తను స్నానం చేస్తూ, పిల్లల్ని కూడా స్నానం చేయిస్తాడు తను ఆఫీసుకెళ్తూ, పిల్లల్ని బడిదాకా దింపి వెళ్తాడు ఇట్లా ఇంట్లా—బయట కూడ బాధ్యత తో ప్రవర్తించి 'మగవాడు' లేకపోతే అడదానికి ఒక్క నిమిషంకూడ జరగదు అనిపించేటట్లు ప్రవర్తించే మగవారు యెంతోమంది ఉన్నారు అటు వంటివాళ్ళకు నాజోహార్లు తిరిగిస్తూను 'మగవాడు' అంటే 'ఆఫీసు మనిషి మాత్రమే' అనుకునే మగవారి భక్తులతో రవ్వంత మార్పు గోచరిస్తుంది దేమోననే సత్యంకల్పంలోనే ఈ వ్యాసం వ్రాశాను. యేమీ అనుకోరుగా!

ఆఫీసు పనులు యెక్కువగా పుస్తకంపూ, తిరిక లేనప్పుడూ మగవాళ్ళు ఇంట్లో బొత్తిగా బాధ్యత వహించటంలేదని స్త్రీలు వాపోతాడడు. నమయా నమయాలనేరిగి భార్య, భర్తకి అధికమైన బాధ్యత (అంటే ఆఫీసు పనిగాక, ఇంటి బాధ్యత)ను వచ్చిందని విశ్రాంతి సమయాల్లో భర్త కూడ ఇంట్లో తనకుగల ఇతర బాధ్యతలను నిర్వహిస్తుంటాడు. ఉదా — పిల్లల చదువునుగురించి శ్రద్ధ తీసుకోవటంలాంటివి అప్పుడే, 'సంసారం అంటే నరకం' గాకుండా 'గృహమేకదా స్వర్గసీమ' అని హాయిగా పాడుకోవచ్చు ★

సుశీల:- రాధా రాత్రి ఎంత
పరకు చదివినావు.
రాధ:- నిద్రవచ్చేంతవరకు.
జీతాయి నంకలేకం (పైదరాబాదు)

శిరోజ్జాలంకరణ

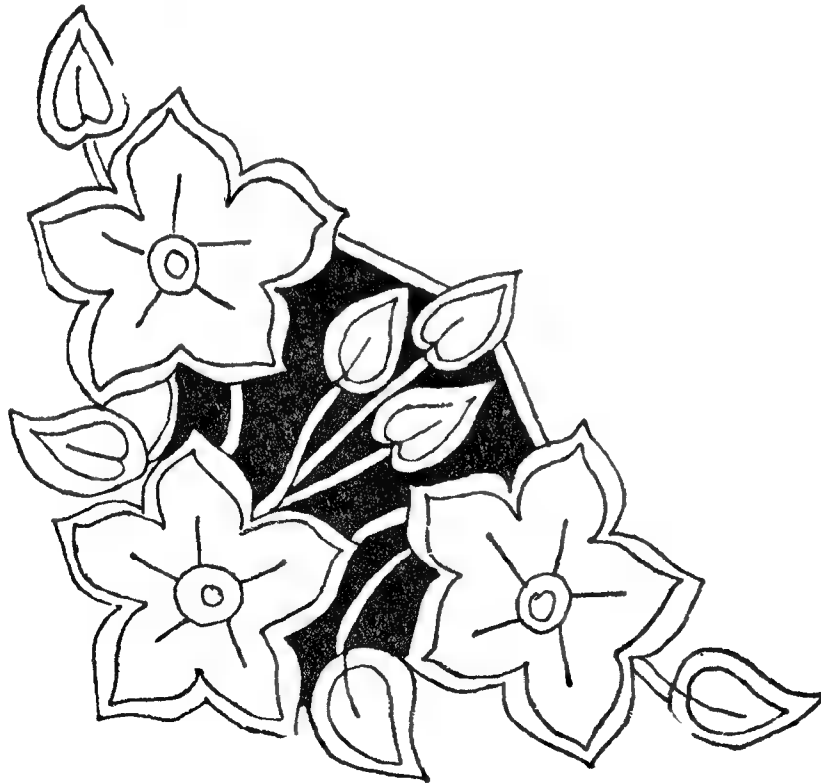
1

2

3

దిండుగలీబులప దిశెనులు

బి. పద్మావతి (నల్లూరు)

సి. రాధ (పైదరాబాదు,

మ గి వ రి వ్య స నా లు : మ గు వ ల పా ట్ల

“పిల్లలకు పుస్తకాలు లేకపోయినా భార్యా ఒక్క చీరతో అవస్థపడుతున్నా ఇస్త్రిగుడ్డల మడత రేగకూడదు; రోజుకు అర డజను కప్పలకాఫీ, అరడజను సిగరెట్ పెట్టెలు మాత్రం శస్పపు” అంటారు రచయిత్రి వ్యసనాలకు బానిసలైన కొందరి విషయం ప్రస్తావించి. ఇల్లు, వల్లు గుల్లచేస్తాయి వ్యసనాలు. వ్యసనలోలు డైన వ్యక్తి ఆత్మగౌరవాన్ని కూడా సరకు చేయడు.

“మగవారికేనా ఏమిటి వ్యసనాలు, ఆడవారికి మాత్రం లేవా?” అంటాడు మావాసు.

కాని నేను ఒప్పుకోను. మగువలకు వ్యసనాలు ఉన్నా అవి మగవారి వ్యసనాల వంటి తీవ్రమైనవీ కావు, ప్రమాదకరమైనవి కావు.

చీట్లపేక, త్రాగుడు, జాదం, సిగరెట్లు కార్తడం నవనాగరికుల లక్షణం. వీటిని వ్యసనా అన్నవాళ్లు తుద్ద తెలివితక్కువనా రన్నమాట.”

విందులలో, పీటింగులలో సిగరెట్లు అందివ్వ డము ఒక ఫేషన్ అయిపోయింది. సిగరెట్లు కార్తనివాడు పాతకాలపు వాడి క్రింద జమే నన్ను మాట. విదేశీ సిగరెట్ పాతెట్లు రోజుకి అర డజను తగులబెట్టే మహానుభావులు ‘ఆడవాళ్లు ఉత్త దుబారా’ అంటారు. అక్కడికి వెళ్లేదో మహా పాదుపుచేసి వెలగబెట్టినట్లు. ఆ కార్త పారేవీ కూడా విదేశాలవైతే గౌరవ మెక్కువ. ఇంట్లో పెళ్లాం ఒక్క చీరతో అనన్యమధుతూ ఉన్నా, పిల్లలకు పుస్తకాలు లేకపోయినా సరే, ఇస్త్రి గుడ్డల మడత రేగకూడదు, రోజుకు అర డజను కప్పల కాఫీ, అరడజను సిగరెట్ పెట్టెలు మాత్రం తప్పదు.

పేకాల ఆడటం ఇంకా కొంచెం వాగరికం. పేకాల నిషేధంలో ఉన్నా క్రియ మాత్రం తూస్యం. అసలు పేకాల అడేవారిని పట్టుకొనే దెవరు? పట్టుకోవలసిన పోలీసులు చెట్లక్రింద అడితే, ఇళ్ల విధించవలసిన జస్టీసు క్లబ్ లో ఆడుతూ ఉంటారు. అందులో ఈ క్లబ్ లో అడే మహాశయులంతా సంఘంలో పెద్ద మను ష్యులు. ఒకరు లాయరైతే, మరొకరు డాక్టరు.

‘నీ పెళ్లాం చచ్చిందిరా’ అంటే ‘మా బావ మరది ఉన్నాడుగా కొరివి పెడతాడులే’ అన్నాడట ఒక మహా పేకాటగాడు. ఇట్లా ఉంటాయి వీళ్ల పెడబుద్ధులు. ఇటువంటివారు పెళ్లాం బిడ్డలను గురించి కొంచెమైనా ఆలోచించరా? వాళ్లకూ పౌదయమంటూ ఒకటి ఉంటుందని ఎందు

కనుకోరు? ఏ స్త్రీ తన భర్త రాత్రింబవళ్లు పేకాల ఆడుతూ కూర్చుంటే సహస్తుంది?

చదువుకొని కొంచెం తెలివైనవారైతే భర్తను అడ్డు పెడతారు. ఇక ఇంట్లో రోజూ కీచులాటలు. దెబ్బలాటలే. సంసారము నరకంలా తయారవుతుంది. చదువుకోనని స్త్రీ అయితే భర్తను ఎదిరించ లేక ఇటు సహించలేక కుళ్లి కుళ్లి తనలో తానే

3. లీలాశంకర్

విడుస్తుంటుంది. కాని ఏమి లాభం? వాళ్ల పని వాళ్లదే. ఇటువంటివారంతా సంఘానికి వీడ పురుగులంటి వారు. ఈ పాదు వ్యసనాల మూలంగా ఎన్ని వచ్చని సంసారములు మంట కలుస్తున్నాయో చెప్పలేము. ఇంటి ఖర్చులకు పెళ్లాం డబ్బులడి గితే విసుక్కునే మహానుభావులు తమ వ్యసనాలకు వందలు ఖర్చు పెడతారు.

శాస్త్రిగారు 5 వేల రూపాయలకు ఇన్నూరెన్ను చేయడానికి అంగీకరించారు. వెంటనే ఏజంటు, దరఖాస్తు ఫారము చేతికిచ్చి పూర్తి చేయమన్నారు.

శాస్త్రి కొంచెము ఆలోచించి “ఈరోజు మంచిరోజు కాదండి అప్రమి”, అన్నారు.

“అలాగైతే మీరు యీ రోజే చేయవలసిన అవసరము ఎంతైనా వుంది” అన్నాడు ఏజంటు.

—పి. కామాక్షమ్మ (నెల్లూరు)

ఇక త్రాగుడు వరేసరి. “ఎవ రానందం వారిది. మాకు దీంట్లోనే అనందం ఉంటుంది. అదీ తప్పేనా! ధర్మరాజంతటివాడే పిచ్చిలో పడి పోయాడు. ఇక మన మొక తెక్కా” అంటూ మెట్టవేదంతాలు చెబుతారు. అన్నను, ఆ నిషా మహాత్మ్యం అటువంటిదే. కాని మనం సంఘ జీవులం. సంఘానికి కట్టుబడి ఉండాలి. మన ఆనందం కొరకు ఇంకొకరిని బలిచేయడం న్యాయం

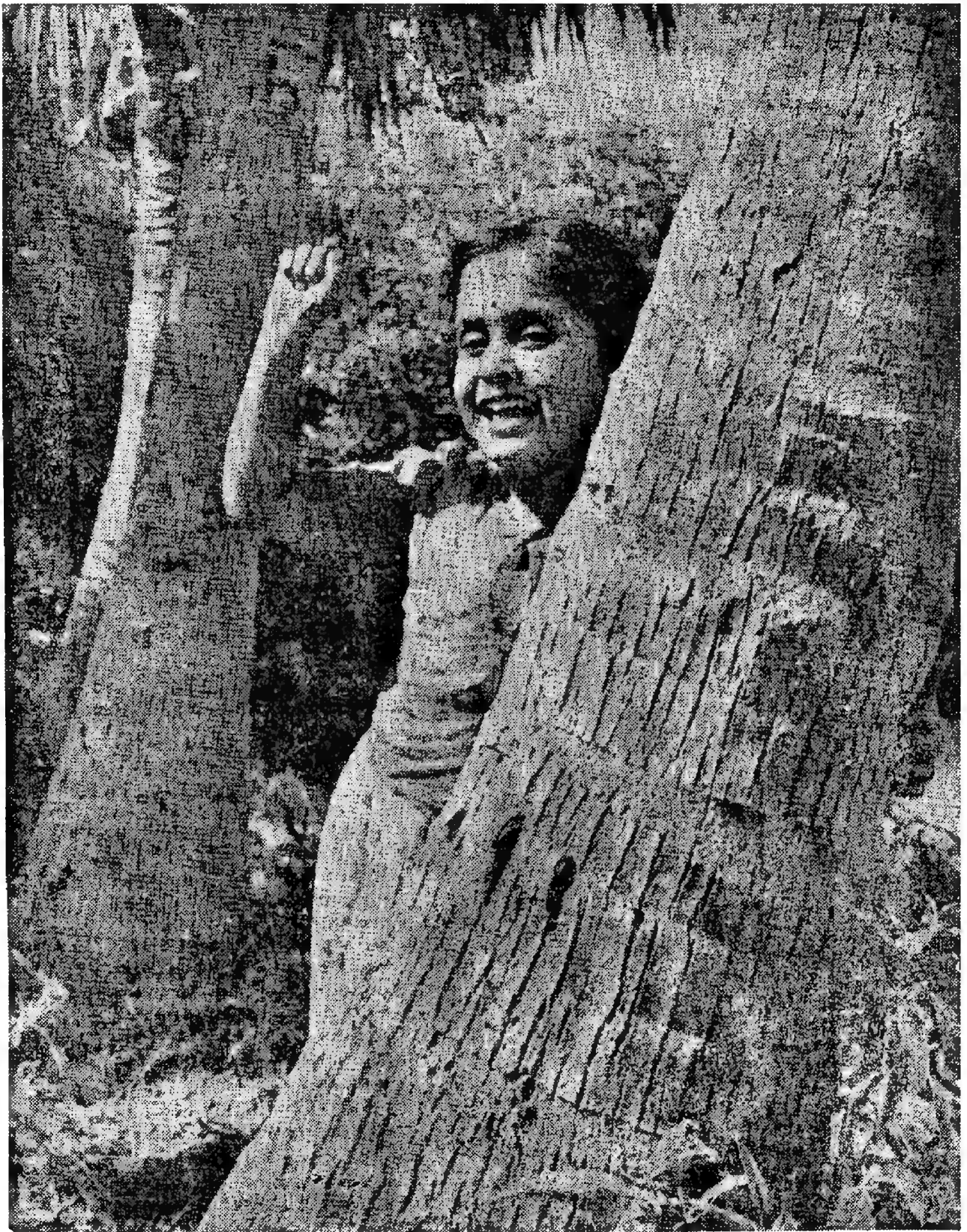
(46 వ పేజీ చూడండి)

చోళి డిజైనులు

బొమ్మలు : దేవకి.

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

'చిన్ని మాట నెలవీవమ్మా

ఫోటో . ఎస్. రామకృష్ణ.

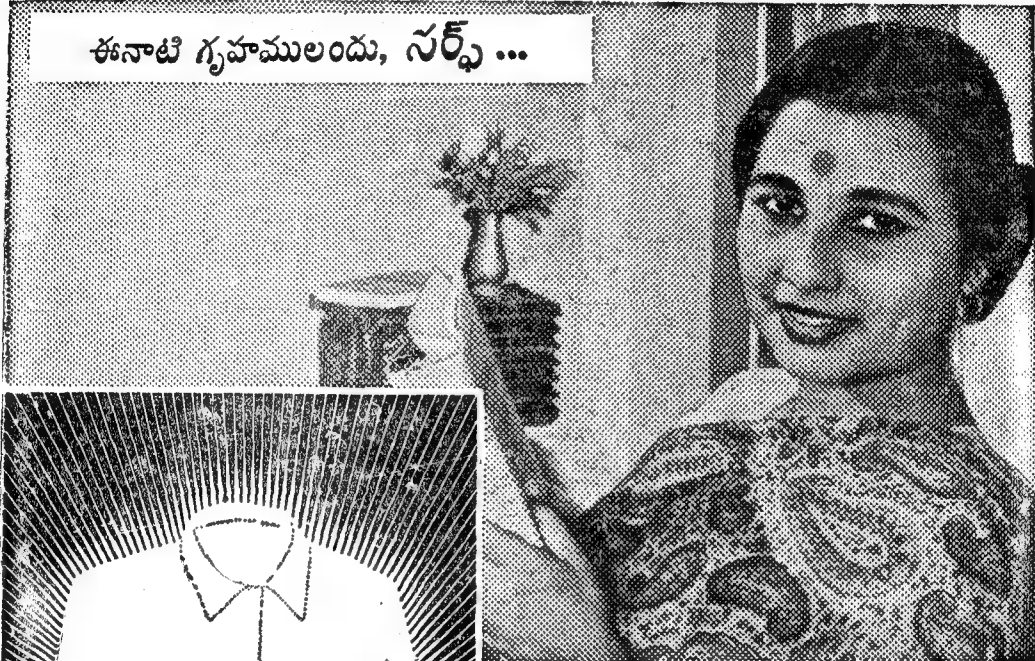
కాదు. అటువంటివారు పెళ్ళి చేసుకోకుండా ఉంటేనే బావుంటుంది. ఇవ్వు మొచ్చినట్లు అడివా అడ్డునడకే రుండరు.

అంతా ఇటువంటివారేనా, మంచివారు లేరా ?
అని అంటారేమో. లేరని నేను అనడంలేదు. ఆదర్శాలను అర్థం చేసుకుని సంసారాలను స్వర్గ స్త్రీలూ మనుష్యులేనని వారి భావాలను, తుల్యం చేసుకొనే మహానుభావులు లేకపోలేదు.

మగవారి ప్యసనాలు ...

(44 వ పేజీ తరవాాయి)

అటువంటి వారికి చేతులెత్తి నమస్కరిస్తున్నాను. 'ఎప్పుడూ వనితా లోకంలో' మగవారిని దుర్యు బిట్టడమేనా ?' అని విమర్శిస్తే మగవలు లేక పోలేదు. "విస్వరగా విసరగా ఒక్క రాయన్నా తగలక పోతుందా !" అన్నట్లు చదవగా, చదవగా ఒక్కరి మనసన్నా మారక పోతుందా ! అనే ఉద్దేశ్యంతో రాస్తున్నాను.

ఈనాటి గృహములందు, సర్ఫ్ ...

“అదే నేను ఆశించే మార్పు...”

అని బొంబాయిలోని సంఘ పేరిక క్రిమి. వోరీస్ అమెరికా చెప్పిఉన్నది.

‘అమ్మె ఇలా అన్నది, అనేక మంది గృహిణులు గృహకృత్యాలయింది అధునిక వర్తమలను అవలంబించి ఉన్నాడు.’

‘ఇంక వర్క్ గురించి అడోయిండాం. ఇంటింటా అబ్బడయి చిహ్నంగా అదివర్తమల ఉన్నది. విజంగా ఇది చాలా మంచిమార్పు. నేను దీనిని స్వయంగా వాడుతున్నాను. కనుక రోజూ ఇట్లు అబ్బడయి చిహ్నం ‘అది ఎంత ముఖ్యమో నే నెరుగుచును.’

వర్క్ ప్రమలేకుండా - ఎంతో బాగానైన తెల్లగావుతుకు తుంది... చీరలు, వస్త్రాలు, ఇండ్లో ఇల్లాలకు... ప్రతి దానికి నేను వర్క్ వాడుతున్నాను.’

ఈ నాటి గృహిణులు ఒప్పుకుంటున్నారు .. సర్ఫ్ యొక్క ఉరికే అరిక కక్తి ప్రతి మురికి అణువునూ తొలిగించిపేసి తెల్లబల్లలను అమిత తెల్లగా జేయుచున్నది మీ ఇండ్లోనే సర్ఫ్ను వాడినాడండి!

సర్ఫ్ మీ బట్టలను అమిత తెల్లగా వుతుకును

(హిందుస్తాన్ రిసర్ ఉత్పత్తి)

SU 17-X52 TL

వనితా వాణి

అడవారు-అడంబరాలు

29-3-61 ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో మోచర్ల ముఖ్యంత్తుగారు వ్రాసిన 'వివాహంలో అడవారు-అడంబరాలు' అను వ్యాసం చాలా బాగున్నది. రచయిత చెప్పినట్లు వివాహం అడంబరంగా జరుగుతున్నంతసేపూ అవో ... ఇటు వంటి పెండ్లి ఎక్కడ కూడలేదని కొనియాడిన వారే, పెండ్లి అంత సులభంగా చేసినవారు కష్టపడుతున్నప్పుడు అంత ఒళ్లు తెలియకుండా తిర్చుచేయడం మొదలుకొని హేళన చేస్తారు. అసలు ఈ రోజులలో వరకల్లానే మనస్సుల్ని ఏక్కుతించుంటే పైగా ఈ అడంబరాలకు పోయి, ఇల్లు, గుళ్లు చేసుకోవడమే గాని మరేమీ లాభం కలుగదు.

కుమారి పాదమిని (దర్ప)

మోచర్ల ముఖ్యంత్తుగారు వ్రాసిన "వివాహంలో అడవారు-అడంబరాలు" వ్యాసం చాలా బాగుంది. వివాహ సంధ్యలలో మనవారి కంటే అడవారే చాలా అడంబరం చేస్తారు (ప్రస్తుతం అరిగే వివాహం గురించి చక్కగా వ్రాసారు. ధనవంతులు ఎంత అడంబరం చేస్తా సరవాలేదు. గాని, ఎటోచ్చి మధ్య తరగతి వారికే కష్టము. రచయితకి వా ధన్యవాదాలు.

వి. రీలావతి (బల్లారి-2)

నేటి వివాహంలో స్త్రీల అడంబరాలను కొన్నింటి ఒకటొకటిగా పేర్కొని విమర్శించిన మోచర్ల ముఖ్యంత్తుగారి వ్యాసం నన్నెంతో ఆకర్షించింది. వివాహంలో అమితంగా ధనవ్యయం మధ్య ఈ అడంబరాలను, లేనిపోని గొప్పలను విధిగా స్త్రీ, పురుషులు మానుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

జి. ఎల్. కుమారి (భువనేశ్వరం)

శ్రీ ధర్మం-స్వాతంత్ర్యం

శ్రీమతి మరుకుమర్రి సుశీలగారు 22-3-61 ఆంధ్ర వారపత్రికలో వ్రాసిన 'శ్రీ ధర్మం, స్వాతంత్ర్యం' అను వ్యాసము చాలా చక్కగా ఉన్నది. తల్లి బాధ్యత

అను బాగా వివరించారు. కొంతమంది భర్త అ బాధ్యతలు పడుపుకోనివారైతే, వారిలో ఏమీ మాట్లాడలేదని ఐదుటికే వెళ్లిపోతారని వ్రాసారు. వారి చదువుతున్న భార్య యిప్పుడారు కూడా ఇంటి పట్టున ఉండటంతో ఎప్పుడూ స్నేహితులనే పట్టుకుని తిరిగి తిరిగి తాత అంటున్నా ఇంటికి వచ్చి వారిని నేను నా కల్లారా చూడను, మామ్మమ్మను. ఏరికి పెంపైపో తను భార్య కమం తప్పదు. అలాగే చదువురాని భార్యలున్నా వెళ్లి అసేమి పని చూచుకోని కొంతసేపు స్నేహితులతో గడిపి, కొంతసేపు భార్య, పిల్లలతో గడిపేవారని కూడా చూస్తున్నాను. ఇది వారివారి స్వభావాలను బట్టి ఉంటుంది గాని, విద్యవల్ల వచ్చేది గాదని నా అభిప్రాయం.

ఇంకోక సంగతి. "తిరిక నయ్యాలో కుట్టు, చేతిపనులు మొదలయినవి చేసుకుంటూ కాంం గడపాలనే భృత్యం మారితే కొంటులకూ పురోగమించా మనుకోవచ్చు" అని వ్రాశారు. దీనివల్ల వారికి ఈ వసులో ఎక్కువ అవకాశం లేదేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను కాని యిది మన చేతితో మనము తయారుచేసినవి చూచినప్పుడు కలిగే ఆనందం ఎవరికి వారు అనుభవించవలెనే గాని చెప్పుటకు పిలువలేదు.

జి. కుంభరాజు (సిరిసిల్లా-2)

'అయినవారు-కానివారు'

మహారాజుల శిక్షణ రాసురాను మనీ అక్కడేయంగా ఉంటుందంటే, అ సులభ (మా)పనితందే అని చెప్పుటలో అతిశయోక్తి లేదు. 15-3-61 తేదీ ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలోని "వచ్చు" గారి వ్యాసం 'విజ్ఞాత్రం' బాగా లేదు. అందుకు చాలా నిజాన్నిచ్చానన కూడా. అధిష్టలు ఉద్యోగం చేయడం (అంత) మంచిది కాదన్న మాటను మూటికి మూడుటల్ని విలం. కాని వచ్చుగారి జవాబులేని అర్థమేమిటో వాకు వర్తిక ద్వారా తెలుపుతారని అతిస్తాను.

భారతదేశ స్త్రీల నిర్బంధాల అభివృద్ధిలోకి వచ్చినా, వింత స్వీతంత్ర్యము గడించిస్తా పాల్గొన్న

దేశపు స్త్రీలు మూడిరి మెలగుట (ఉద్యోగం చేయటం కానివ్వండి, మరి యింకా అడవారు చేయరానిది ఏమైనా కానివ్వండి) ఎంత కష్టమో అన్న సూక్తిని మనస్సులో ఉంచుకుని మరి వారి ఉద్యోగము వర్తిక ద్వారా తెలుపగలరని ఆశిస్తూ ఉన్నాను.

కె. సి. రెడ్డి (పాడరాబాదు)

పసుపునూనె ప్రభావం

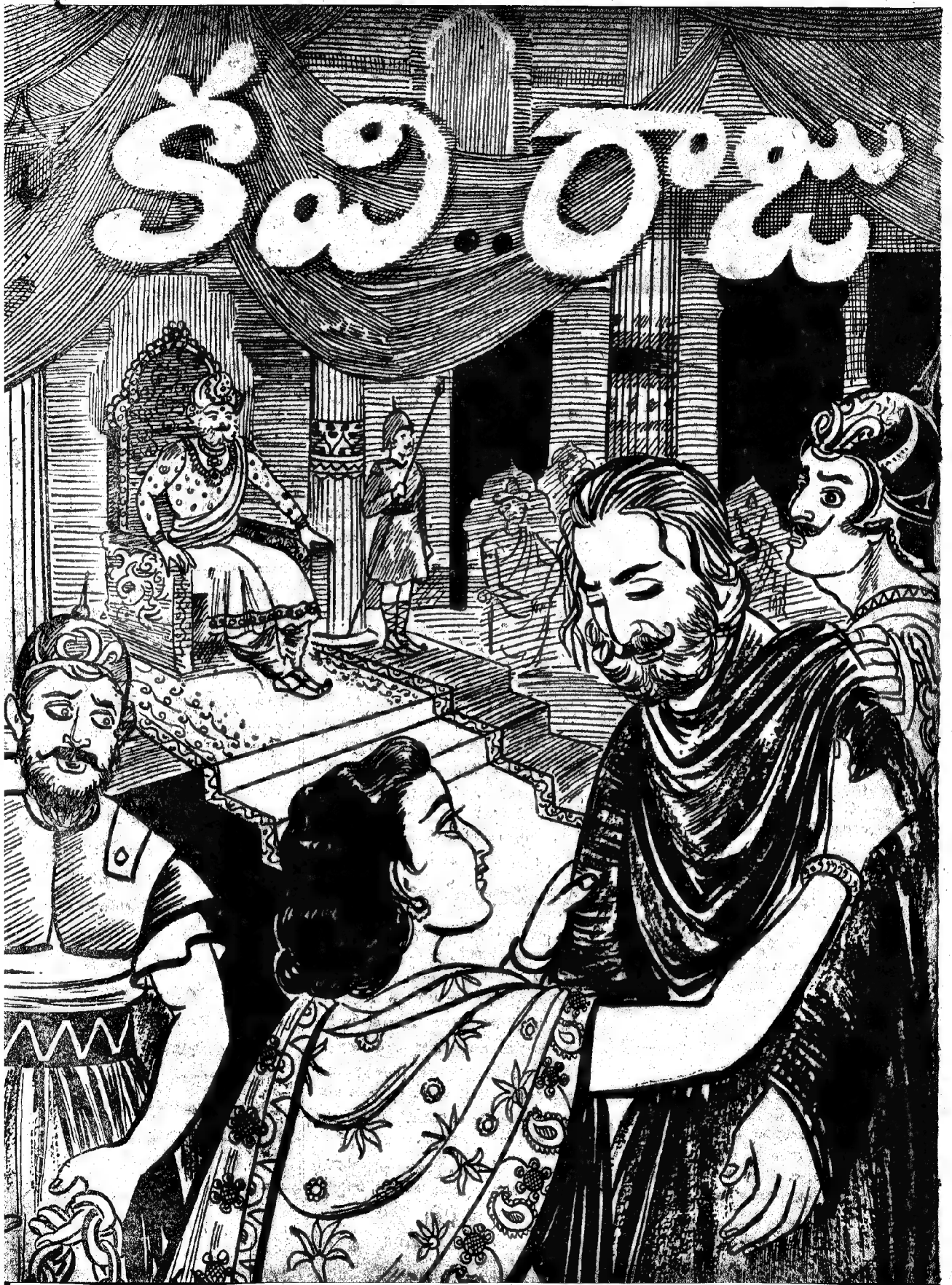
1-2-61 వారపత్రికలో వారి మార్గరత్నం శ్లోకు నిత్యము పసుపు నూనె వాడుటవలన మొఖము మెరుగుగా ఉంటుందని వ్రాశారు. ఆ ప్రకారము నేను 20 రోజులు చేపేనుప్పటికే వివరితమైన వేడిచేసి కళ్లు మంటలు, నీరూ కారటం, ఎర్రబడి జోతుల్లాగా అయినవి తాక్షరుగారికి చూపించాల్సిన వరిస్థితి ఏర్పడింది. 4 రోజులు జాగ్రత్తగా మందు వాడిన తరువాత ఇప్పుడు కొంచెము తగ్గినవి.

జి. కమం (వరహాపురం)

అన్నపూర్ణకు వచ్చిన తిప్పలు

ఒక పూరిలో ఒక పండితుడు వుండేవాడు. ఆయనకు ఒక కుమార్తె వుండేది. ఆమె పేరు అన్నపూర్ణ. అయితే పండితుడు ముద్దుగా "అన్నం" అని పిలిచేవాడు. ఒకరోజున ఒక బాటసారి ఆకలి గొనివచ్చి ఆయాగ్ని! 'అన్నం పెత్తారా' అని అడిగాడు. పండితుడు జాలి గొని వెంటనే ఏమే "అన్నం వుందా" అని అడిగేడు. వంట యింట్లో వున్న ఆమె అలవాటులోపారబాటు అన్నట్లు లేదంటే ఇప్పుడే బడికి వెళ్లింది అని జవాబు చెప్పింది. ఈ మాటలు వింటున్న బాటసారి నిర్ధారితపోయాడు.

జి. వి. సరోజినీదేవి (కొత్తపేట)

మరి! పూర్వకాలంలో రాజులుండే వారుకదా! వారి దగ్గర మంత్రులు, సామంతులు, సేనానాయకులు, అందరూ వుండేవారు.

అంతే కాదు! కవులు, గాయకులు, కూడా వుండేవారు. భోజరాజ ఆస్థానంలో కూడా ఎంతో మంది కవులు, గాయకులు బోల్డు బోల్డు మంది వుండేవారు.

భోజరాజ కూడా పండితుడు. కవులను నన్నానించే వాడు. పద్యం చెప్పిన ప్రతికవికి అక్షరలక్షల ఖచ్చి గౌరవించేవాడు. అప్పుడప్పుడూ తను సమన్వయనిచ్చి ఇతరులను పూరించమనేవాడు. పూరించినవారికి అగ్రహారముల నిచ్చి సత్కరించేవాడు.

అతని ఆస్థానములో రత్నాల వంటి కవులుండేవారు. ఆరోజు సభా మండపం కిట కిట లాడుతూంది.

వారివారి స్థానాలలో మంత్రులు, సామంతులు, సేనానాయకులు, మొదలగు వారు కూర్చుని ఉన్నారు. సభామంటపం కన్నులపండుగగా అలంకరించబడి ఉంది.

ఎత్తుగా వున్న వేదికపై రత్న ఖచిత సింహాసనము ఖాళీగా వుంది. వజ్రాలతో వైడూర్యాలతో ధగ, ధగ, మెరిసి పోతూంది. దానికిరు ప్రక్కలా వింజామరలు పట్టుకుని ఇద్దరు పరిచారికలు నిలబడి వున్నారు.

ఇంకా రాజు రాలేదు.

అందరూ భోజరాజకోసం నిరీక్షిస్తున్నారు.

ఇంతలో మంగళవాద్యాలు వినవచ్చాయి. వంది మాగధులు రాజును పొగుడుతూరాగా, భోజరాజ ఆ సభామంటపంలోకి ప్రవేశించాడు.

“శ్రీశ్రీశ్రీ భోజమహారాజులకు శై” అన్న కేకలతో సభామంటపం గోడలు ప్రతిధ్వనించాయి.

భోజరాజ తీవిగా కత్తిపై చేయించి, చరాచరా రత్నకంబళిపై నడుచుకుంటూ వచ్చి, వేదిక నెక్కి, సింహాసనాన్ని అలంకరించాడు.

అందరూ కూర్చున్నారు.

భోజరాజ సభ సంతటిని కలయచూచాడు. అతని కళ్ళు దేన్నో వెతుకుతున్నాయి. చిరునవ్వుతో అమాత్యులవైపు తిరిగి “మంత్రి

ఆమంచర్ల కృపానిధి

వర్యా! కవి కాళిదాసుగారు రాలేదా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ఇంకా రాలేదు ప్రభూ. వర్తమానం వంపాము. రావచ్చు.” అని మంత్రిగారు జవాబు చెప్పారు.

కొంతసేపు ఆలోచనలో పడ్డాడు రాజు.

తర్వాత సభ సంతటిని కలయచూచి, చిరునవ్వుతో ఇట్లన్నాడు - “అందరూ వచ్చారు. కానీ కాళిదాసుగారు మాత్రం రాలేదు. ఆయన వచ్చేంతలో మీకో సమన్వయిస్తాను. జవాబు చెప్పండి చెప్పగలరా?”

“చెప్పండి ప్రభూ!” అన్నారు అందరూ.

భోజరాజ ఏం సమన్వయిస్తాడో అందరి మనస్సులు ఉరకలు వేస్తున్నాయి. అందరూ ఆతృతతో వున్నారు.

“చెప్తాను” అంటూ ఈ విధంగా రాజు వారిని ప్రశ్నించాడు.

“ప్రపంచంలో ఏవరికీర్తి ఎక్కువగా నాలుగుదిక్కులా వ్యాపిస్తుంది. రాజుదా? లేక కవిదా? ఇద్దరిలో ఎవరు గొప్ప?” సభ అంతా నిశ్శబ్దమయింది.

ప్రశ్నను విని అంతా నిశ్చేష్టులయినారు.

“ఏం చెప్పలేరా? మంత్రివర్యా! మీరు?” భోజరాజ కంఠం ఖంగుమంది. ఆయన ముఖంలో చిరునవ్వు తొండవిస్తూంది. ఒక్కరూ నోరు కదపలేదు.

సమాధానం మాత్రం ఏమని చెప్తారు? ఏదిచెప్తే ఏమవుతుందో? అని అందరి భయం.

భోజరాజ పకపకా వవ్వాడు. అతని తలపాగాకున్న ముత్యాల హారం అటూ, ఇటూ, పూగులాడింది.

“ఏం! మీకు ప్రశ్న అర్థం కాలేదా? అయితే మరొక్కసారి చెప్తున్నాను. ఈ ప్రపంచంలో ఏవరికీర్తి ఎక్కువ వ్యాపిస్తుంది. రాజుదా? లేక కవిదా? ఇద్దరిలో ఎవరు గొప్ప?” అన్నాడు భోజరాజ తిరిగి.

“ఇంత మందిలో ఒక్కరూ చెప్పలేరా?” భోజరాజ కంఠంలో హేళన ధ్వనించింది.

“ప్రభూ! ఎందుకు చెప్పలేరు! నేను చెప్తాను దానికి జవాబు.” అంటూ ఒక కంఠం వినబడింది.

సభా మంటపం ద్వారం వద్ద చిరునవ్వుతో నిలబడివున్న కాళిదాసు వైపు అందరూ తిరిగారు.

భోజరాజు ముఖం వికసించింది.

“దానికి జవాబు నేచెప్తాను ప్రభూ!” అంటూ గబగబా నడుచు కుంటూ తన ఆసనాన్ని అధిష్టించాడు కాళిదాసు.

అంతవరకు జవాబు చెప్పలేని స్థితిలో వున్న మంత్రిగారు, ఇతరులు “అబ్బ” అని నిట్టూర్చారు.

“విన్నాపు కదా నా ప్రశ్న?” అని ప్రశ్నించాడు, భోజరాజు కాళిదాసును.

“అఁ!” అన్నాడు, కాళిదాసు. “జవాబు కూడా చెప్పగలను అను మతిస్తే”

“త్వరగా చెప్పవయ్యా” అన్నాడు. అతని కంఠంలో వినయం తోణికినలాడుతూంది.

కాళిదాసు నిల్చున్నాడు. పై పంచెను సరిచేసుకుని భోజరాజు వైపు తిరిగి “ప్రభూ! ఏదైనా తప్ప చెప్తే మన్నించండి” అన్నాడు.

అందరు, భోజరాజు కూడా ఎంతో ఆత్రుతతో కాళిదాసు సమాధానం కొరకు వేచియున్నారు.

అప్పుడు కాళిదాసు కంఠం ఖిగుమంది.

“ప్రభూ! నిశ్చయంగా కవియొక్క కీర్తి నాలుగు దిక్కులా వ్యాపిస్తుంది. రాజయొక్క కీర్తి వ్యాపించినా అది అతని రాజ్యంలోనే. మీరడిగిన దానికి ఇదే సమాధానం. ఊమించండి.”

అందరూ కాళిదాసు చెప్పిన సమాధానానికి ఆశ్చర్యపడ్డారు.

“కౌరాల!” అంటూ ముక్కున వేలేసుకున్నారు.

రత్నాల పీటపై వున్న కాలును క్రిందపెట్టాడు భోజరాజు. లేచి నిల్చున్నాడు. అతని ముఖంలోని చిరునవ్వు మాయమయింది.

౩౭ - రాజు

“అఁ!” కవిదా? పొరబడుతున్నారు కవివర్యా! ఎప్పటికీ రాజుడే. తెలిసే చెప్తున్నారా?” అన్నాడు.

“దీనిలో పొరపాటేమీ లేదు ప్రభూ. నిశ్చయముగా కవియొక్క కీర్తి రాజకంటే యెక్కువగా నాలుగు దిక్కులా వ్యాపిస్తుంది.”

“అఁ! ఎంతదైర్యం! మమ్మల్నే ధిక్కరిస్తావా? భో! ఇక నీ ముఖం

‘బాడిగ’

‘మా ముగ్గురికీ కలిపి ఎంత పుచ్చుకుంటా’వని అడిగాడు తనభార్య, ఒక పిల్లవాడితోనూ రిక్తా ఎక్కబోతున్న ఒకాయన. “మీ ఇద్దరికీ కలిపి అర్థరూపాయి. పిల్లవాడికి ఛార్జీ ఏమీలేదు.” రిక్తాలాగేమనిషి జవాబిచ్చాడు. “అయితే మేమిద్దరం నడిచివస్తాం. మావాడిని మాత్రం తీసుకురా” అన్నాడా పెద్దమనిషి.

నాకు చూపకు!” అన్నాడు కోపంతో భోజరాజు.

కాళిదాసు నవ్వుతూ అన్నాడు: “పోతాను. ప్రభూ! అసలు జవాబు చెప్పడం నా తప్ప. కానీ ఏం చేస్తాం. ప్రభూ! నీరు పల్ల మెరుగు నట్లు నిజము, దేముడే కాదు, అందరూ తెలిసికుంటారు. ఇదో పోతున్నాను. కానీ కాళిదాసును మరువకండి” అంటూ కాళిదాసు

తనువున్న స్థానం వదిలి చకాచకా నడుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

జరిగినదంతా నోరు తెరుచుకుని చూస్తున్నారు అందరూ.

“ఎంత దైర్యం” అనుకున్నారు. “భోజరాజు తొందరపడ్డాడేమో” అని అనుకొన్నారు కొందరు.

ఆ రోజుకు సభ చాలించి కోపంతో వేదిక దిగి గబగబా తన మందిరం వైపు వెళ్ళిపోయాడు భోజరాజు. వారం రోజులు గడిచాయి.

కాళిదాసు ఆవూరు విడిచి పోయి నట్లు భోజరాజుకు వర్తమానం అందింది. ఇది విని భోజరాజు చాలా బాధపడ్డాడు. అన్యాయంగా తను కాళిదాసును అవమానించాడే! అతనుమాత్రం తప్పేమీ చెప్పాడు? తనడిగిన దానికి జవాబు కదా చెప్పినది. తనకంత కోపం ఎందుకు రావాలి? కాళిదాసు చెప్పిన దాంట్లో నిజముండకపోదు.

ఈ విధంగా భోజరాజు బాధ పడేవాడు. భోజనం చేస్తున్నా, పడుకున్నా, ఉద్యానవనంలో విహరించినా ఇదే ఆలోచన తను కాళిదాసును అవమానించాడేమోనని. రాజకార్యాలలో అశ్రద్ధ వహించాడు. ఎవరితోనూ మాట్లాడడం మానేశాడు.

ఒకరోజు మంత్రి రాజు నడిగాడు రాజు విచారానికి కారణం. ఇక భరించలేక భోజరాజు మంత్రితో అంతా చెప్పాడు.

మంత్రి ఇదంతా మొదటనే పూహించాడు. నవ్వుకున్నాడు. భోజరాజు మంత్రితో, “మంత్రి గారూ! అన్నిచోట్లకు నేవకుల్ని పంపించి కాళిదాసును వెతికించి తీసుకురండి. ఆయనకు తీరని అపకారం చేశాను. ఆయనను ఊమా

కృణ అదగనిచే నాకు శాంతిలేదు." అన్నాడు ఆ వేదనతో.

"చిత్తం" అన్నాడు మంత్రి.

మంత్రి నలుదిక్కులా సైనికుల్ని పంపాడు. కాళిదాసు కోసం పూయారు గాలించారు. కానీ కాళిదాసు ఎక్కడా కనపడలేదు.

ఇది విని ఇంకా విచారించాడు భోజరాజు. ఆఖరికి ఒక రోజు మంత్రితో, "మంత్రిగారూ! ఇక ఏంలాభంలేదు. నేనే పోతాను. నేనే కాళిదాసును వెతికి తెస్తాను" అన్నాడు. "వద్దు ప్రభూ! మీరు పోతే ఇక్కడ ఎట్లా" అన్నాడు మంత్రి. "నామాట కాదనకండి. నేనచ్చేంతవరకు రాజ్యాన్ని కాపాడండి. వస్తే కాళిదాసును తీసుకుని వస్తాను. లేకుంటే భోజరాజు లేడనుకోండి."

భోజరాజు పట్టినపట్టు విడువడని మంత్రికి తెలుసు. ఒక రోజు ఎవరికి తెలియకుండా మంత్రి ఆజ్ఞ ననుసరించి ఒక సామాన్యుడి వేషంతో బయలుదేరాడు భోజరాజు. కొంత డబ్బు మూటకట్టుకున్నాడు.

ఊరూరు తిరిగాడు.

ప్రతి పూరులోను ఆగేవాడు. అక్కడ ఎవరన్నయినా అడిగేవాడు, "భోజరాజు మంచివాడా" అని. "ఆయనా! ధర్మప్రభువులు". అనగానే భోజరాజు ఆనందపడేవాడు. కాళిదాసు పొరబడ్డాడేమో అనుకున్నాడు.

అక్కడనుండి వేరే పూరుకు పోయేవాడు. అక్కడ ఆగి ఎవరినైనా అడిగేవాడు. "కాళిదాసు తెలుసా" అని. "ఆ! ఆయనా! ఆయన్ని తెలియని వారెవరైనా వుంటారా" అనేవారు.

చాంతో భోజరాజు హృదయం

అంద్రసచిత్రవారప్రక

నవ్వబోకోసామి!

'కర్వరి'

నవ్వబోకో సామి!

నా తోటలో విచ్చు

పువ్వులే చిన్నవని

నవ్వబోకో సామి!

రతనాల మండీర రవళిలో మైమఱచు

వతిలోక నాథుండ వైన నీకడ జేరి

గతిలేని పెతలలో కరగిపోయెడివారి

చితుకు గ్లాధల నేను చిలికించి పలికింతు;

దివ్యలో కొడివోలే

తెగిరాలుదునటంచు

కవివించి గాయాల

త్రవ్వబో కోసామి!

నవ్వబోకో సామి,

నా తోటలో విచ్చు

పువ్వులే చిన్నవని

నవ్వబోకో సామి!

నీవు తారలరాశి నింగిలో పఱపించి

భావాల వీధిలో పయనింపజనువేళ

పూవులేకున పొరలి భూజేవి యె

కావిమబ్బుల నీటి కతలనే వినిపింతు

మువ్వలోపల దాగు

మూగగవ్వనటంచు

వచ్చులో నిలుచుండి

దయమానకోసామి!

నవ్వబోకో స్వామి,

నా తోటలో విచ్చు

పువ్వులే చిన్నవని

నవ్వబోకో సామి!

బాధపడేది. కాళిదాసు చెప్పినదే సరి అయినదేమో అనుకున్నాడు.

ఇట్లా చాలా దేశాలు తిరిగాడు భోజరాజు. ఎక్కడవిన్నా కాళిదాసు కీర్తే. కానీ తన్ను గురించి ఎక్కడా తన రాజ్యంలో తప్పించి, ఎవరూ అనుకోవడం వివరేదు. ఎక్కడా కాళిదాసు ప్రతిభను పొగడేవారే. తన రాజ్యంలోనే ప్రజలు ఈవిధంగా అనుకునేవారు. “పాపం! కాళిదాసు గారిని భోజరాజు పెళ్ళిపొమ్మన్నాడట, రత్నాన్ని కాలదన్నే బాడవడమే? పిచ్చివాడు కాని.”

ఇప్పుడు భోజరాజుకు అంతా అర్థమయింది. తను వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానం సరిగా తెలుసుకున్నాడు.

ఒకరోజు రాత్రి భోజరాజు ఒక రాజ్యం చేరుకున్నాడు. అది రాత్రి సమయం. అప్పటికే భోజరాజు చాలా అలసి వున్నాడు. ఆహారం లేదు. డబ్బు అయిపోయింది. కాని ఒక ఖరీదైన రత్నాలహారం మూత్రం అతని దగ్గర వుంది. దాన్ని ఆ పూరిలో అమ్మి నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఆ రాత్రి ఎట్లో గడిచేకాదు భోజరాజు.

మరునాటి ఉదయాన ఆరత్న హారాన్ని తీసుకుని ఒక కంసాలి అంగడికి వెళ్ళాడు అమ్మదానికి. కంసాలి ఆ హారాన్ని పరిశీలించాడు. ఒక్కసారి భోజరాజు వైపు చూచాడు. మట్టిగొట్టుకుని వున్న దుస్తులలో, వాడిపోయిన ముఖంతో వున్నాడు భోజరాజు. కంసాలి భోజరాజును చూచి దొంగ అని అనుమానించాడు. వెంటనే రక్షక భటులను పిల్చి వారికి అప్పగించాడు ఆ హారంతో కూడా.

కవి - రాజు

రక్షక భటులు భోజరాజును, ఆయన వేషాన్ని చూచి అనుమానించి రాజ్యపురాజు దగ్గరకు బంధించి తీసుకెళ్లారు.

భోజరాజు ఏం చేయగలడు? మరునాడు ఉదయం.

తండ్రి-అబ్బాయి! మన చేలు వంట వండినవి. కూలీలను పిలుచుకొనిరా, కోత కొయ్యాలి.

అబ్బాయి-ఊహూ! నేను పిలుచుకొనిరాను.

తండ్రి-ఎందుకురా?

అబ్బాయి-నాన్నా! మీరే కదా చెప్పారు, కోతలు కొయ్య వద్దని

ఒక వ్యాపారస్థుడు, మామిడి పండ్లు అమ్ముతూ “అణాకారు, అణాకారు” అని అరిచాడు.

ఒకవిద్యార్థి, వెంటనే అతని దగ్గరకు వెళ్ళి ఏమయ్యా ఆ “అణాకారు” ఇలా ఇప్పుడు స్కూల్ కు పైము అయినది త్వరగా వెళ్లాలి.

యస్. రామిరెడ్డి (తిరుపతి)

ఆ రాజ్యపు రాజైన వీరనేనుడు సింహాసనంపై కూర్చుని ఉన్నాడు. కవులు, గాయకులు, మంత్రులు మొదలగువారు అందరూ సభలో వున్నారు. సభ కిటికీట లాడుతూంది.

వీరనేనుడు అక్కడ వున్న సైనికుల వైపు తిరిగి, “దొంగను ప్రవేశ పెట్టండి.” అన్నాడు.

మరుక్షణంలో భోజరాజు సెం

కళ్ళచే బంధింపబడి సైనికుల వెంట రాజు ఎదుట “దోషి”గా నిలబడ్డాడు. అలసిపోయి బోనులో వున్న సింహం లాగున్నాడు భోజరాజు.

“ఇతనే ప్రభూ! ఖరీదైన రత్నాలహారాన్ని అమ్ముతుండగా పట్టుకున్నాము. ఇంత ఖరీదైన హారం ఈ బిచ్చగాడిదగ్గరేందుకుంటుంది. అందుకనే బంధించి మీ వద్దకు తీసుకువచ్చాము” అన్నారు సైనికులు.

ఒక సారి తలెత్తి సభ వైపు చూచాడు భోజరాజు.

ఎంత విధి వైపరీత్యం! మహారాజాధిరాజైన భోజరాజు, పరదేశపు రాజుముందర బంధింపబడి ‘దోషి’గా విచారణకు నిలబడడమా?

భోజరాజు అవమానంతో తల వంచుకు నిలబడ్డాడు. నోట మాట రాలేదు. తన మీద తనకే అనన్యాయం కల్గింది.

అక్కడ ఆసనాలలో కూర్చుని ఉన్న కవులలోనుండి ఒకాయన లేచి, “ఎవరూ! ప్రభువులు భోజరాజుగారా!” అన్నాడు.

ఆశ్చర్యంతో.

“ఎవరయ్యా? కాళిదాసుగారూ! ఆదోషి మీకు తెలుసా?” అని ప్రశ్నించాడు వీరనేనుడు.

తలెత్తి అక్కడ నిలబడివున్న కాళిదాసును కళ్ళార్పకుండా చూస్తున్నాడు భోజరాజు. అయితే కాళిదాసు ఈ రాజ్యంలో వుంటున్నాడా? అనుకున్నాడు.

తను వున్న ఆసనానికి గబగబా నడుచుకుంటూ, భోజరాజును నమీపించాడు కాళిదాసు. వెంటనే అతనిచేతికున్న సంతకళ్ళను విడతీశాడు “ప్రభూ! ఎంత కష్టం వచ్చింది మీకు. ఇక్కడికి ఎట్లా వచ్చాను?”

అంటూ భోజరాజును కాగిలించు
కున్నాడు కాళిదాసు.

అనుకోకుండా కాళిదాసు కన
పడి తన్ను రక్షించినందుకు భోజ
రాజు ఆశ్చర్యపడ్డాడు.

పెంటనే కాళిదాసు చేతులు
పట్టుకుని, “క్షమించు కవివర్యా!
మీకు తీరని అపకారం చేశాను.
అపమానించాను. నన్ను క్షమిం
చండి. మీకొరకే నేను రాజ్యం
నిడిచి బయల్దేరాను. మిమ్ములను
నిడిచి ఈ భోజరాజు వుండగలడా?”

జరుగుతున్నదంతా వీరసేనుడు
శోరు తెలుచుకుని చూస్తున్నాడు.

అప్పుడు భోజరాజును వీరసేను
డికి పరిచయం చేశాడు కాళిదాసు.
అప్పుడు వీరసేనుడు భోజరాజు
చేతులుపట్టుకుని, “క్షమించండి!
పొరపాటు జరిగింది. జరిగినది మర్చి
పొండి. మా అతిథ్యం స్వీకరిం
చండి” అన్నాడు.

అంతే! బిచ్చగాడిలావున్న భోజ
రాజు మహారాజైనాడు. వీరసేనుడు
అతిగొప్పగా నన్నానించాడు.

అక్కడ వీరసేనుడి దగ్గర కొన్ని
రోజులున్నాడు భోజరాజు. ఒక శుభ
ముహూర్తాన వీరసేను డిచ్చిన పరి
వారాన్ని తీసికొని తన రాజ్యానికి
బయల్దేరాడు.

వీరసేనుడి అంగీకారంతో కాళి
దాసు కూడా భోజరాజుపెంట
బయల్దేరాడు.

రెండు రత్నాలు తిరిగి కలుసు
కున్నాయ్!

అంతానచ్చితవారవృత్తి

ఉ గా ది మ జి లీ

కమ్మిశెట్టివెంకటేశ్వరరావు

ఈ అనంతకాల యాత్ర

లో ఉగాది మైలురాళ్లు

ఎన్ని దాటి వచ్చితిన్ ..

ఏ దిశలో గమింతున్...

ఎన్నిసార్లు రిక్తమైన

ఈ జీవన పాత్రికలో

నవజీవం చింపితిన్....

నవాళ లూరించితిన్...

ఎన్నిసార్లు క్రుద్ధప్రకృతి

వీకాకి పెదిరిస్తే

ఎదిరినిల్చి పోతిన్...

విధినే కాసిందితిన్...

ఏమైనను ముగియబోని

దీ విచిత్ర కాలయాత్ర —

ఏనాటికి వగిరిపోని

దీ జీవన వజ్రపాత్ర —

ఈ అనంతకాల యాత్ర

లో ఉగా మైలురాళ్లు

ఎన్ని దాటి వచ్చితిన్ ..

ఏ దిశలో గమింతున్ ..

పల్లకిలో పోతూ కాళిదాసు
భోజరాజుతో అన్నాడు, “ప్రభూ!
ఇప్పటికయినా మీరు చెప్పిన
ప్రశ్నకు సమాధానం తెలుసు
కున్నారా? నేను చెప్పినది సరిఅయిన
దని అంగీకరిస్తారా? కవి కీర్తి నలు
దిక్కులా వ్యాపిస్తున్నందువలననే
అతను ఎక్కడయినా వుండగలడు.
తల దాచుకోగలడు. నివసించ
గలడు. కానీ రాజు కీర్తి ఆరాజ్యం
లోనే. దానివలననే అతని ప్రతిభ
అతని రాజ్యంలోనే వుంటుంది.
రాజ్యం విడిచి బయటికివస్తే అతను

మామూలు మానవుడు. కాని కవి
కనే. ఎక్కడయినా కనే. మీరు
ఈ సంగతి గ్రహించే వుంటారు.
తిరిగి మరొక్కసారి క్షమించమంటు
న్నాను.”

“నిజం ! కవివర్యా నిజం!
మీరు చెప్పినది అక్షరాలా
నిజం! మిమ్ముల్ను అపమానించినం
దుకు క్షమించండి. ఇక అది మరచి
పొండి. కొన్ని సంగతులు అనుభవ
పూర్వకంగా తెలుసుకోవాలి. ఏమం
టారు?” అన్నాడు భోజరాజు. ★

తెలుగువారికి

రచయితలు వరే .

తెలుగు సినిమా రచయితలు మరే భాషా చిత్ర రంగ రచయితలకూ తీసిపోరు, ఇది నిజం.

అయితే

మనం అనుకునే యీ రచయితలు ప్రముఖంగా ఉన్నారు. రెండో విధంగా కథలు, మూడవ స్థానంలో టెక్నిక్ సాంస్కరిక సంభాషణలు వ్రాయగలవారు. కాని

వాటక కర్తలు కారు అంటే..

వాటకం (ద్రామా) సృష్టించి దానిపై రచన కొండ్రతగల నవ్వన్న, సమస్య ఉచితమైన పరిష్కారం చూపించి అవుననిపించుకునేవారు కారు అని తీసి భావం.

అవగా

అలవాటి రంగస్థలంపై వాటకాలు వ్రాసి పై మూటి ద్వారా ప్రేక్షకులను ఉక్కిరి బిక్కిరి చేయగలిగిన వాటక శిల్పులు ఈనాడు లేరు.

మచ్చుకు

'సాంకేతిక' వాటకంలో దర్శనరం చూపిన వాటక విధానంవంటి స్వతంత్ర సృష్టి, దృష్టి కల వారు ఈనాడు లేరు. అందులో పాపులరువాలు. తిక్కరమనకుండా తిప్పుకొస్తుంది వాటకమంతా.

బలిజేపల్లివారి పారిశ్రాంధ్రం, మరొకరి నర చిత్రయాలు అనుకరించడమేగాని, స్వతంత్రించి అటువంటి కథా వాటకం సృష్టించడం తోపించి దాని చెవుక తవుక తవుడలేదు

ఇటీవల ఒక ప్రసిద్ధ సాంఘిక చిత్రం భక్త శ్రీనిధిరాజు కథకు నాగరికం అని అందరికీ తెలుసు!

ఈ రోజున మనకు మల్లాది వారివంటి కవి కథకులూ, సాలగుమ్మి, పినిపెట్టినంటి కథకులు, దేవుల తల్లివంటి కవులు, సింగరి, నరసరాజువంటి వాటక కర్తలు, నదాశీవప్రసాదవంటి సినీ కథావధానులూ ఉన్నారు. అందుకు తోడు

వి. యన్. కె. వి, కమలాకర కామేశ్వరరావుల వంటి భావుకులయిన దర్శకులున్నారు

సముద్రాల, ప్రత్యగాత్మలవంటి తెర సంభాషణ భూషణులూ ఉన్నారు

అయితే వెలువడుతున్న తెలుగు సినిమాలలో వాటికియే తోపిస్తున్నది. ఎక్కడో అక్కడ కథ ఒక్క (టే) విధంగా దెబ్బ తింటున్నది కథనం అనే రైలుబండి నిర్మాతల జోక్యం అనే గుడిబండ పాలిబడి నూళ్ళూరుపేట మెయిల్ గోడవ జ్ఞాపకం తీస్తున్నది.

దానికి కారణం వేరే చెప్పకుండానే చెప్పిం కథకుడ గాని, వాటకకర్తగాని ఏదో అంచనాతో, అథా రంతోనే ముందుకు సాగుతాడు. అందుకు వలసిన పాదన సంపత్తి ముందే కొంత వినియోగిస్తాడు అతని దారికి అడ్డంపడితే మొదట పెట్టుబడి వృధా అవుతుంది అనుకున్న కథ వధ అయిపోతుంది కథాంతరం వుడుతుంది అయ్యవార్ధంగార్చి చేయ బోతో కోతి అవుతుంది

దాదాపు ఈ 'తిక్క' (తిరగేసి) అయ్యవార్ధంగారనే భ్రమదానికి తోనవుతున్నారు—నవ్వుతున్నారు ఆనందిస్తున్నారు జనం

వాణిజ్యం, పెట్టుబడి, వాటి రక్షణ యివన్నీ చలన చిత్ర వ్యాపారానికి అవసరమే.

కానీ

కళగా చలన చిత్రానికి ఈ త్రయం అనవసరం

ఈ సంగతిని సూత్రప్రాయంగానేగాక, ప్రత్యక్ష విధానంలోనూ అమోదిస్తే ఇప్పుటి సినిమా చప్పు దనంపోయి గొప్పదనం 'కన్సిస్టెంట్'

కథకు సంబంధించినంతవరకు కథకుడూ—సినీ రియా రచనకు రచయిత, దర్శకుడు, కథకుడూ కలసి కథన విధానం ఒకటి చక్కగా ఏర్పరచు కొన్నట్లుంటే ఆ విధానంపై పెట్టుబడిపెట్టి నిర్మాత తన అవలుకు మోసంరాని విధంగా కొన్ని సూచనలు చేయవచ్చు. అవి కథకు గొడ్డలి పెట్టు కాని రీపిని మార్చి కథక, రచయితలు అమో దించవచ్చు ఇలా విడివిడి అధికారాలు, పరిధులు చలన చిత్ర సమూహంలోవుంటే కొణిలించగడింపు లెక్క ప్రకారం ఒక వద్దతి ప్రకారం ఉంటే కళగా చలన చిత్రం కుంటువడకుండా స్వతస్సుంద రంగా తయారవుతుంది

కాని,

నిర్మాతల జోక్యం ఎంతవరకు అవగలం? అనేది మిగత వారికి పెద్ద సమస్య—కన్నవారిని కాచుకునే అధికారం మాతకు ఉన్నట్లే కొన్ని వారిని కాచు కునే అధికారం నిర్మాతకూ ఉన్నది మరో విషయం ఏమిటంటే...

అవలు నిర్మాతలకు (కొందరు) ఉన్నంత సొంతే తిక పరిజ్ఞానం, కథా కథన చాతురి, అఖారికి కామరా కోణ విన్నాణం, ఆ యా కొణల వారికి ఉన్నట్లు కన్పించదు మంచి వదువరులు, స్వతహాగా బుద్ధి వికాసం కలవారు, క్రాంతదర్శులూ అయిన నిర్మా

తలు లేకపోలేదు చూస్తూ చూస్తూ వారు తమ చలన చిత్ర కన్యక తప్పు టడుగులు వేస్తూంటే పన్నెయించి పూరుకోలేరు అప్పుడు జోక్యం కన్న లోక్యం లేదు, తప్పుడు.

అదే మరి కొన్ని వట్లు జరుగుతున్నది అతి కాదనడం అనివేకం

తమ కళాకారులతోపాటు పరిశ్రమించి, సేవ్య సేవకభావం రాకుండా, పెట్టుబడి పెట్టుబడి రట్టుబడి కాకుండా కష్టించే నిర్మాతలూ ఉన్నారు.

చేయాలి?

నిర్మాతలతో..

దర్శక నిర్మాత, నిర్మాత కథకుడు, నిర్మాత—సంగీత దర్శకుడు, నిర్మాత—భాయా గ్రాహకుడు, నిర్మాత నటుడు, పంటివారు ద్విగుణ భూషణులున్నారు. వారు అలా కాలేస్తున్నారు కూడా. 'శంకరాల్' (భరణి) చిత్ర కథా రచయిత దర్శకత్వం, ద్విప్రతాభినయం, గానం కూడా నిర్వహించిన నటీమణి భానుమతి అందుకోక ముచ్చతునక.

పురాణ కథా సరోవరం అవతోడించి రావణ కథా మణులను ఏర్చి కూర్చి 'సీతారామ కళ్యాణం' చిత్రమాలును తీర్చడానికి పరిశ్రమిస్తున్న సోదరులు రామారావు, శ్రీనికమరావులు వాణి. అటు నిర్మాతలయితే ఇటు నటులుగా ఒకరు దర్శకులుగా, సంగీత సూచకులుగా, ఉత్తమ లక్ష్యా లతోపాటుబడుతున్న నిర్మాతలు వీరు

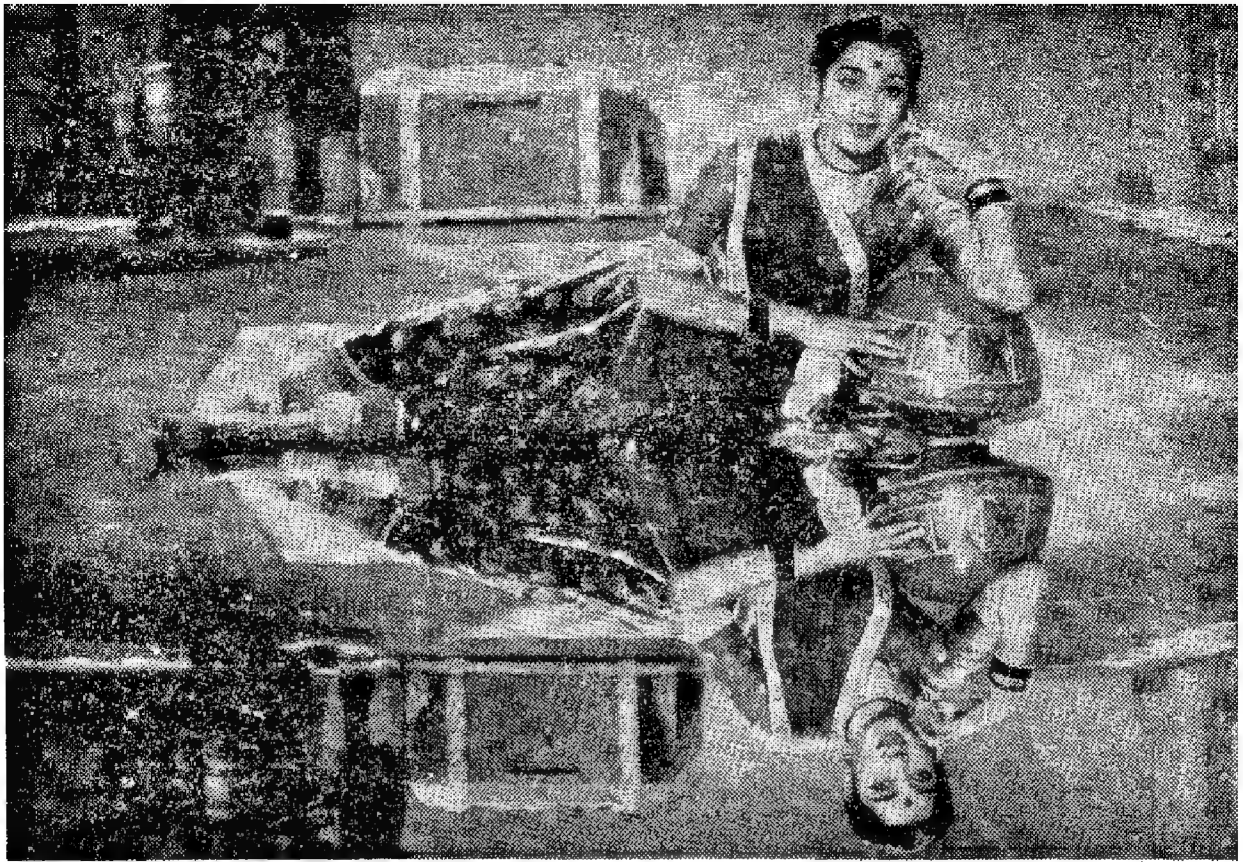
వీరి ఏమై వా

నిర్మాతలలో సాంకేతిక నిపుణులూ, సాంకేతిక నిపుణులలో నిర్మాతలు ఉన్నారు మొత్తంమీద వారి వీరి సమ్యగమబంధం ఉంటేనే 'కళ' కుంటున్నా వడదు.

కళా కుసుమ వికసనానికి వీరి ప్రతిభా కిరణ జన్మనంయోగ్వికేయ అవసరమైనంతగా పరస్పరం వీరి సేవీ పూచీలు అవశ్యకం కావు.

మహేంద్రాపిక్చర్సువారి "కృష్ణ పేమ"లో జమున

మహేంద్రా పిక్చర్స్ వారి చనవత్తర బొరణికం కృష్ణ పేమ ఏప్రిల్ 20 ప్రాంతం విడుదల అవుతుంది జమున, బాలయ్య, రేలంగి వగైరా నటించే ఈ చిత్రానికి సంగీతం పెండ్యారాజుగేర్చరావు

విజయావారి భారీ జానపదం 'జగదేకపీఠం' మనోహర దృశ్యకావ్యంగా, వేటనర్తకంగా తయారయినట్లు వార్త ఏప్రిల్ లో కొన్ని పతాక ముట్టలు చిత్రీకరించగానే చిత్రం పూర్తి అవుతుంది దర్శకుడు కె. రెడ్డి తెర పాటక రచన పింగళి పాళి సంగీతం పెండ్యారాజుగేర్చరావు ఎన్ టి రామారావు, బి. సరోజాదేవి, రేలంగి, ముక్తామల, రాజవారి, పి ఎన్ ఆర్ గిరిజ, విజయలక్ష్మి, కన్నాంబ నటస్తున్నారు వాయ మార్కన్ బోర్ట్జ్

డి డి ఎన్ వారి 'సెంటిమెంట్' గురూ శింజే చిత్రం 'పెండ్లిపీటలు' ఏప్రిల్ చివరకు విడుదల కానున్నది ఎన్ టి రామారావు, దేవిక, కన్నాంబ, రేలంగి, గిరిజ, మార్కాంతం, శర్మ, హేమలత, పి ఎన్ ఆర్ నటస్తున్నారు కథా అవత తూలికాభూషణ్, మాటలు, పాటలు రుద్ర అశ్రేయ, శ్రీశ్రీ దర్శకుడు అమంవర్మ షుగిరిరావు (ఆగ్నేయ)

వార్తా భరణం

కె సి ఆర్ట్ వారి 'కన్న కొడుకు' ఏప్రిల్ లో విడుదలకాగలదని వివిధ జగ్గయ్య, దేవిక, రాయాదేవి, రమణారెడ్డి వగయిరాలు నటులు సంగీతం కోదండరాజు దర్శకుడు కృష్ణ (ముంద డుగు) రావు

నేషనల్ ఆర్ట్ థియేటర్ వారు 'గులేకావలి' బొరణిక చిత్రం నవ్య రీతులలో నిర్మిస్తున్నారు భావన శ్రీ సీ నారాయణరెడ్డి పాటలు, నము (రాం జావియర్) మాటలు నమకూరు న్నవ్వారు వాయికా పాత్రకు సరికొత్త తారకు ఈ చిత్రంలో సరివయం చేయాలని నిర్మాతలు వంకర్జినారు ముఖ్య నటుడు వందమూరి తారక రామారావు సంగీతం గాలిపెంచల స్వరసింహ రావు, నిర్మాత త్రివిక్రమరావు

శిరధివారి 'కలసి ఉంటే కలదు నుఖం' (బాగ పిలిచి) లో ఎన్ టి రామారావు, సావిత్రి, రేలంగి, హరహన్ వగైరా నటస్తున్నారు చిత్రం మూడవవంతు పూర్తయినది తిరిగి ఏప్రిల్ 14 వ తేదీ మంచి చిత్రీకరణ జరుగుతుంది సంగీతం వేణు దర్శకుడు తాపి చాగళ్ళ

శ్రీరామా పిక్చర్స్ వారి 'దేశద్రోహులు' అనే రాధ పరికోధక సాంఘిక చిత్రం మాతన రీతిని చిత్రీకరిస్తున్న ఈ చిత్రం దాదాపు నగం పైగా పూర్తి అయింది ఎన్ టి రామారావు, దేవిక, గిరిజ, రాజవారి, రమణారెడ్డి, కాంతారావు, రామ కృష్ణ, కోభన్ బాలు వగైరాలు నటస్తున్నారు ఇటీవలనే జేమినీచంద్ర, గిరిజల చిత్రాలు చిత్రీకరించారు సంగీతం సాబారు రాజేశ్వరరావు, దర్శకుడు బోర్ట్జ్ ముల్లారావు.

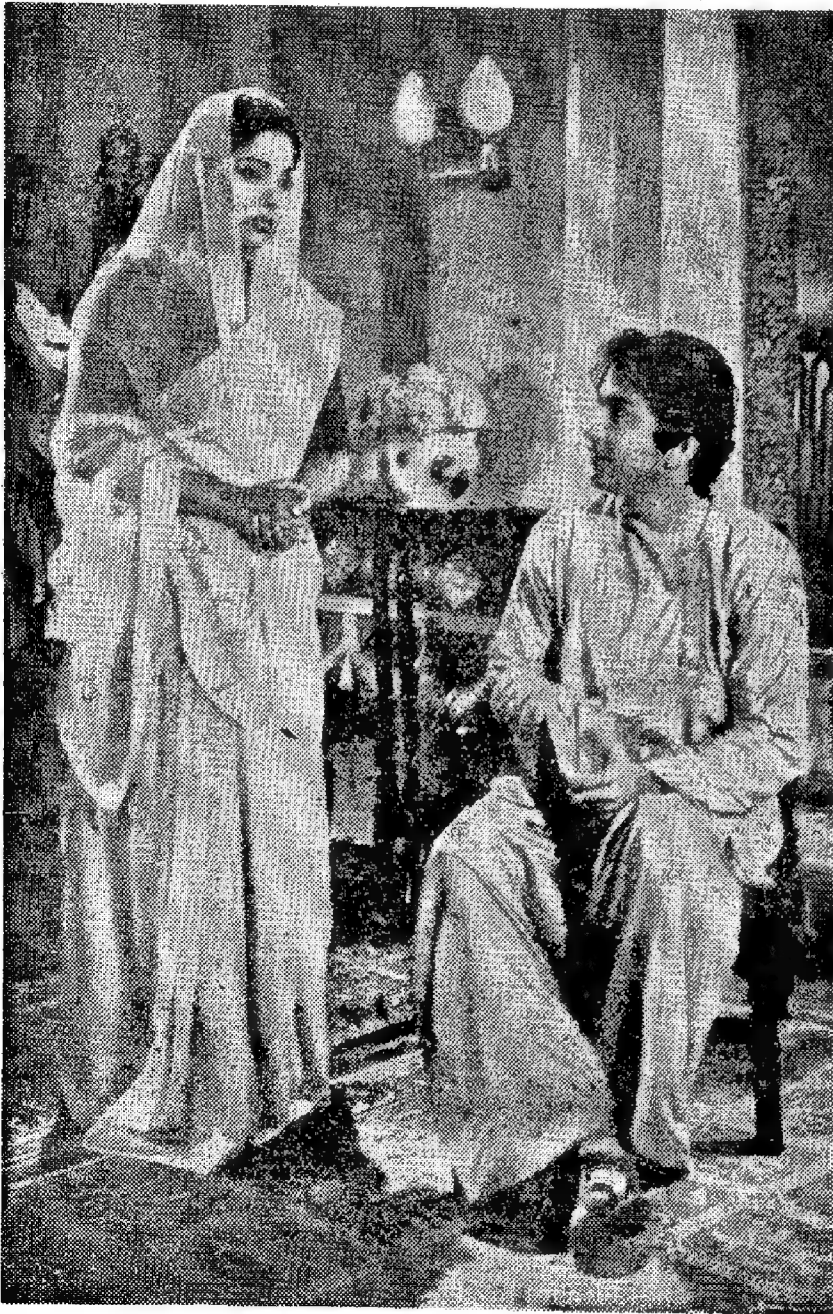
ఏకల్ ప్రొడక్షన్స్ వారు తమ బొరణిక చిత్రం 'వరలక్ష్మి వ్రతం' ప్రారంభించారు శాంతారావు, రాజవారి, కృష్ణ కుమారి, మినాకుమారి, రమాదేవి, జయశ్రీ, వత్సనారాయణ, బాలకృష్ణ, జగ్గారావు, నటస్తున్నారు సంగీతం రాజన్, వాగ్గెడ్ర రచన తి కృష్ణ మూర్తి దర్శకత్వం వరతాచార్య

లిలితకా వికేతన్ వారి 'ధృత్ జయదేవ' పద్మావతి వరణ చారణ చక్రవర్తి మధుర గాధ ఏప్రిల్ తొలి భాగంలో విడుదల కాగలదని తెలిసింది రచన నము దారాభువాచార్య సంగీతం కృరరావు నాగేశ్వరరావు, అంజలి, రేలంగి, కె సి ఎన్ శర్మ మిక్కిలిమేని నటస్తున్నారు దర్శకుడు టి రామారావు.

సినాకే రాకతో తెలుగు చిత్ర కవిత్వ వర్ధనం కౌత్సనీరు పెట్టుకున్నది ఎన్.ఎ.టి.వారి 'గుర్రుకావలి' చిత్రంతో సినాకే వివిధ గతులతో చిల్లరమ్మ శిరాలు రచిస్తున్నట్లు తెలుగు దేశీయత గుఱాళింతే ముడికట్టు, కలుకులున్న ఎన్నో

ఉపయోగిస్తున్నామని నిర్మాత, ముఖ్య కుటుంబం ఎన్.టి.రామారావు వెల్లడించారు.

'కవితాభోరణి' ఇ.త.ర.రంగంలలో వలెనే సినీ రంగంతోమా మారాలి అందుకోవడం సినాకే వంటి భావజని అవ్వనివాం అన్నారు రామారావు

భరణివారి "చిల్లరమ్మ"లో భానుమతి, రమణమూర్తి.

కిందదంతులూ, కుశంకలూ మితిమీరినప్పుడే, తృప్తి, దానివల్ల, మరి కూడా చెడడం మామూలు చిత్రతోకంటే కలాధన అయింది కొంత యిటు వంటి మామూళ్లు, మామూళ్లు అయినాయి

వల్లెత్తి నిలేయమీద, పాటి కలాకారులమీద, కనిమీద కవి, మరొకరిమీద ఇంకొకరు — ఈ మాటి పాటిలు తెలుగు మరకలే గాని మెరుగులు కావు జాడీం జాడీలలో నవ్వారు ద్వేషాలు పూరవేస్తే దానివల్ల ప్రయోజనం లేదు రుచివరి లేని ఎరుగై కళ కళవరిస్తుంది

ఎవరి వై యుక్తిక పురోధివృద్ధికి వారు పాటించడం మంచిదే దార్జిన వెప్పెడు కాని ఇంకొకళ్లు అణచి మనం పైకి రావడం లాభమే గాని తులం కాదు.

* * *

అనర్థమైన ప్రకటనల వల్లాల (Wall Posters) పై వర్షోదయ నాయకులు లేవన ఉద్యమంపై కొందరు సినీకారులు వ్యక్తిగతంగా ఇటీవల ఏకీభావం ప్రకటించారు మరి పరిధులు దాటిన సంఘటనలలో వాటిని సరిదిద్దాలి తప్ప దీని పేరి భావం

విజయ

తమిళ సినీమా బొమ్మలు చూసినా అది నమం అన ముడిపించకపోదు

కృంగారం అవర్ణం కానంతవరకు బంగారమే. ఆ బంగారం పదార్థమైతే వెంగాలి వెండితెరమీద.

* * *

కవ్వాంబ అనగానే మన పాఠికేళ్ళు తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమ కళ్ళలో మెదులుతుంది 'కృష్ణంభజే రాధా' వేదే రాజన్గేలే 'భారతదేశం మనదే కానీ పరితము మనదే' ఇర్లాది పాటలూ ఒక్కసారి వెపుం రింగుమంటున్నాయి గృహంక్షేపా వల్లాటి నాగ ముగ్గా, తల్లిగా, ప్రేయసిగా అమె ఎన్ని విధాల పాత్రలతో గడించుకొన్న కళాతపస్వి తన సమాజ కాంక్షగలంతో అమె రసవీణలు రకరకాలుగా పలికింది ఉత్తమ నటన అందించినది ఇటీవల అమెకు అనారోగ్యం కలిగి దాదాపు రెండు నెలలపాటు చిత్ర పరిశ్రమ న్తంధించిపోయింది! తిరిగి వస్తే 10 నుంచి అమె రంగంలో కాలు పెడుతున్నారు

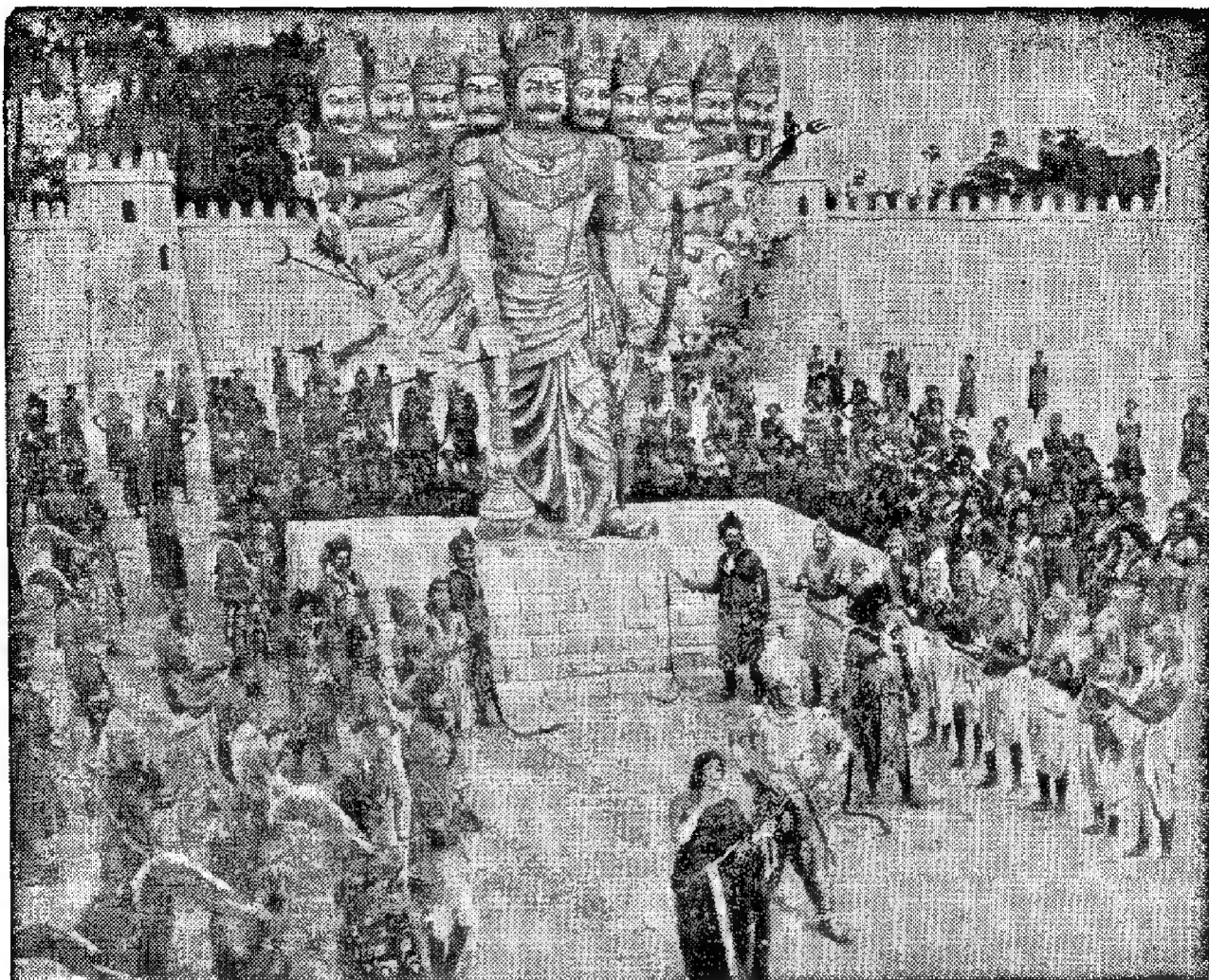
ఒకటి అనారోగ్యం కలిగి అనంతరమైనది అంటే అమె స్థానం ఎంతటిదో తెలుస్తుంది

★

మహాదాశిక్వర్ సవారి "కృష్ణమేఘ"లో జమున, బాలయ్య

(శ్రీ) కాంత్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "సతీసులో" లో రావణ ప్రతిమానాటిక

స	రి	గ	మ	లు
---	----	---	---	----

'సెంటి మెంటాలిటీ'

ఛౌమ్యూర్ వ్యయిర్ 'మ్యూటీ' తీసి అందులో పువ్వు ఒక్కొక్క నీలిన ఏరి దానికో కథా దేహం నమర్చించి తెరకు అనువదించుకుంటే చాలు—నీటి పరిశ్రమ ఉధయతారకమైన కళాసేవ కాక తప్పదు' అన్నారు ప్రసిద్ధ చిత్ర నిర్మాత శ్రీ దినహా ఛాన్సల వారాయణ

'మన బతుకంతా సెంటిమెంటు తప్ప మరోటి కాదు. దేవుడికి జీవుడికి గల అనుబంధమే సెంటిమెంటు. మన గడ్డ మీద దేవుడులేని జీవుడు లేడు. పరంలేని ఇహంలేదు. ప్రతిదీ సెంటిమెంటుతో ముడి పోతున్న పుంటుంది. అందుకు విభిన్నంగా ఉండే సంఘాన్ని సహించనట్లే చలన చిత్రాన్ని క్షపించదు జనత' అన్నారు శ్రీ డి వి యన్.

"ఉర ర భ్రవంతో పీల్ మాంసంతినే ఎన్ని మో

అటు గుంటూరు గోగూర మన ఎలా తెలుస్తుంది? పొరలోకి తుప్పి తో కూడిన సెంటిమెంటు పొరభం, ఐహికభోగంయిన పొక్కట్లలకూ అలాగే తెలియదు.

వారికి తెలికపోవడం కూడా వారి గొప్పదనమే. అనుకుని అనుకరించబోవడం హాస్యాస్పదం 'సెంటిమెంటు' విడచిన పాముగరిడిలు అంటువంటినే."

'సెంటిమెంటు' లేని బాలెంటు మంటికీ మెంటికీ కాకుండా పోతుండు ఆయన నమ్మకం.

రంగస్థలం వాటకాల విజయానికే ఇదే కారణం. మంటారు డి ■ యన్

హై రా ణీ కా లం

'శక్తిముందు కదలాడే సాంఘికంకన్న కథలుగా కట్టు కథలుగా మిగిలిపోయిన పౌరాణికాలు గొప్పవి.

శక్తిముందు వాటిని అడ్డంలో చూపించడం గొప్ప కాదు కథలా, కలలా చూపించడం గొప్పకనం. పౌరాణికాలు తెరకు తేనెదంతో వా ఆంతర్యం యిదే. కదిలేది కదిలించేది పురాణం. అదే వా నీటి కిరాణం' అంటారు దర్శకుడు శ్రీ రజనీకాంత్.

హింకరిక నిపుణుడుగానేకాక, వ్యక్తిగా, మన ప్రియగా రజనీకాంత్ పేరుకు తగ్గ తీరు కలవాడు. పినికి, ఒడ్డిక, నేర్పు కలవాడు. మర్యాద అనే పరిభాష, మన్నన అనే భాష అతనికి చాలా వచ్చును. పుట్టుకనేల మహారాష్ట్రదయినా తెలుగుతనం తొలుకాడే మూటవరన, మనస్సువరన కలవాడు.

తొలి చిత్రం 'పదిగారి గజాలు' కదలించిన సాంఘికం ఆ చిత్రం తెరమీద నవల చదువుకున్నట్లు వున్నదని అనేకులు క్లామెంచారు. కృత్రిమతకు చోటు, సహజత్యానికి తోటు రానియని యువ దర్శకుడు రజనీకాంత్ ఇప్పుడు 'సతీ మతోపన' అనే తొలి పౌరాణికం తీస్తున్నారు.

'పరమానంకన్న భూతకాలాన్ని గత చరిత్రవీ ముడదం కన్న సాధ్యం. మన ప్రాచీన పురాణాలన్నీ భృత్యకావ్యాలుగా చిత్రీకరించాలని వా ఆశయం. అందుకే పౌరాణికాలలో వడ్డాను' అన్నారు శ్రీ రజనీ కాంత్.

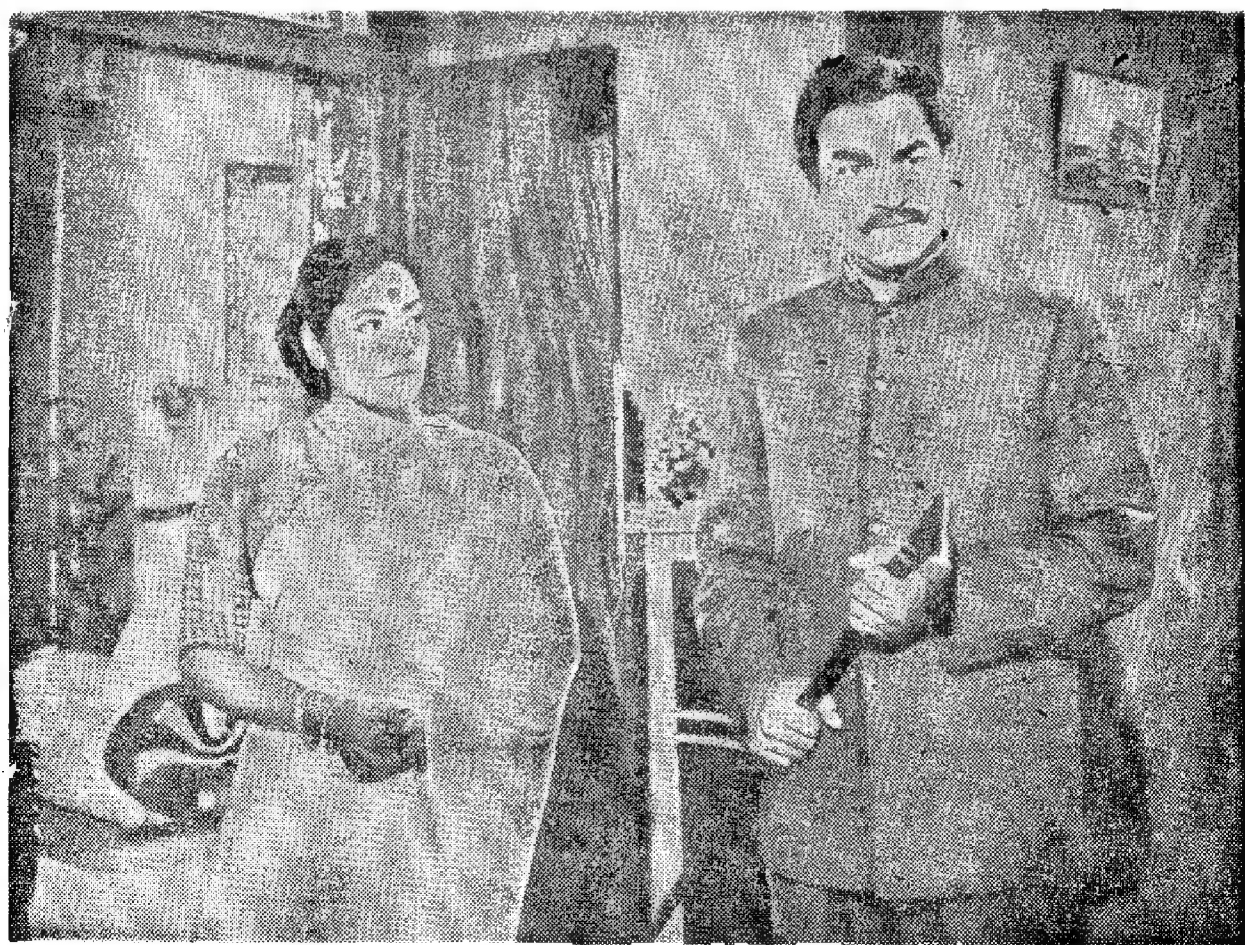

సి' తారా పథం లో....

అద్రి చిత్రోత్సాహంతో కనుగొన్న ఉద్యమపీఠి
'విజయ' వామాంతిక సినిమా నిలాన మందిరం
ఆ మందిరం మందిరం పూర్వకారణంగా తారా
తోరణం అనుక్షణం కలా సమీరదానంతో తరల
కాదుటూ ఉంటుంది
నిత్యవృత్త సంగీత రాగాతికయంతో చిత్రకళ
దలనచిత్ర కళగా వెలుగొంది అందం చందం
విందుటూ ఉంటుంది
ఆ విజయోద్యమంలో అడుగిడగానే ఒకవైపున
కరుణతోధిపతిత్వమైన భరణీప్రకం ఒకవైపున,
దరాజాదీ గావాజానా భజానా మరో వైపున,
ప్రభుత్వాలి వృద్ధులు తల్లితానటులక
ఒక చిక్కున, భక్తిమరంద సమ్మిలిత గానరస విర్ర
దిశాసరణ తోక చిక్కున విభిన్నంగా, విభిన్నంగా
విలసిల్లే వింత దృశ్యాలు
సవనాగరికపు తుమిలా వికవర్తిం తోక
వైపున గానం—

ఆ చిత్ర అడుగులు పడగా పడగా,
ముక్కువచ్చి తారీ ఆరవి పాలనాముల గోముల
జంగారుదాలపిచ్చుకలు రెండు—
వరుసం తోలుకాడి ఆదవి ప్రాథక పాటను
రింపి పాటమరించని పారువాలు రెండు—
పాదమండీర సులంఘుల అలలపైన తేలి తూలి
పొలి లీలగా వర్తింపే మయూరికల రెండు—
మొత్తము (మూడు రెళ్ళు రెండే) రెండు
కారికలు — తమంతం, కలామతి అనే చారికలు,
సిని పోసిన గోపుర క్షేత్రానికికలు — అయలు
వహాయలు వలుకాడే రంజయిత పాటమీద, అలల
వేలి తలలా లలలలల మీద, — వారిమణి వోక్కుల
పొక్కు హోర్మనియం వలుకులమీద విలాసంగా
వర్తన చేస్తున్నారు 'ఇది రేయి కాదోయి గోపా
లకా' అనే పాట అది రచన శ్రీరంగం శ్రీనివాస
రావు సంగీతం : ప్రసాదరావు డి. వి. ఎన్—
'పెండ్లి పేలుపు' కు సలపు గొలిపే మధుర నవ్వి

వేకాల అక్కడ చిత్రమిచ్చారు.
అటునుంచి మెల్ల మెల్లగా పోగే అడుగులతో
తూగిపోగా మరోరాగం, మరో ప్రపంచ రాగం,
బహుశా ఎవరో భక్తివి హృదయవరాగం, శ్రీరాగం
వినిపిస్తూంది దగ్గరకు పోయి మూస్తే 'సుహృత్తు
లయివా, సుహృత్తు లయివా దేవుని పేరనే మనలే
రయ్యా' అనే తత్వం పీ వదనారేళ్ళ చాలామూల
కంతం నుండి వెలువడుతున్నది మరో తాత్వి
కుడు పామోదంగా ఆ మూటలు విని అవందిస్తు
న్నాడు అక్కడ తిరునలి వెంకటేశ్వరస్వామి వటుం,
శ్రీరామ వంశాయతనం అచ్చి భక్తి విద్యుజ్జ
లుగా ఉన్నాయి
ఆ పాటలో పోల్చుంటున్నది కేలంగి, కృష్ణ
కుమారి కవిరా వైశ్రేయ అశ్రేయ కవిరాచిత్ర
'వాగ్దానం' లో ఆ భక్తిరస పోషణ జరుగుతున్నది.
సంగీతం పెండ్లిరా రాగేశ్వరరావు
'కలికాలమున కొందోకనో భక్తి తప్పదు' అని
తెలిపి అటవీడి అడుగు వేయగా విందు విందు
మనదగిన తల్లితా చలుతార్చుటమై క విశిధిని
నమయం! భీకరాకారాకానీ వికటాట్టవోన మన
జగ్గ మెరుపులు, పీడుగులు చివ్వలేజున్నారీ
ఎవరో కవిప్రాణకమూర్తి విధివే కానీస్తూ

వాంతికభాగిలిమ్మవారి "కాంతి" చిత్రంలో సురభి బాలవరస్వతి, గుమ్మడి

నీ తారా పథం లో...

అమ్మాయ్ విద్యుదానానికి ప్రకృతిని విజృంభించే
మెంట్లున్నాయి.

ఆ వక్రత విక్రమ మనలే అనలే తెలియని
అరస మిక్రమి అడుగులే 'అది రవ్వ సింగర్'
అమ్మాయ్ 'హాలో' 'మువ్వకుం' అయివుండ
లో ముకుమేనికి ఆ ప్రళయం ఆగిపోయి మువ్వ
కుంకుమ సిగరెట్ వెలిగించాడు వరకాయించి
మాస్ట్ ఆ వరకాయ ప్రవేశం చేసింది నవ
నమయ హరవార్ అది గీతా ఎక్స్‌ప్రెస్‌వారి మువ్వ
కుం'లో నవ్వవేశం

ఈ గిద్దగోళం నుండి సుదూరం పోగాపోగా
దిశాయోధాన సీమలు వెనుకవడి ప్రకాశ స్వాదీయో
క్యానం వచ్చింది ఆ కృ డ రక్కినపాదలు,

భక్తిసీమూలం తెచ్చిపరీక్ష, వానరసనం కాక
వల్లపులు అది శ్రీకాంత్ ప్రాజెక్టువారి 'సతి
మరో'చన'లో వతాక ఘట్టం ఆ ఘట్టంలోంచి
నవరత్నమణి మాణిక్య అచిత ఫిచ్చితస్మిత కీరీటం
గల ఓ కీరీటరావుగారు, బృదయ వైకార్యం
కొద్దీ వచ్చుతూ వచ్చి 'మీకు వచ్చిమెరుకాయ
బట్టిల్' విందు చేయాలి' అన్నారు

ఎవరీ భక్తివక్తలు వాటి మేటి ? సరాసరి
నవ్వు చూసి వచ్చిమెరుక బట్టి లంటాడు ? అని
లేండు ప్రశ్నార్థకాలు కళ్లలో మేముకుమరీ చూద్దాము
కదా అతను వందమూరీ తారకరామాశాస్త్రి !

తరువాత రామారావు గాయకుడుగా(1) కొన్ని
పాటలు పాడి వినిపించి కొంత కాలాన్ని సుఖపెట్టి
వంపించాడు

స్వాదీయోధాన విహారం అంతటితో అయి
పోయింది

స రి గ మ లు

క స ము ద్రా ల

సముద్రాలంటే మామూలుగా కదలి సముద్రా
లలో లేండు లేగలున్నాయి వీనియరొన్ని ముహూ
సముద్రాలు జూనియర్లన్నీ సముద్రాలు కాని
చిత్రలోకంలో వీనియర్ అంటే శ్రీమాన్ సము
ద్రాల రామవార్యులు జూనియర్ అంటే ఆయన
కుమారుడు రామానుజం

సముద్రమంటే కేవలం ఉన్నప్పటి మొత్తమే
కాదు నవరత్న వైశాఖర్య మాణిక్యంకు ఆకర
మైనది కూడా అలాగే సముద్రాలవారు కూడా
రత్నాంబంబి పాటలు, వైశాఖంబి (సావనట్టిక
తర్వాత) మాటలు కూర్చి న చిత్రమాణిక్యం
ఎన్నో ఉన్నాయి

సముద్రాలకు అందులు లేనట్లు సముద్రాల
(ఉభయాల)కు పరిధులు లేవు వారు కథకులుగా,
దర్శకులుగా, రచయితలుగా రాణించారు 'వినా
యక వనితి అనే చిత్రానికి సముద్రాలవారు దర్శ
కులుగా వున్నారు

అలాంటి 'వందే మాతరం'నుంచి నేటి భక్త
జయదేవ, రేపటి మరోటీవరకు వారి పరిధి విస్త
రించివున్నది సముద్రాల అట్టడుగున్నగున్న మై
నిక్టీవైపు వున్న రత్న మాణిక్యాలవలన సముద్రుడు
గంభీరుడు, గౌరవనీయుడు అయినట్లు తమలోంచి
వెలుగుతున్న ప్రతిభా కిరణాలవల్ల సముద్రాల చిత్ర
రచనాచిత్రానుభూతి వారు

సముద్రాలకువలె సముద్రాలకు వెలియరి
కట్టలేదు అందుకే చిత్ర లోకంలో తీర ప్రాంతా
లకేగక, లోలోపలి ప్రాంతాలకూ వారి ప్రభావ
భంగాలు లాకుతూ ఉంటాయి

స్వ ర మే వ్

హిందూస్తానీ స్వర కీలంబాలుమెనవి తెలుగు
సినీవనంలో కలకంఠం ఒలికించే కోకిల రమేష్
నాయుడు తెలుగు తెరమీదకు రమేష్ వచ్చి నట్లు
మని గట్టిగా వాలుగేళ్లు అయిందేమో !

ఈ అనతికాలంలో రమేష్ కట్టిన వాణీలు
రక్తికట్టినట్లు అందరూ ఒప్పుకుంటారు.
'దావత్యం' చిత్రంలో అతని పాట లెన్ని వాట
మోగిపోయినా ఆ చిత్రం అంత ప్రజాదరణ
పొందని కారణం అతని పేరు ప్రసిద్ధం కాలేదు
'తా నేమి తలంచెవ' అనే యుగళ గీతానికి అతన్న
సంతరించిన పియానో నేపథ్యం కడు రమ్య
మైంది తెలుగు వంగిత దర్శకులలో 'అచ్చె
ప్రయిజేషన్' కళ తెలిసిన ఒక రిద్దరిలో రమేష్
ఒకరని వినికిడి

'స్వయంప్రభ' లో 'అనంద మధుర మీనేళ',
'మనోరమ' లో 'అందానీమ', 'చేసిన బావలూ'
వంటి పాటలు రమేష్‌నంగితపండితుల

అవకాశం అనే అకాశంలో తారగా, ధ్రువ
తారగా వెలిగే తెలుగు రమేష్‌నాయుడుకూ ఉంది
అయితే అతనికి కావలసినదల్లా ఇంకా ఉన్నాక
జీవితకాలం కూడా తనది.

'సతీసులో'చన'లో రామారావు, అంబరి.

వృత్తిగా జనవీరి. అప్పుడు ఎక్కడా నిశ్చయమైనా లేదు.

సైల్ వారానరణం, తిరువెమ్మలు తానీగ స్త్రీమితంగా వరిశీలించాడు. తనలో తన ఏదో గొణుక్కున్నాడు. తరవాత వచ్చిన ఉప్పు పోగేసి చూశాడు.

“ఒక్కమాట చెప్పండి ఉంది. తానరణం తిరువెమ్మల వస్తుమంటావా?” అన్నాడు

“వస్తుంది”
“పెద్ద పెట్టుక పోతుంటే నిన్నుండి కొంత పేనుంటే?”

“దక్షిణం నిండా, ఉత్తరం నిండా?” అన్నాడు పోగే

“దక్షిణంవేపు నిండా .. తుపాను రావోహంది.

“బేస్. అంతవన్నా కావలసిందేమింది దక్షిణం మంచి వస్తే, మన వడవని వెళ్ళిన వేపుతో తోస్తుందన్నమాట” అన్నాడు పోగే

“మీరు అలాగే అనుకుంటే, ఇంక నేను వెళ్ళి వస్తు లేదు” అన్నాడు సైల్—అతన్ని వరి పీర చూసి.

సైల్ అనుమానాలు నిజమయ్యాయి. మరో మరో నమయంతో అయితే “తుపాను వెళ్ళు వులా వచ్చి మాయమయ్యేది గాని, ఈ శిలాశాల తోజాలో వస్తే మన దొర్లన్నంగా నిజమిస్తుంది అతని కి వరణ తెలుసు ముందే జాగ్రత్త పెట్టాడు తెరవానలన్నీ చుట్టేయించాడు కొయ్యలన్నీ దిద్దిపెయించాడు అంత తరే వెయ్యవేసి జెకమీద ద్వారాలన్నీ కట్టుదిట్టంగా బంధించి దిగించారు వడవలోనికి ఒక్క బొట్టు కూడా దిగడానికి ఏలులేకుండా జాగ్రత్తవద్దారు తపాను గాలి ఛాటి తట్టుకుని నిలబడగల (రిక్టోకాకారపు తెరవాన ఒకటి మాత్రం ముందర ఎగురవేశారు ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నారు

తన వడవమీది ప్రయాణికులు ముగ్గురిని గదిలోనే కదలకుండా కూర్చోనలసిందని, సైకి రావద్దని ప్రతిపాదాడు సైల్. గాలి, వెల్లురు రాకుండా దిగ్బంధం చేసిన ఆ గదిలో కదలికా మానినా అనలు ఉడదం దుస్సిధ్యమని, పోగే అయూదాలు జెకమీదో వచ్చేకారు అఖరికి ఏకైక కూడా తోపం కూర్చుండి ఒప్పుకోలేదు

ఎనిమిది గంటలవేళ, గాలి వాన ముండుకు వచ్చాయి ఒకేఒక్క చిన్న తెరవాన మేముకున్నా, అదే ఆధారం చేసుకుని టాంకడీర్ను తూలికలా లేలికగా ఎగరేసుకు పోయింది గాలి ఆ ఛాటికి వక్రీలాగే ఎగిరిపోయింది వడవ రైలింజను పోగిలి నంత వేగంగానూ పోతుం దనుకొని అంతకు నాలుగు రెట్లు వేగాన్ని ఉపాంచుకున్నా, అది టాంక్లలో టాంకడీర్ జోరుకు తీసికట్టునిపిస్తుంది

ఆరోజు వగలంతా టాంకడీర్ అంత వేగం గాను ఉత్తరదిశాభిముఖంగా ఎగురుతూనే ప్రయాణం చేసింది ప్రవృత్తందమైన తెరటాం సైవా లేలుతూ తూలుతూ వట్టువగ్గాలు లేకుండా వరుగిరింది. వెనకనించి పెద్ద పెద్ద కొండల్లా లేచి ఎరిగినదుతున్న తెరటాలు దాన్ని అణచి ముంచేసే ప్రమాదం ఆరోజున 20 సార్లున్నా తప్పిస్తుంటుంది ఎప్పుటికప్పుడు అప్రమత్తుడై

80 రోజులలో భూ ప్రదక్షిణం

(80 వ పేజీ తరువాయి)

తుట్టాది కాల్చుతు సైల్ బస్సులో తాకబడ్డాయి, ఒడుపు దానిని కాపాడుతూ వచ్చాయి. తెరటాం అల్లు, జెకమీద ప్రయాణికులను ముంచేల్చేసింది. ఆ ముగ్గురికి ముగ్గురు వేదంత ధోరణిలో, ఆ ఉపద్రవాన్ని భరిస్తూ నిలబడ్డారు ఏకైక ఈ వరణ నవ్వులను కోసం వచ్చింది తుపానుమీద. అయూదా త్యానంతా తుపానుమీద కాకుం ముట్టుముట్టక జలప్రళయం మధ్య నిశ్చలంగా బలంగా నిలబడిన ఫిలియాన్ పోగే మీద. అతని రైల్వేస్టేషన్లయినా మూసీ అక్కర్లుండడంతో, ఈ పా ను ఫిర్యాదికి భయపడడానికి నిలులేకపోయింది ఆ పా ను. పోలే ఫిలియాన్ పోగేకు ఏ భావమూ కలుగలేదు ఇదంతా అనుకున్న కార్యక్రమంలో ఒక అంశమే నష్టపట్టు నిలబడ్డారు.

ఇంతవరకూ ‘టాంకడియర్’ ఉత్తరంవేపునే పోతూవచ్చింది గాని పోయంతాం అ యే న తి కి గాలివాలు మారింది. త త్రం తో ముప్పైలికభాగం తిరిగి వాయవ్యంనించి ఎ టు తు వీడసాగింది. అంతవరకూ తెరటాంకు వెళ్ళు తప్పి వాలుగా నిలచి పోతున్న వోడ నక్కను తిరుగవలసి వచ్చింది తెరటాం తాకిడి ఎక్కువైంది. టాంకడియర్ను తునకలవెయ్యాలని కూడబలుక్కున్నట్లు వచ్చి కొట్టసాగాయి ఓడలను ఎంత కట్టుదిట్టంగా మేకు బండిచేసి నిర్విస్తో తిరియినాళ్ళు — ఇప్పుడో, ఇంకో నిమిషానికో ఇది ముక్కు ముక్కురై పోతుందని భయపడేవారే. రాత్రి వడవనికి గాలి వాన మరింత ఉధృతమైంది. వోన్ బస్సు కి కంకారు వడసాగాడు వారానరణం తరవా చూసి ఎక్కు

రైలా అంగువేస్తే మంచిదేమోనని తో పి ండి తోటి వారికుంట్ కూడా అకోరించాడు. నంత్రి తింపులు ముగికాక పోగేదగ్గరకు వచ్చాడు.

“మనం కోస్తాకి తిరిగి ఏదో ఒక రేపుతో అంగువేస్తే మంచిదని తోస్తోంది” అన్నాడు “మరే. నేనూ అదే అనుకుంటున్నాను” అన్నాడు పోగే.

“ఫోన్ .... ఏ రేపు ?”

“నాకు తెలిసిన రేపు ఒక్కటే—”

“ఏది ?”

“షింగోహై.”

సైల్ బస్సులో నిన్నుపోయాడు. ఈ జానాను ముందర ఆ త ని కి అర్థంకాలేదు. అందుతో అంతర్యం, దాని వెనక ఉన్న పట్టుదల, మొండి రైల్వం ఎంతటివో అతనికి తెలియదు. కొద్ది క్షణం తరువాత పోగే నమోదానంతో తాత్పర్యం అర్థమైంది.

“అంతేనండి. అంతే. షింగోహై కే పోదాం” అన్నాడు

టాంకడియర్ యంత్రావళం ఉత్తరదిశాభి ముఖంగా పోసాగింది

అది తాతా భయంకరమైన రాత్రి. ఆ ప్రళయంలో, అక్కడమైన ఆ చిన్న వడవ ఎప్పుడో మురిగిపోవలసింది అది మురిగకపోవడమే పెద్ద అడ్డురణం. రెండుసార్లు తాదాపు మురిగి పోయినంతవరకే జరిగింది. అప్పుడు తాళ్ళు పట్టు నడచిఉంటే, తెగిఉంటే జెకమీద ఉన్న నర్తక చలా చలానా నమృత గట్టుంలో కలిసిపోయేవే.

అయూదా పూర్తిగా అలసిపోయింది వీరసంచి పోయింది. అయినా, పోగేతో ఆ విషయం మాట మాత్రం కూడా అనలేదు జెకమీద నడి అన్నిటిని ఎగరేసుకు పోతున్న తెరటాం తాకిడిమీద అమెను కాపాడడానికి తెండు మూడుసార్లు పోగే ముందుకు దునికి అమెను పట్టుకుని అడవి కున్నాడు.

తెల్లవారింది. పీకటి విడిచి తుపాను మాత్రం ఛాటి తగ్గుకుండా విజృంభిస్తూనే ఉంది. అయితే గాలివాలు మాత్రం, తిరిగి పీడకి అని కూలాంగా తిరిగింది అగ్నియవనం అనుకూల మయినా కొత్త ఉపద్రవం వచ్చింది. అంత వరకూ ఒకవేపునుంచి లేచినదుతున్న తెరటాలూ, ఇప్పుడు ఈ కొత్తగాలివల్ల లేచినదే తెరటాలూ ధీకొన్నాయి. ప్రళయమే సృష్టిం చాయి. ‘టాంకడియర్’ను గమక కట్టుదిట్టంగా కట్టి ఉండకపోతే ఎదాపెదా వచ్చిన ఈ తాకిడికి అది చి తి కి చిద్రవలయిపోయేదే మనకవల్లు రులో ఉండుండి దూరాన తీరం కనిపిస్తోంది. కాని ఎక్కడా ఓడలూ, వడవలూ కానరాలేదు. ఆ ప్రళయనమయంలో ప్రయాణం చేస్తున్నది—చేయ పోవసాగినది ఇది ఒక్కటే

మధ్యాహ్నానికి, తుపాను తెరపి ఇప్పే సూచనలు కనబడ్డాయి సాయంత్రం పొద్దు పాలారే వేళు అవి మరింత బలవదాయి

తుపాను కొద్దికొద్దీ ఉండి, పోవడానికి కారణం దాని ఉధృతమే గాలి/వాన తగ్గి వోడ, మనుషులు, మనసులు తుడురువడేసరికి ప్రయా

‘కష్టాలు’
‘కష్టాలకు ఓర్పుకొనగలిగిన వ్యక్తి పెద్దఉద్యోగమునకు కావలె’ననే ప్రకటన చూసి దరఖాస్తు పెట్టుకున్న ఒక పెద్ద మనిషి ఇంటర్ వ్యూకు వెళ్లాడు. అన్ని విషయాలూ చర్చించినతర్వాత ‘జీత మొంత’ అని అడిగాడు. “అది తెచ్చుకొనడమే నీ మొదటి కష్టం.” అన్న జవాబు వచ్చింది.

చీమలు బాగా అలసి పీరినవివీయారు. ఫిగ్ అయిదా ఫిక్స్ లు తేలికగా భోజనంచేసి విక్రమించారు.

తాళి కొంత ప్రకాశంగానే ఉంది 'ఫైలట్' తిరిగి తెరవావలెంతింపాడు. ఎ ట్ ట్ కొంచెం దిగువగా ఎత్తింపాడు నడవ జోరుగానే పోసిగింది. మల్లాడు 11 క తేదీ ఉదయం బస్సులో దూరాన కోస్తాను తేలాడు లెక్కలుచేసి పింగ్ పై ఇంక వందమైళ్ళకూడా ఉండదని తేల్చాడు.

వందమైళ్ళ దూరం, ఒక్క పూట గడుపు ! యోజనామా స్త్రీమరు అందుకోవాంట్లు ఫిగ్ అకోజ పోయింకాదానికల్లా పింగ్ పై చేరింది. తుపాసువల్ల ఎన్నో గంటల కాలం వృధా అయి పోయింది. అదీ కాకపోతే అరసు శుపాటికి 30 మైళ్ళ దూరంలో ఉండేదాడు

గారిజోతు తగ్గింది అదృష్టం వాపుండి దాంతో తాము నముద్రం పొంగూ తల్లారింది తెర

80 రోజులలో భూ ప్రదక్షిణం

జావలు ఉన్నప్పట్టు ఎలాంటి అందివంతగాలి పోను కొని వడవ ముందుకు పోగింది.

మధ్యాహ్నం 12 గంటల లయవరికి పింగ్ పై 45 మైళ్ళ దూరంలోకి వచ్చేసింది. యోజనామా వోడ కదలేలోగా చేరదానికి ఇంకా అరుగంటుల వ్యవధి ఉంది

టాంకడియర్ లో అందరిదృష్టి అ నా తు కాలం మీదనే ఉం డి ప్రాణాలుగ్గలెక్కుకు ప్రయాణం పోగింపారు అందరికీ గుండెలు ఉదృతంగా కొట్టుకుంటున్నాయి. కుదురుగా ఉన్నవాడ,

ఫిలియాన్ ఫిగ్ ఒక్కడే నడవ గంటలు తొమ్మిది నాల్గంట తక్కువకాకుండా పోతే తప్ప మూట వక్కటట్టు లేదు; గాలి వరన చూడగా అది మూట వక్కటెచ్చేట్టు లేదు చూస్తూఉండగా గాజి జోరు తగ్గి పోయింది. ఉండుండి ఎవరో ఊడి నట్టు ఒక్క తెరటంలా వీస్తుంది తరవాత ఏమీ ఉండదు. లేదన్నందుకు నిదర్శనంలా నముద్రం బిల్లెనరుపై పోతుంది

అదృష్ట వకాత్తు టాంకడియర్ చిన్న నడవ తేలి కై నది తెరవావలెన్టి కాదుకత్తులా వెలికి ఎక్క డెక్కడ న రక్త కు న్ను గాలి తెరటాలను పోగుచేసు కోచ్చినట్టు తెచ్చుకుని నడవని ముందుకు తీసుకు తెక్కున్నాయి పోయింకాం అరుగంట లయ వరికి, బస్సు బీ లెక్కలుచేసి పింగ్ పై నది ఇంక వదిమైళ్ళందని ప్రకటించాడు. నట్టుణం ముఖ వ్యాసానికి 12 మైళ్ళ పైగా ఉంది.

ఏడు గంటలకు 'టాంకడియర్' పింగ్ పై ఇంకా మూడుమైళ్ళ దూరంలో ఉంది 'ఫైలట్'కి ప్రాణం ఉన్నారమనిపించింది. చూస్తూ ఉండగా రెండువందల పొండ్ల బహుమతి చెయివారి పోయిలా ఉంది. జూడనిమాట ఒకటి వోతు వారి వచ్చేసింది నిస్సహాయో దీనంగా, భయంగా ఫిలియాన్ ఫిగ్ వంక చూకాడు

ఇరవైవేల పొండ్ల వందం ఒడ్డి, అంతటికీ దానిమీద అధారపడి ఉన్న ఫిగ్ లోటుకూ బెలుకూ, చికూచింలా లేనివాడిలా నిలుచుని ఉన్నాడు

అ నమయంలో దూరంగా దిగింతాన నల్లటి పాడుగాటి పొగొట్టం కనబడింది దానిమీద తెల్లటి పొగ అది, వేళవట్టున బయలుదేరి వెళ్లి పోతున్న అమెరికన్ స్త్రీమరు

"దీని పొడ్యం గూలా!" అన్నాడు బస్సు బీ ఒక్క సారిగా అదిరిపడి

"సంకేతాలు వంటి అసంది" అన్నాడు ఫిగ్ డెకోమిద ఒక చిప్పు ఇత్తడి ఫిరంగి ఉంది. పొగమంతు అవరించినపుడు సంకేతాలు వందదానికి దానిని ఉపయోగిస్తారు

అందులో మందు దట్టించారు 'ఫైలట్' దానికి నిప్పు ముట్టించబోతూ ఉండగా ఫిగ్, అగ మని 'ఫై గజేకాడు

"మీ జెండా ఎగరవెయ్యండి" అన్నాడు జెండాను పతాకస్థంభంపై నగం ఎ త్తు న ఎగురవేశారు — ప్రమాదస్థితికి సూచనగా అమెరి కన్ వాక ఈ పతాకం చూసి, ప్రమాదంలో ఉన్న వడవకు సహాయం చేయడం కోసం ఇటు వస్తుందని బస్సు బీ అక.

"వేల్పండి" అన్నాడు ఫిగ్. ఫిరంగి పేలింది ధ్వని తరంగం దిశాంతాలకు బయలుదేరింది.

(జింకావుంది)

ప్రాధాన్యము ప్రాధాన్యము ప్రాధాన్యము

ఒకరు చాల అల్పము ప్రమాదస్థితిలో వున్నారు - తక్షణం కలుగు వెళ్ళుచి కాని 'ప్రయాణిలో' తెలిగ్రామ వ్యాస కంపెనీ ఇచ్చుత ప్రమాదాలు, పురతాల మొదలైతే కొద్దలను కంపెనీకి 'ప్రయాణిలో' తెలిగ్రామ-పొకర్యం వున్నది

ఎక్స్ ప్రెస్ అర్జింట్ కంపెనీకాంకే దీనికి అత్యంత ప్రాధాన్య మివ్వబడుతుంది. పొమాడు ఎక్స్ ప్రెస్ తెలిగ్రామకు అత్యంత ముఖ్యమైనది.

అర్థ తెలిగ్రామము కంపెనీవృత్తికు 'ప్రయాణిలో' అని ప్రాయోజి

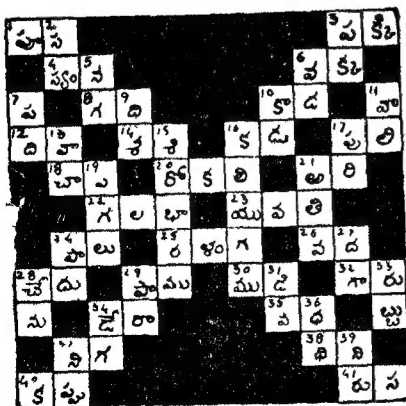
మీ సౌకర్యంకోసం మాతో సహకరించండి తంకి - తపాలా కాఫీ

గళ్లనుడికట్టు-47

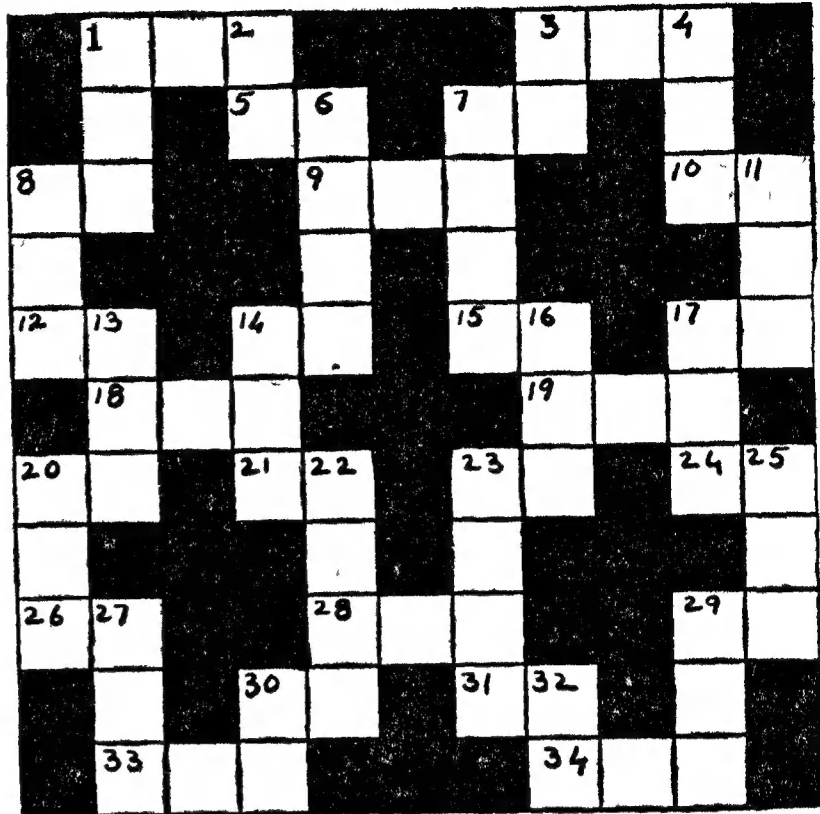
అడ్డం

1. ఇం—.
- 3 కోటిల్లే అందం చివర గంటలో నగం.
- 5 అటునుంచి ఉదరము.
- 7 11 నిలువు కూడా ఇదే
8. పలుకు, చాళా ఉన్నది.
- 9 వ్రాయబడింది? అవ్వమిత్తులికి ముఖము లో వెదకండి.
- 10 కథ నొక్కి చెప్పండి.
- 12 శంఖ, క్రక్రములలో సాధారణంగా కలిసి ఉంటుంది.
- 14 —కాయకీచు, అంటారు.
- 15 ఈమాట రెండుసార్లు వాడితే ఒకవిధమైన పప్పుకు సూచిస్తుంది
- 17 పానము, పచ్చ మెక్కడో దాక్కున్నట్లుంది.
- 18 చిందరవంద రయిపోయిన నిర్ణీత కాలము.
- 19 వ్రాత.
- 20 చెల్లె నమూనాలో నెట్టడం!
- 21 అది మునుపే మునలితనం మధ్యన ఉంది.
- 23 సాధనము దీనికి కూడా కావాలి, నగం తీస్తే చాలు
- 24 కందూరిలోనే ఉన్నది.
- 26 మరి ! కొమ్మిచ్చి గర్వమా ?
- 28 మారుదా ! అని వ్రాయండి
- 29 1 అక్షరం వికరకొస్తే వ్రేలు !
- 30 మర్కటము.
- 31 రై నందిన చర్యలలో ఎన్ను.
- 33 చర్మా—.
- 34 తియ్యనని తీసి వేయాలి !

46-వ గళ్లనుడికట్టుకు జవాబు

అంధ్రనచిత్రవారపత్రిక

నిలువు

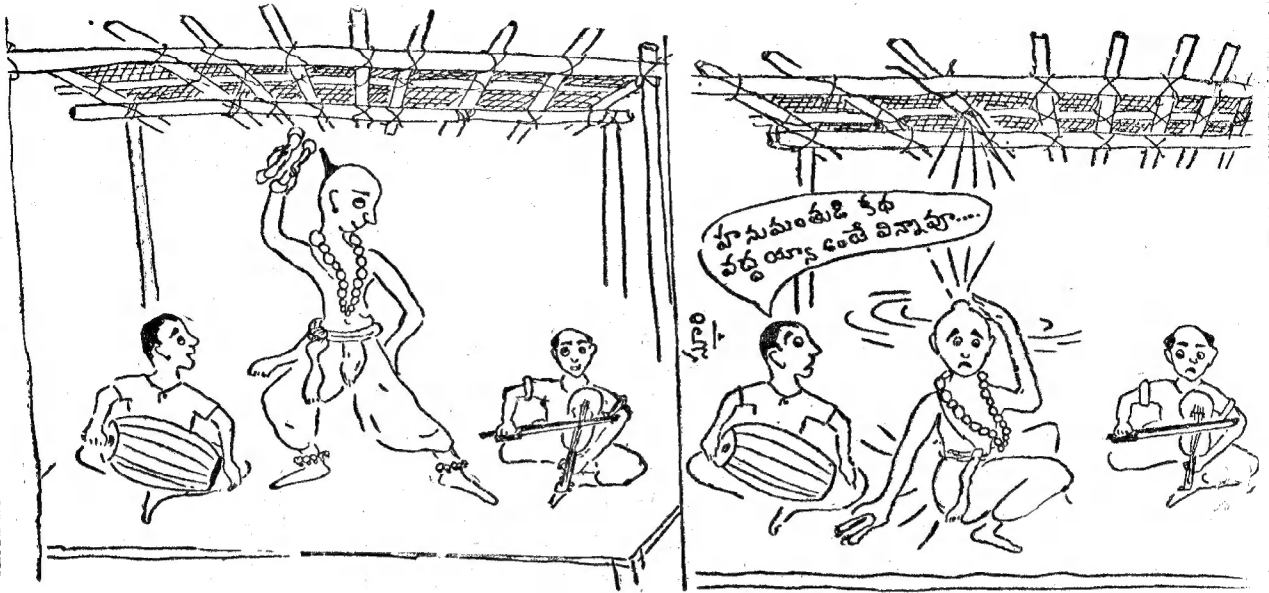
1. రామాయణంలో పీడకం—!
- 2 పాము పుట్టదు కాని ఉంటుంది.
- 3 అంటు.
- 4 అగండి ! కదిలిస్తే నందే !
- 6 వూరి ఎల్లా.
7. ముప్పాతిక సంవత్సరాలు అయినా పుచ్చకుంటే అంతా పోతుంది ఆ సంవత్సరము ఏమవుతుందో మరి !
- 8 పగడములోనే విప్పేది
- 11 సైన్యములో దాక్కున్న పత్రము.
- 13 భయము
- 14 రాకం.
16. రవికల్పములో తల ఉందంటే మీరు నమ్మక పోవచ్చు కాని వెలకండి.
17. తియ్యని ద్రవపదార్థం.
- 20 నీటిలో నెట్టము !
- 22 దిగే మనస్సు వ్యాపారంలో దొరుకుతుందా ?
- 23 సాధారణమైన వనంలో తిరిక.
- 25 మచ్చలు !
- 27 వెలికి—, తలక్రిందులుగా
- 29 వేదములనక, చాధ ఎక్కడ ?
- 30 ఇక చక్కరములలోనే వస్త్రము.
32. పది తిమింగళాలో ఒక రాక్షసుల తల్లికి

'చదువురాని మొద్దు'

తనపదేళ్ల కొడుకు బాత్రికా చదవకుండా తిరగడం చూసి తండ్రి ఒకసారి గట్టిగా మందలించబోయాడు. “ఈ విధంగా తిరిగితే పదేళ్ల తర్వాత నీ సంగతేమవుతుందో తెలుసా?” అని తీవ్రంగా అడిగాడు.

కొంచెం ఆలోచించి ఆకుర్రవాడిలా సమాధానమిచ్చాడు. “నాకు ఇరవై ఏళ్లు చాలు తాయా?”

12-4-61

చిత్రకారుడు—చిత్తర్వు సూర్యవారాయణ (మచిలీపట్నం)

వకీలు ఇంట్లో దొంగతనం

అర్ధరాత్రి దొంగ ఇంట్లో దూరగానే వకీలు గారికి మెలకువ వచ్చింది. లేచి లైటు వేశాడు. దొంగ బిత్తరపోయి ఒక మూల నక్కబోయాడు. వకీలుగా రన్నారు—“భయపడక బ్యాచ్! ఇలా రా. కూర్చో. ఇక మీదట దొంగతనం చెయ్యడం మానేయ్. బుద్ధిగా ఏదయినా పని చేసుకుని బ్రతుకు. అప్పుడు నువ్వెవరికీ భయపడవలసిన అవసరం ఉండదు. ఏమంటావ్? నా నలహా పాటిస్తానంటే నిన్ను పోలీసులకు పట్టివ్వను.”

“నరే—అలాగే పాటిస్తా”నని తలూపుతూ, భయవిసయ్యాల్సి నటిస్తూ జారుకోబోయాడు దొంగ.

“అలా ఉండు—నా నలహా ఫీజు సంగతి తెలుసుగా ఇరవై

పొట్టి కథలు

రూపాయలు. అక్కడ పెట్టి పెళ్లు” పోలీసులకు పట్టిస్తే చిక్కుల్లో పడవలసి వస్తుందని దొంగ కిక్కురుమనేకుండా జేబులోంచి ఇరవై రూపాయలూ తీసి వకీలుగారిచేతిలో పెట్టి బయటపడ్డాడు.

చిక్కట్ల మరో వ్యక్తి అడ్డుతగిలి, “నా మామూలు మరిచిపోయినట్లున్నారు.” అన్నాడు వినయం, గౌరవం ఉట్టిపడే మాటల్లో. దొంగ తేరిపార చూచాడతనివేపు. అతను వకీలుగారిగూమాస్తా. జేబులో విరిగిన చిల్లరడబ్బులన్నీ తీసి అతని చేతిలో పోసి పరుగులంకించుకున్నాడు దొంగ.

వకీళ్ళ ఇళ్ళకు మాత్రం ఎప్పుడూ పోగూడద నిశ్చయించుకున్నాడు దొంగ.

(ప్రొఫెసర్ పద్మ (ప్రొఫెసర్) వ్రాసాడు)

“పమాణం”

ఒక చిన్న కేసులో సాక్ష్యమిస్తున్న డ్రామా యాక్టర్ని తికమకపెట్టే ఉద్దేశంతో ప్రాసీక్యూటర్ న్యాయవాది, “మీరు డ్రామా యాక్టర్ నంటున్నారు. పెద్ద యాక్టర్లా లేక...” అని అడిగాడు వ్యంగ్యంగా. అతను కొంత నేపు ఆలోచించి, “నిజం చెప్పాలంటే ప్రపంచంలోనే నాకంటే పెద్దనటులే వరూ లేరన్నారు.

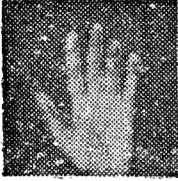
‘బోను’లో నుంచి దిగిన తర్వాత ‘డి ఫెన్స్’ వైపు న్యాయవాది అతన్ని పిలిచి అంత గర్వం కూడ చేమోనన్నాడు, మందలింపుగా. “నిజమే కాని ప్రమాణ స్వీకారమైన తర్వాత నన్ను గురించిన సత్యం చెప్పకుతీరాలి కదా!” నటకుల శేఖరుడు నందే హంగానే సమాధానమిచ్చాడు.

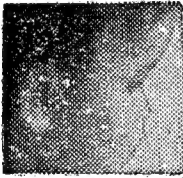
మీ మొఖం కోసం

ఏవియోలో 'యూవరిథ్' వుంది. మనుషును తెచ్చే ఈ శైలం మీ చర్మంలో కరగిపోతుంది, చర్మాన్ని విగదిగ లాదిస్తుంది.... మైండు తొలిగిస్తుంది .... కొత్త అందాన్ని తెస్తుంది.

మీ చేతుల కోసం

నవ్వా, చీళ్ల మూలంగా మీ చేతుల నుండి తొలిగిపోయి, వహించిన శైలంను ఏవియో వసుళాదుస్తుంది ... చేతుల గరకుతనం, మొర టిశనం తొలిగిస్తుంది .... చేతులను మృదువుగా, మృంతతుంది.

వేరీ కోసం

ఏవియో చర్మవై మంజునీ, బాదనీ, దూరం చేస్తుంది పనిపావ చర్మాన్ని అతి మృదువుగా చేసి దానికి కావలసిన రక్షణ కల్పిస్తుంది.

ప్రేమిల్లా, తోవనుటా వాదించానా తిరికే లేదా? మీ చర్మాన్ని ఏవియోలో కంరడించుకోవండి, అన్ని వసుంతు వదక వచ్చే ఈ శ్రేమ మీ చర్మాన్ని వంరో తానా కాపాడుతుంది.

కాంతివంతమైన చర్మం కోసం
ఏవియో వాడండి

PHILLIPS ఫిలిప్స్ సైకిల్

ఫిలిప్స్ సైకిళ్ళు చూడ్డానికి అందంగా ఉంటాయి రోడ్లకొరత అతి మృదువుగా సునాయనంగా ఉంటాయి నేటి ఉత్సాహవంతులైన యువకుల అవశ్యకతలకు తగినట్లుగా ప్రత్యేకం నిర్మించబడిన సైకిలు. అచ్చమైన బెంపరు ఉక్కుతో ఎంత దౌర్భిక్కినా తట్టుకునేట్లు తయారైంది

ప్రపంచమంతటా నుమారు 70 వందలవేలమంది ప్రజల ప్రీతి పొందుతున్న ఫిలిప్స్ సైకిళ్లు నేడు టి ఐ సైకిల్స్ వారి కలెక్టర్స్ ప్యాకేజీలో అతి ఖచ్చితంగా నిర్మించబడుతున్నాయి

ఫిలిప్స్ సైకిల్
రోడ్లకొరత నీటిపై
తేలదం వంటిది

టి ఐ సైకిల్స్ అండ్ ఇంజనీరింగ్, మద్రాసు